

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11 i 119/14), a u vezi s točkom IV. Odluke o koordinaciji aktivnosti unutar okvira za gospodarsko upravljanje Europske unije i sustavnom praćenju razvojnih inicijativa i projekata od osobitog strateškog značaja (Narodne novine, broj 22/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 28. travnja 2016. godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Prijedlog nacionalnog programa reformi, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavio Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske aktom, klase: 910-04/16-01/02, urbroja: 50302/08-16-8, od 26. travnja 2016. godine.

2. Zadužuje se Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske da o prihvaćanju Prijedloga nacionalnog programa reformi iz točke 1. ovoga Zaključka, na odgovarajući način, izvijesti sva nadležna ministarstva i druga nadležna tijela državne uprave.

3. Zadužuje se Ured predsjednika Vlade Republike Hrvatske da predmetni Prijedlog nacionalnog programa reformi iz točke 1. ovoga Zaključka, na odgovarajući način, dostavi Glavnom tajništvu Europske komisije.

Klasa: 022-03/16-07/153
Urbroj: 50301-05/05-16-1

Zagreb, 28. travnja 2016.

Republika Hrvatska

Nacionalni program reformi 2016.

Travanj 2016.

Sadržaj

Sadržaj	i
Predgovor	3
1. Uvod	4
2. Makroekonomski perspektivi za razdoblje obuhvaćeno programom	6
3. Provedba preporuka koje se odnose na pojedine države članice	8
3.1. Održive javne financije	9
3.2. Održivost mirovinskog i zdravstvenog sustava	13
3.3. Poboljšati uvjete na tržištu rada i unaprijediti sustav socijalnih naknada.....	16
3.4. Povećanje učinkovitosti javnog sektora.....	18
3.5. Poboljšati poslovno okruženje i učinkovitost pravosuđa.....	20
3.6. Učinkovitiji režim za rješavanje nelikvidnosti i razduživanje i veći doprinos finansijskog sektora oporavku.....	23
4. Glavni ciljevi i reformska područja u 2016. i 2017. godini.....	29
4.1. Makroekonomski stabilnost i fiskalna održivost.....	29
Poboljšanje upravljanja javnim financijama i provedba fiskalne konsolidacije	29
Poboljšanje raspolažanja i upravljanja državnom imovinom	34
Smanjenje fiskalnih rizika zdravstvenog sustava.....	35
Poboljšanje održivosti mirovinskog sustava.....	37
Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih naknada	39
4.2. Lakši uvjeti poslovanja i bolja investicijska klima	42
Smanjenje administrativnog opterećenja i troškova poslovanja poduzeća	42
Olakšanje financiranja, razduživanja i restrukturiranja poduzeća.....	44
Povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj u privatnom i javnom sektoru	45
Unaprjeđenje sustava kataстра i zemljišnih knjiga te prostornog planiranja.....	46
4.3. Veća učinkovitost i transparentnost javnog sektora.....	50
Racionalizacija sustava i poslova javne uprave	50
Poboljšanje upravljanja ljudskim resursima u javnoj upravi i javnim službama	52
Kvalitetne i informatizirane javne usluge.....	52
Ojačati strateško planiranje i koordinaciju politika te poboljšati kvalitetu zakonodavnog planiranja..	53
Smanjenje korupcije u javnom sektoru.....	54
Unaprijeđen rad sudova	54
4.4. Obrazovanje za tržište rada	57

Provedba kurikularne reforme.....	57
Usklađivanje obrazovnih programa s potrebama tržišta rada na razini strukovnog i visokog obrazovanja	57
Kvalitetnija provedba programa obrazovanja odraslih, cijeloživotnog učenja i shema za prekvalifikaciju radnika	58
5. Napredak u pogledu ostvarivanja glavnih ciljeva Strategije Europa 2020.....	60
5.1. Cilj 1 – Zaposlenost.....	60
5.2. Cilj 2 – Istraživanje i razvoj.....	63
5.3. Cilj 3 – Klimatske promjene i energija	65
5.4. Cilj 4 – Obrazovanje.....	68
5.5. Cilj 5 – Siromaštvo	70
6. Uporaba Europskih strukturnih i investicijskih fondova.....	74
6.1. Doprinos inicijativama EU i provedbi reformi.....	75
6.2. Povećanje učinkovitosti korištenja EU fondova.....	78
7. Institucijska pitanja i uključenost dionika.....	80
Prilozi: IZVJEŠĆIVANJE U SVRHU PROCJENE PREPORUKA KOJE SE ODNOSE NA POJEDINE DRŽAVE ČLANICE I KLJUČNE MAKROSTRUKTURNUE REFORME	82
Prilog 1. Opis mjera u reformskim područjima s pregledom glavnih obveza u idućih 12 mjeseci	83
Prilog 2. Provedbeni plan za smanjenje broja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima	122

Predgovor

Nacionalni program reformi 2016. opisuje mjere koje Vlada Republike Hrvatske poduzima za rješavanje strukturnih izazova s kojima se suočava Republika Hrvatska, sukladno preporukama Vijeća Europske unije iz srpnja 2015.

U sklopu Europskog semestra države članice Europske unije podnose Nacionalni program reformi do kraja travnja svake godine. Europski semestar je mehanizam nadzora u sklopu strategije Europa 2020. koji objedinjava praćenje nacionalnih fiskalnih i strukturnih politika.

Nacionalni program reformi 2016. izradila je Međuresorna radna skupina za Europski semestar. Vlada Republike Hrvatske prihvatile je Nacionalni program reformi 2016. na svojoj 17. sjednici održanoj 28. travnja 2016.

1. Uvod

Republika Hrvatska je nakon šest godina pada bruto domaćeg proizvoda u 2015. po prvi puta zabilježila pozitivnu stopu gospodarskog rasta. Usprkos pozitivnim recentnim pokazateljima u pogledu bruto domaćeg proizvoda, kretanja na tržištu rada kao i projekcija ukupnog gospodarskog rasta za 2016., dugoročna perspektiva razvoja Republike Hrvatske je i dalje pod snažnim pritiskom izuzetno visokog javnog duga i inozemnih obveza, niske stope zaposlenosti, loših demografskih trendova te dugoročno niske razine potencijalnog rasta. U takvim okolnostima, provedba strukturnih reformi kojima će se poboljšati globalna konkurentnost Republike Hrvatske, unaprijediti socijalno stanje te osigurati fiskalna održivost sustava javnog sektora predstavljaju najvažniji cilj ekonomskih politika Vlade Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska nalazi se u postupku pojačanog nadzora od strane Europske komisije u okviru postupka zbog makroekonomskih neravnoteža i u proceduri prekomjernog proračunskog deficitu (dalje u tekstu: EDP). Uz Hrvatsku se u istom položaju od svih zemalja članica nalaze još samo Francuska i Portugal. EDP je aktiviran u siječnju 2014., ali je od lipnja 2014. stavljen u mirovanje jer je Europska komisija utvrdila da Hrvatska poduzima odgovarajuće mjere u svrhu korigiranja proračunskih neravnoteža. Odluku o eventualnom pokretanju korektivnog postupka u okviru postupka zbog makroekonomskih neravnoteža, Europska komisija je odgodila do zaprimanja i ocjene Nacionalnog programa reformi (dalje u tekstu: NRP) i Programa konvergencije (dalje u tekstu: PK) za 2016.

NPR 2016. opisuje mjere koje Vlada već poduzima odnosno koje će tek poduzeti u narednih 12 do 18 mjeseci za postizanje održivog gospodarskog rasta, otvaranje novih radnih mjesta i stvaranje boljih prilika za hrvatske građane, vodeći pri tome računa o stabilnosti javnih financija, održivoj razini duga i visokoj kvaliteti javnih usluga. PK opisuje makroekonomski kontekst i proces fiskalne konsolidacije u istom tom razdoblju s primarnim ciljem smanjenja deficitu opće države odnosno postizanja fiskalne održivosti javnog sektora.

Namjera Vlade je da u NRP-u 2016. predstavi odgovarajuće mjere kojima će se ostvariti ciljevi u smislu ispravljanja makroekonomskih neravnoteža u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju te postizanja dugoročne makroekonomске stabilnosti. Temeljem ambicioznih reformi sadržanih u NRP-u te predanim radom na provedbi očekujemo da do 2017. Hrvatska izđe iz stanja prekomjernih makroekonomskih neravnoteža te prekomjernog proračunskog deficitu, čime bi se ujedno poslala i snažna poruka međunarodnim investitorima oko spremnosti i sposobnosti Vlade da pokrene potrebne reformske mjere i ostvari potrebne promjene.

Vlada je odredila **dva glavna cilja** strukturnih politika u 2016. i 2017. koje opisuje u NPR. To su:

- Povećanje održivosti duga opće države
- Promicanje rasta i zapošljavanja u hrvatskom gospodarstvu

U sklopu ovih glavnih ciljeva, ističu se **četiri ključna reformska područja i osamnaest potpodručja**, u kojima će biti koncentrirani naporovi Vlade u idućih osamnaest mjeseci te na koja je stavljen naglasak u ovom NRP-u. To su:

1. Makroekonomска stabilnost i fiskalna održivost

Reformska potpodručja koncentrirana u ovom ključnom području provode se prvenstveno s ciljem **smanjenja deficitu i javnog duga** te rizika povezanih s njihovim visokim razinama. Istovremeno želi se postići **veća razina učinkovitosti, transparentnosti i pravednosti u potrošnji javnih sredstava**, naročito sredstava na kojima počivaju veliki sustavi kao što su zdravstveni, mirovinski i sustav socijalne skrbi. Posebno potpodručje, koje zbog svog utjecaja na javne financije i potencijalne značajne uloge na gospodarski rast, privlači posebnu pažnju ove Vlade odnosi se na javna poduzeća i bolje upravljanje odnosno raspolaganje istima. Neke od reformi u ovom području već su započete, ali će u narednom razdoblju ući u intenzivniju fazu provedbe, a u slučaju pojedinih, npr. reforme mirovinskog sustava, dolazi do zaokreta.

- 1.1. Poboljšanje upravljanja javnim financijama i provedba fiskalne konsolidacije
- 1.2. Poboljšanje raspolaganja i upravljanja državnom imovinom
- 1.3. Smanjenje fiskalnih rizika zdravstvenog sustava

- 1.4. Poboljšanje održivosti mirovinskog sustava
- 1.5. Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih naknada

2. Lakši uvjeti poslovanja i bolja investicijska klima

Poslovno okruženje u Hrvatskoj potrebno je maksimalno staviti u funkciju njegovih glavnih aktera - poduzetnika, i osigurati im uvjete koji ih potiču da rade brže, više i jače. Aktivnosti koje će se provoditi u dolje navedenim potpodručjima usmjerene su upravo tome da **državne institucije učine partnerom poduzetnicima** u njihovom poslovanju. Veliku ulogu u provedbi aktivnosti imat će Radna skupina za poslovnu klimu i investicije koja će postati središnje tijelo za dijalog između privatnog sektora i javnih tijela po pitanju identifikacije administrativnih, institucionalnih i finansijskih prepreka s kojima se realni sektor susreće u svom svakodnevnom poslovanju. Njezina će uloga biti aktivran rad na smanjenju i uklanjanju istih. Realni sektor potrebno je obogatiti i diverzifikacijom izvora financiranja u pogledu čega će se aktivirati finansijski instrumenti i EU fondovi za razvoj novih i konkurentnih proizvoda i usluga.

- 2.1. Poboljšanje poslovnog i investicijskog okruženja smanjenjem administrativnog opterećenja i troškova poslovanja
- 2.2. Olakšanje financiranja, razduživanja i restrukturiranja poduzeća
- 2.3. Povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj u privatnom i javnom sektoru
- 2.4. Unaprjeđenje sustava katastra i zemljišnih knjiga te prostornog planiranja

3. Veća učinkovitost i transparentnost javnog sektora

Nužan preduvjet za učinkovitu provedbu reformi i maksimiziranje njihovih efekata na poduzetnike, građane i radnike, je i njihova kvalitetna priprema i pametno planiranje javnih politika. Isto je jedna od osnovnih zadaća javne uprave, institucija koje ju čine i ljudi koji u njoj rade. Upravo zato, reforma javne uprave sa svim njezinim aspektima, koja je i najveći dio ovog ključnog reformskog područja, čini temeljni stup NPR-a 2016. Sustav i poslove javne uprave potrebno je maksimalno **pojednostaviti i modernizirati te učiniti razumljivima i jednako dostupnima svima**. Isto će se provoditi reorganizacijom sustava, uključujući i pravosudnog, ali i uvođenjem noviteta u sustav upravljanja ljudskim resursima u javnoj upravi.

- 3.1. Racionalizacija sustava i poslova javne uprave
- 3.2. Poboljšanje upravljanja ljudskim resursima u javnoj upravi i javnim službama
- 3.3. Kvalitetne i informatizirane javne usluge
- 3.4. Ojačati strateško planiranje i koordinaciju politika te poboljšati kvalitetu zakonodavnog planiranja
- 3.5. Smanjenje korupcije u javnom sektoru
- 3.6. Unaprijeđen rad sudova

4. Bolje obrazovanje za tržište rada

Jedan od osnovnih problema hrvatskog obrazovnog sustava je nedovoljna komunikacija s tržištem rada koja se manifestira kroz obrazovne programe na svim razinama koji ne prate dinamiku razvoja potreba za novim znanjima i vještinama na tržištu. Zajednički cilj provedbe kurikularne reforme i daljnji razvoj Hrvatskog kvalifikacijskog okvira te modernizacija načina izvođenja školskih i obrazovnih programa su upravo **osigurati radnu snagu koja će pronaći svoje mjesto na tržištu rada** jer je obrazovana i koju njezine kvalifikacije čine zapošljivom.

- 4.1. Provedba kurikularne reforme
- 4.2. Usklađivanje obrazovnih programa s potrebama tržišta rada
- 4.3. Kvalitetnija provedba programa obrazovanja odraslih, cjeloživotnog učenja i shema za prekvalifikaciju radnika

Svako od navedenih potpodručja obuhvaća više pojedinačnih mjera koje su detaljnije opisane u samom tekstu NPR-a i prilogu 1.

2. Makroekonomski perspektiva za razdoblje obuhvaćeno programom

---

Makroekonomski okvir opisan u sljedećim poglavljima sastavljen je u veljači ove godine pri izradi Proračuna za 2016. Pritom su vanjske prepostavke u najvećem dijelu preuzete iz posljednjih projekcija Europske komisije iz veljače - „Zima 2016“. Naknadno objavljena ostvarenja iz 2015. godine za pojedine varijable uvrštena su u ovaj makroekonomski okvir bez da su mijenjane njihove srednjoročne putanje tj. stope promjena do kraja projekcijskog razdoblja.

Tijekom 2015. zaustavljen je šestogodišnji negativni trend ekonomске aktivnosti te je zabilježen realni rast bruto domaćeg proizvoda od 1,6%¹. Positivan doprinos rastu bruto domaćeg proizvoda u 2015. prvenstveno je došao od domaće potražnje, ponajviše potaknute potrošnjom kućanstava, ali i od neto inozemne potražnje. U srednjoročnom razdoblju očekuje se nastavak pozitivnih kretanja te postupno ubrzanje rasta gospodarske aktivnosti. U 2016. i 2017. tako se predviđa realni rast bruto domaćeg proizvoda od 2,0% i 2,1%, redom, koji će dalje ubrzati na 2,3% u 2018. te 2,5% u 2019. godini. Najznačajniji doprinos gospodarskom rastu kroz čitavo projekcijsko razdoblje dolazit će i nadalje od domaće potražnje. Doprinos neto inozemne potražnje bit će blago pozitivan u razdoblju 2016. - 2018., iako će se postupno smanjivati s ubrzanjem gospodarske aktivnosti te će u 2019. zabilježiti blago negativnu vrijednost.

Potrošnja kućanstava bit će glavni pokretač rasta domaće potražnje u srednjoročnom razdoblju. Njen oporavak, nakon tri uzastopne godine pada, započet je već u 2015., a nastaviti će se nešto jačim intenzitetom i u narednim godinama pri čemu će u velikoj mjeri pratiti dinamiku realnog rasta raspoloživog dohotka kućanstava čije će kretanje ponajviše odrediti daljnji oporavak na tržištu rada. Međutim, posebno od 2017. godine nadalje, na kretanje potrošnje kućanstava također će djelovati i oporavak povjerenja potrošača u uvjetima relativno niske i stabilne inflacije. U skladu s potrebom razduživanja države, tijekom srednjoročnog razdoblja ne očekuje se značajan doprinos državne potrošnje gospodarskom rastu. Rast bruto investicija u fiksni kapital koji je zabilježen već u 2015. godini kontinuirano će ubrzavati kroz čitavo srednjoročno razdoblje, no, unatoč tome, neće dosezati razine iz pred-kriznog razdoblja. Značajan poticaj ovakvoj dinamici investicijske aktivnosti očekuje se od podizanja stope iskorištenosti strukturnih i investicijskih fondova EU. Rast investicija privatnog sektora postupno će prestići onaj šireg javnog sektora prema kraju projekcijskog razdoblja u uvjetima jačanja poslovnog optimizma te poboljšanja investicijske klime, uz ustrajno provođenje strukturnih reformi koje će poduzetnicima olakšati poslovanje. Unatoč procijenjenom ubrzajući rasta inozemne potražnje za domaćim robama i uslugama, zbog iščezavanja pozitivnih učinaka re-izvoza i pristupanja zajedničkom tržištu EU, realni rast izvoza roba i usluga bit će niži u narednim godinama no što je to bio tijekom 2014. i 2015. Pritom se očekuje nastavak pozitivnih promjena udjela domaćeg izvoznog sektora na izvoznim tržištima, ali će one biti znatno manje izražene u usporedbi s razdobljem 2013. - 2015. Obzirom na spomenuto naglo usporavanje rasta izvoza te iščezavanje učinka re-izvoza, očekuje se da će i realni rast uvoza roba i usluga usporiti u 2016. godini. Međutim, u skladu s jačanjem finalne potražnje, rast uvoza će ponovno ubrzavati prema kraju projekcijskog razdoblja.

Oporavak gospodarske aktivnosti koji je zabilježen u 2015. godini odrazio se iznimno povoljno na tržište rada, a pozitivni trendovi će se nastaviti, iako slabijim intenzitetom, i u narednom razdoblju uz projicirani rast zaposlenosti te smanjenje stope nezaposlenosti. Osim toga, očekujemo kako će, unatoč nepovoljnim ukupnim demografskim kretanjima, gospodarski oporavak imati određene pozitivne učinke na stopu participacije radne snage.

Očekujemo kako će se razdoblje deflacije potrošačkih cijena zaustaviti tijekom 2016. godine. Glavni čimbenik kretanja inflacije tijekom 2016. godine bit će i dalje cijene sirovina na svjetskom tržištu, pa se u 2016. godini očekuje ubrzanje rasta indeksa potrošačkih cijena bez prehrane i energije, dok će cijene energije i dalje ostvarivati negativan doprinos inflaciji. U narednom razdoblju, pod utjecajem oporavka cijena sirovina na svjetskom tržištu i nastavka rasta potrošnje kućanstava, očekuje se i ubrzanje stope inflacije.

---

¹ Podaci o bruto domaćem proizvodu za 2014. i 2015. godinu su privremeni.

Tablica 2.1. Makroekonomski okvir za razdoblje 2016. – 2019.

	2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.
BDP - realni rast (%)	1,6	2,0	2,1	2,3	2,5
Potrošnja kućanstava	1,2	1,8	1,8	2,0	2,5
Državna potrošnja	0,6	0,3	0,8	1,4	2,0
Bruto investicije u fiksni kapital	1,6	2,5	3,2	3,5	4,5
Izvoz roba i usluga	9,2	5,2	5,5	5,6	5,4
Uvoz roba i usluga	8,6	4,7	5,3	5,9	6,3
Doprinosi rastu BDP-a (postotni bodovi)	1,6	2,0	2,1	2,3	2,5
Potrošnja kućanstava	0,7	1,1	1,1	1,2	1,5
Državna potrošnja	0,1	0,0	0,2	0,3	0,4
Bruto investicije u fiksni kapital	0,3	0,5	0,6	0,7	0,9
Promjena zaliha	0,0	0,1	0,1	0,1	-0,1
Izvoz roba i usluga	4,2	2,5	2,8	2,9	2,9
Uvoz roba i usluga	-3,8	-2,2	-2,5	-2,9	-3,2
Rast deflatora BDP-a (%)	0,1	1,0	1,2	1,5	1,7
Rast indeksa potrošačkih cijena (%)	-0,5	0,1	1,4	1,6	1,7
Rast zaposlenosti (%) *	1,7	1,1	1,4	1,6	1,5
Stopa nezaposlenosti, anketna (%)	16,3	15,5	14,5	13,5	12,8

* Definicija nacionalnih računa

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija

3. Provedba preporuka koje se odnose na pojedine države članice

Vijeće Europske unije donijelo je 14. srpnja 2015. sljedeće preporuke za Hrvatsku:

1. Osigurati održivo smanjenje prekomjernog deficitu do 2016. Poduzimanjem potrebnih mjera tijekom 2015. i jačanjem proračunske strategije za 2016. Objaviti i provesti nalaze utvrđene revizijom rashoda. Poboljšati kontrolu nad rashodima na središnjoj i lokalnoj razini, osobito uspostavom mehanizma za sankcioniranje subjekata koji ne poštuju proračunska ograničenja. Donijeti zakon o fiskalnoj odgovornosti te jačati sposobnosti i ulogu Državnog ureda za reviziju. Uvesti periodični porez na nekretnine i poboljšati disciplinu u području PDV-a. Jačati upravljanje javnim dugom, osobito godišnjom objavom strategije za upravljanje dugom i osiguranjem odgovarajućih resursa.
2. Destimulirati prijevremeno umirovljenje povećanjem umanjenja za prijevremene mirovine. Poboljšati primjerenost i učinkovitost mirovinskih rashoda postroživanjem definicije teških i opasnih zanimanja. Rješavati fiskalne rizike u zdravstvenom sektoru.
3. Rješavati slabosti okvira za određivanje plaća savjetujući se sa socijalnim partnerima te u skladu s nacionalnom praksom u cilju poticanja usklađivanja plaća s produktivnošću i makroekonomskim uvjetima. Snažnije poticati nezaposlene i neaktivne osobe na to da prihvaćaju plaćene poslove. Provesti, na temelju revizije 2014., reformu sustava socijalne sigurnosti i nastaviti konsolidaciju socijalnih naknada poboljšanjem usmjerenosti i uklanjanjem preklapanja.
4. Smanjiti razinu fragmentiranosti i preklapanja između tijela na središnjoj i lokalnoj razini uvođenjem novog modela za funkcionalnu raspodjelu nadležnosti i racionalizacijom u sustavu državnih agencija. Povećati transparentnost i odgovornost u sektoru javnih poduzeća, osobito u pogledu imenovanja na upravne funkcije i s tim povezanih stručnih zahtjeva. Ubrzati uvrštavanje na burzu manjinskih paketa dionica javnih trgovačkih društava i privatizaciju.
5. Znatno smanjiti parafiskalne namete i ukloniti prekomjerne prepreke pružateljima usluga. Utvrditi i provesti mjere za poboljšanje učinkovitosti i kvalitete pravosudnog sustava, osobito trgovačkih sudova.
6. Ojačati predstečajni i stečajni okvir za poduzeća radi lakšeg restrukturiranja duga i uspostava postupka osobnog stečaja. Povećati sposobnost finansijskog sektora za to da pridonese oporavku potrebnom zbog izazova u području loših velikih kredita poduzećima i stambenih kredita u stranoj valuti te zbog lošeg upravljanja u određenim institucijama.

3.1. Održive javne financije

Preporuka 1

Osigurati održivo smanjenje prekomjernog deficitu do 2016. Poduzimanjem potrebnih mjera tijekom 2015. i jačanjem proračunske strategije za 2016. Objaviti i provesti nalaze utvrđene revizijom rashoda. Poboljšati kontrolu nad rashodima na središnjoj i lokalnoj razini, osobito uspostavom mehanizma za sankcioniranje subjekata koji ne poštuju proračunska ograničenja. Donijeti zakon o fiskalnoj odgovornosti te jačati sposobnosti i ulogu Državnog ureda za reviziju. Uvesti periodični porez na nekretnine i poboljšati disciplinu u području PDV-a. Jačati upravljanje javnim dugom, osobito godišnjom objavom strategije za upravljanje dugom i osiguranjem odgovarajućih resursa.

Postignuti napredak

Vijeće EU je u siječnju 2014. usvojilo preporuke za Hrvatsku s ciljem rješavanja stanja prekomjernog proračunskog manjka do 2016. Prema navedenim preporukama Hrvatska je pozvana smanjiti proračunski manjak na 4,6% u 2014., 3,5% u 2015. i 2,7% u 2016., što odgovara smanjenju struktturnog proračunskog manjka od 0,5% u 2014., 0,9% u 2015. i 0,7% u 2016. Na temelju navedenog scenarija Hrvatskoj se predlaže donošenje konsolidacijskih mjera u ukupnom iznosu od 2,3% BDP-a u 2014., te 1% u 2015. i 2016.

Preporukama je definirano i redovito polugodišnje izvještavanje o poduzimanju mjera s ciljem rješavanja prekomjernog proračunskog manjka. Europska komisija je na temelju Prvog izvještaja, koji je Hrvatska dostavila u okviru Programa konvergencije za razdoblje 2014.-2017., utvrdila kako je Hrvatska poduzela odgovarajuće mjere u svrhu korigiranja proračunskih neravnoteža te je stoga **postupak u slučaju prekomjernog proračunskog manjka stavljen u mirovanje**.

U travnju 2016. objavljeni su podaci o prekomjernome proračunskome manjku i razini duga opće države u Republici Hrvatskoj, **deficit konsolidirane opće države u 2015.** iznosio je -10 706 milijuna kuna, odnosno 3,2% BDP-a, dok je u 2014. iznosio -18 078 milijuna kuna ili 5,5% BDP-a. U 2013. deficit je bio jednak -17 446 milijuna kuna ili 5,3% BDP-a te je u 2012. bio jednak -17 549 milijuna kuna ili 5,3% BDP-a. **Konsolidirani dug na kraju 2015.** iznosio je 289 669 milijuna kuna ili 86,7% BDP-a, dok je za 2014. iznosio 284 184 milijuna kuna, odnosno 86,5% BDP-a. U 2013. dug je iznosio 270 857 milijuna kuna, odnosno 82,2% BDP-a, dok je u 2012. iznosio 233 558 milijuna kuna, odnosno 70,7% BDP-a. Strukturne mjere za smanjenje prekomjernog proračunskog manjka u 2015. godini izvršene su na razini od 1,6% BDP-a.

Vezano uz napredak u provođenju preporuka Vijeća EU koje se odnose na održive javne financije, u nastavku je dan detaljan pregled provedenih mjera.

Temeljem **dubinske analize rashoda državnog proračuna** - Odluka o provođenju dubinske analize rashoda Državnog proračuna Republike Hrvatske (NN, br. 124/2014), kojom su bili obuhvaćeni (1) rashodi za zaposlene koji se isplaćuju iz državnog proračuna, (2) subvencije, (3) sustav zdravstva, (4) poslovanje agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima i (5) porezni rashodi, tijekom 2015. provedene su mjere za racionalizaciju (1) rashoda u sustavu zdravstva, (2) poslovanja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima te (3) rashoda za zaposlene koji se isplaćuju iz državnog proračuna kroz reformu sustava određivanja plaća u javnoj upravi i javnim službama. Spomenute mjere bile su sastavni dio Nacionalnog programa reformi 2015. i Programa konvergencije 2015. – 2017.

Kontrola rashoda na središnjoj i lokalnoj razini, koja je značajno unaprjeđena izmjenama Zakona o proračunu početkom 2015. godine, dodatno je razrađena u prijedlogu novog Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Prijedlogom **Zakona o fiskalnoj odgovornosti** između ostalog se utvrđuje bolja kontrola nad planiranjem i izvršavanjem rashoda, te utvrđuju mehanizmi poštivanja i sankcioniranje nepoštivanja planiranih proračunskih limita. Isti je bio predmetom javne rasprave tijekom kolovoza 2015. te konzultacija s Povjerenstvom za fiskalnu politiku i službama Europske komisije. Donošenje Zakona

planirano je do rujna 2016., a bit će dopunjeno u odnosu na Prijedlog iz 2015. u dijelu jačanja neovisnosti Povjerenstva za fiskalnu politiku i osiguranja potpune dosljednosti domaćih fiskalnih pravila s odgovarajućim okvirom EU.

S ciljem unaprjeđenja proračunskog okvira, u studenom 2015. Ministarstvo financija pripremilo je i dostavilo tijelima državne uprave **Smjernice za uspostavu standardnih materijalnih troškova kod korisnika sredstava državnog proračuna**. U Uputama za izradu prijedloga Državnog proračuna RH za razdoblje 2016. - 2018. za svaku skupinu rashoda navedene su mjere odnosno standardi iz Smjernica koje su korisnici trebali uzeti u obzir kod izrade finansijskog plana. Za skupine rashoda kod kojih su utvrđeni standardi, svim je korisnicima kojima rashodi prelaze standardni trošak, zadano da su obvezni poduzeti mjere radi smanjenja navedenih rashoda te ih planirati u okviru standardnog troška odnosno najmanje 10% smanjenja u odnosu na 2015. Osim toga, za svaku su skupinu rashoda navedene i mjere iz Smjernica koje se planiraju provesti u 2016. radi racionalizacije rashoda s ciljem da se iste uzmu u obzir u planu rashoda. Primjerice, očekivane uštede koje proizlaze iz postupaka središnje javne nabave, uspostave standardizacije procesa dostave službenih dokumenata putem elektroničke pošte, uspostavom upravljanja voznim parkom kod svih korisnika, boljim upravljanjem prostorom u vlasništvu države i slično.

Također, proračunski okvir i izrada limita ukupnih proračunskih rashoda poboljšan je i donošenjem **Odluke o postupku davanja iskaza o procjeni fiskalnog učinka** u kojoj je dan i unaprjeđeni **Obrazac standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka** - PFU obrazac (NN, br. 122/2015). Dio Obrascu su Upute za njegovo ispunjavanje (Okvir 3.1.1.).

Okvir 3.1.1. Unaprjeđenje procjene fiskalnog učinka

U odnosu na prijašnji, sada su dijelovi Obrasca standardne metodologije za procjenu fiskalnog učinka jednostavniji, dok Upute za njegovo ispunjavanje znatno detaljnije uređuju način njegovog ispunjavanja. Značajnu novost u odnosu na prijašnji Obrazac predstavlja razrada procjene očekivanog povećanja/smanjenja rashoda i izdataka na Izvore 1, 2 i 8 (opći prihodi i primici, doprinosi te namjenski primici od zaduživanja) odnosno izvore financiranja koji utječu na visinu manjka proračuna opće države te Ostale izvore (vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći i donacije) odnosno izvore financiranja koji ne ulaze u proračunske limite. Naime, s obzirom na proračunska ograničenja i sve značajniji udio sredstva dobivenih iz fondova Europske unije u financiranju javnih potreba, iznimno je važno da Vlada kod donošenja odluke o prihvatanju ili ne prihvatanju predloženog propisa/akta planiranja raspolaže informacijom utječe li provedba istoga na visinu manjka proračuna opće države ili će se financirati iz izvora koji ne ulaze u proračunske limite i ne utječu na visinu manjka proračuna opće države. Osim Vladi, ova informacija je iznimno bitna Ministarstvu financija za što kvalitetniju i realniju izradu limita ukupnih proračunskih rashoda. Isto tako je potrebno razraditi i procjenu očekivanog povećanja/smanjenja prihoda i primitaka budući da je važno da Vlada kod donošenja odluke o prihvatanju ili ne prihvatanju predloženog propisa/akta planiranja također raspolaže i informacijom utječe li provedba istoga na povećanje/smanjenje prihoda i primitaka koji utječu na visinu manjka proračuna opće države ili će do povećanja/smanjenja doći kod prihoda i primitaka koji ne ulaze u proračunske limite i ne utječu na visinu manjka proračuna opće države. Osim povezivanja s izvorima financiranja značajnu novost predstavljaju i elementi za izračun procjene fiskalnog učinka. Naime, do sada su u postojećem Obrascu predlagatelji iskazivali procjenu sredstava potrebnih za provedbu predloženog propisa te proračunske pozicije na kojima su ista osigurana. Međutim, u većini slučajeva nikako nije bilo moguće utvrditi kako je predlagatelj do te procjene uopće došao. Upravo stoga su dodani elementi za izračun koji će Vladi kod donošenja odluke o prihvatanju ili ne prihvatanju predloženog propisa/akta planiranja vrlo konkretno i pregledno ukazati na što će se sredstva točno utrošiti.

Novim **Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru** (NN, br. 78/2015) ojačan je sustav unutarnjih finansijskih kontrola i proširen je krug obveznika primjene istoga i na trgovacka društva u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (JLP(R)S) i druge pravne osobe kojima je osnivač jedna ili više JLP(R)S. Zakonom je detaljnije propisana odgovornost čelnika proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i proračuna JLP(R)S, općinskog načelnika, gradonačelnika, župana, uprave, predsjednika uprave ili direktora odnosno ravnatelja i odgovornost rukovoditelja unutarnjih ustrojstvenih jedinica za razvoj i provedbu sustava unutarnjih kontrola. U pripremi su Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru te Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Proširenjem obuhvata osigurana je pokrivenost revizorskom aktivnošću za 69 društava u vlasništvu RH (čiji ukupni rashodi su procijenjeni na razini od 26 milijardi kuna) i 272 društva u vlasništvu lokalnih jedinica (čiji su ukupni rashodi procijenjeni na razini od 8,5 milijardi kuna). Razlika kod trgovackih društava na lokalnoj razini, odnosi se na društva u vlasništvu općina i malih gradova koji nisu obveznici uspostave unutarnje revizije, jer su premali da bi imali kapacitete za osigurati funkciju unutarnje revizije. Međutim, podzakonskim aktima i subjektima, kao što su mali gradovi i općine koje nisu u obvezi uspostaviti unutarnju reviziju, dana je mogućnost uspostave unutarnje revizije ako istu ocjene opravdanom. Funkcijom unutarnje revizije pokriveno je 99% ukupnih rashoda državne razine (proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna) te 85% rashoda na lokalnoj razini (proračunski i izvanproračunski korisnici proračuna JLP(R)S).

U pogledu **jačanja uloge i kapaciteta Državnog ureda za reviziju (DUR)**, u provedbi je Akcijski plan za jačanje kapaciteta DUR-a kroz profesionalnu edukaciju i treninge. U pripremi je nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o Državnom uredu za reviziju kojim bi se definirao model sankcioniranja nepostupanja po preporukama DUR-a. Donošenje istog planirano je do srpnja 2016.

U cilju ispunjenja preporuke koja se odnosi na **uvodenje poreza na nekretnine**, provodile su se aktivnosti vezano uz unaprjeđenje sustava obračuna i naplate komunalnih naknada i masovnu procjenu vrijednosti nekretnina:

- provedena je analiza učešća prihoda od komunalne naknade u strukturi prihoda jedinica lokalne samouprave i izrađen Akcijski plan za realizaciju mjere unaprjeđenje sustava obračuna i naplate komunalne naknade,
- temeljem Odluke o evidentiranju svih nekretnina na području jedinica lokalne samouprave i ažuriranju podataka o obveznicima plaćanja komunalne naknade (NN, br. 87/2015), pokrenuto je evidentiranje nekretnina koje podliježu plaćanju komunalne naknade i ažuriranje podataka o obveznicima plaćanja komunalne naknade, kao i evidentiranje onih nekretnina i obveznika koji su oslobođeni plaćanja komunalne naknade s pripadajućom procjenom iznosa naknade koja bi bila naplaćena da takvo oslobođenje nije propisano,
- donesen je Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina (NN, br. 78/2015) kojim se osiguravaju pouzdani standardi vrednovanja nekretnina i njihova primjena od ovlaštenih osoba i uspostavlja Informacijski sustav tržista nekretnina eNekretnine te Pravilnik o metodama procjene vrijednosti nekretnina i Pravilnik o informacijskom sustavu tržista nekretnina kojima se detaljnije propisuje provedba predmetnog Zakona.

Za ispunjenje preporuke koja se odnosi na **poboljšanje naplate poreza na dodatnu vrijednost** (PDV-a), temeljem Akcijskog plana izvršenja mjera u svrhu uspostave kontrole na području PDV-a kontinuirano se prate rezultati u pogledu naplate PDV-a.

S ciljem skraćenja postupka poreznog nadzora i brže naplate novoutvrđenih obveza u postupcima poreznog nadzora u srpnju 2015. uveden je **institut porezne nagodbe (Okvir 3.1.2.)**.

Okvir 3.1.2. Porezna nagodba

Porezna nagodba može se zaključiti u svim predmetima poreznog nadzora osim u slučajevima kada postoji sumnja na počinjenje kaznenog djela. Uvjet za sklapanje porezne nagodbe je prihvatanje novoutvrđene obveze u postupku poreznog nadzora od strane poreznog obveznika i njegovo odricanje od prava na korištenje pravnih lijekova čime se skraćuje porezni postupak. S druge strane porezni obveznik se oslobođa obveze plaćanja zateznih kamata utvrđenih u postupku poreznog nadzora za razdoblje od dana nastanka porezne obveze do dana zaključenja porezne nagodbe, ovisno o iznosu i ugovorenom roku plaćanja (na dan sklapanja nagodbe od 10 -100 % proporcionalno uplaćenom iznosu porezne obveze, odnosno 50% ako se obveza uplati u roku od 90 dana od sklapanja nagodbe). Ako su ispunjeni uvjeti načela oportuniteta Porezna uprava ne pokreće prekršajni postupak. Od srpnja 2015., kada je institut porezne nagodbe uveden u porezni nadzor, do 31. ožujka 2016. ukupno je sklopljena 361 nagodba po kojima je naplaćeno 103.281.819,00 kuna novoutvrđenih poreznih obveza. Usaporedbe radi u istom razdoblju ukupno je obavljeno 2.248 poreznih nadzora (bez nadzora fiskalizacije) po kojima novoutvrđena porezna obveza iznosi 918.172.989,00 kuna. Iz podataka slijedi da je u 16% nadzora došlo do sklapanja porezne nagodbe te da je od ukupno utvrđenih poreznih obveza putem porezne nagodbe naplaćeno

11%. Ocjena je da nelikvidnost poreznih obveznika ima utjecaja na broj sklopljenih poreznih nagodbi (prema Općem poreznom zakonu po nagodbi porezne obveze treba uplatiti odmah ili najkasnije u roku od 90 dana).

Izmjenama Općeg poreznog zakona, koje su stupile na snagu 17. ožujka 2015., poreznim obveznicima je omogućeno i **sklapanje upravnog ugovora s poreznim tijelom**. Ova izmjena je učinjena s ciljem olakšanja poreznim obveznicima da podmire svoje porezne obveze. Sklapanjem upravnog ugovora obveznicima se reprogramiraju dospjele porezne obveze do čak 24 mjeseca anuiteta, čime se poduzetnicima omogućuje olakšano upravljanje novčanim tokovima, a građanima se porezni teret raspoređuje na način koji je usklađeniji s njihovim mjesecnim primanjima. Porezni obveznici su ovaj institut prepoznali i kontinuirano podnose zahtjeve za sklapanje upravnog ugovora s poreznim tijelom.

U svrhu efektivnog i efikasnog upravljanja poreznim dugom razvijena je također platforma **eOvrhe**. Ova portalska aplikacija Porezne uprave mjesечно kreira baze stanja dugova i formira liste dužnika. Ovako formirane liste dužnika s preporukom postupanja distribuiraju se službenicima zaduženima za postupak naplate. eOvrha na taj način, smanjuje utjecaj ljudskog čimbenika u uočavanju potrebe za poduzimanjem mjera te znatno olakšava pravovremeno postupanje. Na taj se način postiže da se mjerama obuhvate i ona dugovanja koja su dospjela u prethodnih mjesec dana, odnosno od finansijskog ili imovinskog priljeva koji se oporezuje je proteklo kraće vremensko razdoblje pa su samim time obveznicima manji teret nego u kasnijim razdobljima kada su pozitivni finansijski učinci istrošeni.

U cilju jačanja upravljanja javnim dugom, Ministarstvo financija pristupilo je izradi **Strategije za upravljanje javnim dugom 2016.-2018.**

3.2. Održivost mirovinskog i zdravstvenog sustava

Preporuka 2

Destimulirati prijevremeno umirovljenje povećanjem umanjenja za prijevremene mirovine. Poboljšati primjerenoš i učinkovitost mirovinskih rashoda postroživanjem definicije teških i opasnih zanimanja. Rješavati fiskalne rizike u zdravstvenom sektoru.

Postignuti napredak

Smanjenje mogućnosti za rano umirovljenje u proteklom je razdoblju adresirano prvenstveno mjerama za smanjenje invalidskih mirovina odnosno **provedbom novog postupka utvrđivanja invalidnosti**, kao i strožom provedbom **ad hoc kontrola ranije stečenih mirovina po osnovi invalidnosti**. Primjetno je smanjenje broja novih korisnika invalidske mirovine, koji je na dan 31. prosinca 2015. iznosio 2.101, dok je godinu ranije bio 3.475. Također se smanjuje udio invalidskih mirovina (u koje se ubrajaju i invalidske prevedene u starosne) u ukupnim mirovinama koji je na dan 31. prosinca 2015. iznosio 24% ukupnih mirovina u odnosu na 2014. kada je isti iznosio 24,7% ukupnih mirovina.

Istovremeno, pratili su se učinci primjene **Zakona o mirovinskom osiguranju**, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine, naročito u pogledu kretanja prijevremenih mirovina. Prema trenutno važećem zakonu, pravo na prijevremenu starosnu mirovinu u razdoblju do 31. prosinca 2030. ima osiguranik kada navrši 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža. U istom razdoblju osiguranici žene ostvaruju pravo na prijevremenu starosnu mirovinu prema povoljnijim uvjetima, s nižom starosnom dobi i manjim mirovinskim stažem. Od 1. siječnja 2031. do 31. prosinca 2037. dob za prijevremenu starosnu mirovinu se, prema važećem propisu, postupno povećava, kako bi od 1. siječnja 2038. godine pravo na prijevremenu starosnu mirovinu imao osiguranik kada navrši 62 godine života i 35 godina mirovinskog staža. Također, važeći zakon predviđa trajno umanjenje polaznog faktora za određivanje mirovine u iznosu od 0,34% do 0,1% za svaki mjesec ranijeg ostvarivanja prava na mirovinu prije navršenih godina života osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu. Udio novih prijevremenih starosnih mirovina u ukupnom broju novih mirovina na dan 31. prosinca 2015. iznosio je 25%, što predstavlja blago smanjenje u odnosu na prethodne godine. Istovremeno, udio prijevremenih starosnih mirovina u ukupnim mirovinama povećava se te je na dan 31. prosinca iznosio 13,9%.

Tablica 3.2.1. Prikaz kretanja ukupnog broja korisnika mirovine, njihove prosječne dobi i prosječnog staža

		Stanje na dan 31.12.2014.	Stanje na dan 31.12.2015.
1.	Ukupan broj korisnika mirovine	1.223.738	1.228.020
2.	Ukupan broj korisnika starosne mirovine , ne uključujući invalidske prevedene u starosne i ne uključujući čl. 35. ZOMO	505.219	503.084
3.	Ukupan broj korisnika starosne mirovine prema čl. 35. ZOMO	4.940	9.836
3.	Ukupan broj korisnika prijevremene starosne mirovine	160.374	170.804
4.	Ukupan broj korisnika invalidske mirovine, uključujući invalidske prevedene u starosne	302.332	294.448
4.	Ukupan broj novih korisnika mirovine	51.526	49.256

5.a.	Ukupan broj novih korisnika starosne mirovine, ne uključujući čl. 35. ZOMO	18.235	19.516
	Prosječna dob novih korisnika starosne mirovine, ne uključujući čl. 35. ZOMO (godine i mjeseci)	64 03	63 09
	Prosječan staž novih korisnika starosne mirovine, ne uključujući čl. 35. ZOMO (godine i mjeseci)	31 01	30 10
5.b.	Ukupan broj novih korisnika starosne mirovine prema čl. 35. ZOMO	4.580	4.014
	Prosječna dob novih korisnika starosne mirovine prema čl. 35. ZOMO (godine i mjeseci)	62 09	61 09
	Prosječan staž novih korisnika starosne mirovine prema čl. 35. ZOMO (godine i mjeseci)	42 10	42 08
6.	Ukupan broj novih korisnika prijevremene starosne mirovine	13.443	12.101
	Prosječna dob novih korisnika prijevremene starosne mirovine (godine i mjeseci)	59 06	59 00
	Prosječan staž novih korisnika prijevremene starosne mirovine (godine i mjeseci)	36 06	36 06
7.	Ukupan broj novih korisnika invalidske mirovine prema ZOMO	3.475	2.102
	Prosječna dob novih korisnika invalidske mirovine prema ZOMO (godine i mjeseci)	53 09	53 01
	Prosječan staž novih korisnika invalidske mirovine prema ZOMO (godine i mjeseci)	23 01	23 03
8.	Ukupan broj novih korisnika mirovina po posebnim propisima	11.793	11.523

Također, u proteklih godinu dana provedena je **revizija liste zanimanja i radnih mjesta na kojima se staž računa s povećanim trajanjem** s ciljem smanjenja iste za oko 50%. Revidirana lista bit će podloga za novi Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem.

U pogledu redefiniranja sustava mirovina djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba s ciljem da se uredi sustav profesionalnih mirovina ovih posebnih kategorija osiguranika donesena je Uredba o izmjeni i dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju (NN, br. 93/2015) kojom su u državni proračun prebačena do sada kapitalizirana sredstva s osobnih računa članova obveznih mirovinskih fondova koji su korisnici invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba. Donesena je i Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima kojom je omogućen izlazak iz II. stupa osiguranicima prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba osobnim izjašnjavanjem. Osobe koje odluče ostati u II. stupu, a sad ne ispunjavaju uvjete za mirovinu po postojećem zakonu, ostvarivat će mirovinu prema općem propisu.

U okviru dijela preporuke, koja se odnosi na rješavanje fiskalnih rizika zdravstvenog sustava, poduzeti su **koraci za poboljšanje kontrole rashoda bolničkog sektora**. Stanje dospjelih obveza zdravstvenog sustava na dan 31. prosinca 2015. iznosilo je 2.533.285.651 kuna što je za 270.947.979 kuna, odnosno 9,66% manje od stanja na dan 31. prosinca 2014., kada su dospjele obveze iznosile 2.804.233.630 kuna. U 2015. godini bilo je preko 300 milijuna nepredviđenih troškova za jubilarne nagrade, zaostatke plaće radi izračuna godišnjih odmora te utjecaja izračuna promjena kolektivnog ugovora.

Istovremeno su akutne bolnice povećale naturalne pokazatelje (količina odrađenog posla), što je povećalo varijabilne troškove poslovanja: liječenje u dnevnim bolnicama povećano je za 33,7% u odnosu na 2014. (najviše u KBC, KB, klinikama i malim bolnicama), a čak 51% u odnosu na 2013., broj slučajeva bolničkog liječenja smanjuje se zbog novih modaliteta liječenja (dnevne bolnice), dužina bolničkog liječenja se od siječnja 2015. skratila za 3,3%, popunjenoš kreveta narasla je za 2,4% (u 2015. iznosi 96% usporedivo s novom Mrežom od listopada 2015.) u odnosu na 2014. (najviše u općim bolnicama), broj pacijenata u specijalističko - konzilijskoj zdravstvenoj zaštiti (SKZZ) narastao je za 10,2% (u odnosu na 2014. godinu) poglavito zbog uvođenja internih bolničkih uputnica i jačanja dnevnih bolnica koje se računaju u SKZZ, iako PZZ smanjuje slanje u SKZZ - 83% slučajeva rješava se u PZZ odnosno broj uputnica iz PZZ u SKZZ manji je za 800.000 (najviše u KBC, KB i klinikama), povećava se broj operacija - porast od 6% u KBC, KB i klinikama u odnosu na početak 2015.

U pogledu rezultata provođenja novog modela ugovaranja i plaćanja za bolnice, bolnice su u prvoj polovici 2015. zabilježile financijsko i naturalno povećanje izvršenja. Povećanje učinkovitosti dijelom je i rezultat provedbe „Programa plus“, akcije skraćivanja listi čekanja, kroz koji su 33 bolnice, koje su sudjelovale u programu, obradile dodatnih 130.000 pacijenata. Uz „Program plus“ tijekom 2015. pokrenuti su i projekti „Dani otvorenih vrata“, u okviru kojeg je tijekom dvije runde pregledano skoro 4.000 pacijenata u sedam najvećih hrvatskih bolnica, te projekt "Program 72 sata" koji obuhvaća početak liječenja u roku od 72 sata od dana dijagnoze bolesnika s kolorektalnim karcinomom, karcinomima dojke i malignim tumorima glave i vrata. "Program 72 sata", kroz koji je do rujna 2015. obrađeno 1.200 pacijenata. omogućuje da se unutar 72 sata započne liječenje, odnosno osigura prijem, odluka multidisciplinarnog tima te planiranje operacije, ali i planiranje kemo ili radio terapije.

Prema novom modelu plaćanja, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (HZZO) bolnicama plaća dio prihoda u avansu, a ostatak tek po izvršenju. Na kraju 2015. **HZZO je smanjio svoje dospjele obveze za 46,84%** odnosno za 440.386.060 kuna. Stanje dospjelih obveza HZZO-a na dan 31.12.2014. iskazano je u iznosu od 940.126.023 kn, a na dan 31.12.2015.godine u iznosu od 499.739.963 kuna. Uočeni su trendovi pozitivnog poslovanja. Sve više bolničkih ustanova u 2015. iskazuje pozitivan rezultat poslovanja. Tako je **pozitivan financijski rezultat ostvarilo 38 tj. 67% bolnica**. Od 26 specijalnih bolnica pozitivan financijski rezultat iskazalo je 25 ustanova.

U pogledu provođenja novog modela upravljanja bolnicama, **avedeno je i praćenje pet parametara kvalitete i učinkovitosti** koji su tijekom godine značajno utjecali na kvalitetu i učinkovitost pružanja zdravstvene zaštite. Navedeni parametri su: prosječna duljina liječenja u bolnici, ukupan broj SKZZ slučajeva na jednog zdravstvenog djelatnika, opća stopa smrtnosti, broj liječenja u dnevnoj bolnici, broj pacijenata liječenih rezervnim antibiotikom.

Stopa privremene nesposobnosti za rad (nastavno: bolovanja) na dan 31. svibnja 2015. iznosila je 3,28; od toga na teret poslodavaca 1,61, a na teret HZZO-a 1,67. U prva tri mjeseca 2016. stopa bolovanja je 3,30; od toga na teret poslodavaca 1,51, a na teret HZZO-a 1,79. U istom razdoblju 2015., stopa bolovanja iznosila je 3,56; od toga na teret poslodavaca 1,83, a na teret HZZO-a 1,73. HZZO kontinuirano provodi redovne, izvanredne i posebno osmišljene akcije kontrole bolovanja te kontrole bolovanja na zahtjev poslodavaca. U prva dva mjeseca 2016. provedeno je 566 kontrola bolovanja. Mjerodavna služba Direkcije HZZO-a, kroz organiziranje tematskih radionica, kao i drugih oblika potpore, kontinuirano potiče sve oblike kontrole bolovanja koje provode kontrolori HZZO-a iz regionalnih ureda HZZO-a. U 2016. uspostavljen je sustav poslovnog izvješćivanja (BI) o kretanju stope bolovanja (BI za PNR) koji omogućuje učinkovitiji nadzor nad kretanjem stope bolovanja i otvara mogućnost bržeg djelovanja kontrolora HZZO-a s obzirom na pojedine pokazatelje. Obveze HZZO-a po osnovi naknada za bolovanja u prva dva mjeseca 2016. godine iznose 209.173.142,08 kuna.

3.3. Poboljšati uvjete na tržištu rada i unaprijediti sustav socijalnih naknada

Preporuka 3

Rješavati slabosti okvira za određivanje plaća savjetujući se sa socijalnim partnerima te u skladu s nacionalnom praksom u cilju poticanja usklađivanja plaća s produktivnošću i makroekonomskim uvjetima. Snažnije poticati nezaposlene i neaktivne osobe na to da prihvataju plaćene poslove. Provesti, na temelju revizije 2014., reformu sustava socijalne sigurnosti i nastaviti konsolidaciju socijalnih naknada poboljšanjem usmjerenosti i uklanjanjem preklapanja.

Postignuti napredak

U okviru dijela preporuke koji se odnosi na usklađivanje plaća s produktivnošću i makroekonomskim uvjetima, povedena je analiza minimalne plaće u Republici Hrvatskoj i utjecaju iste na produktivnost. U pogledu odluke o tome hoće li se **Studija o utjecaju minimalne plaće** uzeti u obzir u dalnjem oblikovanju politika, može se očekivati da će nakon rasprave sa socijalnim partnerima ista biti podloga za budeće politike i normativna rješenja, posebice stoga što su u Studiji o utjecaju minimalne plaće korišteni brojni statistički podaci koji su relevantni za razumijevanje uloge minimalne plaće u Hrvatskoj (iz Ankete o radnoj snazi i Ankete o dohotku stanovništva, zatim detaljnim podacima iz Godišnjih izvještaja o zaposlenima i isplaćenoj plaći te iz obrade JOPPD obrasca i strukturno-poslovnih pokazatelja poduzeća za 2014.) te da je ista rezultat istraživačkog i analitičkog rada stručnjaka s područja ekonomije i tržišta rada, kao i stoga što da još uvjek nedostaju druge analitičke podloge. Aktivnost koja se namjerava u tome cilju poduzeti je osnivanje radne skupine koja će okupiti sve relevantne dionike.

U srpnju 2015. je usvojen Akcijski plan za uspostavu i uređenje sustava plaća u Republici Hrvatskoj 2015.-2016. kojim se predviđa kontinuirano praćenje procesa kolektivnog pregovaranja u javnim službama i državnoj službi, ujednačavanje prava u kolektivnim ugovorima u svim djelatnostima javnih službi te u odnosu na prava zaposlenih u državnoj službi te donošenje Zakona o plaćama u javnom sektoru. Spomenuti Akcijski plan dodatno je razrađen u okviru djelovanja **Povjerenstva za razvoj ljudskih potencijala u javnoj upravi** koje je osnovano temeljem Odluke o provedbi reformskih mjera za unaprjeđenje sustava javne uprave (NN, br. 18/2016). Mjere u nadležnosti Povjerenstva su:

- provođenje analize složenosti poslova u javnoj upravi s ciljem izrade kompetencijskog okvira za zaposlene i utvrđivanjem kriterija nove klasifikacije radnih mjeseta u javnoj upravi,
- ustrojavanje sustava objektivnog i nepristranog ocjenjivanja kao učinkovitog temelja za stimulaciju i/ili sankcioniranje državnih i javnih službenika, osiguravanjem sredstava u državnom proračunu za nagrađivanje službenika temeljem ocjene i ograničavanjem broja onih koji su ocijenjeni najvišom ocjenom te omogućavanjem mijenjanja platnih razreda i bez formalnog napredovanja u službi,
- revidiranje sustava određivanja plaća i uređenje sustava plaća u javnoj upravi i javnim službama,
- unaprjeđenje sustava upravljanja ljudskim potencijalima i kontinuiranim razvojem ljudskih potencijala u javnoj upravi kroz formalne i neformalne oblike obrazovanja,

i bit će detaljnije razrađene kroz **Akcijski plan za razvoj ljudskih potencijala u javnoj upravi**.

U pogledu reforme socijalnih naknada, dovršena je **cjelovita analiza sustava socijalne zaštite**, tj. korisnika i izdataka socijalnih naknada i programa na razini središnje države te programa i socijalnih naknada na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Rezultati analize utvrđuju 28 naknada na nacionalnoj razini te 2907 naknada na lokalnoj razini sa socijalnom komponentom (koje se mogu svesti na nekoliko desetina kategorija jer brojne JLP(R)S imaju iste naknade/programe, pod istim ili različitim imenima, koje su namijenjene istim skupinama ili imaju istu funkciju), koje su namijenjene osnovnim skupinama korisnika: obitelj (roditelji, djeca i ostali članovi); osobe s invaliditetom; nezaposlene osobe; osobe u sustavu obrazovanja; hrvatski branitelji iz domovinskoga rata i članovi njihovih obitelji; umirovljenici i starije osobe; ostale socijalno ugrožene kategorije (beskućnici, azilanti, žrtve obiteljskog

nasilja, ovisnici i dr.). Naknade središnje države koristilo je ukupno 1.230.962 korisnika, a za navedene naknade ukupno je izdvojeno 3.946.753.211 kuna za 2014. Naknade, koje se ostvaruju na lokalnoj razini, koristilo je ukupno 724.076 korisnika, za što su jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izdvojile ukupno 1.736.661.301 kuna za 2014. U analizi poreznih olakšica identificirano je 28 olakšica koje su iznosile ukupno 4.405.944.933 kuna za 2013. Kod analiziranih naknada utvrđeno je da ne postoje ujednačeni kriteriji za njihovu dodjelu odnosno za pojedine se vrši provjera dohotka i imovine, za pojedine samo provjera dohotka, ali ne i imovine, dok se za neke ne vrši provjera ni dohotka ni imovine. Isto je zaključeno i u slučaju analize poreznih olakšica.

U skladu s mogućnostima, prijedlozi mjera proizašlih iz spomenute analize integrirat će se u reformske mjere koje će se provoditi tijekom 2016. i 2017., a posebice u dijelu **boljeg usmjeravanja socijalnih naknada i izdataka** kroz uvođenje provjere materijalnog stanja (dohotka i/ili imovine) kao kriterija za dodjelu naknada te **smanjivanja zlouporaba** odnosno **uklanjanja preklapanja, duplicitiranja i kumuliranja prava u dodjeli naknada i usluga na različitim razinama vlasti** kroz bolju koordinaciju i razmjenu podataka o korištenju prava iz sustava socijalne skrbi.

Što se tiče **konsolidacija socijalnih naknada kroz Jedinstveni centar za naknade (JCN)**, u rujnu 2015. je donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi (NN, br. 99/2015) kojim je propisano administriranje ZMN-a od strane nadležnih ureda državne uprave u županiji, odnosno nadležnog ureda Grada Zagreba. Spomenuti uredi trebali su od 1. lipnja 2016. početi odlučivati o priznavanju prava na zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno preuzeti ulogu JCN-a. Budući da u međuvremenu nisu izvršene potrebne pripreme (djelatnici ureda državne uprave nisu prošli potrebne edukacije, nije još objavljen javni natječaj za izradu aplikacije vezane za ostvarivanje standardizacije socijalnih naknada) utvrđena je potreba redefiniranja prijedloga ustroja jedinstvenog centra za naknade. U tijeku su razgovori oko razrade modela koji bi osigurao maksimalno korištenje postojećih kapaciteta te osigurao jačanje stručnog socijalnog rada u svrhu pružanja podrške obiteljima i pojedincima u prevladavanju poteškoća, kao i aktivniju ulogu radno sposobnih korisnika u njihovoj radnoj aktivaciji.

U svrhu sprečavanja rizika od siromaštva i daljnog osiromašenja, povećan je iznos zajamčene minimalne naknade za samce – radno nesposobne osobe i za djecu samohranih roditelja te djecu iz jednoroditeljskih obitelji. S istom je svrhom uvedena i nova naknada za ugroženoga kupca enerengeta, te su poboljšane i pojedine odredbe s ciljem sprečavanja socijalnog isključivanja pojedinih ranjivih skupina osiguravanjem korištenja većeg opsega socijalnih usluga.

Tijekom 2015. započela je provedba projekta **Jačanje politike i kapaciteta za smanjivanje neprijavljenog rada**. Projekt vrijednosti 1,5 milijuna eura financira Europska unija. Na temelju rezultata projektnih aktivnosti i sukladno Europskim smjernicama o borbi protiv rada na crno, donijet će se **Strategija i Akcijski plan za borbu protiv rada na crno** te uspostaviti radno tijelo za koordinaciju politika i mjera za borbu protiv rada na crno. U tom smislu projekt će pridonijeti uspostavi učinkovitog sustava politika, mjera i kontrolnih mehanizama, kao i jačanju administrativnih kapaciteta i sposobnosti za borbu protiv rada na crno te stvaranja međuresorne elektroničke baze podataka u području suzbijanja rada na crno.

3.4. Povećanje učinkovitosti javnog sektora

Preporuka 4

Smanjiti razinu fragmentiranosti i preklapanja između tijela na središnjoj i lokalnoj razini uvođenjem novog modela za funkcionalnu raspodjelu nadležnosti i racionalizacijom u sustavu državnih agencija. Povećati transparentnost i odgovornost u sektoru javnih poduzeća, osobito u pogledu imenovanja na upravne funkcije i s tim povezanih stručnih zahtjeva. Ubrzati uvrštanje na burzu manjinskih paketa dionica javnih trgovačkih društava i privatizaciju.

Postignuti napredak

U svibnju 2015. Vlada je donijela **Odluku o osnivanju Povjerenstva za provedbu racionalizacije područnih jedinica središnjih tijela državne uprave** koje je provelo analizu područnih jedinica središnjih tijela. Istovremeno, Vlada je donijela i **Odluku o smanjenju broja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima i osnivanju Povjerenstva za provedbu racionalizacije sustava agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima** temeljem koje (1) su ukinuti Državni zavod za zaštitu prirode i Agencija za zaštitu okoliša, a obavljanje njihovih poslova povjereno novoosnovanoj Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu, (2) je Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske pripojena Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije.

Što se tiče provedbe procesa funkcionalne, fiskalne i teritorijalne decentralizacije s ciljem racionalizacije sustava JLP(R)S, u rujnu 2015. donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN, br. 110/2015) kojim se uspostavlja zakonska podloga za dobrovoljno spajanje jedinica lokalne samouprave.

Odlukom o provedbi reformskih mjera za unaprjeđenje sustava javne uprave (NN, br. 18/2016) za provedbu daljnjih aktivnosti vezanih uz podizanje učinkovitosti javne uprave i njezine usmjerenosti na korisnike, osnovano je **Povjerenstvo za modernizaciju sustava javne uprave**. Mjere u nadležnosti Povjerenstva su:

- smanjenje fragmentiranosti u obavljanju poslova državne uprave koje obavljaju središnja tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima,
- standardiziranje unutarnjeg ustroja i unapređenje poslovnih procesa u tijelima javne uprave,
- racionalizacija područnih jedinica središnjih tijela državne uprave,
- funkcionalna i fiskalna decentralizacija i postizanje optimalnog teritorijalnog preustroja,

i bit će detaljnije razrađene kroz **Akcijski plan za modernizaciju javne uprave**.

Istom Odlukom osnovano je i **Povjerenstvo za informatizaciju javne uprave** čijim radom, u ulozi predsjednika istoga, **upravlja predsjednik Vlade RH**. Povjerenstvo je zaduženo za utvrđivanje **Akcijskog plana za informatizaciju javne uprave** koji će se definirati aktivnosti i rokovi za provedbu sljedećih mjera:

- objedinjeno vođenje i upravljanje bazama podataka i informacijskom i komunikacijskom infrastrukturom, razvojem i podrškom ključnim informacijskim sustavima Republike Hrvatske.
- unapređivanje elektroničkog poslovanja javne uprave razvojem aplikativnih servisa i pružanjem elektroničkih usluga za građane, poslovne subjekte i državu,
- razvoj Portala otvorenih podataka na web adresi data.gov.hr.

U dijelu preporuke koja se odnosi na **transparentnost u poslovanju javnih poduzeća**, odnosno na jačanje zahtjeva za stručnostima kandidata i transparentnosti u postupcima imenovanja upravljačkih odbora trgovačkih društava u državnom vlasništvu, donesene su:

- Odluka o uvjetima i postupku za izbor i/ili imenovanje kandidata za članove nadzornih odbora u trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ili pravne osobe koje je osnovala Republika Hrvatska imaju udio u temeljnog kapitalu (NN, br. 91/2015), kojom se postupak odabira članova uprava razdvaja od postupka odabira članova nadzornih odbora i koja se primjenjuje i na članove nadzornih odbora trgovačkih društava čijim dionicama i poslovnim udjelima upravlja Centar za restrukturiranje i prodaju,
- Uredba o kriterijima za provedbu javnog natječaja za imenovanje predsjednika i članova uprava trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (NN, br. 112/2015), kojom se unaprjeđuje i profesionalizira postupak odabira predsjednika i članova uprava i koja se primjenjuje i prilikom izbora kandidata za osobe ovlaštene za zastupanje trgovačkih društava čijim dionicama i poslovnim udjelima upravlja Centar za restrukturiranje i prodaju, ukoliko to nije propisano posebnim propisom.

Oba su propisa izmijenjena u travnju 2016. Novom **Odlukom o uvjetima i postupku za izbor i/ili imenovanje kandidata za članove nadzornih odbora u trgovačkim društvima od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku** izjednačeni su kriteriji za izbor kandidata za članove nadzornih odbora i kandidata za članove uprava i onemogućena situacija u kojoj bi kriteriji za izbor kandidata za članove nadzornih odbora bili stroži ili blaži od kriterija za izbor kandidata za članove uprava.

Novom **Uredbom o kriterijima za provedbu javnog natječaja za imenovanje predsjednika i članova uprava trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku** propisano je da da se odabir kandidata provodi putem javnog natječaja ili posredstvom specijalizirane agencije. Time je postupak uskladen sa Zakonom o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (NN, br. 94/13, 18/16), pojednostavljen i ubrzan.

Što se tiče procesa smanjenja državnog portfelja trgovačkih društava, Vlada je u srpnju 2015. usvojila izmjene i dopune **Odluke o utvrđivanju popisa trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku** čime je broj trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa smanjen s 59 na 56. Club Adriatic d.o.o, Sunčani Hvar d.d. i Hrvatska brodogradnja Jadranbrod više ne predstavljaju društva od posebnog interesa za RH. Također, Vlada je u srpnju usvojila Prijedlog Odluke o pokretanju postupka radi preoblikovanja trgovačkog društva Imunološki zavod d.d. u ustanovu za obavljanje djelatnosti zdravstva Imunološki zavod.

U travnju 2016. usvojeno je Izvješće o provedbi plana upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske za 2015. godinu.

3.5. Poboljšati poslovno okruženje i učinkovitost pravosuđa

Preporuka 5

Znatno smanjiti parafiskalne namete i ukloniti prekomjerne prepreke pružateljima usluga. Utvrditi i provesti mjere za poboljšanje učinkovitosti i kvalitete pravosudnog sustava, osobito trgovackih sudova.

Postignuti napredak

Sukladno **Odluci o smanjenju parafiskalnih nameta u 2015. godini i ciljevima smanjenja u 2016. godini (u iznosima 0,1% BDP-a za 2015. i 2016.) i osnivanju Povjerenstva za praćenje provedbe smanjenja parafiskalnih nameta** (donesenoj u travnju 2015.):

- 10. rujna objavljen je Register neporeznih davanja koji sadrži ukupno 161 stavku ukupne vrijednosti od 8,413 milijardi kuna,
- tijekom 2015. godine izmijenjeni su propisi kojima se rasterećuju poduzetnici i građani za neto godišnji iznos od 309.575.898,70 kuna u pogledu plaćanja neporeznih davanja i to:
  - naknade za gospodarenje otpadnim gumama (-7.768.674,46 kn),
  - naknade za gospodarenje otpadnim motornim vozilima (-11.768.141,68 kn),
  - vodnog doprinosa (-64.363.468,00 kn),
  - članarine turističkim zajednicama (-32.290.566,28 kn),
  - godišnje naknade za uporabu javnih cesta (-99.594.868,00 kn),
  - spomenička renta (-18.808.104,96 kn),
  - članarina Hrvatskoj obrtničkoj komori (-4.300.000,00 kn),
  - članarina Hrvatskoj gospodarskoj komori (-18.682.075,32 kn),
  - naknade za ambalažu i ambalažni otpad i poticajne naknade za ambalažni otpad koje su ukinute (-52.000.000,00 kn).

Već su uklonjene brojne regulatorne prepreke tržištu usluga u nizu sektora (trgovina, posredovanje u prometu nekretnina, graditeljstvo, arhitekti, inženjeri, geodeti, turizam, ugostiteljstvo, muzeji i dr.) sukladno EU Direktivi o uslugama. S ciljem reforme tržišta usluga, Ministarstvo gospodarstva je identificiralo mjere za uklanjanje preostalih regulatornih prepreka na hrvatskom tržištu usluga (npr. uvođenje online procedure za registraciju poslovnog nastana i dobivanje odobrenja/dozvola kod započinjanja pojedinih uslužnih djelatnosti, administrativno pojednostavljenje uvjeta za pristup uslužnim djelatnostima i uklanjanje preostalih sektorskih regulatornih prepreka, pogotovo u području profesionalnih i poslovnih usluga, uključujući preispitivanje pristupa pojedinim reguliranim profesijama, cijena stručnih ispita i obveznih članarina pri profesionalnim komorama (sukladno OECD-ovoj metodologiji *Product Market Regulation*). Regulativa za tržište usluge u nadležnosti je različitih nadležnih tijela središnje državne uprave te je stoga bitna upravo međuresorna horizontalna koordinacija u provedbi reformskih mjer i pravnih obveza sukladno EU Direktivi o uslugama. Uklanjanje preostalih ključnih regulatornih prepreka će se provesti do kraja 2016., uz nastavak s dodatnim mjerama u 2017., sukladno EU Strategiji unutarnjeg tržišta.

U kolovozu 2015. godine Vlada je usvojila Akcijski plan za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstvu. Temeljem istog provedeno je smanjenje opterećenja u području trgovine i posredovanja u prometu nekretnina. Spomenuti Akcijski plan utvrdio je Standard Cost Model (SCM) provedbu mjerena administrativnog opterećenja, a s ciljem daljnje smanjenja istog za minimalno 20% do kraja 2016. u sljedećim područjima:

- pokretanja poslovanja trgovackog društva i obrta,
- zaštite na radu,
- zdravstvenih i sanitarnih uvjeta,
- energetske učinkovitosti u gradnji.

U pripremi je izvješće o provedenom SCM mjerenu i identifikacija mjera rasterećenja za minimalno 20% do kraja 2016. u području pokretanja poslovanja trgovačkog društva i obrta, zaštite na radu, zdravstvenih i sanitarnih uvjeta te energetske učinkovitosti u gradnji, te dodatno u području trgovine i posredovanja u prometu nekretnina.

Olakšanje pokretanja poslovanja tijekom 2015. ostvareno je i izmjenama Zakona o trgovačkim društvima i Zakona o sudskom registru od 1. studenoga 2015. kojima su uvedene zakonske pretpostavke za smanjenje troškova likvidacije društva s ograničenom odgovornošću, pojednostavljen je postupak likvidacije za sva društva kapitala, pojačane su postojeće odredbe o sprječavanju mogućeg sukoba interesa članova uprave, a svi podaci o upisu u registar te podaci i priopćenja subjekata upisa objavljaju se u skladu sa Zakonom na internetskoj stranici sudskog registra, što zamjenjuje ranije propisanu objavu u Narodnim novinama. Prosječan godišnji broj registrarskih objava iznosi 45.000. Više od 40.000 odnosi se na podatke o upisu u registar čiji je pojedinačni trošak objave iznosio od 200 do 900 kuna. Takva vrsta objave sada je besplatna. Za troškove objave postupka likvidacije poduzetnik je ranije trebao izdvojiti 1.600 kuna, a za troškove drugih obavijesti, koje je po zakonu dužan objaviti, i iznose koji prelaze 10.000 kuna. Po novome, svaki od ovih troškova iznosi 100 kuna. Isto tako, za registrarske isprave smanjeni su iznosi javnobilježničkih nagrada.

Također, tijekom 2015. pokrenuta je aplikacija za registraciju obrta e-Obrt putem koje je moguće podnijeti prijavu za osnivanje poslovnog nastana obrta, prijavu za promjenom postojećeg obrta, kao i dobiti zapise iz službenih evidencija putem interneta. Prijava na istu omogućena je preko sustava e-Građani.

U cilju poboljšanja učinkovitosti i kvalitete pravosudnog sustava projektom reorganizacije od 1. travnja 2015. ustanovljena je nova mreža općinskih i trgovačkih sudova te općinskih državnih odvjetništava, a od 1. srpnja 2015. i nova mreža prekršajnih sudova te je reformiran sustav drugostupanjske mjesne nadležnosti županijskih sudova (Okvir 3.5.1.).

Okvir 3.5.1. Učinci reorganizacije pravosudnog sustava

Ukupno su prestala s radom 43 općinska i 39 prekršajnih sudova te 11 općinskih državnih odvjetništava.

Pravosudna tijela koja su prestala s radom te postojeće stalne službe pravosudnih tijela postala su stalne službe novoustanovljenih pravosudnih tijela, a detaljnim uređenjem komunikacije između pravosudnih tijela i njihovih službi, građanima se omogućilo poduzimanje što većeg broja radnji u stalnim službama, čime im se i dalje osigurava pristup pravosuđu gotovo istovjetan onome kakvog su imali i ranije, uz iznimku pojedinih radnji koje se mogu poduzimati samo u sjedištu pravosudnih tijela.

U novoj organizaciji mreže općinskih sudova kazneno i radno sudovanje provodi se samo u sjedištu sudova, osim ako je posebnom odlukom ministra pravosuđa na prijedlog predsjednika suda određeno drugačije. Zadržavanje odnosno fizičko spajanje pojedinih stalnih službi ovisiće o ispunjenosti odgovarajućih prostornih i tehničkih pretpostavki za rad sudova te osiguranju odgovarajuće razine dostupnosti pravosuđa građanima, s tim da će se dostupnost pravosuđa prvenstveno osiguravati održavanjem sudbenih dana. Svaki županijski sud postao je nadležan za odlučivanje u drugom stupnju o žalbama protiv presuda svih općinskih sudova u kaznenim i građanskim postupcima, osim o žalbama protiv odluka u sporovima iz radnih odnosa, u obiteljskim predmetima i zemljišnjoknjižnim predmetima za koje su nadležni samo pojedini županijski sudovi. Odluka o tome kojem županijskom судu će se određeni predmet dodjeliti na rješavanje u drugostupanjskom postupku donosi se nasumičnom algoritamskom dodjelom predmeta.

Radi ujednačavanja sudske prakse županijskih sudova uvedeni su obvezni sastanci Vrhovnog suda Republike Hrvatske s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova, čiji će se zaključci objavljivati na internetskoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a radi ujednačavanja sudske prakse općenito ustanovljen je Centar sudske prakse. Radi brže i lakše delegacije predmeta kao jednog od sredstava ujednačavanja radne opterećenosti sudova ovlast za odlučivanje o delegaciji umjesto predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske dana je predsjedniku zajedničkog neposredno višeg suda, uvedena je obveza izrade godišnjeg programa rada suda te podnošenje izvješća o obavljenim poslovima sudske uprave za prethodnu godinu, na koji se način omogućuje kontinuirano praćenje rada i rezultata rada sudova i predsjednika sudova. Dodatno je razrađen institut trajnog

premještaja sudaca radi njegove veće učinkovitosti, objektivnosti i transparentnosti. Ojačana je uloga Državnog sudbenog vijeća i Državnoodvjetničkog vijeća pri imenovanju pravosudnih dužnosnika koji sada imaju mogućnost odabira najboljih kandidata među širim krugom prijavljenih osoba koje su ispunile uvjete za imenovanje. S ciljem veće učinkovitosti rada Pravosudne akademije, kao centralne institucije zadužene za obuku ključnih dionika pravosudnog sustava, uvedene su određene organizacijske izmjene, te su proširene djelatnosti stručnog usavršavanja na sve službenike iz područja pravosuđa. U okviru Pravosudne akademije razvijane su aktivnosti i programi za izobrazbu pravosudnih dužnosnika i službenika u pravosudnim tijelima.

Informatizacija pravosuđa je tijekom 2015. bila fokusirana na podršku reorganizaciji mreže pravosudnih tijela pa su sve lokacije pravosudnih tijela povezane na Hitronet i stavljene u domenu Ministarstva pravosuđa. Unaprijeđeni su aplikativni sustavi kojima se koriste pravosudna i kaznena tijela pa su tako u eSpis integrirane tražene prilagodbe i proširenja funkcionalnosti, a implementiran je i sustav za upravljanje predmetima na prekršajnim sudovima s modulima za električnu razmjenu podataka. CTS sustav koji se koristi u županijskim i državnim odvjetništvima implementiran je na svim lokacijama i povezan s eSpis sustavom. Puštena je u producijski rad i aplikacija prekršajne evidencije i registra neplaćenih kazni, nadograđena je kaznena evidencija, sustav sudskog registra i eOglasna ploča sudova, dok je značajan pomak napravljen na novim funkcionalnostima i širenju Zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih knjiga i katastra (ZIS). U 2015. ZIS je uveden u 50 zemljišnoknjižnih odjela. Pušten je u rad elzvadak, prva električnim putem plativa usluga Ministarstva pravosuđa za građane. Uz nadogradnje i nove informacijske sustave, značajan dio ulaganja se odnosio i na uredsku informatičku opremu.

3.6. Učinkovitiji režim za rješavanje nelikvidnosti i razduživanje i veći doprinos finansijskog sektora oporavku

Preporuka 6

Ojačati predstečajni i stečajni okvir za poduzeća radi lakšeg restrukturiranja duga i uspostava postupka osobnog stečaja. Povećati sposobnost finansijskog sektora za to da pridone oporavku potrebnom zbog izazova u području loših velikih kredita poduzećima i stambenih kredita u stranoj valuti te zbog lošeg upravljanja u određenim institucijama.

Postignuti napredak

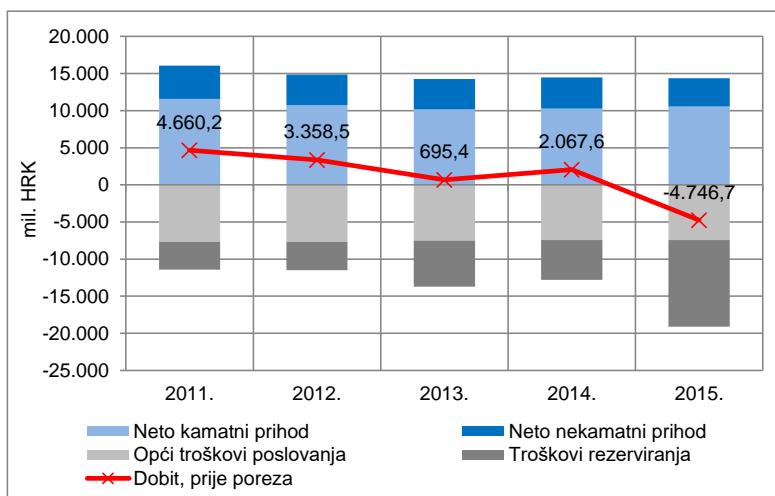
U području reforme predstečajnog i stečajnog zakonodavnog okvira u lipnju 2015. donesen je novi **Stečajni zakon** kojim su uvedene mnoge novine. Stupanjem na snagu Stečajnog zakona od 1. rujna 2015. predstečajni postupci u potpunosti su preneseni u nadležnost suda, stvorene su pretpostavke za još učinkovitiji proces restrukturiranja, uvedena su pravila za brže rješavanje stečajnih predmeta, potpuna transparentnost, upotreba propisanih obrazaca, nasumični izbor stečajnih upravitelja, smanjenje troškova, e-dražbe, kao i automatsko stečajno postupanje prema dugotrajno blokiranim pravnim osobama. Osobit naglasak stavljen je na zaštitu vjerovnika, njihovo pravo na (pravovremenu) obaviještenost, kontrolu i sankcioniranje drugih kako u predstečajnom tako i u stečajnom postupku. U 2015. doneseni su svi provedbeni akti, pri čemu je potrebno izdvojiti **programe stručne obuke i stručnog usavršavanja stečajnih upravitelja** kojima su po prvi puta uvedene mjere u cilju jačanja njihovog profesionalizma. Osim toga, izrađeni su **vodiči za predstečajni i stečajni postupak te donesene Smjernice za restrukturiranje duga poduzetnika izvansudskim sporazumom**. Smjernice su namijenjene za poduzetnike čiji su finansijski problemi još uvijek rješivi izvan suda. One nisu obvezujući dokument, nego prijedlog mogućeg rješenja problema. Cilj je bio na ekonomičan i svrhovit način pružiti poduzetnicima i vjerovnicima informacije o načelima i pravilima koja se odnose na restrukturiranje duga izvansudskim sporazumom i time ih potaknuti na suradnju kako bi osigurali ostvarenje svojih interesa i povećali ukupnu vrijednost za vjerovnike, dužnike, radnike i gospodarstvo u cjelini. U travnju 2016. započela je s radom **Radna skupina za analizu i praćenje učinaka Stečajnoga zakona**.

Donošenjem **Zakona o stečaju potrošača** u rujnu 2015. po prvi puta je u hrvatski pravni sustav uveden institut stečaja potrošača. Opći cilj uvođenja instituta stečaja potrošača je razviti sustav koji će rezultirati stvaranjem uvjeta insolventnim poštenim potrošačima za reprogramiranje njihovih obveza ili novi početak, a vjerovnicima omogućiti ravnomjerno namirenje njihovih tražbina. Posebni ciljevi su stvaranje uvjeta da se kroz neformalne i formalne okvire postigne dogovor između vjerovnika i dužnika oko restrukturiranja postojećih tražbina, stvore uvjeti za odgovorno i ekonomski racionalno ponašanje potrošača te rastereti sustav od bezuspješnih i višestrukih ovršnih postupaka. Uvedena je provedba izvansudskog postupka pred savjetovalištima kao jedna vrsta postupka kojem je svrha, osim svojevrsnog posredovanja među sudionicima postupka radi sklapanja sporazuma, prikupljanje svih relevantnih podataka o tražbinama vjerovnika i potrošačevoj imovini. Ako se potrošač u navedenoj fazi postupka ne uspije dogоворiti s vjerovnicima oko načina namirenja tražbina, postupak se nastavlja pred nadležnim općinskim sudovima. Sam sudski postupak također ima elemente dobrovoljnosti te se potrošaču ponovno pruža prilika s vjerovnicima postići dogovor pred sudom u obliku sudske nagodbe. Ako se nagodba ne sklopi, sud imenuje povjerenika koji u dalnjem tijeku postupka ima ključnu ulogu u razdoblju potrošačeve imovine te predstavlja svojevrstan most između suda, potrošača i vjerovnika. Uzimajući u obzir cilj samog zakona i osnovne postulante srodne europske normative, za oslobođenje od preostalih obveza određeno je razdoblje provjere ponašanja. Ovisno o potrošačevom postupanju tijekom razdoblja provjere ponašanja, ovisit će odluka suda o oslobođenju od preostalih obveza. Što se tiče nepoštenog potrošača, uvedena je uskrata od oslobođenja od preostalih obveza. Nakon proteka razdoblja provjere ponašanja savjesni potrošač oslobodit će se obveza prema vjerovnicima. Međutim, sa svrhom zaštite javnog i jačeg interesa, uvedene su taksativno popisane obveze za koje ne postoji mogućnost oslobođenja, a uz ispunjenje određenih pretpostavki sud može opozvati oslobođenje od preostalih obveza. Također, doneseni su svi provedbeni akti, provedena je obuka 73 posrednika u savjetovalištima i stručno usavršavanje 33 suca općinskih sudova te je započela s radom **Radna skupina za analizu i praćenje učinaka Zakona o stečaju potrošača**.

Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (NN, br. 102/2015, dalje u tekstu: ZPK) i **Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o kreditnim institucijama** (NN, br. 102/2015, dalje u tekstu: ZOKI) stupili su na snagu 30. rujna 2015. Propisali su konverziju kredita denominiranih u CHF u kredite denominirane u EUR i konverziju kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Konverzijom kredita obuhvaćene su i tražbine nastale zbog prestanka ugovora o kreditu, dakle u kojima dužnikova obveza vraćanja primljenog nastala zbog prestanka ugovora o kreditu nije ispunjena ili prisilno ostvarena (raskinuti ugovori o kreditu, krediti za koje je u tijeku postupak prisilne naplate i sl.). Konverzijom kredita nisu bili obuhvaćeni krediti za koje je do stupanja na snagu ZPK i ZOKI provedena konverzija i krediti kod kojih je dužnikova obveza ispunjena ili prisilno ostvarena prije stupanja na snagu ZPK i ZOKI. Konverzijom su bili obuhvaćeni potrošači (ZPK), ali i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost slobodnih zanimanja, obrtnici, trgovci pojedinci, nositelji obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (ZOKI). Vjerovnici su bili dužni u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ZPK i ZOKI preporučenom pošiljkom uz povratnicu dostaviti potrošaču izračun konverzije kredita, sa stanjem na dan 30. rujna 2015., zajedno s prijedlogom novog ili izmijenjenog ugovora o kreditu. Potrošač je o prihvatu izračuna konverzije bio dužan preporučenom pošiljkom uz povratnicu ili osobno, obavijestiti vjerovnika u roku 30 dana od dana primitka izračuna konverzije kredita.

Na račun dobiti i gubitka banaka u 2015. snažno su utjecale zakonske izmjene kojima je cilj bio olakšavanje položaja dužnika s kreditima u švicarskom franku i s valutnom klauzulom u švicarskom franku i njihovo izjednačavanje s položajem u kojem bi se našli da su bili korisnici kredita u eurima. Prema privremenim nerevidiranim podacima za 2015. banke su zabilježile 4,7 milijardi kuna gubitka (prije poreza), dok su na kraju prethodne godine ostvarile 2,1 milijardi kuna dobiti (Slika 3.6.1.). Najsnažniji negativan utjecaj na račun dobiti i gubitka (a time i na konačni rezultat poslovanja banaka) imali su troškovi ispravaka vrijednosti i rezerviranja, od kojih najznačajniju stavku predstavljaju troškovi konverzije koji su na kraju godine iznosili 6,8 milijardi kuna. Učinak konverzije banke su prvi puta iskazale na dan konverzije (30. rujna 2015.), a on predstavlja razliku knjigovodstvene vrijednosti preostale neotplaćene glavnice kredita u švicarskim francima i one postupkom konverzije izračunane u eurima. Isključi li se utjecaj tih troškova, dobit banaka bilježila bi blagi porast.

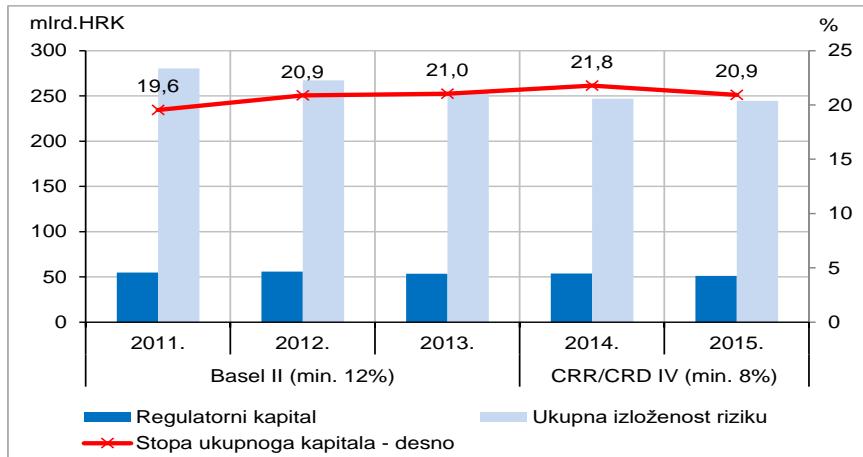
Slika 3.6.1. Dobit (gubitak) banaka, prije poreza (na kraju razdoblja)

Izvor: HNB

Primjena zakonskih odredbi o konverziji utjecala je na pad stope ukupnog kapitala banaka, s jedne strane smanjenjem regulatornog kapitala zbog gubitka tekuće godine, a s druge strane povećanjem izloženosti banaka valutnom riziku, kao posljedice prilagođavanja valutne pozicije. No, stopa ukupnoga kapitala i dalje je ostala visoka – na kraju 2015. iznosila je 20,9% što je za 0,8 postotnih bodova manje negoli na kraju 2014. (Slika 3.6.2.).

Slika 3.6.2. Stopa ukupnoga kapitala banaka (na kraju razdoblja)

Izvor: HNB

Konverzije nisu imale značajniji utjecaj na kvalitetu stambenih kredita u 2015. godini, zbog relativno maloga realiziranog iznosa konverzije i to pri samome kraju godine. Udio kredita skupina B i C u ukupnim stambenim kreditima u švicarskim francima (uključujući kredite u kunama s valutnom klauzulom u švicarskim francima) iznosio je 16,5%. Osjetno niži taj je pokazatelj bio kod kunske i eurske komponente (uključujući kunske kredite s valutnom klauzulom u eurima), gdje je iznosio 9,6% odnosno 6,0%. Kod kunske se komponente udio skupina B i C u odnosu na prethodnu godinu smanjio, na što je utjecala nova kreditna aktivnost, ali i smanjivanje kredita spomenutih rizičnih skupina. Analiza i praćenje kretanja kvalitete stambenih kredita nastaviti će se i u 2016. godini.

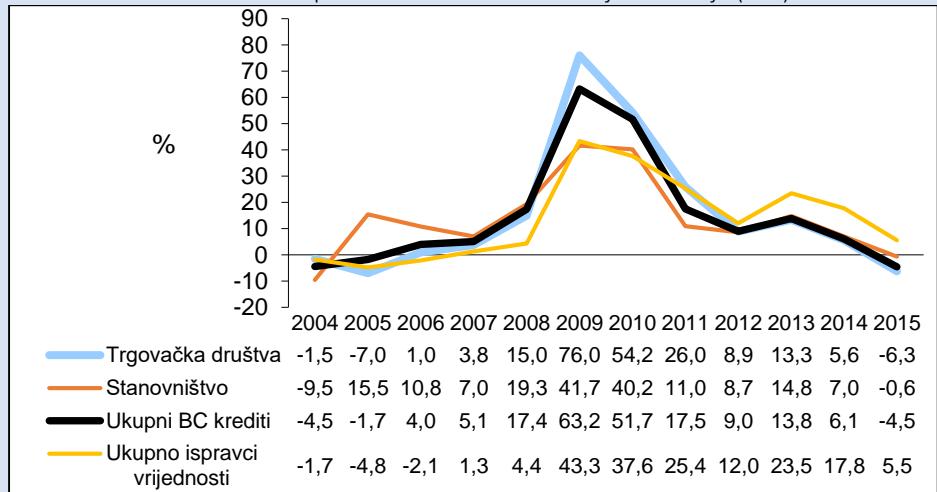
U 2015. godini, nakon višegodišnjeg nepovoljnog trenda, **smanjila se razina loših plasmana** (djelomično nadoknadivih i potpuno nenadoknadivih plasmana) i izvanbilančnih obveza banaka² ponajprije kao odraz pojačanih aktivnosti rješavanja potraživanja s poteškoćama u naplati. Time je prekinut višegodišnji negativni rast loših plasmana te se njihov udio nakon devet godina rasta po prvi puta smanjio. U odnosu na 2014. godinu iznos prodanih potraživanja osjetno je porastao, što je imalo ključan utjecaj na smanjenje djelomično nadoknadivih i potpuno nenadoknadivih potraživanja, koji su bili niži za 4,1%. Time se smanjio i njihov udio u ukupnoj izloženosti, s 12,3% na 11,9%.

Okvir 3.6.1.

Rast udjela djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih kredita (rizična skupina B i C), započet 2008. godine, prekinut je u 2015. (Slika 3.6.3.). Udio spomenutih rizičnih skupina smanjio se sa 17,1%, koliko je iznosio na kraju 2014., na 16,6% na kraju 2015. (Slika 3.6.4.). Ključno su na ta kretanja utjecale provedene prodaje kredita skupina B i C. Međutim, potrebno je istaknuti da bi, ako se isključe učinci prodaja, krediti skupina B i C u drugoj polovici 2015. godine bilježili stagnaciju. Ponajviše su za to bila zaslužna kretanja u sektoru trgovачkih društava, kao rezultat pojačanih napora u rješavanju nenaplativih kredita. Nakon nekoliko tromjesečja stagnacije kredita rizičnih skupina B i C, njihov se udio u ukupnim kreditima tome sektoru stabilizirao. S druge strane, u sektoru stanovništva koji je kasnije reagirao na krizu, rast udjela B i C kredita nije zaustavljen. Naime, unatoč nominalnom smanjenju razine B i C kredita stanovništву, zbog značajnijeg pada ukupnih kredita stanovništву, udio B i C kredita je u 2015. godini blago porastao sa 12% na kraju 2014. godine na 12,1% na kraju 2015. godine.

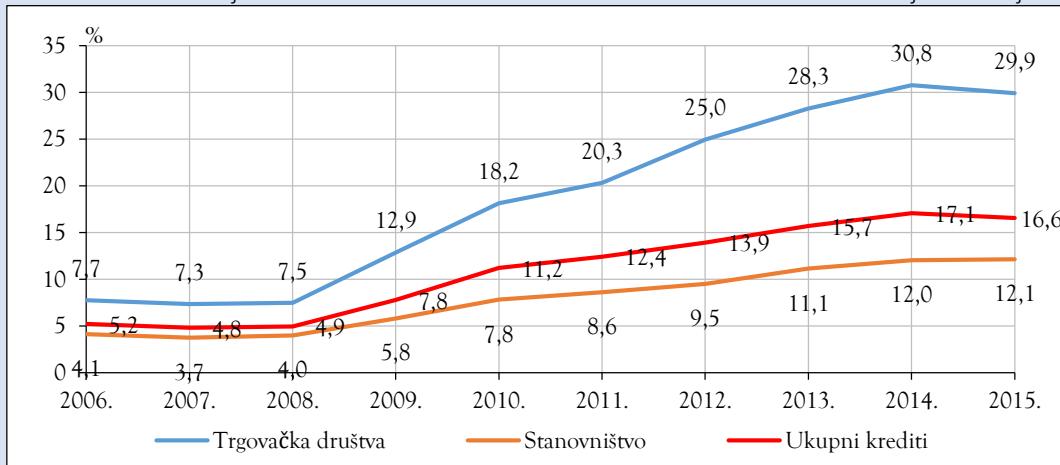
² Ukupna izloženost kreditnom riziku sastoji se od plasmana (bilančne stavke) i preuzetih izvanbilančnih obveza. Plasmani su podijeljeni u portfelj kredita i potraživanja te u portfelj financijske imovine koja se drži do dospjeća, pri čemu su potraživanja po kamatama i naknadama izdvojena u zasebnu stavku (potraživanja na osnovi prihoda). Unutar spomenutih portfelja financijske imovine postoje različiti instrumenti, primjerice krediti, depoziti, obveznice, trezorski zapisi, a unutar preuzetih izvanbilančnih obveza garancije, okvirni krediti i drugo. Plasmani i preuzete izvanbilančne obveze raspoređuju se u rizične skupine A (potpuno nadoknadi plasmani i preuzete izvanbilančne obveze), B (djelomično nadoknadi plasmani i preuzete izvanbilančne obveze) i C (potpuno nenadoknadi plasmani i preuzete izvanbilančne obveze). Unutar rizične skupine B razlikuju se tri podskupine, ovisno o visini utvrđenog gubitka: B-1 – gubitak do 30% iznosa potraživanja, B-2 – gubitak veći od 30%, ali ne veći od 70% iznosa potraživanja i B-3 – gubitak veći od 70%, ali manji od 100% iznosa potraživanja. U rizičnoj skupini C nalaze se izloženosti s gubitkom u visini od 100% iznosa potraživanja.

Slika 3.6.3. Stope rasta B i C kredita na kraju razdoblja (u %)

Izvor: HNB

Slika 3.6.4. Udio djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih kredita banaka na kraju razdoblja

Izvor: HNB

Napomene: Raspored izloženosti po institucionalnim sektorima obavlja se u HNB-u u skladu s Europskim sustavom nacionalnih računa 1995 (ESA 1995). Stanovništvo obuhvaća kućanstva i neprofitne ustanove koje služe kućanstvima. Od 31. listopada 2013. iznos kredita umanjuje se za iznos naplaćenih naknada (prije iskazivanje kao odgođeni prihod u obvezama). Podaci za 2015. su nerevidirani.

U sektoru trgovackih društava krediti skupina B i C smanjili su se za 6,3%, na što su najviše utjecale prodaje potraživanja, ali i drugi čimbenici, poput sklopljenih predstečajnih nagodbi i okončanih stecajeva. U tim su procesima banke djelomice otpisivale odnosno otpuštale dugove³ te preuzimale nekretnine i drugu imovinu klijenata. Osim toga krajem godine pojačao se otpis duga koji nije povezan sa predstečajnim ili stecajnim procesima te prodajama, a dio smanjenja došao je i od poboljšanja boniteta dužnika, na što upućuju reklasifikacije pojedinih klijenata u bolju rizičnu skupinu odnosno skupinu A (potpuno nadoknadi krediti).

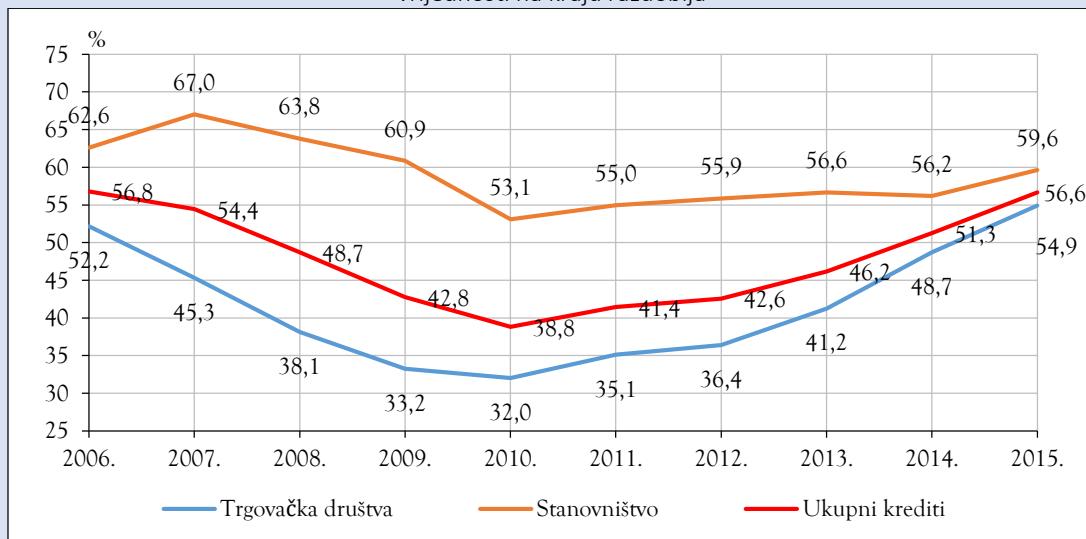
U sektoru stanovništva krediti skupina B i C blago su se smanjili (0,6%), također prvenstveno zahvaljujući prodajama potraživanja. Propisi vezani uz kreditiranje u CHF, koji su rezultirali gubicima u poslovanju banaka i

³ Prema Zakonu o obveznim odnosima (NN, br. 35/2005, 41/2008 i 78/2015), otpust duga jedan je od načina prestanka obveze. Ona prestaje kad vjerovnik izjavi dužniku da neće zahtijevati njezino ispunjenje, a dužnik se s tim suglasiti.

rezultirat će otpisom dijela glavnice kredita, nisu imali značajniji utjecaj na kvalitetu stambenih kredita, zbog relativno maloga realiziranog iznosa i to pri samome kraju godine (do kraja 2015. godine proveden je relativno mali iznos konverzija – banke su iskazale 2,1 milijardi kuna kredita nastalih konverzijom, od čega se 97,1% iznosa odnosilo na stambene kredite, a pritom je, na teret prethodno formiranih rezervacija, napravljen otpis glavnice u visini od 979,8 milijuna kuna). Dapače, kvarenje portfelja (stambenih kredita) nastavljeno je nešto dinamičnije nego prethodne godine, čemu je najveći doprinos dala upravo komponenta u CHF pri čemu je udio kredita skupina B i C u ukupnim stambenim kreditima u CHF (uključujući kredite u kunama s valutnom klauzulom u CHF) iznosio 16,5%.

Rast ispravaka vrijednosti za kredite skupina B i C (Slika 3.6.5.) nastavio se i odrazio u zamjetljivom povećanju pokrivenosti spomenutih kredita, usprkos činjenici da su prodana potraživanja bila visoko pokrivena ispravcima vrijednosti. U odnosu na kraj 2014. godine, kada je iznosila 51,3%, pokrivenost je porasla za 5,3 postotna boda te je dosegnula 56,6%. Povećanje pokrivenosti B i C kredita ispravcima vrijednosti posljedica je rasta gubitaka po tim kreditima, zbog starenja portfelja. Osim toga, moguće je i utjecaj pada vrijednosti kolateralata, posebice onih nekretninskih. Pokrivenost je osobito porasla u sektoru trgovačkih društava, pa se nastavila smanjivati razlika u razini pokrivenosti kod kredita skupina B i C tih dvaju sektora. No ona je i dalje ostala viša u sektoru stanovništva (59,6%, u odnosu na 54,9% kod trgovačkih društava), zbog značajnosti koju imaju slabije osigurani krediti, poput gotovinskih nemajenskih kredita i prekoračenja po transakcijskim računima, gdje banke u pravilu na osnovi dana kašnjenja u naplati vrše reklasifikacije potraživanja i povećavaju ispravke vrijednosti.

Slika 3.6.5. Pokrivenost djelomično nadoknadivih i potpuno nenadoknadivih kredita banaka ispravcima vrijednosti na kraju razdoblja

U 2015. godini osjetno je porastao iznos prodanih potraživanja, ponajviše zahvaljujući velikoj transakciji jedne banke u zadnjem tromjesečju godine. Banke su tijekom godine ukupno prodale 2,8 milijardi kuna potraživanja (bruto) rizičnih skupina B i C, čija je neto knjigovodstvena vrijednost iznosila 396,7 milijuna kuna. Osim toga, prodano je i pripadajućih 931,0 milijuna kuna izvanbilančnih potraživanja, koja su se odnosila na kamate te druga potraživanja. Dominirale su prodaje potraživanja od trgovačkih društava, s gotovo dvije trećine ukupnoga iznosa, a kupci su najvećim dijelom bile specijalizirane kuće za naplatu potraživanja. Usporedbi radi, u 2014. banke su prodale 1,3 milijardi kuna potraživanja, pri čemu se oko 60% iznosa odnosilo na stanovništvo. Glavninu prodaja tada su obavile tri banke. Starenje portfelja, ojačano utjecajem pravila o postupnom povećavanju ispravaka vrijednosti za potraživanja s dugim statusom neurednosti u otplati (dodavanje 5% ispravaka vrijednosti svakih šest mjeseci za potraživanja starija od dvije godine), utjecalo je na pad neto knjigovodstvene vrijednosti kredita rizičnih skupina B i C, čime je porasla njihova atraktivnost na sekundarnom tržištu. Prodaje su bankama u pravilu donijele

prihod (zbog prodaja po cijenama većim od neto knjigovodstvene vrijednosti potraživanja u bilanci)⁴, ali i stabilizaciju razine loših potraživanja, što bi moglo povoljno utjecati na mogućnosti kreditnoga rasta.

Što se tiče **poboljšanja upravljanja nad Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak (HBOR)**, utvrđena je obveza provođenja neovisnog *asset quality review-a* (AQR) nad kreditnim portfeljom banke u drugom kvartalu 2017. na temelju podataka iz 2016. Na temelju podataka i nalaza AQR-a utvrdit će se da li je upravljanje HBOR-om adekvatno uređeno. U tom smislu Republika Hrvatska želi unaprijediti proces upravljanja HBOR-om, s obzirom na važnost HBOR-a kao razvojne banke u postizanju ciljeva ujednačenog ekonomskog i društvenog razvoja usklađenog sa strateškim ciljevima Republike Hrvatske. Ujedno svako unaprjeđenje sustava upravljanja bit će usmjereni na jačanje ugleda HBOR-a.

---

⁴ U ranijim razdobljima banke su po tim potraživanja pretrpjele gubitke pa je njihov ukupan utjecaj na poslovanje banaka nepovoljan.

4. Glavni ciljevi i reformska područja u 2016. i 2017. godini

Vlada je odredila **četiri glavna cilja** strukturnih politika koje opisuje u NRP-u 2016. To su:

- makroekonomski stabilnost i fiskalna održivost,
- lakši uvjeti poslovanja i bolja investicijska klima,
- učinkovitost i transparentnost javnog sektora,
- obrazovanje za tržište rada.

U sklopu ovih glavnih ciljeva, ističe se **osamnaest specifičnih reformskih područja**, u kojima će biti koncentrirani naporovi provedbe u predstojećem razdoblju. Planirane ključne mjeru iz tih područja opisane su u nastavku teksta, a glavne obveze po mjerama prikazane su u Prilogu 1.

4.1. Makroekonomski stabilnost i fiskalna održivost

Poboljšanje upravljanja javnim financijama i provedba fiskalne konsolidacije

Ključne reformske mjeru

1. Poboljšati upravljanje javnim dugom
2. Poboljšati proračunsko planiranje i kontrolu rashoda
3. Daljnja standardizacija materijalnih rashoda
4. Smanjenje rashoda za zapoštene u javnoj upravi i javnim službama
5. Daljnji razvoj sustava objedinjene javne nabave
6. Unaprjeđenje fiskalnog okvira
7. Osigurati strožu provedbu preporuka državne revizije
8. Uvođenje poreza na nekretnine

U okviru ovog specifičnog cilja u prvom su planu mjeru koje se odnose na **upravljanje javnim dugom i bolje proračunsko planiranje i kontrolu rashoda kao i provedba fiskalne konsolidacije**.

Ključne reformske mjeru koje će se provoditi odnose se na usvajanje i provedbu trogodišnje **Strategije za upravljanje javnim dugom 2016.-2018.**, sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o proračunu (NN, br. 15/2015). Usvajanje iste planirano je u svibnju 2016. (Okvir 4.1.1.). Ministarstvo financija također će ojačati kapacitete svoje organizacijske jedinice za upravljanje javnim dugom kroz dodatno zapošljavanje, preraspodjelu resursa i unutarnju reorganizaciju poslova.

Kako bi se **poboljšalo proračunsko planiranje**, kao i **učinkovitost rashoda državnog proračuna**, aktivnosti koje će se provoditi u 2016. odnose se na poboljšanje zakonodavnog okvira, jačanje procesa nacionalnog strateškog planiranja te uvođenje obveze provedbe ex-post evaluacije učinaka odabranih programa, aktivnosti ili projekta u državnom proračunu.

Kako bi se osigurala fiskalna disciplina u Zakonu o proračunu (čl. 39. a) utvrđeno je fiskalno pravilo prema kojemu manjak utvrđen proračunom za iduću proračunska godinu ne smije biti veći od manjka utvrđenog projekcijom koju je Hrvatski sabor, odnosno predstavničko tijelo lokalne jedinice, donijelo prethodne godine za tu proračunska godinu. Kako uz navedeno pravilo nisu predviđene nikakve iznimke od njegove primjene, u nepredviđenim situacijama, kao što je naglo gospodarsko usporavanje, to bi pravilo bilo teško provedivo i njegova primjena bila bi vrlo otežana. Upravo stoga će se **izmjenama i dopunama zakonodavnoga okvira**, Zakona o proračunu, dodati mehanizam prilagodbe koji će se primjenjivati u točno određenim i izrijekom navedenim situacijama.

Nadalje, kako trenutni zakonodavni okvir kojim je uređeno strateško planiranje ne daje dovoljno kvalitetan temelj za izradu nacionalnih strateških dokumenta, strateške planove je potrebno prilagoditi tako da, između ostalog, uključuju prikaz reformskih mjera na isti način kako to zahtijeva Nacionalni program reformi (vidjeti mjeru Unaprijediti sustav strateškog planiranja na nacionalnoj razini). Također, vremenski tijek procesa nacionalnog strateškog planiranja potrebno je prilagoditi dinamici pripreme Nacionalnog programa reformi. Ovakvi napori u svrhu **pojednostavljenja i jačanja procesa nacionalnog strateškog planiranja** također bi mogli rezultirati ukidanjem polugodišnjeg i godišnjeg izvještavanja o provedbi strateških planova jer bi se ciljevi i pokazatelji uspješnosti definirani u strateškom planu preuzeли u finansijski plan, čime bi se osigurao jedinstveni mehanizam praćenja njihove provedbe. Ovako će se kroz polugodišnje i godišnje izvještavanje o izvršenju finansijskih planova ujedno izvještavati i o provedbi strateških planova. Samim time potreba izvještavanja o provedbi strateških planova postaje suvišna.

Kako bi se ojačao srednjoročni proračunski okvir razmotrit će se uvođenje jedne i/ili više novih mjera kojima će se ojačati srednjoročni proračunski okvir kao što je primjerice promjena usvojenih projekcija isključivo uz detaljno obrazloženje razloga promjena.

Radi kontinuiranog unapređenja sustava proračunskog planiranja i bolje kontrole nad rashodima uest će se i **obveza provedbe ex-post evaluacije učinaka odabranih programa, aktivnosti ili projekata u državnom proračunu**. Evaluacija će time postati nezaobilazan dio ciklusa strateškog planiranja. Rezultati evaluacije mogu pokazati da su neki programi postigli svoje ciljeve ili da dodatna ulaganja neće utjecati na njihovu veću učinkovitost. Oni mogu biti temelj za promjene postojećeg zakonodavnog okvira, ali i za razvoj novih programa. Stoga je potrebno propisati okvir za evaluaciju učinaka odabranih programa, aktivnosti ili projekata u državnom proračunu na godišnjoj razini, uključujući: kriterije za odabir programa, aktivnosti ili projekata za evaluaciju, institucije koje bi je provodile, rokove provedbe te načine kako rezultate evaluacije uzeti u obzir kod izrade nacrtu državnog proračuna Radi iznalaženja čim boljeg zakonodavnog rješenja prije predlaganja izmjena zakonodavnog okvira, tijekom 2016. povest će se ex-post procjena na 2-3 odabrana programa/aktivnosti/projekta što će nakon izmjena Zakona o proračunu postati obveza na godišnjoj razini.

Daljnje **unapređenje fiskalne statistike** povest će se kroz izradu veznih tablica za konverziju evidencija poslovnih događaja prema pravilima poduzetničkog računovodstva u proračunsko računovodstvo za pojedine izvanproračunske korisnike radi jačanja statističkog izvještavanja sukladno metodologiji ESA 2010. U tu svrhu predviđeno je osnivanje radne skupine čiji će članovi biti stručnjaci iz akademske zajednice, računovodstveni stručnjaci specijalizirani za proračunsko računovodstvo te računovodstveni stručnjaci specijalizirani za poduzetničko računovodstvo.

Istovremeno, radit će se na dalnjem **poboljšanju kontrole rashoda** i to s jedne strane, temeljem rezultata praćenja provedbe mjera iz Smjernica za uspostavu standardnih materijalnih troškova kod proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna, donesenih u studenom 2015., a s druge strane smanjenjem mase plaća u javnoj upravi i javnim službama. Kad je riječ o materijalnim rashodima, cilj je standardizirati i ujednačiti razine istovrsnih materijalnih troškova kod svih proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna te na taj način osigurati realno planiranje istih.

Daljnja standardizacija materijalnih rashoda postići će se primjenom Smjernica za upravljanje voznim parkom donesenih temeljem **Odluke o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja**. Ovom mjerom postići će se ušteda na materijalnim rashodima u iznosu od 50 milijuna kuna godišnje.

Kad je riječ o smanjenju mase plaća u javnoj upravi i javnim službama, cilj je **smanjiti ukupne rashode u razdoblju od 2016. do 2018. za 2%** u odnosu na 2015. odnosno za oko 600 milijuna kuna (rashodi za zaposlene su u 2015. iznosili oko 30,5 milijardi kuna). Ciljano smanjenje se planira ostvariti ponajprije kroz zamrzavanje novog zapošljavanja (osim zaposlenih na EU fondovima i drugim od strane VRH definiranim kategorijama), zatim izmjenama uvjeta krajnjeg roka odslaska državnih i javnih službenika u mirovinu te kroz smanjenje dodatka na staž. Budući da prirodni odljev zaposlenika u 2016. i 2017. prelazi 5.000 osoba, čak i uz djelomično novo zapošljavanje potencijalne uštede se procjenjuju na preko 400 milijuna kuna ukupno do 2018. Izmjenama Zakona o državnim službenicima planira se izmjeniti odredba koja regulira prestanak službe po sili zakona na način da se prestanak radnog odnosa aktivira s datumom ostvarenja uvjeta

za odlazak u mirovinu, a ne krajem godine u kojoj je zaposlenik ostvario uvjete. Kad je riječ o smanjenju dodatka na staž, najveći dio ušteda u tom dijelu se namjerava iskoristiti za financiranje stimulacija za uspješnost zaposlenika nakon što se utvrdi novi model plaća, uključujući i zaposlenike, u javnoj upravi i javnim službama.

Državni ured za središnju javnu nabavu u 2016. godini planira **pokrenuti postupke objedinjene nabave za 5 novih nabavnih kategorija** (ispisna rješenja – najam uređaja za ispis i program za praćenje ispisa), zaštitarske usluge, avionske karte i hotelski smještaj, održavanje vozila i opskrba prirodnim plinom), te je u tom dijelu potrebna izmjena Odluke o nabavnim kategorijama (NN, br. 67/12). Procjena iznosa ušteda u predloženim nabavnim kategorijama moći će se napraviti nakon prikupljanja planova nabave za 2016. godinu, a koje je u tijeku, no svakako se očekuju uštede s obzirom na veći javno nabavni volumen i činjenicu da se kroz postupke objedinjene javne nabave postiže određena standardizacija. S obzirom na značajno povećanje broja nabavnih kategorija u ovom trenutku ne bi bilo oportuno istodobno povećanje broja korisnika za sve predložene nove kategorije, budući da bi konsolidacija potreba velikog broja korisnika značajno produžila pripreme postupaka, te se u novim kategorijama, osim opskrbe prirodnim plinom, predlaže provođenje postupaka za obveznike središnje javne nabave iz Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Državnog ureda (NN, br. 3/15) – 34 tijela (ministarstva, Vlada RH, stručne službe i uredi, Hrvatski sabor, Ured predsjednice). Naime, kod opskrbe prirodnim plinom konsolidacija potreba korisnika je jednostavnija odnosno sam postupak ne zahtijeva dugotrajanu pripremu, te je postupak za navedenu kategoriju moguće provesti i za dodatan broj korisnika. Osim novih nabavnih kategorija iz reformskih mjera Državni ured u 2016. planira provesti 4 postupka objedinjene nabave u okviru postojećih kategorija, a to su licence, gorivo, računala i računalna oprema te elektroničke komunikacijske usluge u nepokretnoj mreži i oprema (fiksna telefonija). Od navedenih nabavnih kategorija nabava goriva i fiksna telefonija planira se provesti, osim za 34 obveznika središnje javne nabave, i za dodatnih 567 korisnika te će u tom smislu Državni ured zatražiti donošenje posebne Odluke Vlade RH za dodatne korisnike za nabavu goriva, dok za fiksnu telefoniju postoji Odluka Vlade RH za dodatne korisnike od 23. travnja 2015. Državni ured je također u travnju 2016. započeo s prikupljanjem podataka i analizama opravdanosti provođenja objedinjene nabave za kategoriju tiskarske usluge i tekuće održavanje zgrada, te ukoliko se pokaže da bi rezultati objedinjavanja bili pozitivni u smislu ušteda odnosno standardizacije, odnosno da objedinjavanje nabave ne bi imalo negativne učinke na tržiste, uvjetno je moguće i pokretanje postupaka javne nabave i u navedene dvije kategorije u 2016.

Daljnje unaprjeđenje sustava kontrole nad rashodima, predviđa se i kroz **jačanje uloge** Državnog ureda za reviziju (DUR), odnosno uvođenje finansijskih sankcija zbog nepostupanja po njegovim nalazima i preporukama. Isto će regulirati izmjenom postojećeg zakonodavnog okvira odnosno Zakona o Državnom uredu za reviziju (NN, br. 80/2011). Uz to, izmjenama Zakona detaljnije će se urediti i druge procedure vezane uz provjeru izvršenja naloga i preporuka. Time bi se unaprijedio postojeći sustav koji je utemeljen na obveznoj dostavi podataka o poduzetim mjerama po nalazu revizije, i to u obliku Plana provedbe naloga i preporuka uz navođenje planiranih aktivnosti (mjera) za provedbu naloga ili preporuka, osoba zaduženih za provedbu te planiranog krajnjeg roka provedbe, svakog revidiranog subjekta.

U 2016., točnije do rujna, donijet će se i novi **Zakon o fiskalnoj odgovornosti**. Zakonom će se unaprijediti usklađivanje fiskalnih pravila s odredbama Direktive 85/2011 o zahtjevima proračunskih okvira država članica, i ojačati neovisnost i uloga Povjerenstva za fiskalnu politiku. Također, donošenje Zakona je relevantno za daljnje unaprjeđenje proračunskog okvira kroz mehanizme bolje kontrole nad planiranjem i izvršavanjem rashoda proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Okvir 4.1.1. Strategija upravljanja javnim dugom

Javni dug odnosno dug opće države krajem 2015. godine dosegao je razinu od 289,7 milijardi kuna, odnosno 86,7% BDP-a. Ova visoka razina javnog duga predstavlja velik teret ukupnoj gospodarskoj politici i svojim povezanim rizicima potencira ranjivost javnih financija. Ciklički poremećaji praćeni struktturnim rigidnostima pokazali su u razdoblju 2008.-2014. posljedične razmjere i brzinu ekspanzije javnog duga, koji je u tom razdoblju porastao za 147 milijardi kuna, ili mjereno udjelom u bruto domaćem proizvodu s 39,6% na 86,5%.

Izlazak iz višegodišnje gospodarske recesije tijekom 2015. godine doprinio je nastojanjima i učincima provođenja fiskalne konsolidacije te posljedično prekinuo višegodišnji trend prekomjernih međugodišnjih stopa porasta udjela javnog duga u bruto domaćem proizvodu. Postojeće makroekonomske projekcije, u kratkom roku naznačuju

mogućnost ublažavanja rizika refinanciranja te stabilizacije i reverzije ovakvog trenda. Međutim, postojeća visoka razina javnog duga zahtjeva aktivne politike upravljanja javnim dugom s ciljem osiguravanja njegove dugoročne održivosti i ograničavanja negativnih efekata povezanih rizika. Nužna poluga za aktivno upravljanje javnim dugom je redovito utvrđivanje, objava i ocjena provedbe strategije upravljanja javnim dugom čiji su ciljevi temeljeni na analizi troškova i rizika, uvažavajući makroekonomsku i tržišna ograničenja.

Ministarstvo financija priprema Strategiju upravljanja javnim dugom za razdoblje 2016.-2018., čije se usvajanje od strane Vlade RH predlaže tijekom svibnja 2016. godine. Strategija će definirati osnovne ciljeve i provedbene metode unapređenja održivosti ukupnog javnog duga i ublažavanja povezanih rizika. Uz detaljne prikaze povijesnog kretanja i strukture javnog duga, trogodišnjih projekcija i načela ostvarenja utvrđenih planova financiranja, strategija će identificirati i provedbene rizike te načela njihovog ublažavanja. Pri tome će osnovni naglasak biti na adresiranju rizika koji zahtijevaju:

- Unapređenje pravnog i institucionalnog okvira upravljanja javnim dugom

Postojeći pravni i institucionalni okvir pružao je relativno zadovoljavajući provedbeni i kontrolni okvir uz nužnu fleksibilnost na razini središnjeg proračuna, izvanproračunskih korisnika i lokalnih jedinica. Potrebno ga je proširiti i učinkovitim kontrolnim mehanizmom na nivou javnih poduzeća obuhvaćenih metodološkom klasifikacijom ESA 2010 u javni dug, u cilju mogućnosti sveobuhvatnog definiranja ciljeva i limita fiskalne politike.

- Ublažavanje rizika refinanciranja i smanjenja udjela kratkoročnog duga u ukupnom javnom dugu

Postojeća razina javnog duga i utvrđena struktura godišnjih otplata glavnica generiraju potrebu znatnog refinanciranja koji doseže i do 20% bruto domaćeg proizvoda na godišnjoj razini. Trenutni povoljni uvjeti na finansijskim tržištima pružaju mogućnost produženja prosječne ročnosti duga te uravnoteženje profila dospijeća, uz smanjenje udjela kratkoročnog duga u ukupnom javnom dugu.

- Ublažavanje valutnog rizika javnog duga

Iako je u strukturi ukupnog javnog duga većinska tuzemna komponenta, njen prevladavajući dio (više od 75%) denominiran je ili indeksiran u eurima. Ovaj valutni rizik nije moguće otkloniti u kraćem roku, ali uvjeti na domaćem tržištu kapitala omogućuju njegovo djelomično ublažavanje budući da su kunske izvore po svojem obimu, dostupnoj ročnosti i cijeni kroz proteklih 18 mjeseci pružili adekvatnu alternativu valutno denominiranim. Predviđa se daljnji rast udjela kunske komponente u ukupnom dugu kroz primarne emisije na domaćem tržištu kao i mogućnosti zamjene dijela postojećih valutnih instrumenata u kunske, u slučaju takvih preferencija finansijskih institucija u pogledu prilagodbi kapitalnim zahtjevima slijedom regulatornih odredbi.

- Ublažavanje kamatnog rizika javnog duga

S obzirom na visoku ukupnu razinu zaduženosti, dugoročno povećanje referentnih tržišnih kamatnih stopa predstavljalio bi znatnu prijetnju fiskalnoj održivosti i posljedično generiralo znatan porast javnog duga. U kratkom roku, ova prijetnja je ublažena postojećom strukturon kamatnih stopa u kojoj na razini duga državnog proračuna više od 82% dugoročnih obveza čine instrumenti s fiksnom kamatnom stopom. Također, u kratkom roku, trenutni tržišni uvjeti sugeriraju refinanciranje dospijeća postojećih obveza uz nižu nominalnu kamatnu stopu. U srednjoročnom razdoblju ovaj se rizik može ublažiti dosljednom provedbom održive fiskalne politike i posljedičnim unapređenjem kreditnog rejtinga države, te time i smanjenjem postojeće visoke premije rizika.

Uz analizu navedenih rizika upravljanja javnim dugom, strategija će sadržavati i precizan plan zaduživanja u tekućoj godini s predviđenom dinamikom i kalendarom aukcija, te projekcije plana zaduživanja u srednjoročnom razdoblju. U svibnju svake godine predviđa se redovito godišnje usvajanje i objavljivanje strategije za trogodišnje razdoblje uskladene s programom konvergencije, a prethodio bi joj plan, dinamika i kalendar zaduživanja koji bi se objavljivao po donošenju državnog proračuna.

U svrhu unapređenja upravljanja javnim dugom, povećanog opsega i složenosti poslova, kontinuirano će se djelovati na jačanju organizacijskih kapaciteta kroz popunjavanje sistematiziranih, a trenutno upražnjenih radnih mjestih. Također, dio poslova koji se trenutno obavljaju u Sektoru za upravljanje javnim dugom, a po svojoj prirodi nisu povezani s poslovima javnog duga, prebacit će se na drugu organizacijsku jedinicu i time osigurati znatno

povećanje učinkovitosti postojećih kapaciteta. Također, sukladno mogućnostima provodit će se stalna dodatna izobrazba postojećih kadrova.

Povrh navedenih aktivnosti tijekom 2016. godine provodit će se i **sveobuhvatna analiza poreznog sustava** u Republici Hrvatskoj.

Cilj svake porezne administracije je da ubiranje poreza bude efikasno i ekonomično te da porezni obveznici, u što većem postotku, dobrovoljno ispunjavaju porezne obveze. Međutim upravo suprotno navedenom cilju, u posljednjih nekoliko godina porezni sustav Republike Hrvatske bio je podložan čestim zakonskim promjenama, a što je posljedično dovelo do nedovoljnog poznавanja poreznog sustava te nejasnih i nedosljednih zakonskih odredbi. Kako bi se navedeno promijenilo, pod vodstvom Ministarstva financija, osnovana je Radna skupina grupe poreznih stručnjaka. Zadatak Radne skupine je da izvrši kompletnu reviziju zatečenog poreznog sustava, da utvrde glavne porezne prepreke za razvoj hrvatskog gospodarstva te da predlože novu zakonsku poreznu regulativu. Kroz novu zakonsku regulativu cilj je postići stabilan - sustav koji se neće mijenjati svake godine, održiv - sustav u kojem će porezni rashodi biti poznati i ciljani, jednostavan - sustav koji je razumljiv bez izdavanja dodatnih uputa i mišljenja i konkurentan - sustav koji poreznim stopama konkurira poreznim sustavima u okruženju.

U prijedlogu novih zakonskih rješenja primarni cilj je da se pronađe prostor za sniženje poreznih stopa, ali uz zadržavanje odnosno povećanje razine prihoda kroz: širenje porezne osnove, uvođenje imovinskih ili ekoloških poreza te kroz ukidanje neproduktivnih poreznih rashoda (oslobođenja, olakšica i izuzeća od oporezivanja). Predložena zakonska rješenja trebaju biti jednostavna i razumljiva te poreznim obveznicima pružati pravnu sigurnost. U tom dijelu posebni zahtjev se stavlja na iznalaženje rješenja u smjeru uspostave sustava edukativnog djelovanja prema poreznim obveznicima na način da se umjesto prekršajnih postupaka uvedu postupci prvog upozorenja. Uz edukativno djelovanje prema poreznim obveznicima postavlja se i zahtjev otvaranja kanala trajne i transparentne komunikacije između porezne uprave i poreznih obveznika.

Područje rada Radne skupine određeno je odlukom ministra financija te je prioritet stavljen na državne poreze (PDV, porez na dobit, trošarine i porez te naknade na području igara na sreću), zajedničke poreze (porez na dohodak i porez na promet nekretnina) i komunalnu naknadu odnosno porez na nekretnine, u dijelu sagledavanja ukupnih učinaka transformacije komunalne naknade u vrijednosni porez na nekretnine. Međutim rad Radne skupine nije limitiran te se svakako očekuju sagledavanje ostalih poreza kao i svih procesa u poreznim postupcima. Rezultat rada Radne skupine trebala bi biti nova zakonska rješenja koja će se usvojiti nakon provedene javne rasprave te saborske procedure usvajanja propisa. Očekuje se da novo porezno zakonodavstvo bude u primjeni 2017.

Do 1. siječnja 2018. uvest će se „jednostavan“ **porez na nekretnine** koji će zamijeniti komunalnu naknadu, s tim da će pri izračunu porezne osnove u obzir uzeti dodatne dvije varijable: dob i stanje nekretnine, pored već postojećih parametara koji se danas uzimaju u obzir na obračun komunalne naknade. Uvođenje dodatnih varijabli kod primjene poreza ispravit će postojeće nepravednosti u obračunu komunalne naknade, s obzirom da će se plaćanje poreza približiti plaćanju prema vrijednosti. Za nadopunu dodatnih varijabli JLS će koristiti postojeće administrativne strukture, a način određivanja dodatnih varijabli temelji će se na načelu jednostavnosti, čime upis dodatnih varijabli neće povećavati operativne troškove uvođenja poreza. Jednostavni porez bi se naplaćivao za sve trenutne obveznike plaćanja komunalne naknade. To znači da bi se oporezivali stambeni prostori, poslovni prostor, garažni prostori, građevno zemljište koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevno zemljište. Što se tiče eventualnih oslobađanja od plaćanja poreza ona će biti regulirana kroz zakon odnosno lokalna samouprava neće imati mogućnosti samostalnog utvrđivanja oslobođenja za pojedinog ili grupu korisnika. Budući da lokalne jedinice do sada nisu naplaćivale komunalnu naknadu na građevno zemljište (iako im je Zakon na to davao mogućnost), to znači da bi se u praksi pojavila nova grupa poreznih obveznika. Porez će naplaćivati jedinice lokalne samouprave odnosno Porezna uprava tamo gdje se procijeni da JLS nemaju odgovarajućih kapaciteta. S obzirom da bi porez na nekretnine bio nemamenski, lokalni porez JLS-i će ostvariti dodatnu fleksibilnost u korištenju prihoda od poreza. Po osnovi provedene ažurnosti u evidentiranju oporezivih nekretnina te po osnovi kontrolirane primjene prava na oslobođenja i olakšica za vrijeme primjene „jednostavnog“ poreza na nekretnine, očekuje se povećanje prihoda postojeće komunalne naknade do 15% odnosno na godišnjoj razini povećanje postojećih prihoda za 300 milijuna kn.

U drugoj fazi, do 1. siječnja 2020. uvest će se „puni“ porez na nekretnine zasnovan na procjeni vrijednosti temeljem Uredbe o masovnoj procjeni vrijednosti nekretnina (matematički model procjene vrijednosti nekretnine zasnovan na određenom broju parametara). Tijekom primjene jednostavnog poreza na nekretnine, dovršit će se pretpostavke za prelazak na „puni“ porez na nekretnine, koji će se utvrđivati na temelju vrijednosti nekretnina. Plaćanje „punog“ poreza na nekretnine u znatnoj mjeri omogućiti će stvarno upravljanje prihodima od strane JLS te će navedeno zahtijevati dodatno preispitivanje preraspodjеле prihoda od poreza na dohodak, a sve s ciljem ravnomjernog razvoja svih područja Republike Hrvatske. Primjenom „punog“ poreza na nekretnine očekuje se povećanje prihoda od imovinskih poreza na razinu prosjeka EU.

Konsolidacijska strategija Vlade ima za cilj, temeljem provedbe strukturnih reformskih mjera, a u skladu s makroekonomskim projekcijama za razdoblje 2016.-2019., **planirani manjak proračuna konsolidirane opće države** smanjiti na razinu od **1,0% BDP-a u 2019. godini**. Ovakvi pozitivni trendovi značajnog smanjenja proračunskog manjka, a uzimajući u obzir privatizacijske primitke i promjenu stanja depozita, dovest će i do **smanjenja udjela javnog duga u BDP-u** već u 2016. godini na 85,9% nakon višegodišnjeg trenda njegovog snažnog rasta. I u ostatku promatranog srednjoročnog razdoblja očekuje se nastavak njegovog postupnog smanjenja na **80% BDP-a u 2019. godini**.

Poboljšanje raspolaganja i upravljanja državnom imovinom

Ključne reformske mjere

1. Kvalitetnije definiranje politike vlasnika u strateškim trgovackim društvima u vlasništvu RH
2. Financijsko restrukturiranje strateških trgovackih društava u poteškoćama
3. Reevaluacija strateške imovine i smanjenje državnog portfelja trgovackih društava
4. Smanjenje državnog portfelja stanova, poslovnih prostora i zemljišta
5. Redefiniranje pojma i strukture sveobuhvatne evidencije državne imovine

Ključni efekti koji se žele postići u okviru ovog reformskog potpodručja su **smanjenje fiskalnih rizika za državni proračun, veći doprinos poduzeća razvoju Hrvatske te smanjenje javnog duga kroz aktivaciju državne imovine**.

Država će provedbom gore navedenih mjera između ostalog redefinirati svoju politiku prema javnim poduzećima u smislu postrožavanja zahtjeva u pogledu kvalitete poslovanja, planiranja i ostvarivanja poslovnih ciljeva i nadzora nad njihovim poslovanjem. Također će se preispitati opravdanost vlasništva nad 56 trgovackih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa s ciljem smanjenja broja društava u toj kategoriji prodajom dionica i poslovnih udjela.

Tako se očekuje da do studenog 2016. sva strateška trgovacka društva **izrade srednjoročne planove poslovanja** koji će obuhvatiti razdoblje 2017.-2020., a koji će ujedno sadržavati i strategiju restrukturiranja trgovackog društva. Planovi će biti pripremljeni u skladu s prethodno definiranom metodologijom i Akcijskim planom za utvrđivanje strateških ciljeva poslovanja u strateškim trgovackim društvima. Popis strateških trgovackih društava, koji će biti obvezni pripremiti planove poslovanja, utvrdit će se do srpnja kada će biti donesen izmjena **Odluke Vlade RH o utvrđivanju popisa trgovackih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku**. Nadzor nad provedbom planova bit će u nadležnosti Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom (DUUDI) u kojem, je potrebe obavljanja ove funkcije, potrebno ojačati kapacitete kroz dodatno zapošljavanje i edukaciju. Posebno će se pratiti provedba restrukturiranja strateških trgovackih društava odnosno onih s najvećom razinom zaduženosti i poteškoćama u otpati na osnovu analize poslovanja i važnosti strateških trgovackih društava iz lipnja 2016. U srpnju 2016. donijet će se i **Smjernice za izradu internih akata strateških trgovackih društva u pogledu politike plaća** kojima će se jasnije povezati politika nagradivanja odnosno visine naknada upravama i nadzornim odborima s uspješnosti u ostvarivanju postavljenih srednjoročnih ciljeva.

Poduzeća koja ne budu uvrštena u izmjenjenu Odluku o utvrđivanju popisa trgovackih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku bit će uvrštena u **Plan privatizacije nestrateških trgovackih društava** zajedno s poduzećima kojima upravlja Centar za restrukturiranje i prodaju (CERP-a). Spomenuti plan bit će donesen do kolovoza. Ići će se i u **smanjenje državnog vlasništva nad stanovima, poslovnim prostorima i zemljištima te**

aktivaciju neiskorištene državne imovine (npr. stavljanje u funkciju prostora bivših vojarni). Kako bi se što prije započelo s procesom aktivacije, postupci će započeti po postojećoj proceduri prodaje dionica i poslovnih udjela (posebice u slučaju poduzeća iz portfelja CERP-a5) te nekretnina u svrhu čega će Vlada do lipnja donijeti Odluku o prodaji 3.800 stanova, ukupne površine 160.000 m². Paralelno s prodajom po postojećoj proceduri radit će se na pojednostavljinju spomenute procedure prodaje kako bi se ubrzala realizacija i ostvario prihod od 500 milijuna eura tijekom 2016. i 2017. Zbog toga će se izmijeniti Zakon o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu RH, Uredba o načinu prodaje dionica i poslovnih udjela i Uredba o načinima raspolaganja nekretninama u vlasništvu RH.

Kako bi se osigurao transparentan uvid u opseg i strukturu imovine u vlasništvu RH i time omogućio sveobuhvatan pristup upravljanja državnom imovinom, tijekom 2016. odvijat će se podatkovna i programska nadogradnja postojećeg Registra državne imovine kao dio višegodišnje izgradnje i implementacije informacijskog sustava za upravljanje državnom imovinom (ISUDIO).

Smanjenje fiskalnih rizika zdravstvenog sustava

Ključne reformske mjere

1. Izmjene u sustavu zdravstvenog osiguranja
2. Reforma hitne medicine
3. Reorganizacija mreže bolnica
4. Racionalizacija i reorganizacija nezdravstvenih usluga u bolnicama
5. Reforma primarne zdravstvene zaštite
6. Daljnja provedba objedinjene javne nabave, strože kontrole propisivanja lijekova i informatizacija sustava

Standard zdravstvene zaštite u Hrvatskoj je općenito zadovoljavajući, međutim zdravstveni sustav suočava se s mnogo izazova - od sve starije populacije i porasta kroničnih bolesti, sve skupljih lijekova do potrebe obuzdavanja gubitaka. Vlada Republike Hrvatske nastavlja s reformom u području zdravstva, koja bi uz bolju kontrolu rashoda, racionalizaciju i optimalne troškove trebala osigurati visoku razinu zdravstvene zaštite.

Kad je riječ o aktivnostima planiranim za 2016. najvažnije su:

1) Izmjene u sustavu zdravstvenog osiguranja

Povećanje prihoda se planira ostvariti prvenstveno kroz povećanje mjesecne cijene police dopunskog zdravstvenog osiguranja sa 70 na 89 kuna kao i povećanje najvišeg iznosa sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite s 2000 kn na 3000 kn za one koji nemaju dopunsko zdravstveno osiguranje kao i uvođenje novog tipa osiguranja za nestandardne zdravstvene usluge tzv. dodatno zdravstveno osiguranje. Premda će povećanje cijene police zdravstvenog osiguranja imati za posljedicu i mogući prelazak određenog broja osiguranika HZZO-a prema drugim pružateljima usluga osiguranja, procjenjuje se da će to bili vrlo ograničen broj prelazaka koji u konačnici neće znatnije utjecati na konačni efekt povećanja cijene police iz razloga što je samo povećanje cijene police u apsolutnom iznosu relativno malo.

Kako bi se realizirale predložene mjere, potrebna je Izmjena općeg akta HZZO-a kojim se određuje cijena premije za dopunsko zdravstveno osiguranje. Također, nužne su i Izmjene Zakona o osnovnom zdravstvenom osiguranju i izmjena Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, te se navedeno planira izvršiti do početka IV. kvartala 2016.

2) Reforma hitne medicine

Osnovni je cilj planiranih aktivnosti s jedne strane smanjiti broj nepotrebnih pregleda u području hitne medicinske zaštite, a s druge strane poboljšati dostupnost hitne medicinske službe za područja koja trenutno nisu adekvatno pokrivena postojećom mrežom timova hitne medicinske službe. Planira se uvođenje reda u sustav i finansijsko rasterećenje bolničkog sustava, te racionalna upotreba ljudskih i materijalnih resursa s ciljem omogućavanja dostupnosti hitne medicinske usluge. Prema posljednjim dostupnim podacima 58% svih pregleda unutar objedinjenog hitnog bolničkog prijema, odnosno čak 74% svih pregleda izvan bolnica nije bilo hitnog karaktera. Promjene u sustavu

⁵ <http://www.cerp.hr/default.aspx?id=4412>

uključuju novi način rada objedinjenog hitnog bolničkog prijema u bolnicama, kroz koje će se postrožiti zaprimanje pacijenata na hitne preglede te uvesti novčana naknada za sve one pacijente koji budu inzistirali na hitnom pregledu. Odluku o tome koji pacijent treba hitnu pomoći, a koji može čekati, donosiće, na temelju simptoma, trijažne sestre u bolnicama, koje će vraćati sve pacijente IV. i V. trijažne kategorije. Takav pristup će potaknuti pacijente da se više koriste uslugama liječnika obiteljske medicine te smanjiti broj nehitnih dolazaka u bolnice. S druge strane, pacijenti koji su doista ugroženi će na ovaj način moći dobiti puno bržu hitnu intervenciju, bez potrebe da čekaju satima u sustavu koji je zagušen drugim ne-hitnim pacijentima.

Uštеде koje se planiraju ostvariti boljom kontrolom opravdanosti za hitnim pregledom u bolnicama će se iskoristiti za poboljšanje kvalitete rada izvanbolničke hitne medicinske službe. Naime, dostupnost hitne medicine će se povećati u područjima udaljenima od bolničkih ustanova te u područjima gdje je izražena velika depopulacija stanovništva i iseljavanje kroz uvođenje dodatnih timova hitne medicinske službe, što će u konačnici utjecati na povećanje kvalitete zdravstvene zaštite.

Što se tiče zakonodavnih aktivnosti, plan je tijekom svibnja izmijeniti Pravilnik o uvjetima, organizaciji i načinu obavljanja hitne medicine kojim će se omogućiti provedba novog načina rada. Sve aktivnosti u ovom dijelu reforme zdravstvenog sustava se planiraju završiti do kraja svibnja. Planira se pojačati uključivanje primarne zdravstvene zaštite s ciljem rasterećivanja objedinjenih hitnih prijama.

3) Reorganizacija mreže bolnica

Reorganizacija mreže bolnica podrazumijeva podizanje kvalitete, uvođenje racionalizacije i postizanje finansijski održivog sustava, reda i transparentnosti istog, te eliminiranje dugovanja u bolničkom sustavu s mjerama reorganizacije i racionalizacije poslovanja. Prvi korak u ovom dijelu se odnosi na izradu i donošenje plana racionalizacije poslovanja s utvrđivanjem dinamike podmirivanja nepodmirenih obveza od strane bolnica. Spomenuti će plan uključiti i vrlo preciznu dinamiku podmirivanja dospjelih obveza za svaku pojedinu bolnicu. Nakon što krajem svibnja budu završena izrada planova racionalizacije, pristupit će se izradi plana reorganizacije mreže bolničkog sustava od strane Ministarstva zdravljia. Tim će se planom odrediti točan broj bolničkih ustanova kao i podjela djelatnosti među njima. Nakon što plan reorganizacije bude službeno usvojen, u rujnu 2016. započet će se s aktivnostima funkcionalnog povezivanja ustanova koju će pratiti potrebne kadrovske i prostorne prilagodbe ovisno o prenamjeni djelatnosti. Prename djelatnosti u pojedinim bolnicama će se temeljiti na ključnom cilju, a to je racionalnije poslovanje bolnica bez ugrožavanja kvalitete zdravstvene zaštite. Plan reorganizacije će pored definiranja modela funkcionalnog povezivanja, razraditi i pristup zbrinjavanju eventualnog viška zaposlenika u bolnicama koje su predmet reorganizacije. Sam proces reorganizacije bolnica u dijelu koji se odnosi na potrebne prostorne prilagodbe će biti finansijski podržan i kroz fondove Europske unije koji su Ministarstvu zdravljia stavljeni na raspolaganje u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. Zakonodavno gledano, ovaj proces će se temeljiti na izmjenama Zakona o kvaliteti zdravstvene zaštite. Cilj je da kompletan proces reorganizacije bolničke mreže bude završen do kraja lipnja 2017. Cilj je ukupan broj bolničkih kreveta za akutno liječenje smanjiti za 772 kreveta, odnosno sa sadašnjih ugovorenih 13.572 bolničkih kreveta za akutno liječenje smanjiti na 12.800 do kraja 2017.

4) Racionalizacija i reorganizacija nezdravstvenih usluga u bolnicama

Osnovni je cilj unaprjeđenje organizacije pružanja nezdravstvenih usluga, povećanje produktivnosti osoblja, uvođenje efikasnijih modela rada i racionalizacija potrošnje za nemedicinske usluge. Glavni razlozi za reorganizaciju nezdravstvenih usluga je taj što bi bolnice trebale fokus usmjeriti na svoje ključne aktivnosti (pružanje bolničke skrbi pacijentima koja čini gotovo 85% bolničke potrošnje) te smanjenje troškova povezanih s pružanjem pratećih funkcija, odnosno nemedicinskih usluga. Putem izdvajanja odnosno reorganizacije rada pojedinih nemedicinskih funkcija kao što je pranje rublja, čišćenje nemedicinskih površina, tehničke službe održavanja i drugih pratećih službi moguće je postići odgovarajuću razinu kvalitete rada i uz manji broj djelatnika u sustavu te uz manje ukupne rashode. Ova će se mjeru ostvariti kroz usklađivanje postojećih općih akata koji reguliraju rad zdravstvenih ustanova (statut i drugi opći akti).

5) Reorganizacija primarne zdravstvene zaštite

Osnovni su ciljevi poboljšanje dostupnosti zdravstvene zaštite i racionalizacija unutar sustava, ograničenje broja pacijenata (500-1500) u primarnoj zdravstvenoj zaštiti po liječniku te jačanje patronažne službe. Također, planira se donošenje nove mreže primarne zdravstvene zaštite.

6) Daljnja provedba objedinjene javne nabave, strože kontrole propisivanja lijekova i informatizacija sustava

Osnovni je cilj dodatna racionalizacija potrošnje lijekova kroz bolju kontrolu propisivanja i potrošnje lijekova, intenzivniju i kvalitetniju objedinjenu nabavu te daljnju informatizaciju sustava. Do kraja 2016. planira se daljnje proširenje primjene modela objedinjene javne nabave u cilju dodatne racionalizacije sustava, posebno kad je riječ o nabavi generičkih, inovativnih i skupih lijekova. Dodatni pozitivni fiskalni učinak se planira ostvariti kroz promjenu referentnih zemalja za određivanje cijena lijekova te pojačana kontrola bolničke potrošnje lijekova kao i pojačanu kontrolu potrošnje posebno skupih lijekova.

Očekivani ukupni fiskalni učinak provedbe navedenih mjera je 2,6 milijardi kuna u razdoblju od 2016. do 2019. kroz smanjenje rashoda u visini 1,6 milijardi kuna i ostvarivanje dodatnih prihoda u visini od 1,0 milijardi kuna u sustavu zdravstvenog osiguranja.

Jačanje uloge primarne zdravstvene zaštite dovest će do smanjenja upućivanja u specijalističko - konzilijsku zdravstvenu zaštitu, te korištenjem načela supsidijarnosti smanjenje troškova skupljeg specijalističkog i bolničkog liječenja. To se planira provesti kontinuiranom kontrolom od strane HZZO-a novog modela ugovaranja za 4 osnovne djelatnosti primarne zdravstvene zaštite (obiteljska medicina, ginekologija, pedijatrija, polivalentna dentalna medicina) te upućivanja u specijalističko-konzilijsku zdravstvenu zaštitu. U tu svrhu se planira dodatno opremanje ordinacija primarne zdravstvene zaštite dijagnostičkom i terapijskom opremom i to prvenstveno u depriviranim područjima kao i manji infrastrukturni zahvati u ordinacijama primarne zdravstvene zaštite i domovima zdravlja. Za to su putem Operativnog programa Konkurentnost i kohezija osigurana sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj u visini od 140,6 milijuna kuna.

Poboljšanje održivosti mirovinskog sustava

Ključne reformske mjere

1. Poticanje dužeg ostanka u svjetu rada
2. Unaprjeđenje sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem
3. Osigurati dosljednost kriterija povezanih s definicijom invalidnosti/invaliditeta

Demografska kretanja u Republici Hrvatskoj karakterizira starenje stanovništva i produljenje životnoga vijeka što se nepovoljno odražava na javne troškove, osobito na javne izdatke za mirovine. U 2014. bilo je ukupno 1.397.400 osiguranika i 1.223.738 korisnika mirovina, odnos broja korisnika mirovina i broja osiguranika je 1:1,15. Pored navedenih demografskih kretanja posebni problem predstavlja pitanje dostatnosti iznosa mirovine. Trenutačni iznos mirovine u odnosu na prosjek plaće iznosi 38% (što je jedan od najnižih omjera u EU), a mogao bi iza 2050. pasti na otprilike 20%.

Stoga pitanje reforme mirovinskog sustava nije vezano samo za održivost mirovinskog sustava, već je to pitanje razine siromaštva i socijalne isključenosti, posebice starijih od 65 godina. Brojne neučinkovitosti uočene su u velikom broju ranog umirovljenja, posebice za poslove s posebnim uvjetima rada kao i brojna posebna mirovinska prava u odnosu na pojedine profesije. Visoki udjel ranog umirovljenja pripisuje se slabim poticajima na rad do zakonskog redovnog umirovljenja. "Penalizacija" ranog umirovljenja daleko je ispod prosjeka EU (EU 5% za razliku od RH s 1,2-4,1%). Hrvatski mirovinski sustav je fragmentiran, uz veliki broj mirovina po posebnim propisima (oko 14% postojećih umirovljenika, odnosno svaki sedmi, prima mirovine po posebnim propisima).

Ključna mjeru za poboljšanje učinkovitosti mirovinskog sustava je **poticanje dužeg ostanka u svjetu rada**. Dulji ostanak u svjetu rada namjerava se postići na sljedeći način:

- **većom penalizacijom prijevremenog umirovljenja** izjednačavanjem postotka prijevremenog postotka umanjenja prijevremene starosne mirovine na 0,30%. Umjesto dosadašnjih umanjenja koja su ovisila od mirovinskog staža i bila u rasponu od 0,10% do 0,34% za svaki mjesec prije navršenih godina osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu, uvelo bi se linearno umanjenje od 0,3% za svaki mjesec prije navršenih godina osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu neovisno o godinama navršenog mirovinskog staža, odnosno 3,6% po godini ranijeg odlaska u mirovinu.
- **ubrzanjem izjednačavanja dobi za odlazak u prijevremenu starosnu i starosnu mirovinu za žene i muškarce.** Ženama bi se starosna dob povećavala za 6 mj. godišnje do 2023. godine (umjesto po 3 mjeseca do 2030.). Od 2024. do 2027. dob bi se povećavala po 6 mjeseci godišnje, na **62 godine** za prijevremenu starosnu mirovinu i **67 godina** za starosnu mirovinu (umjesto po 3 mjeseca do 2038. godine). U 9 zemalja članica EU dob za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu povećava se sukladno povećanju očekivanog trajanja života (Češka, Danska, Grčka, Italija, Cipar, Mađarska, Nizozemska, Portugal i Slovačka). Do 2020. dob za starosnu mirovinu bit će veća od 65 godina u 11 zemalja članica EU (Danska, Njemačka, Irska, Grčka, Španjolska, Francuska, Italija, Nizozemska, Poljska, Portugal i Velika Britanija).
- **izmjenama vezano uz starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika** (čl. 35. ZOMO) kojima bi se propisali novi uvjeti: **61 godina** života i **41 godina** staža osiguranja u efektivnom trajanju (dok se prema važećem zakonu uzima u obzir i staž osiguranja s povećanim trajanjem - beneficirani staž). Mirovina se ne bi povećavala za 0,15% po mjesecu kasnijeg odlaska u mirovinu (prema važećem zakonu, ova se mirovina povećava za 0,15% za svaki mjesec odlaska u mirovinu nakon 60 godina života, što čini ovu mirovinu vrlo atraktivnom).

Radi **unaprjeđenja sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem**, vezano za "zahtjevna radna mjesta" i opasne profesije, koje imaju pravo na posebne mirovinske sheme i mjere povezanih reformi izvršene su revizijske procjene stotinjak postojećih radnih mjesta i zanimanja od strane eksperata stručnog tijela (Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu). Preliminarni rezultati pokazuju da će gotovo polovina od njih nakon revizijske procjene ostati bez budućih pogodnosti temeljem tog instituta. Nakon preporuka eksperata i predloženja istih socijalnim partnerima, izradit će se izmjene i dopune Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem, u dijelu koji se odnosi na obuhvat radnih mjesta i zanimanja, a nadalje će se revidirati i institut smanjenja starosne dobi za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu, ovisno o efektivnom vremenu provedenom u osiguranju, odnosno na poslovima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.

Reformska mjera, kojom se želi **osigurati dosljednost kriterija povezanih s definicijom invaliditeta** trebala bi ostvariti ujednačenost kriterija utvrđivanja oštećenja, odnosno invaliditeta korisnika. Središte za provedbu spomenutih mjera nalazi se u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, gdje je unutar Zavoda ustrojena organizacijska jedinica Zavoda - Jedinstveno tijelo vještačenja. Nakon analiza, uočene su vrlo niske produktivnosti i učinkovitosti poslovnih procesa te preciznosti i brzine rješavanja spisa medicinskog vještačenja na štetu vrlo osjetljive populacije. Stoga su poduzete i poduzimaju se mjere kako bi se ispravile uočene slabosti.

Uz razmatranje novih poslovnih procesa, na medicinskoj strani vještačenja (uz tehničku pomoć EK) užurbano se radi na uspostavi poboljšanog algoritma medicinskog vještačenja kroz izradu smjernica te točnog definiranja objektivnih dijagnostičkih metoda odnosno ispitivanja funkcionalnih sposobnosti osiguranika. Ovime će se osigurati nova sistematizacija (stupnjevanje) invaliditeta/invalidnosti i pripadajućih mirovinskih i socijalnih povlastica koja je prilagođena zakonskim i gospodarskim promjenama i modernom tržištu rada, u Republici Hrvatskoj i Europskoj Uniji.

Unaprjeđenjem postupka vještačenja kroz standardizaciju i izradu algoritama, postići će se izjednačavanje kriterija, uz zadržavanje instituta revizije ocjena radne sposobnosti i osiguravanje kontinuirane edukacije vještaka. Dodatnim naporima i poboljšanjima znatno će se učinkovitije ulagati prikupljene naknade i svrhe isplate poticaja i nagrada pri zapošljavanju osoba s invaliditetom i provoditi projekti i programi za zapošljavanje osoba s invaliditetom (rehabilitacija i uloga rehabilitacijskih centara), a koja osigurava ZOSI (namjenski prihodi). Ujedno, poboljšanje postojećeg nadzora i kontrole u sustavu vještačenja ima odvraćajući učinak te smanjuje mogućnost korupcije.

Vezano uz **prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba**, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava pokrenut će inicijativu za izradom višegodišnjeg plana umirovljenja tih skupina osiguranika, zaposlenika Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva pravosuđa i

Obavještajne zajednice. Koordinacijom navedenih resornih ministarstava s ciljem mogućnosti prijelaza zaposlenika iz jednog u drugi sustav (uz eventualnu prekvalifikaciju i dokvalifikaciju), stvaraju se prepostavke za izmjenu postojećeg zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na povećanje dobnih uvjeta za umirovljenje. Time se mogu postići dva cilja: duži ostanak u svijetu rada tih osiguranika, što bi povoljno utjecalo na dostatnost/primjerenošć njihovih mirovin i približavanje (konvergencija) njihovih dobnih uvjeta za umirovljenje onima u općem sustavu, uvažavajući njihove otežane uvjete rada u tim državnim službama. Navedeno planira se učiniti unutar međuresornog tijela uz prethodnu komunikaciju sa sindikatima do početka 2017.

Poboljšanje učinkovitosti sustava socijalnih naknada

Ključne reformske mjere

1. Konsolidacija naknada u sustavu socijalne skrbi na državnoj razini
2. Uspostava jedinstvenog centra za naknade povezivanjem podataka i objedinjenom administracijom naknada
3. Određivanje zajamčenog minimalnog standarda
4. Unaprjeđenje i jačanje stručnog rada

Sustav socijalnih naknada je jedan od temelja socijalne sigurnosti, čije značenje je osobito važno u razdobljima gospodarske krize, u kojem je povećane potrebe stanovništva potrebno uskladiti s ograničenim ukupnim finansijskim i drugim mogućnostima društva. Stoga je posljednjih godina u tijeku preispitivanje sustava socijalnih naknada kako bi se povećala njegova **učinkovitost, transparentnost, fleksibilnost i pravednost** te osigurala njegova **održivost**. Reforme koje se predlažu, planiraju se postići dijelom nastavkom mjera započetim 2015. godine, a dijelom novim mjerama, koje su rezultat trenutačnih prilika i stručnih opredjeljenja.

Reforma sustava bazirat će se na standardizaciji kriterija za dodjelu socijalnih naknada odnosno **sustavnom uvođenju imovinskog i/ili dohodovnog cenzusa** kao kriterija za dodjelu socijalnih naknada, daljinjem razvoju informacijskog sustava kao osnovice za evidenciju svih socijalnih naknada (uključujući i naknade koje dodjeljuje lokalna samouprava) te lakšoj administrativnoj obradi socijalnih naknada.

Standardizacija socijalnih naknada odnosit će se na naknade iz nadležnosti Ministarstva socijalne politike i mladih (naknade iz sustava socijalne skrbi) i naknade iz nadležnosti drugih ministarstava i tijela (naknade iz sustava socijalne zaštite). Radi provedbe osnovane su dvije radne skupine, jedna za izradu prijedloga socijalnih naknada u nadležnosti Ministarstva socijalne politike i mladi, a druga za reviziju sustava socijalnih naknada u Republici Hrvatskoj (međuresorna radna skupina).

Na temelju provedene analize Radne skupine za izradu prijedloga socijalnih naknada u nadležnosti Ministarstva socijalne politike, **prva naknada na koju će se primjeniti dohodovni i imovinski cenzus bit će doplatak za djecu, radi čega će se do rujna 2016. izmijeniti Zakon o doplatku za djecu**. Svjetska banka je 2014. (u okviru tehničke pomoći Hrvatskoj) izradila procjenu učinka uvođenja imovinskog cenzusa na doplatak za djecu (pri čemu se imovina mjerila u obliku druge nekretnine, novčane uštedevine i vlasništva dva ili više automobila). Rezultati pokazuju da oko 19% populacije živi u kućanstvu s dva ili više automobila, dok 13% onih koji primaju olakšice za djecu imaju dva automobila. Fiskalne uštede ostvarene putem ovog jednog imovinskog cenzusa bi iznosile do 0,1% BDP-a godišnje, dok su fiskalne uštede ostvarene na temelju sva tri imovinska cenzusa procijenjene na 13% od dosadašnjih rashoda, oko 195 milijuna kuna po godini. Obzirom na promjenu zakonskog okvira u rujnu 2016. **fiskalni učinak uvođenja imovinskog cenzusa na dječji doplatak se očekuje u 2017. godini**.

U travnju 2016. osnovana je i međuresorna Radna skupina za izradu Revizije sustava socijalnih naknada u Republici Hrvatskoj, s ciljem izrade prijedloga **Akcijskog plana konsolidacije socijalnih naknada 2016.-2020**. Akcijskim planom, **koji će biti usvojen u rujnu 2016.**, odredit će se:

1. naknade sa socijalnom komponentom koje se isplaćuju u drugim sustavima za koje će se uvesti imovinski cenzus te eventualno proširiti ili redefinirati dohodovni cenzus radi standardizacije kriterija,

2. utvrditi naknade čije će se administriranje vršiti kroz jedinstveno administrativno mjesto (one-stop-shop) s rokovima za početak administriranja i potrebnim predradnjama za izvršenje (hodogrami izmjena zakonskih propisa),
3. mogućnosti i daljnji koraci za nastavak konsolidacije socijalnih naknada i stvaranje Zajamčenog minimalnog standarda (ZMS),
4. način praćenja i evaluacije mjera.

Također, središnja razina vlasti poticat će područne i lokalne vlasti na uvođenje dohodovnog i imovinskog cenzusa za ostvarivanje prava na naknade koje dodjeljuju. U tom smislu, razradit će se metodologija praćenja i način vrednovanja županijskih socijalnih planova te uspostaviti koordinacija s tijelima lokalne i regionalne vlasti u svrhu provedbe transparentne socijalne politike. Formaliziranjem odnosa s Hrvatskom zajednicom županija i Udrugom gradova osigurat će se prepostavke za prikupljanje podataka o socijalnim naknadama koje odobravaju JLP(R)S i o korisnicima koji ih ostvaruju.

S obzirom da je provedba socijalnih programa i dodjela socijalnih naknada u nadležnosti središnje, regionalne i lokalne razine, potrebno je **osigurati efikasan, potpun i transparentan uvid u podatke o socijalnim naknadama** na svim razinama kao i **razmjenu istih**. Trenutno se odredbama Zakona o socijalnoj skrbi propisuje obveza provjere ostvarivanja socijalnih naknada iz nadležnosti drugih tijela prije ostvarivanja prava iz sustava socijalne skrbi. Međutim način provjere nije učinkovit zbog nemogućnosti pravovremenog zaprimanja informacija, pristupa bazama podataka i nedostatka mehanizma kontrole.

Upravo zbog toga, **razvojem i uspostavom jedinstvenog aplikacijskog sustava (MISOSS) kao podloge za uspostavljanje jedinstvenog centra za naknade (JCN)**, osigurat će se jednostavniji postupak provjere i razmjene podataka s tijelima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, u realnom vremenu.

Aplikacija MISOSS je IT sustav koji će, u prvoj fazi, podupirati poslovne procese za administriranje ZMN-a, doplatka za djecu, rodiljinih i roditeljskih naknada i naknade za nezaposlene. Izmjena podataka uključuje sučelja prema sustavima:

- MSPM/CZSS (SocSkrb aplikacija),
- baze podataka HZMO-a, HZZ-a i HZZO-a,
- Poreznoj upravi (Središnjem informacijskom sustavu i OIB-u),
- MUP-u (Registar vlasništva vozila),
- Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture (Registar plovila),
- Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo (Registar vlasništva nad zrakoplovima),
- Trgovačkom sudu (uvid u vlasnički udjel),
- Središnjem klirinškom depozitarnom društvu (uvid u vlasništvo nad vrijednosnicama i akumuliranim dividendama),
- FINA-i (uvid u pravo zadržavanja/zapljene imovine, obavijest o blokadama i REGOS),
- Ministarstvu uprave (e-Građanin),
- jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, te
- prema ostalim tijelima i registrima u cilju efikasnijeg upravljanja sustavom socijalnih naknada u području socijalne zaštite.

Navedenom aplikacijom se u prvoj fazi (do kraja 2017.) postiže standardizacija i objedinjavanje procesa administriranja naknada iz sustava socijalne zaštite (HZZO, HZMO, HZZ, CZSS) te se do kraja iste godine očekuje uključivanje i ostalih institucija koje obavljaju poslove administriranja naknada sa socijalnom komponentom. Pri tome se uspostavlja jedinstvena baza ulaznih podataka i podataka koje koriste različite institucije za donošenje rješenja o pravu na naknade (danasa svaka institucija koja administrira naknade sa socijalnom komponentom sama razvija pristupe istim bazama podataka, a te institucije međusobno nisu povezane).

Objedinjavanje administriranja naknada u sustavu socijalne zaštite na jednom administrativnom mjestu (JCN) omogućit će nadzor nad primicima po osnovi socijalne zaštite, spriječiti zloupotrebe u sustavu u obliku „neprijavljenja“ pojedinih promjena bitnih za ostvarivanje prava od strane korisnika te povećati transparentnost isplate naknada. JCN će postati jedinstvena administrativna točka u odnosu prema građanima. Uspostavit će se sustav kontrole i nadzora finansijskih

isplata na nacionalnoj razini prema građanima kao podloga za donošenje i upravljanje javnim politikama, te se očekuje da će godišnja ušteda po uspostavi administriranja svih naknada u JCN iznositi oko 15% ukupnih trenutnih troškova kao posljedica uvođenja imovinskog cenzusa, manjih nepravilnosti u sustavu i manjih troškova obrada zahtjeva. Ujedno se smanjuju troškovi za korisnike kroz objedinjavanje i standardizaciju procesa - korisnik više ne donosi dokaze fizički, već se polazi od prepostavke digitalizacije svih uvjeta za dodjelu naknada.

U tu svrhu, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi, planiranim za lipanj 2016., odgodit će se rok za uvođenje JCN-a radi redefiniranja načina njegove uspostave. Usپoredno s tim, na osnovu Akcijskog plana konsolidacije socijalnih naknada 2016.-2020., mijenjat će se i ostali propisi kojima se uređuju prava (socijalne naknade), dok se za **ožujak 2017. planira donošenje novog Zakona o socijalnoj skrbi**, kojim će se regulirati cijelovito usklađivanje i poboljšanje postojećih normi te uspostava JCN-a.

Razmjena podataka o naknadama na različitim razinama vlasti uspostavljanjem JCN-a predstavlja i analitičku podlogu za **određivanje zajamčenog minimalnog standarda** (ZMS) kao ukupnog iznosa socijalnih naknada koji je moguće ostvariti iz državnih i lokalnih izvora **odnosno limita za kumulaciju socijalnih naknada**. U isti će ulaziti prihodi koji se (ne)ubrajaju u prihode prilikom određivanja uvjeta za ostvarivanje socijalnih naknada, kako ukupan iznos ostvarenih socijalnih naknada ne bi bio veći od prihoda koji bi se mogli ostvariti radom (osobito slabo plaćenih radnika), odnosno kako socijalne naknade ne bi slabile radnu motivaciju radno sposobnih korisnika. Za potrebe određivanja ZMS-a te limita za kumulaciju socijalnih naknada, uzimajući u obzir radnu aktivaciju, bit će osnovana međuresorna radna skupina. Rezultati rada radne skupine ugraditi će se u novi Zakon o socijalnoj skrbi te ostale zakonske propise potrebne za uvođenje standardiziranih kriterija te imovinskog i dohodovnog cenzusa u skladu s Akcijskim planom konsolidacije socijalnih naknada 2016.-2020.

Posebna skupina aktivnosti u okviru reforme sustava socijalne skrbi predstavlja unapređenje i **jačanje uloge stručnog socijalnog rada**, posebice u odnosu na obitelji korisnika socijalnih naknada u svrhu prevencije siromaštva obitelji i dječjeg siromaštva, negativnih socijalnih pojava u obitelji te prekidanja začaranog kruga siromaštva. Ista će se očitovati i kroz poticanje na radnu aktivaciju radno sposobnih osoba, jačanje preventivne uloge socijalnog rada u zajednici te osiguravanje podrške stručnog rada obitelji i pojedincima kojima je potrebna dodatna pomoć i podrška u prevladavanju postojećih teškoća i izlazak iz kruga siromaštva (praćenje školskog uspjeha djece, suradnja s drugim tijelima prioritetno uz uključivanje radno sposobnih članova u mjere u rad za opće dobro i mjere aktivne politike zapošljavanja).

4.2. Lakši uvjeti poslovanja i bolja investicijska klima

Smanjenje administrativnog opterećenja i troškova poslovanja poduzeća

Ključne reformske mjere

1. Uklanjanje regulatornih i administrativnih prepreka i opterećenja poslovanju i investicijama
2. Mjerenje administrativnog opterećenja gospodarstva Standard Cost Model (SCM) metodologijom
3. Nastavak liberalizacije i reforme tržišta usluga
4. Razvoj elektroničkih postupaka za pokretanje i obavljanje poslovanja
5. Daljnje smanjenje i ukidanje neporeznih davanja
6. Reforma javne nabave kroz pojednostavljenje i digitalizaciju

Do lipnja 2016. reaktivirat će se međuresorna **Radna skupina za poslovnu klimu i investicije**. Novom Odlukom o osnivanju iste definirat će se mehanizam identifikacije i uklanjanja prepreka i opterećenja poslovanju i investicijama, a Radna skupina pozicionirati kao središnje tijelo za dijalog s poslovnim sektorom, prikupljanje informacija o preprekama poslovnom sektoru i horizontalnu koordinaciju međuresornog poticanja uklanjanja ili smanjenja istih. Vlada će na prijedlog Radne skupine usvajati godišnji **Akcijski plan za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva**, a prvi, koji će se odnositi na razdoblje do kraja 2016., bit će usvojen u lipnju 2016. Akcijski planovi sadržavat će mjere za uklanjanje svih vrsta prepreka i opterećenja za gospodarstvo, uključujući i mjere (1) predložene kao rezultat primjene i proširenja *Standard Cost Model* (SCM) mjerena, (2) za povećanje lakoće poslovanja (*Doing Business*), (3) za smanjenje regulatorne restriktivnosti tržišta/gospodarstva (OECD *Product Market Regulation*), (4) za EU reformu tržišta usluga i reguliranih profesija, a koje su već identificirane u okviru dosadašnjih aktivnosti pojedinih institucija.

Cilj Vlade je **smanjiti administrativne troškove poslovanja za minimalno 20%** do kraja 2016. u području pokretanja poslovanja trgovačkog društva i obrta, zaštite na radu, zdravstvenih i sanitarnih uvjeta te energetske učinkovitosti u gradnji, te dodatno u području trgovine i posredovanja u prometu nekretnina. Osnova za definiranje provedbe mera za ispunjenje navedenog cilja, koje će biti integrirane u Akcijski plan za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva, su rezultati mjerena administrativnog opterećenja gospodarstva primjenom *Standard Cost Model* (SCM) metodologije u navedenim područjima. U lipnju 2016. Vlada će također donijeti odluku o proširenju SCM mjerena na cijelu postojeću regulativu u području gospodarstva. Slijedom rezultata SCM mjerena provest će se **smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do lipnja 2018. za minimalno 25%**. Uklanjanjem regulatornih prepreka investicijama i smanjenjem administrativnog opterećenja lakšem poslovanju na unutarnjem tržištu oslobođa se kapital potreban za otvaranje radnih mjeseta, investicije, izvoz i razvoj inovacija. Doprinos godišnjem rastu BDP-a, pogotovo investicija, može biti i veći od 2 postotna boda, izravno oviseći o stupnju administrativnog rasterećenja i broju uklonjenih regulatornih prepreka.

Sukladno EU pravilima slobode unutarnjeg tržišta Ministarstvo gospodarstva međuresorno potiče **uklanjanje preostalih regulatornih prepreka lakšem pristupu tržištu uslugama**, prije svega onih koje su protivne EU Direktivi o uslugama. Prioritet je reforma sektora profesionalnih i poslovnih usluga, odnosno reguliranih profesija. Tako će se u Akcijskom planu za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do kraja 2016. definirati obveza izmjene zakonskih i podzakonskih akata koji reguliraju tržište usluga revizora, poreznih savjetnika, računovođa, odvjetnika i auto-škola, gdje postoje značajne regulatorne prepreke. Regulativa u području usluga arhitekata u najvećem je dijelu usklađena s EU Direktivom o uslugama, a preostalo je još rješavanje pitanja ograničenja pravnog oblika za dvije uslužne djelatnosti arhitekata. Isto će se rješavati u 2017. Liberalizacija tržišta usluga ima pozitivan učinak na sniženje cijena i povećanje kvalitete za potrošače te povećanje efikasnosti poslovanja uslijed većeg tržišnog natjecanja i konkurenциje. Ujedno, smanjenjem administrativnog opterećenja za pristup tržištu usluga povećat će se poslovne prilike za zapošljavanje, uključujući prilike za slobodan razvoj novih vrsta usluga, poslovnih modela i digitalnih platformi.

Temeljem odluke Vlade, koja će biti donesena u svibnju, nadležna tijela obvezat će se na **razvijanje elektroničkih postupaka za jednostavno pokretanje poslovanja i dobivanje dozvola za obavljanje uslužnih djelatnosti**, sukladno EU Direktivi o uslugama, do kraja 2016. Tako će, do kraja godine, biti omogućeno online osnivanje d.o.o. i j.d.o.o. kao i

revidiranje upisa djelatnosti, a od početka sljedeće godine i bit će dostupna i cijelokupna procedura registracije poslovanja (Okvir 4.2.1.). U okviru Centra unutarnjeg tržišta EU cut.hr, razvija se elektronička Jedinstvena kontaktna točka za usluge psc.hr kao portal koji objedinjava ključne informacije o uvjetima započinjanja poslovanja na tržištu usluga te nudi poveznice na elektroničke postupke za lakšu registraciju poslovnog nastana i ishođenje dokumentacije za obavljanje uslužnih djelatnosti. Provodit će se i EU načelo "once-only" prema kojem nadležna tijela ne smiju isti podatak tražiti od poslovnih subjekata više od jednom, već iste interoperabilno razmjenjivati. Pojednostavljenjem pokretanja poslovanja smanjit će se visoka razina administrativnog opterećenja te osigurati **jednostavniji, brži i jeftiniji pristup tržištu**. Integriranjem informacija o regulatornim uvjetima i razvojem elektroničkih postupaka za započinjanje uslužne djelatnosti, i za okvirno 80% se skraćuje vrijeme potrebno za prikupljanje potrebnih informacija kao i administrativne radnje za započinjanje poslovanja na tržištu usluga.

Okvir 4.2.1. Jednostavnija, brža i jeftinija registracija poslovanja

Izmjenama normativnog okvira i modernizacijom informacijskog sustava sudske registarske komunikacije omogućit će se elektronička komunikacija - online osnivanje d.o.o. i j.d.o.o. bez fizičke prisutnosti putem sustava e-Građani i podnošenje svih prijava isključivo u digitalnom obliku. Standardizirat će se registarski obrasci, pojednostaviti upis djelatnosti te smanjiti i učiniti transparentnim troškovi registracije poslovanja. Uvođenjem obveze sudske službenike (sudske savjetnike i ovlašteni registarski referenti) na potpunu provedbu jednostavnijih registarskih postupaka i njihovom edukacijom osigurat će se bolja iskoristenost postojećih resursa i dodatno rasteretiti pravosudni dužnosnici što će osigurati brže rješavanje drugih predmeta iz nadležnosti trgovачkih sudova. Naime, sudske savjetnici i ovlašteni registarski referenti ovlašteni su donositi odluke u šest vrsta registarskih postupaka. Unatoč tome što više od 40 registarskih referenata ispunjava zakonom propisane prepostavke nijedan nije pristupio polaganju ispita za ovlaštenog registarskog referenta, dok manje od 30% ukupnog broja sudske savjetnike na trgovackim sudovima radi na registarskim predmetima. Zbog navedenog, od ukupnog broja zahtjeva za rezervacijom imena, koji čine više od 10% registarskih predmeta, u 38% postupaju sudske savjetnici, dok u 62% odlučuju suci. Također, u gotovo 80% registarskih predmeta odlučuju suci iako se prema vrstama upisa njih više od 50% odnosi se na promjene osobnih podataka (25%), osnivanje d.o.o. i j.d.o.o. (16%), promjene članova uprave (5%) i promjene članova društva (3%) o kojima mogu odlučivati sudske savjetnici i ovlašteni registarski referenti.

U postupku je osnivanja Radna skupina za provedbu **ukidanja uporabe pečata** koja će pratiti provedbu izmjena svih propisa tijela državne uprave i pravnih osoba kojima je osnivač Republika Hrvatska koji utvrđuju obvezu upotrebe pečata za pravne i fizičke osobe koje obavljaju registriranu profitnu i/ili neprofitnu djelatnost u upravnim, sudske i drugim postupcima, poslovnoj komunikaciji i drugim radnjama koje provode. Ukipanje obveze upotrebe pečata iz poslovne prakse doprinijet će modernizaciji poslovnih procesa i poboljšanju usluga tijela državne uprave prema građanima uz istodobno podupiranje gospodarstva kroz operacionalizaciju stvaranja jednostavnijeg poslovnog okruženja u Hrvatskoj.

Prioritet u 2016. godini ostaje i daljnje **smanjenje i ukidanje parafiskalnih nameta**. Odlukom o uređenju sustava neporeznih davanja, koja će biti donesena do kraja travnja, Vlada utvrđuje obvezu parafiskalnog rasterećenja poslovanja za minimalno 0,1% vrijednosti BDP-a iz 2014. (oko 330 milijuna kuna) do kraja 2016. Ukipanje ili smanjenje pojedinih parafiskalnih nameta oslobodit će kapital potreban za investicije u radna mjesta, izvoz i inovacije. Spomenutom Odlukom osniva se i Povjerenstvo za uređenje sustava neporeznih davanja i smanjenje neporeznih davanja koje će obavljati prethodnu kontrolu prijedloga propisa kojima se predlaže uvođenje novih ili povećanje postojećih neporeznih davanja te će u tom smislu djelovati preventivno. Povjerenstvo će predlagati i mjeru rasterećenja u administrativnom smislu odnosno pojednostavljenje administrativnih postupaka vezano uz plaćanje nameta.

Značajan iskorak u pogledu olakšavanja poslovanja u 2016. predstavljat će i **donošenje novog Zakona o javnoj nabavi**, čije stupanje na snagu je planirano najkasnije do kraja godine. Bitna odrednica reforme javne nabave bit će i uvođenje elektroničke dostave ponuda (e-nabava), Europske jedinstvene dokumentacije o nabavi (ESPD) do lipnja 2017. te povezivanje ključnih javnih registara sa sustavom Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH)

do rujna 2017. Reforma javne nabave potaknut će povećanje efikasnosti poslovnog sektora zbog smanjenja administrativnih troškova postupaka nabave odnosno uvođenje e-nabave. Time će se potaknuti sudjelovanje većeg broja poslovnih subjekata, tržišno natjecanje i racionalnije trošenje javnog novca.

Olkšanje financiranja, razduživanja i restrukturiranja poduzeća

Ključne reformske mjere

1. Ubrzanje razduživanja kroz poticanje otpisa potraživanja
2. Aktivacija finansijskih instrumenata

Ključna mjeru u ovom dijelu se odnosi na **izmjene i dopune Zakona o porezu na dobit** kojima bi se dodatno potaknulo banke (ili kreditne institucije) da u većoj mjeri koriste izvansudske instance u svrhu postizanja djelomičnog ili potpunog otpisa teško naplativih i nenaplativih potraživanja (loših plasmana). Izmjene i dopune toga Zakona idu u smjeru olakšavanja uvjeta za korištenje mogućnosti otpisa potraživanja kao porezno priznatog rashoda za već utvrđena teško naplativa/nenaplativa potraživanja putem izvansudskog rješavanja otpisa. Na taj bi se način smanjio broj parničnih postupaka i ubrzao proces smanjivanja udjela loših kredita u ukupnim plasmanima. Pored već postojećih mjera koje se odnose na otpise potraživanja, a koje su usmjerene na razduživanje građana i poduzetnika, radi uočene potrebe ubrzavanja postupka razduživanja poduzeća i smanjenja udjela teško naplativih i nenaplativih plasmana, izmjenama Zakona o porezu na dobit propisala bi se odredba kojom bi se potaknuo postupak razduživanja poduzetnika i to tijekom 2017. godine, pri čemu bi se otpis potraživanja, bez pokretanja sudske ili ovršne postupaka ili drugih postupaka propisanih Zakonom o porezu na dobit, ukoliko je riječ o teško naplativim plasmanima ili nenaplativim plasmanima poduzetnika, utvrdio kao porezno priznati rashod. Dakle, mjeru bi se uvela kao privremena, ograničena na određeni rok.

Ostale mjere vezane uz razduživanje odnose se na aktivnosti koje provodi Hrvatska narodna banka u cilju **smanjenja udjela loših plasmana u kreditnom portfelju kreditnih institucija**. Planirane aktivnosti podrazumijevaju kontinuiranu analizu i praćenje primjene propisa koji reguliraju segment klasifikacije plasmana na konzervativan i oprezan način, a u cilju osiguravanja adekvatne identifikacije loših plasmana i njihove pokrivenosti ispravcima vrijednosti odnosno osiguravanja kontinuiranog povećanja pokrivenosti loših plasmana ispravcima vrijednosti. Zaključci predmetnih analiza i praćenja adekvatnog raspoređivanja plasmana i formiranja ispravaka vrijednosti plasmana bit će prezentirani u obliku polugodišnjeg izvještaja o kretanju loših plasmana, pokrivenosti loših plasmana ispravcima vrijednosti, ostvarenim volumenima prodaje loših plasmana kao i otpisa plasmana.

Obzirom da je niska **likvidnost tržišta nekretnina** jedan od bitnih čimbenika nemogućnosti bržeg rješavanja loših plasmana, ocjenjuje se da bi dodatne aktivnosti u predmetnom segmentu posredno mogle doprinijeti poboljšanju kvalitete kreditnog portfelja odnosno smanjenju udjela loših plasmana u kreditnim institucijama. Slijedom navedenog, planiraju se dodatne aktivnosti, dijalog i radionice s kreditnim institucijama (po potrebi i drugim sudionicicima na tržištu) u svrhu analize razloga za nelikvidnost na tržištu nekretnina, te mogućih aktivnosti kojima će se potaknuti trgovanje na tom tržištu.

Nadalje, **poticanjem kreditne aktivnosti** također se može utjecati na poboljšanje kvalitete kreditnog portfelja kreditnih institucija, zbog čega će se razmotriti mogućnosti motiviranja banaka na uvođenje proizvoda s ciljem poticanja kreditne aktivnosti kreditnih institucija (uvođenje *risk-sharing* proizvoda, ograničenog osiguranja kredita i slično). Slijedom navedenog, planiraju se dodatne aktivnosti, dijalog i radionice s bankama (po potrebi i drugim sudionicicima na tržištu) u cilju sagledavanja mogućih mjeru kojima bi se poduprli bankarski proizvodi čijom bi se primjenom smanjili rizici kojima su izloženi korisnici kredita, čime bi se potaknula potražnja i kreditna aktivnost, odnosno posredno utjecalo i na povećanu likvidnost nekretnina koja bi pospješila rješavanje loših plasmana i poboljšanje kvalitete kreditnog portfelja kreditnih institucija.

Poboljšati dostupnost financiranja za mala i srednja poduzeća jedan je od ključnih ciljeva Vlade u području razvoja malog i srednjeg poduzetništva. **Cilj je uspostaviti nove finansijske instrumente** koji odgovaraju poslovnim potrebama poduzetnika u svim fazama njihova razvoja poput povoljnijih zajmova uključujući i mikro-zajmove, jamstava,

poduzetničkog rizičnog kapitala (ili njihovom kombinacijom). RH ima na raspolaganju 310 milijuna eura iz fondova Europske unije u okviru perspektive 2014.-2020. kojima se namjerava potaknuti razvoj niza finansijskih instrumenata kako bi se u konačnici dodatno potaknula gospodarska aktivnost i pomoglo stvaranju i održavanju radnih mesta.

Tijekom 2016. planira se pokrenuti najveći dio finansijskih instrumenata, pri čemu se najveći efekti očekuju od pokretanja novih kreditnih i jamstvenih linija po vrlo povoljnim uvjetima. Pored toga do kraja godine će se nastaviti rad na uspostavi novih fondova rizičnog kapitala u suradnji s odgovarajućim finansijskim institucijama kako bi u 2017. mogli dodatno pojačati mogućnosti financiranja malih i srednjih poduzetnika kroz vlasnička ulaganja. Krajnji cilj je potaknuti najmanje 600 milijuna eura dodatnih ulaganja u malom i srednjem poduzetništvu do kraja 2020. na temelju novih finansijskih instrumenata.

Mjere u području olakšanja restrukturiranja poduzeća odnose se na **praćenje i jačanje predstečajnih i stečajnih postupaka**, učinci novog Stečajnog zakona te Zakona o stečaju potrošača.

Navedeno će poslužiti kao prepostavka transparentnijeg i učinkovitijeg procesa restrukturiranja poduzetnika odnosno sprječavanje insolventnosti i uklanjanja insolventnih poduzetnika s tržišta. Radi pravovremenog uklanjanja uočenih nedostataka i održivosti cjelokupnog sustava ustanovit će se sustav tromjesečnog praćenja i analize, osigurati elektronička komunikacija s Finansijskom agencijom i vanjskim korisnicima, te kroz edukaciju osigurati stručnost dionika u postupku. Finansijska agencija je od 1. rujna 2015. do 1. travnja 2016. podnijela 20.573 zahtjeva za provedbu skraćenoga stečajnoga postupka i 3.183 prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka. Na temelju pokazatelja potrebnog broja rješavatelja za provedbu skraćenih stečajnih postupaka potrebna su 103 rješavatelja. Od osam trgovačkih sudova u dva suda sudske savjetnici ne provode skraćene stečajne postupke iako su na to ovlašteni zakonom, dok je u preostalih šest sudova razvidno kako 70% skraćenih stečajnih postupaka provode suci, a 30% sudske savjetnici. Trgovački sudovi s ukupno 123 suca i 45 sudske savjetnike, uzimajući u obzir i druge vrste predmeta, nemaju dostatan broj rješavatelja te im je neophodno osigurati podršku. S obzirom na to da je prekršajnim sudovima priliv predmeta u posljednje dvije godine smanjen za 45% ukazuje se oportunim preraspadanjem dio rješavatelja s prekršajnih na trgovačke sudove. Budući da se od 52 sudske savjetnika na prekršajnim sudovima polovica nalazi u mjestima u kojima se nalaze i trgovački sudovi bez odgode će se poduzeti mjere potrebne za njihov premještaj i osposobljavanje za provedbu te vrste postupaka.

Stvaranje učinkovitog okvira stečaja potrošača pomoći će poštenim potrošačima i potaknuti ih na finansijsku disciplinu. U tu svrhu osobito će se, radi pravovremenog uklanjanja uočenih nedostataka i održivosti cjelokupnog sustava, pratiti i analizirati učinci novih pravnih pravila, osigurati informiranje javnosti i nastaviti s potrebnom edukacijom svih dionika u postupku.

Povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj u privatnom i javnom sektoru

Ključne reformske mjere

1. Povećati javna i privatna ulaganja u istraživanje i razvoj te usmjeriti javna i privatna ulaganja na područja gdje imamo najveće prilike za gospodarski rast na temelju Strategije pametne specijalizacije (S3)

Niska razina ulaganja u istraživanje i razvoj predstavlja jedno od najvećih ograničenja bržeg i održivijeg gospodarskog rasta u Republici Hrvatskoj. Izdaci za istraživanje i razvoj u Hrvatskoj među najnižima su u EU-a (0,79 % BDP-a 2012.); s visokim udjelom iz javnih sredstava (0,41 %), a samo 0,38 % BDP-a iz poslovnog sektora. Kako bi se ova nepovoljna obilježja promijenila Vlada RH namjerava potaknuti značajna dodatna ulaganja u istraživanje i razvoj pomoću sredstava iz fondova Europske unije te poreznih olakšica. Hrvatska ima na raspolaganju preko 700 milijuna eura za izravno sufinanciranje istraživačko-razvojnih aktivnosti u javnom i privatnom sektoru u okviru finansijske perspektive 2014.-2020. Cilj Vlade je da tijekom 2016. i 2017. što veći iznos od ovih sredstava stavi na raspolaganje zainteresiranim javnim i privatnim organizacijama kako bi ih potaknula na dodatna ulaganja u istraživanje i razvoj. Pri tome će se posebno voditi računa da se **ulaganja usmjere u ona tematska područja koja su kroz Strategiju pametne specijalizacije prepoznata kao područja od najvećeg potencijala za budući rast i razvoj**. Radi se o pet ključnih područja: Zdravlje i kvaliteta života, Energija i održivi okoliš, Promet i mobilnost, Sigurnost te Hrana i bioekonomija unutar kojih je definiran veći broj

potpodručja ulaganja. U 2016. se planira otvaranje natječaja putem kojih će se javnim i privatnim organizacijama staviti na raspolaganje oko 390 milijuna eura iz fondova Europske unije za financiranje istraživačko-razvojnih aktivnosti. Provedba projekata će posebno potaknuti suradnju javnog i privatnog istraživačkog sektora koja je do sada bila nedovoljno razvijena i usmjerena, što će dodatno doprinijeti jačanju kapaciteta i relevantnosti znanstveno-istraživačkih institucija u javom sektoru u pogledu potencijalnog doprinosa razvoju hrvatskog gospodarstva.

Dodatni cilj u ovom dijelu se odnosi na **jačanje ukupnih institucionalnih kapaciteta za vođenje inovacijske politike**. To će se ostvariti kroz organiziranje jasnog nacionalnog institucionalnog okvira zaduženog za formuliranje i praćenje provedbe inovacijske politike. Nacionalno inovacijsko vijeće, čije se osnivanje planira u svibnju 2016., dobit će zadatak ukupne koordinacije provedbe Strategije pametne specijalizacije (S3) kao najvažnije pojedinačne strategije, u smislu neovisnog i ovlaštenog donošenja odluka u pogledu potrebnih promjena i revizija S3, evaluacije svih provedbenih instrumenata S3 kao i drugih povezanih instrumenata ili programa koji će dopunjivati financiranje S3 sredstvima ESI fondova i državnog proračuna. Nacionalno inovacijsko vijeće bit će sastavljeno od dužnosnika visoke rukovodeće razine s ovlastima donošenja obvezujućih odluka vezano uz provedbu S3. Dodatnu stručnu podršku davat će i imenovani predstavnici tri savjetodavna vijeća (Inovacijskog vijeća za industriju – INNOVA, Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala i Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj), dok će u rad biti uključeni i ostali dionici u vidu predstavnika Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i predsjednika tzv. Tematskih inovacijskih vijeća i rektora sveučilišta.

Treća važna aktivnost u ovom dijelu se odnosi na **donošenje Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte** kojom bi se temeljem poreznih olakšica trebala dodatno potaknuti ulaganja poduzetnika poduzetnika u istraživačko-razvojne aktivnosti. Naime, trenutno ne postoji odgovarajući pravni okvir za dodjelu poreznih olakšica što Republiku Hrvatsku čini manje privlačnom za investitore, obzirom da takve mjere provodi velika većina zemalja članica Europske unije i drugih zemalja u našem susjedstvu. Novi zakon je predviđen za usvajanje do kraja rujna 2016.

Unaprjeđenje sustava katastra i zemljišnih knjiga te prostornog planiranja

Ključne reformske mjere

1. Unaprjeđenje sustava katastra i zemljišnih knjiga
2. Razvoj informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) i njegovih modula

U Republici Hrvatskoj se više od deset godina poduzimaju brojne aktivnosti usmjerene na poboljšanje poslovnih procesa i organizaciju rada u sustavu zemljišne administracije. Iako su od početka provedbe programa Vlade Uređena zemlja provedeni značajni projekti i uvedena nova rješenja koja su pridonijela njegovoju učinkovitosti sustav još uvek nije na željenoj razini. Stoga se njegovo unaprjeđenje planira ostvariti **uspostavom učinkovite zemljišne administracije** koja će osigurati pravnu sigurnost, potaknuti i ubrzati usporene procese investicijskih ulaganja, poboljšati funkciranje tržišta nekretnina i razmjenu podataka sa svim dionicima.

U okviru ove mјere revidirat će se pravni propisi, nastaviti s digitalizacijom katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka i reorganizirati rad s posebnim naglaskom na funkcionalno spajanje postojećih registara i institucija. Navedena mјera provodit će se u nekoliko faza u razdoblju od 2016. do 2020. , a započinje izradom i donošenjem **Plana provedbe funkcionalnog spajanja**.

U svrhu uspostave pravnog okvira za provedbu funkcionalnog spajanja katastarskih ureda i zemljišnoknjižnih odjela, od donošenja Plana provedbe funkcionalnog spajanja do prosinca 2017. revidirat će se Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina, Zakon o zemljišnim knjigama i drugi pravni propisi. Funkcionalno spajanje katastarskih ureda i zemljišnoknjižnih odjela u novu instituciju osobito podrazumijeva značajno smanjenje broja procedura, smanjenje dvostrukih provedbi nastalih na temelju trenutno važećih propisa te prijenos određenih ovlaštenja na izvaninstitucionalne osobe u katastarskim i zemljišnoknjižnim postupcima.

Ustanovljenje nove institucije planira se do prosinca 2018., a provedba fizičkog spajanja katastarskih ureda i zemljišnoknjižnih odjela do prosinca 2020. Predložena reformska mјera usmjerena je na postizanje učinkovitosti nove

institucije usmjerene na korisnike kroz brže i jednostavnije postupke te kvalitetne i digitalizirane podatke o nekretninama. Naime, ažurni podaci o nekretninama su od presudne važnosti kako za privatni tako i za javni sektor u svrhu jačanja fiskalne politike, ispravnog utvrđivanja i naplate javnih davanja, sprječavanja zloupotreba u poslovanju nekretninama, praćenja raznih zahtjeva samoupravnih jedinica, strateškog planiranja usluga i infrastrukture.

S obzirom na to da se uspostavom **Zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih knjiga i katastra (ZIS)**, koji uključuje integrirane poslovne procese i jedinstvenu bazu podataka za podatke katastra i zemljišnih knjiga, osigurava visoki stupanj suradnje u cilju bolje povezanosti i razmjene podataka o nekretninama te omogućava usklađivanje baza podataka, dovršetak njegovog uvođenja u sve zemljišnoknjizične odjele i katastarske uredi jedan je od prioriteta. Od ukupno 108 zemljišnoknjizičnih odjela u ZIS-u su 84 odjela (78%), a od ukupno 113 katastarskih ureda u ZIS-u je 81 ured (72%). Dovršetak uvođenja ZIS-a planira se u srpnju 2016.

Budući da ZIS kao temeljni registar treba postati centralno mjesto podataka o nekretninama, u 2016. planira se započeti s provedbom projekta Upravljanje ZIS-om i zemljišnim podacima u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. radi utvrđivanja metodologije usklađivanja svih evidencija o nekretninama, uspostave jedinstvenog identifikatora nekretnine i učinkovite razmjene podataka između sektora, a kojem je krajnji cilj osigurati kvalitetne podatke o nekretninama čije će korištenje i pristup nova institucija, putem elektroničkih usluga, omogućiti unutarnjim i vanjskim korisnicima. Također, sa svrhom poticanja intenzivnije suradnje s privatnim sektorom u području informacijskih tehnologija, poboljšanja elektroničkih javnih usluga kao i povećanja transparentnosti kroz modul ZIS-a planira se dodatni razvoj Portala otvorenih podataka.

Mnoga istraživanja i projekti pokazali su da upisi u katastru i zemljišnoj knjizi odgovaraju stvarnom stanju više od 60%. Katastarska izmjera je prikladna metoda u području gdje je postojeće stanje registara toliko loše da bi samo provedba sustavnih katastarskih izmjera mogla postići željeni rezultat. Međutim, i kada su provedene, sporost provedbe postupaka izlaganja katastarskih izmjera i osnivanja i obnove zemljišnih knjiga u prosječnom trajanju od pet, a u pojedinim slučajevima i 15 godina, uzrokuju niz novih promjena na terenu, odnosno u prometu nekretnina.

U cilju ostvarenja djelotvorne koordinacije i učinkovitog planiranja i upravljanja izradit će se **Program katastarskih izmjera i osnivanja i obnove zemljišnih knjiga** pri čemu će se osobito imati u vidu okolnost da je od ukupne površine teritorija Republike Hrvatske gotovo 71% javno vlasništvo (opće dobro 36,43%, državno vlasništvo 34,21%, vlasništvo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 0,15%) od čega je oko polovice područje mora i morske obale, dok je u privatnom vlasništvu 29,21%. Urbana područja iznose 38,65% i na njima živi oko 70,39% stanovništva, a ruralna područja 61,35% i na njima živi 29,61% stanovništva. Naime, jedan od prioritetnih ciljeva je osigurati učinkovite postupke katastarskih izmjera i osnivanja i obnove zemljišnih knjiga. Do kraja 2016. donijet će se Detaljni plan izlaganja katastarskih izmjera i osnivanja i obnove zemljišnih knjiga za 99 katastarskih općina za koje je tehnički dio katastarske izmjere već dovršen te započeti s njegovom provedbom. U tu će se svrhu postupci pojednostaviti, povećati ovlaštenja službenika, a radi osnivanja dodatnih povjerenstava reorganizirat će se rad, formirati mobilni timovi i omogućiti financiranje rada budući da je nedostatnost kapaciteta i nemogućnost dodatnog financiranja postojećih službenika jedan od temeljnih razloga sporosti sustava.

U područjima u kojima je stanje registara sa stvarnim stanjem zadovoljavajuće nije potrebna provedba sistemskih izmjera, nego je usklađenje zemljišnih knjiga i katastarskih podataka moguće kroz provedbu postupaka pojedinačnog preoblikovanja. Na temelju provedene analize utvrđeno je kako je 27% katastarskih i zemljišnoknjizičnih podataka u potpunosti međusobno usklađeno, 61,7% podataka djelomično je usklađeno (razlike su u pojedinim znakovima, nazivu ulice i sl.), dok je 11,3% podataka neusklađeno. Primjenom već razvijene metodologije i aplikacije preoblikovanja podataka iz zemljišnih knjiga i katastra u Bazu zemljišnih podataka (BZP) potpuno usklađeni podaci će se bez provedbe bilo kakvog postupka automatski digitalnim putem prenijeti u BZP. Djelomično usklađeni podaci uskladiti će se i prenijeti u BZP uvođenjem jednostavne procedure prethodnog ispravka uz angažman izvaninstitucionalnih osoba, dok će se za neusklađene podatke provesti redovni postupci usklađenja. Također, dat će se pravna snaga geodetskim elaboratima koji su provedeni u katastru, a nisu dostavljeni na provedbu zemljišnoknjizičnim odjelima i time ažurirati stanje velikog broja nekretnina bez novih troškova i u kratkom roku.

Zemljišne knjige u digitalnom obliku odražavaju stanje posljednjih upisa, međutim ne i cijelokupnu povijest upisa. Zato je jedan od ciljeva nastaviti digitalizaciju preostalih ručno vođenih zemljišnih knjiga i zbirkisprava. Trenutno je 30% zemljišnih knjiga skenirano, a preostalo za skeniranje je oko 28,5 milijuna stranica. Digitalni arhiv neće samo očuvati arhive, već će omogućiti i jednostavniji pristup te olakšati šire korištenje ovih vrijednih dokumenata pa tako i rješavanje zemljišnoknjižnih predmeta neovisno o mjesnoj nadležnosti. S obzirom na to da bi zbog opsega zbirkisprava njihovo skeniranje u kraćem razdoblju bilo otežano, u 2016. se planira početi s aktivnostima radi uspostave Zemljišnoknjižnog arhiva u kojem će se pohraniti sve zbirke isprava te skenirati na pojedinačni zahtjev rješavatelja.

Od početka provedbe programa Uređena zemlja sudovi su uz značajne napore broj neriješenih zemljišnoknjižnih predmeta uspjeli smanjiti za 90,81%, pri čemu su im veliku zapreku predstavljali nepotpuni i neuredni prijedlozi i nepodobne isprave.

„One stop shop“ podsustav ZIS aplikacije omogućuje podnošenja prijedloga i isprava u digitalnom obliku i izdavanje zemljišnoknjižnih izvadaka neovisno o mjesnoj nadležnosti suda, od strane javnih bilježnika, odvjetnika i putem sustava e-Građani.

Do kraja 2016. uvest će se obveza podnošenja prijedloga i isprava u digitalnom obliku od strane ovlaštenih osoba, što će osobito doprinijeti potpunoj uspostavi digitalne arhive. Osim toga, uvest će se i obveza izdavanja zemljišnoknjižnih izvadaka od strane svih javnih bilježnika i odvjetnika i revidirati visina troškova njihovog izdavanja. Na temelju pokazatelja potrebnog broja rješavatelja za izdavanje zemljišnoknjižnih izvadaka, kojih se godišnje izda oko 1,4 milijuna, proizlazi da samo tu vrstu posla obavlja 106 zemljišnoknjižnih referenata. Stoga se uvođenjem pravila da zemljišnoknjižne izvatke izdaju javni bilježnici i odvjetnici, a sudovi samo iznimno očekuje njihovo znatno rasterećenje i omogućava obavljanje drugih, značajnijih poslova za koje su i stručno oposobljeni. U tu svrhu prethodno će se poduzeti sve potrebne aktivnosti uz angažman izvaninstitucionalnih osoba za verifikaciju preostalih 1,5% zemljišnoknjižnih uložaka za koje nije proveden postupak kontrole digitalnog upisa s aktivnim stanjem u ručno vođenoj knjizi. Navedeno će, uz uvođenje obveze sastavljanja isprava od strane stručnih osoba uz uvođenje njihove odgovornosti i prihvatljivih jedinstvenih iznosa nagrade, pojednostavljenje pretpostavki za upis i uvođenje obveze upisa u zemljišnu knjigu omogućiti potpune i uredne prijedloge, rasteretiti rješavatelje od nepotrebnog administriranja, prosječno vrijeme potrebno za upis smanjiti s 15 na 7 dana te osigurati ažurno stanje u zemljišnim knjigama i pravnu sigurnost uopće.

Uzimajući u obzir činjenicu da neučinkoviti postupci izvlaštenja predstavljaju jednu od prepreka ostvarenju bolje investicijske klime, osobito ulaganjima subjekata u državnom vlasništvu u okviru ove mjere revidirat će se odredbe Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade. Naime, problem u provedbi postupaka izvlaštenja predstavlja rješavanje predmeta u četiri stupnja, nepostojanje učinkovitog mehanizma utvrđenja visine naknade zbog različitih nalaza i mišljenja vještaka, što je i jedino sporno pitanje, te nedostatan broj rješavatelja. Prvostupanjski postupak prosječno traje 7 mjeseci, međutim ako je protiv prvostupanske odluke izjavljen pravni lijek, a potom zatražena i sudska zaštita postupak izvlaštenja traje gotovo četiri godine. U tu svrhu omogućit će se stjecanje prava vlasništva donošenjem rješenja o postojanju interesa Republike Hrvatske protiv kojega žalba ne odgađa izvršenje uz pretpostavku da je prijašnjem vlasniku dan na raspolaganje iznos naknade utvrđen u postupku osiguranja dokaza, te će se ojačati mehanizmi za sprječavanje utvrđivanja visine naknade suprotno pravilima struke. Osim toga, imajući u vidu okolnost da drugostupanjsko upravno tijelo znatno smanjuje priliv predmeta na sudove (u prosjeku je protiv 25% odluka drugostupanjskog tijela podnesena tužba), uvođenjem jednostupanjskog sudskeg postupka za koji će biti nadležan Visoki upravni sud Republike Hrvatske neće se opteretiti njegov rad, a znatno će skratiti trajanje postupka i osigurati jedinstvenu sudske praksu.

Nastavak razvoja informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) i njegovih modula obuhvaća sljedeće:

1. izradu aplikacije eArhiv planova za učitavanje postojećih prostornih planova i obradu postojećih podataka (između 5.-6.000 planova na snazi i njihovih izmjena i dopuna) i omogućilo funkcionalno povezivanje s aplikacijom eDovzvola/prikaz grafike i teksta iz važećih planova (do kraja 2018.) i premostilo razdoblje do izrade planova nove generacije,

2. izradu modula eArhiv dozvola za učitavanje akata za gradnju izdanih prije uspostave modula eDozvola i metapodataka o njima (u kontinuitetu),
3. izradu modula eInspekcija za praćenje rada građevinske inspekcije i prikaz lokacija za koje su donesena izvršna rješenja građevinske inspekcije prema posebnom propisu (do kraja 2018.),
4. poboljšanja i razvoj novih funkcionalnosti modula eKatalog radi unapređenja poslovnih procesa, omogućavanja mrežnih usluga i dr. (do kraja 2017.),
5. nastavak razvoja modula ePlanovi i svih potrebnih funkcionalnosti radi ispunjenja zakonskih obveza (provedba kontinuirano i paralelno s drugim aktivnostima. Rok za konačni završetak provedbe ove aktivnosti razvoja modula je 2019.g., a primjena modula ovisi o dinamici uređivanja ostalih podataka iz područja zemljišne administracije - novoj katastarskoj izmjeri, usklađenju zemljišnih knjiga i katastra i dr.),
6. povezivanje ISPU-a s drugim izvorima prostornih podataka. Provedba: kontinuirana, ovisno o raspoloživosti podataka, npr. u Zajedničkom informacijskom sustavu (radi prikaza podataka o vlasnicima i posjednicima u Info Lokacija), Adresnom registru, raspoloživosti mrežnih usluga (npr. digitalnog katastarskog plana Državne geodetske uprave, kao i podataka drugih javnopravnih tijela),
7. uspostaviti napredne mrežne usluge (WFS i dr.).

Za geoportal ISPU-a i sve module potrebno je trajno osigurati hosting i korištenje informacijske i komunikacijske infrastrukture u skladu sa Zakonom o Državnoj informacijskoj infrastrukturi (NN, br. 92/14) i pratećim propisima.

ISPU će omogućiti učinkovito upravljanje prostornim podacima postupkom digitalizacije prostorno-planske dokumentacije, bolji pregled nad stanjem u prostoru, unaprijediti kvalitetu i koordinaciju te racionalizirati sustav za vođenje postupaka izdavanja akata iz područja prostornog uređenja i graditeljstva, što omogućuje i učinkovitiju provedbu upravnih postupaka i brže izdavanje akata te transparentno postupanje, te se u konačnici očekuju pozitivni utjecaji na investicijsku klimu i poslovno okruženje.

4.3. Veća učinkovitost i transparentnost javnog sektora

Racionalizacija sustava i poslova javne uprave

Ključne reformske mjere

1. Cjelovito uređenje sustava javne uprave u cilju smanjenja fragmentiranosti i povećanja transparentnosti rada
2. Racionalizacija sustava pravnih osoba s javnim ovlastima
3. Racionalizacija područnih jedinica središnjih tijela državne uprave
4. Poboljšanje organizacijskog modela funkcioniranja lokalne samouprave

Okvir 4.3.1. Povezanost mjera iz Strategije razvoja javne uprave 2015.-2020. i Reformskih mjera za unaprjeđenje javne uprave

Strategija razvoja javne uprave u razdoblju 2015. - 2020. (u daljem tekstu: "Strategija"), koju je donio Hrvatski sabor 12. lipnja 2015. (NN, br. 70/2015) utvrđuje temeljne ciljeve reforme sustava javne uprave:

- povećanje učinkovitosti i djelotvornosti u sustavu javne uprave
- povećanje razine kvalitete javnih usluga
- povećanje povjerenja između javne uprave i korisnika u elektroničkoj komunikaciji
- viša razina otvorenosti, transparentnosti i pristupačnosti javnopravnih tijela
- jačanje vladavine prava
- jačanje socijalne osjetljivosti u javnoj upravi i u odnosu prema korisnicima
- poštivanje etičkih načela u javnoj upravi i iskorjenjivanje korupcije
- uporaba moderne informacijsko-komunikacijske tehnologije sa svrhom djelotvornog pružanja usluga i veće transparentnosti rada javne uprave
- uključivanje hrvatske javne uprave u europski upravni prostor
- snažnije sudjelovanje korisnika u javnom upravljanju i razvoj demokratske političke kulture.

Strategijom su određena i tri glavna smjera razvoja javne uprave:

- pojednostavljenje i modernizacija upravnog postupanja, kao i osiguravanje pouzdane i brze podrške javne uprave građanima i poslovnim subjektima realizacijom projekata e-uprave
- unaprjeđenje sustava razvoja i upravljanja ljudskim potencijalima radi stvaranja moderne javne službe
- reforma upravnog sustava sukladno najboljoj praksi i iskustvima dobrog upravljanja prema europskim standardima.

Konačno, Strategijom su definirani i krajnji rezultati njezine provedbe:

- opseg i kvaliteta javnih usluga koje pruža javna uprava prilagođeni su stvarnim potrebama korisnika
- postupak pružanja javnih usluga maksimalno je pojednostavljen te zahtjeva minimalan angažman korisnika
- broj i kompetencije zaposlenih u javnoj upravi usklađeni su s potrebama, ciljevima i standardima kvalitete pojedine usluge
- sustav javne uprave predstavlja jasan i realan okvir u kojem se odvijaju postupci pružanja javnih usluga s odgovarajućim brojem i kompetencijama zaposlenih za njihovo pravodobno, učinkovito i kvalitetno izvršavanje.

Nacionalni program reformi za 2015. sadrži provedbene aktivnosti u području reforme javne uprave, koje se oslanjaju na Strategijom definirane ciljeve i mјere i na Akcijski plan za provedbu Strategije koji čini njezin sastavni dio.

Polazeći od prenose kako je reforma javne uprave ključna pretpostavka za stvaranje transparentnog, predvidivog i učinkovitog institucionalnog okvira za provedbu svih resornih reformskih politika koje trebaju dovesti do općeg gospodarskog i društvenog napretka u Republici Hrvatskoj, Vlada Republike Hrvatske donijela je 24. veljače 2016. godine Odluku o provedbi reformskih mjer za unapređenje sustava javne uprave. Ova Odluka predstavlja politički instrument, kojim se naglašava snažno opredjeljenje Vlade Republike Hrvatske za nastavkom započetih reformskih procesa i jačanje reformskih aktivnosti u području javne uprave.

Odlukom Vlade, utvrđuju se tri osnovna reformska cilja usmjerena na rješavanje slabosti u upravljanju i povećanje učinkovitosti javnog sektora: (1) učinkovita javna uprava usmjerena na korisnike, (2) razvijeni ljudski potencijali za učinkovitu javnu upravu i (3) kvalitetne i informatizirane javne usluge. Također, Odlukom se definiraju mjeru kojima će se postići ostvarenje navedenih reformskih ciljeva, te se radi razrade utvrđenih mjer predlaže osnivanje triju povjerenstava (za modernizaciju javne uprave, za razvoj ljudskih potencijala u javnoj upravi i za informatizaciju javne uprave). U radu imenovanih povjerenstava sudjelovali su predstavnici svih ključnih ministarstava, čime je osigurana horizontalna međuresorna suradnja koja je osnovna pretpostavka za provedbu reformskih mjer.

S obzirom na to da je temeljni cilj Odluke dodatna razrada glavnih ciljeva i reformskih prioriteta utvrđenih Strategijom te osiguranje nastavka provedbe reformskih aktivnosti utvrđenih Nacionalnim programom reformi za 2015. godinu, temeljni pristup povjerenstava u izradi akcijskih planova bio je osiguranje sadržajne dosljednosti, kontinuiteta započetih aktivnosti (uz naglasak na dovršenje aktivnosti iz NRP 2015. ili njihovom redizajnu s ciljem ostvarenja jačih reformskih učinaka) te njihovo vremenskoj usklađenosti sa Strategijom i mjerama sadržanima u Akcijskom planu za provedbu Strategije kao preduvjetom za korištenje EU fondova u području poboljšanja učinkovitosti javne uprave.

Cjelovito uređenje sustava javne uprave kroz donošenje Zakona o javnoj upravi ima za cilj transparentno urediti sustav javne uprave po funkcionalnom kriteriju. Točnije, Zakonom će se omogućiti smanjenje broja organizacijskih oblika na razini središnjih tijela državne uprave (ministarstva, državne upravne organizacije, državni uredi te njihove područne jedinice), razgraničiti nadležnosti za obavljanje upravnih funkcija i poslova između središnjih tijela državne uprave i ureda državne uprave u županijama i utvrditi kriterije za prijenos javnih ovlasti. Također, Zakonom će se utvrditi jedinstveni kriteriji za osnivanje agencija, njihov pravni status, aktivnosti, upravljačka struktura i odnosi s ministarstvima kao osnivačima agencija kao pretpostavka za cjelovito uređenje sustava. U prvoj fazi racionalizacije sustava i poslova javne uprave provest će se **racionalizacija sustava pravnih osoba s javnim ovlastima te racionalizacija područnih jedinica središnjih tijela državne uprave** (vidjeti Prilog 2. Provedbeni plan za smanjenje broja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima).

Racionalizacijom područnih jedinica središnjih tijela državne uprave smanjit će se broj područnih jedinica središnjih tijela državne uprave koja obavljaju inspekcijske poslove i prvostupanske upravne postupke za najmanje 20 % u odnosu na postojeći broj njihovim pripajanjem uredima državne uprave u županijama. Pripajanjem područnih jedinica smanjit će se fragmentiranost državne uprave i osigurat će se brže i učinkovitije postupanje države prema građanima i poduzetnicima. Zbog prenošenja ovlasti rješavanja predmeta u prvom stupnju sa ministarstava na uredi državne uprave rasteretit će se rad ministarstava što će državnim službenicima u ministarstvima ostaviti prostor za kreiranje javnih politika.

Racionalizacijom sustava pravnih osoba s javnim ovlastima do kraja listopada 2016. smanjit će se broj pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa te ostalih pravnih osoba čiji se poslovi preklapaju s poslovima pravnih osoba agencijskog tipa ili tijelima državne uprave za 12 pravnih osoba. U pogledu smanjenja materijalnih rashoda, koji će se postići ovom mjerom u 2016., očekuje se ušteda od 5 milijuna kuna. Po donošenju Zakona o javnoj upravi i definiranim kriterijima za osnivanje i rad agencija donijet će se Akcijski plan kojim će se utvrditi lista pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa koje ne zadovoljavaju zakonom utvrđene kriterije za osnivanje, kao i plan postupanja s istima.

Poboljšanje organizacijskog modela funkcioniranja lokalne samouprave

Zbog suboptimalne raspodjele odgovornosti i decentraliziranih javnih usluga na 576 općina i gradova pristupit će se provedbi reforme lokalne samouprave. Cilj ove mjere je osigurati učinkovitu provedbu javnih funkcija u nadležnosti lokalne samouprave te osigurati kvalitetu, brzinu i dostupnost javnih usluga iz djelokruga lokalne samouprave za građane i gospodarstvo.

Prijedlozi za reformu izraditi će se na temelju prikupljenih podataka koji se odnose na demografske, geografske, društvene, gospodarske i fiskalne pokazatelje, na postojeće administrativne kapacitete općina gradova i županija, kao i na teritorijalnu distribuciju javnih usluga. U odnosu na postojeće stanje predložiti će se tri alternativna modela organizacije lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji će predstavljati kombinaciju prijedloga za teritorijalnu organizaciju (optimizacija lokalne samouprave kroz manje ili veće intervencije u postojeći teritorijalni ustroj) te prijedloga za promjene u načina organizacije obavljanja javnih usluga (utvrđivanje različitog opsega poslova koje obavljaju veće i manje jedinice lokalne samouprave). Osim toga, svaki od predloženih modela organizacije sadržavat će razrađene instrumente financiranja rada jedinica lokalne i područne samouprave, mehanizme međuočinske suradnje, finansijske poticaje za dobrovoljno spajanje jedinica i sustav pomoći jedinica područne (regionalne) samouprave i središnje države općinama i gradovima koji nisu u mogućnosti sami obavljati poslove iz svoje utvrđene nadležnosti. Konačno, svaki od postojećih modela pratiti će detaljna analiza finansijskog učinka provedbe, kao i razrađeni akcijski plan provedbe. Izrada prijedloga modela dovršiti će se do listopada, nakon čega će sva tri prijedloga modela biti predstavljena na javnoj raspravi. Temeljem rezultata javne rasprave, u koju će biti uključeni predstavnici jedinica lokalne i područne samouprave, socijalnih partnera, akademске zajednice i civilnog društva Vlada će odabrat do kraja 2016. jedan od predloženih modela, uz nastojanje da se oko odabira modela postigne široki politički i društveni konsenzus.

Poboljšanje upravljanja ljudskim resursima u javnoj upravi i javnim službama

Ključne reformske mjere

1. Revidiranje sustava određivanja plaća i uređenje sustava plaća u javnoj upravi i javnim službama
2. Izgradnja sustava središnje koordinacije u kolektivnim pregovorima u javnoj upravi

S obzirom da postojeći sustav određivanja plaća i nagrađivanja ne omogućava kvalitetan i transparentan sustav nagrađivanja i stimulacije zaposlenih u javnoj upravi i javnim službama, pristupit će se **revidiranju sustava određivanja plaća** kroz izradu novog Zakona o plaćama u javnom sektoru. Uspostavom novih standardnih mjerila za klasifikaciju radnih mjeseta provest će se vrednovanje postojećih radnih mjeseta u državnoj službi te će se utvrditi nova sistematizacija radnih mjeseta. Na temelju jedinstvenih kriterija za određivanje cijene radnog mjeseta kao i usporednom sličnih i usporedivih radnih mjeseta s tržišnim, utvrditi će se vrijednost radnog mjeseta i novi koeficijenti složenosti poslova za potrebe izrade Zakona o plaćama u javnom sektoru. Kao sastavni dio upravljanja učinkom zaposlenih izraditi će se kompetencijski okvir koji će omogućiti transparentno vrednovanje rada zaposlenih na temelju objektivne ocjene radne učinkovitosti i kvalitete rada zaposlenih.

Na temelju opisanog modela revizije određivanja plaća zaposlenih u državnim službama uspostaviti će se i revizija plaća zaposlenih u jedinicama lokalne i regionalne (područne) samouprave.

Kako bi se izradio sustav središnje koordinacije u kolektivnim pregovorima u javnoj upravi donijet će se Smjernice za sklapanje kolektivnih ugovora te će se uspostaviti središnje tijelo za evidenciju, koordinaciju i praćenje kolektivnih ugovora i pregovora u javnoj upravi. Pristupit će se sklapanju jedinstvenog Kolektivnog ugovora za javne službenike koji obuhvaća zaposlene u državnim i javnim službama s ciljem koordiniranog definiranja radnih mjeseta, osnovnih pojmoveva sustava plaća, okvira za utvrđivanje koeficijenata i dodataka na plaću koji nisu predmet Zakona.

Kvalitetne i informatizirane javne usluge

Ključne reformske mjere

1. Povećati kvalitetu i informatizaciju javnih usluga

U 2016. planira se proširenje broja dostupnih usluga putem sustava e - Građani kako za građane tako i za poduzetnike. U pogledu uvođenja dodatnih usluga za građane planira se pružanje usluge e - Visitor koji omogućava registraciju objekata koji pružaju uslugu smještaja turistima, izdavanje uvjerenja o ne - vođenju kaznenog postupka kao i ostalih e - usluga iz nadležnosti grada Splita, Rijeke i Zagreba. Do kraja 2016. omogućiti će se povezivanje postojećih e - usluga za poslovne subjekte i njihova nadogradnja u Jedinstvenu kontakt točku sustava e - Poslovanje. Usluge koje su uključene u pilot:

FINA:

1. Poslovni ID
2. RKON – evidentiranje i uvid u podatke o koncesiji evidentiranim u Registru koncesija
3. WEB-BON
4. e-Blokade

HZMO:

5. Pregled Osoba s invaliditetom
6. e-Prijava HZMO

Ministarstvo financija:

7. Porezna knjigovodstvena kartica

REGOS:

8. Sustav e-usluga REGOS-a (ENA)

Implementacijom Uredbe eIDAS (Electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market) omogućiti će se korištenje elektroničkog potpisa, elektroničke preporučene dostave kao i elektroničkog pečata čime se stvaraju prepostavke za predviđljivo zakonodavno okruženje za provođenje online prekograničnih transakcija i korištenja usluga za tvrtke, građane i javnu upravu.

S obzirom da trenutačne poslove informatizacije javnih usluga obavljaju 4 tijela javne uprave (APIS, AKD, FINA, CARNet), uspostaviti će se Centar dijeljenih usluga (CDU) u sklopu Ministarstva uprave kao jedinstveno mjesto vođenja procesa informatizacije javne uprave. Ovom mjerom omogućiti će se objedinjavanje državne informacijske infrastrukture te ujednačavanje postupanja tijela javnog sektora.

U sklopu CDU-a u prvoj polovici 2017. uspostaviti će se središnji registar uredskog poslovanja s upravljanjem dokumentima, predmetima i radnim tokovima kao dijeljene usluga za tijela javnog sektora te će se razraditi model funkcioniranja 'Oblaka za infrastrukturu'. Sve usluge CDU-a bit će dostupne pod istim uvjetima i tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave za obavljanje poslova vezanih uz vlastito poslovanje i pružanje javnih usluga. Ovom mjerom omogućiti će se zajedničko korištenje istih resursa mreže, hardvera i aplikacija što će u konačnici racionalizirati korištenje postojećih resursa, smanjiti potrebe za ulaganjem u informacijske sustave, osigurati jednaku razinu sigurnosti u pohrani, obradi i dostupnosti podataka informacijskih sustava javne uprave te u konačnici povećati dostupnost podataka građanima.

Ojačati strateško planiranje i koordinaciju politika te poboljšati kvalitetu zakonodavnog planiranja

Ključne reformske mjere

1. Poboljšanje zakonodavnog planiranja
2. Jačanje sustava procjene učinaka propisa
3. Poboljšanje kvalitete propisa
4. Unaprjeđenje sustava strateškog planiranja na nacionalnoj razini

U cilju **poboljšanja zakonodavnog planiranja** uskladit će se planirane zakonske mjere iz Nacionalnog programa reformi s Godišnjim planom normativnih aktivnosti. S tom svrhom osigurat će se mehanizam praćenja izvršenja Godišnjeg plana normativnih aktivnosti s planiranim zakonskim mjerama iz Nacionalnog programa reformi na način da će se na dnevnom redu stalnih radnih tijela Vlade kao posebna točka uvrstiti izvršenje Godišnjeg plana normativnih aktivnosti s posebnim osvrtom na zakonske prijedloge koji su obuhvaćeni Nacionalnim programom reformi. Ova mjera jamči predvidljivost promjene zakonodavnog okvira i stabilizaciju zakonodavstva.

Jačanje sustava procjene učinaka propisa postići će se utvrđivanjem strateškog okvira za jačanje procjene učinaka propisa, izradom Strategije procjene učinaka propisa te izmjenama i dopunama Zakona o procjeni učinaka propisa. Važan element promjene zakonodavnog okvira u sklopu ex-ante procjene učinaka propisa jest uključivanje elemenata SCM metodologije u postupak procjene učinaka propisa. Kako bi se dodatno pojednostavila ex-ante procjena učinaka propisa, izmjenama Zakona o poticanju razvoja maloga gospodarstva i izradom Uredbe o postupku provedbe SME testa do srpnja 2016., uvest će se obvezna primjena SME testa u metodologiju procjene učinaka propisa. Jedan od elemenata održivosti navedenih mjera jest jačanje kapaciteta državnih službenika putem izrade i nadogradnje edukacijskog programa iz područja procjene učinaka propisa.

Kako bi se **poboljšala kvaliteta propisa** koje pripremaju nositelji izrade zakonskih predmeta, u Državnoj školi za javnu upravu nadogradit će se edukacijski program za primjenu pravila nomotehnike pri izradi pravnih propisa.

U kontekstu bolje povezanosti pripreme strateških planova, proračuna i izrade dokumenata u procesu Europskog semestra, **revidirat će se godišnji ciklus strateškog i proračunskog planiranja** na način da će se bolje uskladiti proces pripreme nacionalnih dokumenata iz Europskog semestra s procesom proračunskog planiranja. Ciljevi postavljeni u strateškim planovima ministarstava kao i uspješnost u ispunjavanju strateških ciljeva iz prethodnog razdoblja stavit će se u funkciju bolje pripreme proračuna i jasnije povezanosti reformskih ciljeva iz Nacionalnog programa. Revidiranje ciklusa proračunskog planiranja jedan je od ciljeva projekta **Podrška uspostavi sustava strateškog planiranja na nacionalnoj razini**. Planirani završetak projektnih aktivnosti očekuje se početkom srpnja 2016. Projektom će se predložiti institucionalni okvir za strateško planiranje kao i standardizirani postupci za pripremu i praćenje provedbe strateških dokumenata. U tom cilju, do prosinca 2016. donijet će se Zakon o strateškom planiranju te će se u ministarstvima uspostaviti jedinica za strateško planiranje i ojačati kapaciteti za uspostavu i provedbu strateških ciljeva na nacionalnoj razini.

Smanjenje korupcije u javnom sektoru

Ključne reformske mjere

1. Unaprjeđenje strateškog i provedbenog okvira borbe protiv korupcije

Prevladavanje rizika korupcije u javnoj upravi ostvarit će se jačanjem prevencije, odgovornosti i transparentnosti prioritetsnih područja. U tu svrhu osobito će se ustanoviti Registar trgovačkih društava u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, donijeti antikorupcijski programi za trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i države, kodeksi ponašanja u okviru političkog sustava, normativni okvir za uspostavu etičkog sustava, analizirati područje zaštite "zviždača" i osigurati pretpostavke za provjeru imovinskih kartica pravosudnih dužnosnika.

Unaprijeđen rad sudova

Ključne reformske mjere

1. Ujednačavanje sudske prakse
2. Reorganizacija rada sudova
3. Smanjenje trajanja sudskih postupaka, broja neriješenih predmeta i priliva novih predmeta

Navedena mjera će se provoditi u nekoliko faza, a započinje analizom stanja u pravosuđu, statističkih alata, učinaka provedbe projekta reorganizacije pravosudne mreže te upravljanja i organizacije rada sudova i složenosti predmeta. Planirana je izrada analize prekršajnog sudovanja s ciljem racionalizacije mreže prekršajnih sudova. S obzirom na veličinu pojedinih pravosudnih područja te opseg i složenost zadaća čelnika pravosudnih tijela u novom sustavu, pokazalo se nužnim dio njihovih upravljačkih ovlasti prenijeti na novoustrojene upravljačke funkcije u pravosuđu. Izmjenama Zakona o sudovima u 2016. **redefinirat će se i ojačati upravljačke uloge**, osobito uloga ravnatelja sudske uprave, kao i **koordinacija pravosudnih tijela**. U okviru projekta reorganizacije razmatrat će se mogućnost uvođenja ovakve funkcije i u državnoodvjetničku strukturu uvođenjem funkcije ravnatelja pravosudne uprave koji bi zajednički obavljao poslove za potrebe sudova i državnih odvjetništava. Izmjenama Zakona o Državnom sudbenom vijeću ojačat će se sustav kontrole rada i odgovornosti, transparentnost i učinkovitost postupaka imenovanja i premještaja sudaca te imenovanja predsjednika sudova (uvest će se rokovi za okončanje postupka imenovanja/premještaja), kao i ugraditi dodatne kriterije objektivnog vrednovanja rada sudaca. Odgovarajućim zakonskim izmjenama ujedno će se profesionalizirati rad Državnog sudbenog vijeća.

Provedena analiza raspoloživih ljudskih potencijala u svim pravosudnim tijelima ukazala je na potrebu **uspostave novog sustava upravljanja ljudskim potencijalima**, a nužnost provedbe navedenog zaključka nameće i buduća **veća mobilnost kadrova** na većim pravosudnim područjima. Naime, novim ustrojem mreže općinskih i prekršajnih sudova te općinskih državnih odvjetništava stvorene su pretpostavke za početak rada pojedinih zajedničkih službi pravosudnih tijela, prvenstveno računovodstvenih službi, IT službi i sustava sudske (pravosudne) dostave. U tu svrhu **dio službenika i namještenika preraspodijelit će se na rad** u zajedničke službe za potrebe više pravosudnih tijela. U cilju unapređenja kvalitete rada, u Ministarstvo pravosuđa uvest će se sustav upravljanja kvalitetom rada, nakon čega će se isti uvesti i u sva pravosudna tijela. Uvest će se i transparentan te centraliziran sustav upravljanja zgradama pravosudnih tijela i Ministarstva pravosuđa.

Sukladno rezultatima studije složenosti predmeta u 2017. **izmijenit će se metodologija određivanja potrebnog broja sudaca i službenika na sudovima, vrednovanja rada i definiranje prioritetnih postupaka** kako bi se osigurala njihova djelotvornost. Naime, loša metodologija i neanalitički pristup uzrokovali su neravnotežu u sustavu i doveli do povećanja broja neriješenih predmeta. Redefinirat će se i metodologija izračuna sudske pristojbi. Navedeno bi trebalo dovesti do smanjenja trajanja postupaka i smanjenja zaostataka neriješenih predmeta.

Tijekom 2016. i 2017. u svrhu jačanja profesionalizma i stručnosti **unaprijedit će se mehanizmi definiranja i provedbe ciljane edukacije** posebno za ostvarenje ciljeva reorganizacije rada i **reorganizirati Pravosudnu akademiju**. Također, u 2016. i 2017. nastaviti će se intenzivan rad na **razvoju informacijskih tehnologija** koje će u konačnici dovesti do metodološkog, sustavnog i pravodobnog upravljanja postupcima u pravosudnim tijelima i njihovim radnim procesima, ali i statističkog praćenja cjelokupnog sustava.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske i Vrhovni sud Republike Hrvatske uvest će se u 2016. u jedinstveni sustav eSpis, dok će se u 2017. dovršiti uspostava informacijskog sustava za objavu sudske prakse te u okviru projekta IPA 2012 "Daljnje poboljšanje eSpis sustava" uspostaviti elektronička komunikacija i podnošenje dokumenata u digitalnom obliku što će povećati učinkovitost i smanjiti troškove.

U okviru postupovnih pravila kontinuirano se poduzimaju mjere koje daju pozitivne rezultate. Međutim, za **unaprjeđenje parničnog postupka** potrebno je učiniti dodatne napore. Stoga će se u 2016. izmjenama Zakona o parničnom postupku prije svega redefinirati nadležnost trgovačkih sudova, osobito uzimajući u obzir povećanje njihove radne opterećenosti uvođenjem novoga predstečajnoga i stečajnoga okvira i gospodarski značaj određenih vrsta sporova.

Uvođenjem oglednog spora i revidiranjem instituta revizije omogućit će se Vrhovnom суду Republike Hrvatske obavljanje njegove ustavne uloge i učinkovito rješavanje građanskih predmeta i time povećati kvaliteta sudske odluka i osigurati ujednačenost sudske prakse. Također, navedenim institutima očekuje se znatno smanjenje priliva predmeta u kojima je stranka Republika Hrvatska, koja je ujedno i jedan od najvećih parničara na sudovima, kao i povećanje rješavanja sporova mirnim putem. S obzirom na to da je koncentracija postupka uvedena 2013. znatno ubrzala rješavanje parničnih postupaka, primjena tih pravila uvest će se i na ranije postupke u tijeku.

Tijekom posljednjih godina velika je pozornost posvećena nastojanju da se pravosudne dužnosnike u što većoj mjeri rastereti od obavljanja poslova koji nisu u neposrednoj vezi s obavljanjem njihove dužnosti. Proširenjem ovlaštenja sudskih savjetnika, osobito na trgovačkim sudovima očekuje se njihovo dodatno rasterećenje. Omogućavanjem održavanja ročića na daljinu, uz korištenje odgovarajućih audiovizualnih uređaja, revidiranjem instituta dostave, jačanjem procesne discipline i jačanjem načela pismenosti u postupcima pred trgovačkim sudovima smanjit će se trajanje sudskih postupaka, a time i smanjenje broja neriješenih predmeta.

Niz je razloga koji ukazuju na nužnost **reformе hrvatskog izvanparničnog prava**, od praktične neprimjenjivosti zastarjelih odredbi iz 1934. preko nedostatka izvora koji bi mogli preuzeti funkciju općih pravnih pravila do pravne neusklađenosti postojećih pravnih izvora. Posljedica navedenog je neujednačena sudska praksa. Tijekom 2016. izradit će se Zakon o izvanparničnom postupku kojim će se modernizirati postupak, usvojiti principi pravne države, građanima olakšati pristup sudovima, te osigurati kvalitetna i transparentna pravna zaštita i ujednačena sudska praksa.

Proširenjem ovlaštenja javnih bilježnika u ovršnim postupcima očekuje se znatno smanjenje priliva predmeta na sudove što će ujedno smanjiti njihovu radnu opterećenost i omogućiti rješavanje starijih predmeta.

U 2016. **uvest će se pravni okvir za postupanje i kontrolu stručnosti i odgovornosti stalnih sudskih vještaka, procjenitelja i tumača** koji će osigurati njihovo ujednačeno postupanje u skladu s pravilima struke i specijalizacija čime će se ujednačiti sudska praksa i potaknuti rješavanje sporova mirnim putem.

Ustanovljenje pregleda presuda i odluka Europskog suda za ljudska prava protiv Republike Hrvatske kroz kazalo hrvatskih propisa osigurat će važan alat za stjecanje znanja o rješidbama koje imaju utjecaj na sudsку praksu u Republici Hrvatskoj.

Budući da se **alternativni načini rješavanja sporova** nedovoljno upotrijebjavaju, ojačat će se njihovo promicanje kroz postupovna pravila, jačanje uloge Povjerenstva za poticanje alternativnog i izvansudskog rješavanja sporova i informiranje javnosti.

4.4. Obrazovanje za tržište rada

Provedba kurikularne reforme

Ključne reformske mjere:

1. Cjelovita kurikularna reforma za rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje

S ciljem povezivanja odgoja i obrazovanja s interesima, životnim potrebama i mogućnostima učenika kao i usklađivanja obrazovanja s potrebama društva i gospodarstva u 2016. planira se donošenje 55 nacionalnih kurikularnih dokumenata. Donošenje istih ovisno je o rezultatima stručne i javne rasprave koje se održavaju tijekom travnja i svibnja. Po donošenju kurikularnih dokumenata, objavit će se javni poziv za sudjelovanje u eksperimentalnoj provedbi uvođenja kurikularnih dokumenata u 48 osnovnih i 12 srednjih škola. U prvoj fazi eksperimentalne primjene, u školskoj godini 2016./2017. planira se uvođenje novih kurikulum za 1., 3., 5. i 7. (za predmete biologija, fizika i kemija) razrede osnovne škole te 1. razrede srednje škole uključujući i strukovne. Kako bi se nastavno osoblje pripremilo za eksperimentalnu provedbu, pokrenut će se stručno usavršavanje ljudskih potencijala u obrazovanju. U drugoj fazi eksperimentalne provedbe, u školskoj godini 2017./2018. planira se uvođenje novih kurikulum za 2., 4., 6. i 8. razrede osnovne škole te 2. razrede srednje škole. Konačan cilj kurikularne reforme je povećanje razine funkcionalnih pismenosti učenika, jasno određenje odgojno-obrazovnih ishoda, poticanje primjene metoda poučavanja i učenja koje omogućuju aktivnu ulogu učenika u razvoju znanja, vještina i stavova uz podršku učitelja/nastavnika i u interakciji s drugim učenicima te korjenita promjena vrednovanja, ocjenjivanja i izvješćivanja o postignućima učenika u smjeru vrednovanja kao integralnoga dijela procesa učenja.

Usklađivanje obrazovnih programa s potrebama tržišta rada na razini strukovnog i visokog obrazovanja

Ključne reformske mjere:

1. Daljnja provedba Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO)
2. Donošenje i provedba Programa razvoja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja
3. Razvoj sustava vrednovanja neformalnog i informalnog učenja
4. Povećati zastupljenost stručne prakse u visokom obrazovanju

Provedbom HKO-a nastoji se uskladiti obrazovne programe na svim razinama obrazovanja s odgovarajućim standardima zanimanja i kvalifikacija. Tijekom 2016. dovršiti će se izgradnja informacijskog sustava HKO-a kako bi sektorska vijeća sukladno Zakonu o HKO-u provodila vrednovanje prijedloga skupova ishoda učenja, standarda zanimanja i standarda kvalifikacija temeljem Smjernica za izradu standarda zanimanja i Upute za izradu standarda kvalifikacija. Do ožujka 2017. planira se imenovanje svih sektorskih vijeća (ukupno 25), a u međuvremenu, tijekom 2016. provest će se edukacija sektorskih vijeća o postupcima vrednovanja standarda zanimanja i kvalifikacija. Tijekom 2016. izraditi će se prva grupa standarda zanimanja i standarda kvalifikacija koje će biti predmet vrednovanja od strane sektorskih vijeća. Po završetku vrednovanja, prvi 10 standarda kvalifikacija i zanimanja upisati će se u Registar HKO-a te će se do prvog kvartala 2017. izraditi dodatni standardi zanimanja sukladno Smjernicama za izradu standarda zanimanja. Donošenjem Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju predvidjet će se usklađivanje studijskih programa sa standardima u Registru HKO-a te će prvo dobrovoljno usklađivanje obrazovnih programa sa standardima kvalifikacija iz Registra HKO-a započeti u prvom kvartalu 2017. Usklađivanje obrazovnih programa sa standardima iz Registra HKO-a visokim učilištima omogućava prepoznatljivost među populacijom budućih studenata.

Donošenjem Programa razvoja strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, u srpnju, te njegovom provedbom planira se povećati broj učenika u strukovnom obrazovanju te uskladiti ishode učenja u strukovnim školama s potrebama tržišta rada. U rujnu 2016. planira se primjena sektorskih strukovnih kurikulum baziranih na učenju temeljenom na radu. Tijekom 2016. provodit će se aktivnosti vezane uz unaprjeđenje sustava trajnog profesionalnog razvoja nastavnika strukovnih predmeta te će se u 2017. izraditi model stjecanja pedagoških kompetencija za mentore kod poslodavca.

Kako bi se povećala mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju, izraditi će se model vertikalne i horizontalne prohodnosti učenika strukovnih škola. S ciljem boljeg razumijevanja Europskog sustava bodova u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (ECVET), tijekom 2016. provodit će se promidžba ECVET-a za ravnatelje, nastavnike i stručne suradnike u strukovnom obrazovanju.

Mjerom razvoj **sustava vrednovanja neformalnog i informalnog učenja** želi se postići brže zapošljavanje nezaposlenih i teško zapošljivih osoba, te istovremeno osigurati deficitarna i druga zanimanja potrebna hrvatskom gospodarstvu. Naime, polazi se od činjenice da odrasle, posebice srednje i starije dobi, uče svakodnevnim aktivnostima, prethodnim poslovima i na druge načine. Osim toga odrasle osobe mogu stjecati znanja organiziranim procesima učenja kojima se ne stječu kvalifikacije već im je svrha stjecanje različitih vještina i osobni razvoj. Stoga se priznavanjem informalnog i neformalnog učenja na temelju standarda kvalifikacija i skupova ishoda učenja iz Registra HKO-a želi skratiti vrijeme trajanja formalnog obrazovanja pojedinaca koji već posjeduju određene ishode učenja. Radi ostvarivanja ove mjere poticat će se izrada standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i programa za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja u prioritetnim sektorima sukladno Popisu deficitarnih zanimanja i podacima iz prognoza o kretanju na tržištu rada. Ciljevi ove mjere postići će se donošenjem Strateškog plana za razvoj sustava vrednovanja neformalnog i informalnog učenja, kojeg će Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala donijeti u prosincu 2016. Potom će se u ožujku 2017. godine donijeti Pravilnik o priznavanju vrednovanja neformalnog i informalnog učenja, sukladno Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, čime će biti ostvaren pravni okvir potreban za ostvarivanje ove mjere. Za provedbu mjere osigurana su sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske 2016., u iznosu 131.201,00 kuna te unutar Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., u iznosu 450.000,00 kuna za razdoblje 2016.-2018. godine.

Kako bi se osigurala veća **zastupljenost stručne prakse u programima visokih učilišta** te na taj način povećale vještine studenata potrebnih tržištu rada, temeljem analize podataka o zastupljenosti stručne prakse na visokim učilištima i konzultacija s poslodavcima, nastavnicima i studentima izraditi će se preporuke za model suradnje visokih učilišta s poslodavcima. U prvom kvartalu 2017. u sklopu natječaja Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali objavit će se poziv visokim učilištima za ESF projekt izvođenja stručne prakse.

Kvalitetnija provedba programa obrazovanja odraslih, cjeloživotnog učenja i shema za prekvalifikaciju radnika

Ključne reformske mјere

1. Povećati dostupnost obrazovnih programa odraslim osobama te poticati sudjelovanje u cjeloživotnom učenju
2. Unaprijediti sustav prekvalifikacija, dokvalifikacija i osposobljavanja radnika

Mjerom **Povećati dostupnost obrazovnih programa odraslim osobama te poticati sudjelovanje u cjeloživotnom učenju** namjeravaju se, temeljem Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., provesti projekti s ciljem:

- a) promocije cjeloživotnog učenja,
- b) uključivanja odraslih polaznika u obrazovne, prioritetne programe sukladno potrebama tržišta rada. Primjerice, to su: program osposobljavanja za obavljanje poslova njegovatelja/ice starijih i nemoćnih osoba, program osposobljavanja za voditelja/icu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, program osposobljavanja za jednostavne poslove u zanimanju konobar, program osposobljavanja za jednostavne poslove u zanimanju mesar/ica, program osposobljavanja za poslove zavarivača/ice MIG-MAG postupkom, program osposobljavanja za poslove zavarivača/ice REL postupkom, program osposobljavanja za poslove računalnog operatera/ke, program usavršavanja za poslove programera/ke mobilnih aplikacija – Android, program usavršavanja za poslove samostalnog/e knjigovođe/tkinje, program osposobljavanja za jednostavne poslove u zanimanju zidar/ica, program osposobljavanja za poslove montera/ke suhe gradnje, program za stjecanje srednje stručne spreme i prekvalifikacije u zanimanju slastičar/ka, program za stjecanje srednje stručne spreme i prekvalifikacije u zanimanju fasader/ka, program za stjecanje srednje stručne spreme i prekvalifikacije u zanimanju kuhar/ica te program završavanja osnovnoškolskog obrazovanja za odrasle.

c) unaprjeđenja pismenosti kao temelja cjeloživotnog učenja.

Normativni okvir za provedbu ove mjere uredit će se Zakonom o obrazovanju odraslih čije upućivanje u proceduru donošenja je planirano za rujan 2016. Objava javnog poziva za projekt pod nazivom Unaprjeđenje pismenosti kao temelja cjeloživotnog učenja planira se u III. kvartalu 2016. Potom će u ožujku 2017. biti objavljen javni poziv za projekt podrške obrazovanju odraslih polaznika uključivanjem u prioritetne programe obrazovanja. Također se do ožujka 2017. planira izraditi prijedlog nastavnog Plana i programa za osnovno obrazovanje odraslih. Za provedbu ovih projekata (ESF/Erasmus+) osigurana su sredstva u očekivanom iznosu od približno 69.000.000,00 kuna. Provedbom ove mjere očekuje se povećanje stope sudjelovanja u cjeloživotnom učenju odraslih polaznika te sudionika s predtercijskim i tercijskim obrazovanjem putem dodjele sredstava ustanovama za obrazovanje odraslih, odnosno broja vaučera dodijeljenih polaznicima.

Cilj mjere **Unaprijediti sustav prekvalifikacija, dokvalifikacija i osposobljavanja radnika** je omogućiti brže zapošljavanje nezaposlenih osoba temeljem stvarnih potreba te na temelju uspostavljenog kontakta s poslodavcem provesti obrazovanje nezaposlenih osoba u skladu s utvrđenim potrebama. Na taj je način nezaposlena osoba motivirana za prekvalifikaciju, dokvalifikaciju ili osposobljavanje, a poslodavcu su osigurani potrebni radnici u skladu s njegovim potrebama. Provedba ove mjere provodi se u skladu s Planom Hrvatskog zavoda za zapošljavanja o provođenju mjera za 2016. te načina i uvjeta korištenja sredstava za provedbu mjere. Također, njena je provedba u skladu s Planom obrazovanja nezaposlenih osoba za 2016., koji će biti donesen u lipnju 2016. Tijekom 2016. bit će provedeno obrazovanje nezaposlenih osoba za deficitarna zanimanja. U prosincu 2016. izradit će se specifikacija za javnu nabavu za provedbu obrazovanja u 2017. Ukupni troškovi obrazovanja nezaposlenih osoba iznose 73.666.810,03 kune. U konačnici ovom mjerom će se povećati kompetencije i kvalifikacije nezaposlenih osoba sukladno potrebama tržišta rada te tako doprinijeti smanjenju broja nezaposlenih osoba.

5. Napredak u pogledu ostvarivanja glavnih ciljeva Strategije Europa 2020.

5.1. Cilj 1 – Zaposlenost

Zaključak Europskog Vijeća 2010.:

Povećati stopu zaposlenosti na 75% za muškarce i žene u dobi između 20-64 godine, uključujući kroz veću participaciju mlađih, starijih radnika i osoba s nižim stupnjem obrazovanja.

Ostvareni napredak

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost					Cilj 2020.
		2008.	2012.	2013.	2014.	2015.	
Stopa zaposlenosti ukupnog stanovništva, muškarci i žene, dobna skupina 20-64 godine, %	64,9	55,4	57,2	59,2	60,5	65,2	

Izvor: Eurostat

Istovremeno uz porast zaposlenosti smanjila se i stopa nezaposlenosti na godišnjoj razini i iznosi 16,3% za 2015. u odnosu na 2014. kada je iznosila 17,3%.

Tablica 5.1.1. Mjere aktivne politike zapošljavanja koje su se provodile tijekom 2015. s brojem korisnika do 31. prosinca 2015.

Mjera	Aktivni korisnici na početku 2015.	Novouključeni do 31.12.2015.	Ukupni korisnici tijekom 2015.	Aktivni korisnici 31.12.2015.
UKUPNO	23.165	41.595	64.760	33.021
Potpore za zapošljavanje i usavršavanje	4.697	7.120	11.817	6.747
Potpore za samozapošljavanje	2.109	2.776	4.885	2.647
Obrazovanje nezaposlenih	54	1.552	1.606	1.095
Javni radovi	1.771	9.961	11.732	3.217
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	13.897	18.597	32.494	18.307
Potpore za očuvanje radnih mesta	637	1.589	2.226	1.008

Okvir 5.1.1. Zaključci vanjske evaluacije mjera aktivne politike tržišta rada u razdoblju 2009. - 2013.

U spomenutom razdoblju broj korisnika APZ-a povećao se više od osam puta – s 6.296 u 2009. na 56.632 u 2013. godini. Također, stopa pokrivenosti odnosno obuhvat mjera u odnosu na broj nezaposlenih povećao se s 2,49% na 17,26%.

Potpore za zapošljavanje i usavršavanje

Provedbeni rezultati te trošak mjera potpore za zapošljavanje i usavršavanje s obzirom na konačni učinak ukazuju na to da se radi o mjerama koje ne treba mijenjati, već bolje upravljati, odnosno, dati HZZ-u ključnu odluku u odabiru osoba koje se uključuju u ove mjere.

Potpore za samozapošljavanje

Potpore za samozapošljavanje ima pozitivan učinak s obzirom na trošak, kao i ostanak osoba u zaposlenosti, ali zbog kriterija dostupnosti potrebno je jačati savjetodavnu ulogu te osigurati, u suradnji s drugim tijelima i institucijama, stručnu i drugu pomoći u prvim godinama rada kako bi se osigurao dugotrajniji ostanak u samozaposlenosti i omogućilo širenje djelatnosti i zapošljavanje novih osoba.

Obrazovanje nezaposlenih

Obrazovanje nezaposlenih nije usklađeno s potrebama i planiranim potrebama tržišta rada, stoga nema značajnog učinka na zapošljivost polaznika i ne osigurava potrebnu radnu snagu, posebice u djelatnostima koje su bile pogodjene krizom ili djelatnostima koje se intenzivno šire, poput turizma, ugostiteljstva, graditeljstva, usluga, prometa, obrazovanja i sl. Potrebno je prilagoditi odnosno izmijeniti zakone, budući da u provedbi obrazovanja dolazi do brojnih problema po pitanju javne nabave usluge obrazovanja te samog zakonodavstva vezanog uz obrazovanje odraslih.

Javni radovi

Primjenu mjere javnih radova treba ograničiti isključivo na one poslodavce koji ne mogu iz redovnih resursa organizirati provođenje određene vrste aktivnosti te voditi više računa o samim programima javnih radova kako bi se izbjegao negativan efekt zamjene redovnih aktivnosti javnim radovima, osobito uvezvi u obzir da navedena mjera zahtijeva značajne izdatke iz državnog proračuna.

Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa

Rezultati vanjske evaluacije ukazali su na potrebu za promjenom mjere stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa s obzirom na to da se tijekom posljednjih godina značajno proširila kategorija korisnika iste te je došlo do supstitucije redovnih radnih mesta i zapošljavanja, osobito u javnom sektoru. Potrebno je ograničiti dostupnost ove mjere u državnom i javnom sektoru. Također, mjera je nedovoljno dostupna osobama koji su stekli srednjoškolsko obrazovanje, odnosno, daje prednost osobama koje su završile visokoškolsko obrazovanje i onemogućuje pristup osobama slabijeg statusa što utječe na stvaranje nejednakih uvjeta za pristup tržištu rada. Stoga je potrebno uesti novu ciljanu skupinu za primjenu ove mjere i to osobe sa završenom srednjoškolskim obrazovanjem u četverogodišnjem trajanju. Mjera treba biti dostupna osobama bez radnog iskustva i osobama koje nemaju dostačno radno iskustvo da bi konkurirali na oglašene natječaje za zaposlenje, a to je radno iskustvo u minimalnom trajanju od 12 mjeseci.

Mjere za očuvanje radnih mesta

Mjere za očuvanje radnih mesta potrebno je revidirati u dijelu koji se odnosi na stalnog sezonca i to uskladiti iznose novčane pomoći s iznosima i obračunom novčanih naknada kako bi se izbjegla diskriminacija nezaposlenih osoba u odnosu na osobe koje su u sustavu mirovinskog osiguranja temeljem produženog osiguranja i radnog odnosa kontinuirano te imaju osigurana primanja. Iznos novčanih pomoći nije limitiran i nije vezan za osnovicu za obračun plaće već uključuje ukupnu plaću za vrijeme sezone, što znači da u prosjek ulaze i preraspodjeli radnog vremena, prekovremeni rad i sl., odnosno financijski učinak za pojedinca je povoljniji nego kada koristi prava za vrijeme nezaposlenosti.

Mjere za postizanje cilja

Poticati zapošljavanje osoba u nepovoljnem položaju na tržištu rada - starijih osoba, dugotrajno nezaposlenih i osoba s niskim kvalifikacijama putem mjera aktivne politike zapošljavanja te povećati poticaje za zapošljavanje nezaposlenih i neaktivnih osoba

Tijekom 2016. povećat će se i obuhvat mjera dodatnog usavršavanja, osposobljavanja, dokvalifikacije i prekvalifikacije. U 2016. godini za provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja u državnom proračunu osigurano je 268.520.43,00 kuna na poziciji Aktivne politike zapošljavanja (APZ) te 10.785.000,00 kuna na poziciji Programa za Rome, uz planirane naknade vezane uz provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja od još 444.000.000,00 kuna. Financiranje mjera APZ-a u 2016. godini planirano je i iz sredstava EU fondova i to u sklopu Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 384.993.430,00 kn te Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013. u iznosu od 65.429.000,00 kn. **Ukupni proračun za mjere aktivne politike zapošljavanja**, uključujući sve vezane naknade u 2016. godini iznosi **1.183.727.893,00 kn**.

Poboljšanje ishoda na tržištu rada za mlade koji su nezaposleni i nisu u sustavu obrazovanja (NEET)

Izvješće o statusu provedbe mjera u okviru Garancije za mlade (GzM) i projekata financiranih iz Državnog proračuna, uključujući one financiranih u prošloj finansijskoj perspektivi (2007.-2013.) izrađeno je u srpnju 2015. Prema izvješću revidirat će se Plan implementacije Garancije za mlade sukladno Operativnom programu Učinkoviti ljudski potencijali za razdoblje 2014.-2020. godine, kako bi se uskladile konačne vrijednosti pojedinih projekata, kao i sami projekti, definirani tijekom postupka izrade Operativnog programa. Također, nastavit će se s podizanjem ukupne kvalitete usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ), posebno rada s mladima te s osnaživanjem kapaciteta HZZ-a za učinkovitu provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja. Potpisani je sporazum među relevantnim institucijama (Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, HZZ, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguravanje) vezano uz uspostavu sustava za praćenje osoba u NEET statusu te će se u studenom 2016. uspostaviti cjeloviti sustav praćenja NEET osoba na temelju čega će se provesti analiza osoba u NEET statusu kao i izrada mjere za pristup i aktivaciju.

Poboljšanje učinkovitosti institucija na tržištu rada

U 2016. planira se povećanje broja specijaliziranih savjetnika za zapošljavanje u radu sa nezaposlenim osobama i ostalim tražiteljima zaposlenja kao i redefiniranju njihove uloge pri čemu će se naglasak staviti na kvalitetnu izradu profesionalnog plana traženja posla. Također, kako bi se poboljšala učinkovitost HZZ-a prema korisnicima, povećat će se specijalizacija savjetnika u cilju pružanja usluga prilagođenih svakoj pojedinoj ciljnoj skupini na tržištu rada. Uspostavom novih CISOK centara u 2016. te dalje u 2017., kao i dodatnim edukacijama savjetnika u HZZ-u, doprinijet će se povećanju učinkovitosti institucija na tržištu rada.

Provedba aktivnosti za prevladavanje strukturne nezaposlenosti

Temeljem Strategije cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere u Republici Hrvatskoj 2016.-2020., donesenoj u listopadu 2015. ojačat će se sustav za razvoj karijera. Donošenje Strategije predstavlja prvi korak u sustavnom utvrđivanju uloge cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i upravljanja karijerom i implementaciji cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja u obrazovne sustave te sustave zapošljavanja i socijalnog uključivanja. U provedbi je Operativni plan Strategije i daljnje unapređenje usluga za korisnike putem CISOK centara. Također, u 2016. i 2017. nastavit će se s razvojem standarda zanimanja i provedbom Hrvatskog kvalifikacijskog okvira kojim će se uspostaviti baza podataka za izradu profila sektora, analize tržište rada, upisa na fakultete, projekcije kretanja zaposlenosti, procjenu učinka politika zapošljavanja, obrazovanja i gospodarskog razvoja.

5.2. Cilj 2 – Istraživanje i razvoj

Zaključak Europskog Vijeća 2010.:

Poboljšati okruženje za istraživanje i razvoj, posebno s ciljem podizanja kombinirane razine javnog i privatnog ulaganja u ovaj sektor na 3% BDP-a.

U okviru **Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“** kao jedno od prioritetnih područja utvrđeno je **jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija**. Glavni prioriteti financiranja u sklopu mjera javne politike do 2020. su:

- organizacijska reforma znanstvenih organizacija i modernizacija IR infrastrukture,
- jačanje znanstvene izvrsnosti i uspješnosti,
- kreiranje uvjeta za investicije poslovнog sektora u istraživanje, razvoj i inovacije, usmjeravajući fokus javnih znanstvenih organizacija na primijenjena istraživanja koji odgovaraju potrebama industrije i gospodarstva,
- podupiranje inovacija i prijenosa znanja,
- potpora potrošnje za razvoj, istraživanje i inovacije u poduzećima radi povećanja ukupne razine potrošnje za istraživanja i razvoj,
- stvaranje zajedničkog interesa u provedbi projekata razvoja, istraživanja i inovacija između institucija za istraživanje i razvoj, uključujući akademski sektor, tijela javne vlasti i poduzeća,
- kreiranje povoljnog okruženja za poduzeća na području razvoja, istraživanja i inovacija.
- podrška provedbi društveno-korisnih inovacija.

Ostvareni napredak

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost					Cilj 2020.
		2008.	2012.	2013.	2014.	2015.	
Bruto domaći izdaci za istraživanje i razvoj (GERD), izraženi kao % BDP-a	0,88	0,75	0,82	0,79	nije dostupno	1,4	

Izvor: Eurostat

Mjere za postizanje cilja

Jačanje nacionalnog inovacijskog sustava i inovacijskog potencijala gospodarstva

Po pitanju jačanja apsorpcijskog potencijala znanstvenih organizacija s ciljem povlačenja finansijskih sredstava iz EU fondova u tijeku je opremanje novog Inkubacijskog centra za bioznanosti i komercijalizaciju tehnologija - BIOCENTAR koji je namijenjen tvrtkama u području bio-znanosti i biotehnologije. Također je u tijeku projekt Razvoj istraživačke infrastrukture na kampusu Sveučilišta u Rijeci kojim se oprema četiri istraživačka centra, a time će se osigurati implementacija novih metodologija i tehnologija u inter i multidisciplinarnim područjima znanosti i istraživanja s ciljem povećanja istraživačkih kapaciteta i postizanja izvrsnosti u razvoju, inovacijama i istraživanju u Republici Hrvatskoj. Sredstvima iz Operativnih programa podupirat će se daljnje ulaganje u znanstvenu infrastrukturu i organizacijsku reformu, projekti znanstvenih centara izvrsnosti, sinergije s programom Obzor 2020, rad Ureda za transfer tehnologije (UTT) i Znanstveno-tehnologičkih parkova s ciljem poticanja suradnje između znanstvenog i poslovнog sektora unutar regionalnog i nacionalnog sustava inovacija. U svrhu postizanja istog cilja, podupirat će se projekti u partnerstvu javnih istraživačkih organizacija i privatnog sektora kao što su nastavci „Fonda za istraživanje, razvoj i inovacije“ te „Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije“.

Projektne aktivnosti u okviru OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020., Prvog investicijskog prioriteta - 1a „Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa“ usmjerene su na poboljšanje kapaciteta

znanstvenih organizacija za provedbu vrhunskih istraživanja za daljnji prijenos znanja i vještina koji mogu u značajnoj mjeri doprinijeti društvenom i gospodarskom razvoju, u prioritetnim područjima i međusektorskim temama Strategije pametne specijalizacije.

U svrhu postizanja ciljeva, intervencije će biti usmjerene na:

- (i) jačanje organizacijske reforme i infrastrukturnih kapaciteta znanstvenih organizacija
- (ii) pružanje potpore Znanstvenim centrima izvrsnosti
- (iii) pružanje potpore projektima istraživanja i razvoja i povezanosti između znanstvenog i poslovnog sektora kroz aktivnosti prijenosa znanja i tehnologije.

Očekivani krajnji rezultat, koji mjeri znanstvenu produktivnost i kvalitetu istraživanja provedenih unutar planiranih poziva, je povećanje ukupnog broja znanstvenih publikacija objavljenih u časopisima indeksiranih na platformi „Web of Science“. Unutar ovog specifičnog cilja poticati će se sustav istraživanja otvoren za inovacije, koji odgovara potrebama gospodarstva, izvrstan u izvedbi te atraktivan najboljim talentima kroz potporu projektima koji integriraju organizacijsku reformu, infrastrukturna ulaganja, razvoj ljudskih resursa. U skladu s navedenim, namjera je potaknuti izvođenje vrhunskih znanstvenih istraživanja i na taj način potaknuti daljnji prijenos znanja i tehnologija koji će doprinijeti društvenom razvoju i gospodarskom rastu.

Unaprjeđenje sustava kvalitete upravljanja i financiranja znanstvenih organizacija te poticanje znanstvene izvrsnosti

U 2016. godini planiran je nastavak projekta „Preko granice - Znanstvena suradnja“. Kroz „Program znanstvene suradnje“ potiču se vrhunska znanstvena istraživanja na način da se financiraju projekti srednje veličine na kojima surađuju znanstvenici iz domovine i iz dijaspora. Cilj navedenog projekta je omogućiti domaćim znanstvenicima da kroz ovakav vid suradnje s znanstvenom dijasporom podignu znanstvenu izvrsnost na višu razinu, te postanu konkurentniji i budu u mogućnosti privući međunarodne i europske izvore financiranja. Također se ovim programom potiču i projekti koji stvaraju nova znanja korisna privatnom sektoru odnosno kroz suradnju domaćih znanstvenika, znanstvenika iz dijaspora i privatnog sektora omogućava se prijenos znanja i tehnologija s vodećih svjetskih institucija na kojima rade znanstvenici u dijaspori u privatni sektor u Republici Hrvatskoj. Ova vrsta potpore bi trebala i putem umrežavanja znanstvenika i stručnjaka iz dijaspora s kolegama iz Hrvatske olakšati njihov povratak u Hrvatsku. Ukupna vrijednost Programa je oko 5,8 milijuna eura koji su osigurani putem OP Učinkoviti ljudski potencijali za razdoblje 2014.-2020., a koji bi Zakladi trebali biti dodijeljeni u obliku izravne dodjele sredstava tijekom 2016.

Zaklada, kao centralno mjesto za financiranje kompetitivnih nacionalnih znanstvenih projekata tijekom 2016. godine planira raspisati novi poziv za prijavu kompetitivnih istraživačkih projekata. Također, Fond „Jedinstvo uz pomoć znanja“ koji je 2014. godine pridružen Zakladi financira 9 projekata iz Programa „Preko granice – znanstvena suradnja“. Riječ je visoko kompetitivnim znanstvenim projektima, cilj kojih je uspostaviti znanstvenu suradnju hrvatskih i znanstvenika iz dijaspora.

Uz navedeno Vlada RH je u studenom 2015. usvojila Program poticanja istraživačkih i razvojnih aktivnosti u području klimatskih promjena za razdoblje od 2015. do 2016. godine. kojim se za znanstvene projekte alociralo dodatnih 17 milijuna kuna. Program je zamišljen kao prvi u nizu programa kojim će se ciljano financirati znanstvene istraživačke aktivnosti kako bi se lakše suočili s izazovima klimatskih promjena. Očekuje se da će se ova mjera pretvoriti u trajnu mjeru s obzirom da je riječ o sredstvima koje je RH ostvarila prodajom jedinica emisije CO₂. Natječaj je u tijeku.

Vezano uz nastavak procesa restrukturiranja javnih znanstvenih instituta, Vlada će imenovati novo Povjerenstvo koje će, po završetku svojih sjednica, temeljem svih dosadašnjih analiza (tematsko vrednovanje, reakreditacija, neovisna međunarodna evaluacija javnih znanstvenih instituta, Dubinske analize rashoda državnog proračuna Republike Hrvatske, itd.) do kraja 2016. predložiti Vladi **model restrukturiranja javnih znanstvenih instituta**.

5.3. Cilj 3 – Klimatske promjene i energija

Zaključci Europskog Vijeća 2010.:

Smanjiti emisije stakleničkih plinova za 20% u usporedbi s razinama iz 1990.; povećati udio obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije na 20%; povećati energetsku učinkovitost za 20%.

Smanjene emisije stakleničkih plinova

Obvezu smanjenja emisija za 20% na nivou Europske unije države članice provode zajednički, putem sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova EU ETS. Za EU ETS sustav uspostavljena je zajednička kvota te su u njega uključena i 53 postrojenja iz Republike Hrvatske. Za emisije i sektore koji nisu obuhvaćeni EU ETS sustavom (dio industrijskih procesa, uporaba otapala i drugih proizvoda, poljoprivreda, šumarstvo, gospodarenje otpadom, kućanstva i usluge, promet itd.), za države članice i Republiku Hrvatsku je određena godišnja nacionalna kvota koja se ne smije prekoračiti. Ta je kvota uspostavljena temeljem solidarnosti između država članica Europske unije, a prema kojoj je Republici Hrvatskoj do 2020. godine dopušten rast emisija stakleničkih plinova iz ovih sektora do 11% u odnosu na razinu iz 2005.

Zakon o zaštiti zraka (NN, br. 130/11, 47/14) regulira izvršenje obveza Republike Hrvatske u odnosu na zadržavanje emisija u okviru godišnje nacionalne kvote za sektore izvan sustava trgovanja te je Zakonom propisana nadležnost nad sektorskim emisijama nadležnim tijelima državne uprave. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode kontrolira izvršenje navedene obveze i predlaže, u slučaju potrebe, dodatne mjere.

Provode se mјere smanjenja emisija stakleničkih plinova utvrđene Planom zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. (NN, br. 139/2013).

Strategija niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu, koja se planira donijeti do kraja 2016., predstavljaće sveobuhvatnu ekonomsku, razvojnu i okolišnu strategiju koja će kroz inovacije, transfer naprednih tehnologija te značajne strukturne promjene u svim sektorima omogućiti poticanje rasta industrijske proizvodnje, razvoj novih djelatnosti, gospodarske konkurentnosti i stvaranje novih radnih mјesta.

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj do 2040. s pogledom na 2070. godinu planira se izrađivati tijekom 2016. i donijeti do kraja 2017.

U sklopu Zajedničke poljoprivredne politike 2015.-2020. Republika Hrvatska provodi mјere zaštite okoliša i klime u okviru pravila višestruke sukladnosti, gdje se postavlja izravna veza između ostvarivanja prava na potporu u poljoprivredi i pridržavanja osnovnih pravila koja se odnose na zaštitu okoliša, sigurnosti hrane, zdravlja životinja i biljaka, dobrobiti životinja te održavanja poljoprivrednih površina gospodarstva u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju. Navedeno se odnosi na sve poljoprivredne proizvođače, korisnike izravne potpore i korisnike integriranog administrativnog kontrolnog sustava mјera ruralnog razvoja.

Predviđa se donošenje Zakona o kulturama kratkih ophodnji u trećem kvartalu 2016., Zakona o šumama u četvrtom kvartalu 2016. i Nacionalne strategije šumarstva i drvne industrije u prvoj polovici 2017. Donošenjem spomenutih zakona i Nacionalne strategije, dodatno će se poboljšati postojeći pravni okvir za održivo gospodarenje šumama, što će doprinijeti povećanju ponora CO₂ vezanjem dodatnih količina istog u drvnu masu, što će u konačnici rezultirati smanjenjem emisija stakleničkih plinova u atmosferu. Donošenjem nove Šumsko-gospodarske osnove područja tijekom 2016. godine bitno će se unaprijediti sposobnost i točnost izvješćivanja nadležnih tijela u Republici Hrvatskoj prema EU i međunarodnim institucijama.

Akcijski plan zaštite okoliša Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2023. planira se donijeti do kraja 2016.

U okviru mjera potrošnje i proizvodnje u 2016. promovirat će se i poticati važnost sinergije politike zaštite okoliša u svim aspektima kružnog gospodarstva kao doprinosa postizanju održivog razvoja temeljenog na znanju i konkurentnoj ekonomiji s niskom razinom ugljika i učinkovitim korištenjem resursa.

Vlada je u kolovozu 2015. Odlukom usvojila I. Nacionalni akcijski plan za zelenu javnu nabavu za razdoblje od 2015. do 2017. godine s pogledom do 2020. godine. Razradom mjera i aktivnosti ovoga Plana predviđene su mjere i aktivnosti koje će se provoditi u svrhu poticanja prakse uvođenja i unaprjeđenja mjerila zelene javne nabave u postupke javne nabave kojim će se doprinijeti i smanjenju stakleničkih plinova.

Strategija upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem u Hrvatskoj bit će dovršena do kraja 2016.

Izrada novog Plana gospodarenja otpadom za razdoblje do 2022. i pripadajućeg Plana za sprečavanje nastanka otpada očekuje se do kraja drugog tromjesečja 2016.

U 2016. planira se u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija za finansijsko razdoblje 2014.-2020. sufinanciranje projekata za zgradarstvo, javnu rasvjetu i infrastrukturu, industriju i turizam za što je osigurano 531,8 milijuna eura.

U cilju smanjenja emisije stakleničkih plinova u okviru uspostave održivog prometa vozilima i plovilima na alternativna goriva (električna vozila, vozila na vodik, vozila/plovila na prirodni plin) u 2016. planira se donijeti Zakon o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva i Nacionalni okvir politike za uspostavu infrastrukture i razvoj tržišta alternativnih goriva u prometu sukladno Direktivi 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva.

Povećanje udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije

1. Promicanje primjene obnovljivih izvora energije s ciljem smanjenja emisije stakleničkih plinova

Procijenjene uštede na emisijama stakleničkih plinova uporabom obnovljive energije, u odnosu na 2005. iznose (tCO₂eq):

Okolišni aspekti	2011.	2012.	2013.	2014.
Ukupna procijenjena neto ušteda na emisiji stakleničkih plinova uporabom obnovljive energije	495.150	683.336	1.050.575	881.687
- Procijenjena neto ušteda stakleničkih plinova uporabom obnovljive električne energije	525.458	580.241	986.341	1.278.947
- Procijenjena neto ušteda stakleničkih plinova uporabom obnovljive energije u grijanju i hlađenju	-42.274	-11.251	-37.066	-489.790
- Procijenjena neto ušteda stakleničkih plinova uporabom obnovljive energije u prijevozu	11.966	114.347	101.300	92.530

2. Državne potpore za poticanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije - Smjernice o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014.-2020. (2014/C200/01) određuje način poticanja OIE, stupanjem na snagu 28. lipnja 2014. definirana nova pravila poticanja
3. Tarifni sustav za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije
4. Sustav poticanja tržišnom premijom i investicijske potpore predviđene Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji

Povećanje energetske učinkovitosti

Provedba trećeg Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti RH za razdoblje 2014.-2016.:

Ukupna potrošnja energije u Hrvatskoj u 2014. smanjena je u odnosu na ostvarenu ukupnu potrošnju u prethodnoj godini za 3,1%. Najveći porast ostvarila je potrošnja ostalih obnovljivih izvora za 36,4%. Energija vodnih snaga povećana je za 4,8% zbog vrlo povoljne hidrologije, a porast uvoza električne energije iznosio je 2,2%. Potrošnja ostalih oblika energije je smanjena. Smanjenje potrošnje prirodног plina iznosilo je 11,4%, ogrjevnog drva i biomase 11,3%, a tekućih goriva 2%. Smanjena je i potrošnja toplinske energije iz toplinskih crpki za 15,9% te potrošnja ugljena i koksa za 1,8%.

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost		Cilj 2020.
		2008.	2012.	
Emisija stakleničkih plinova, indeks 1990=100	88,54	72,66	69,89	N/A*

Izvor: Eurostat

* ne iskazuje se cilj na nacionalnoj razni, cilj 2020 određen je na razini EU28 i iznosi 80% u odnosu na razinu emisije 1990.

Povećanje udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost		Cilj 2020.
		2008.	2013.	
Udio obnovljivih energetskih izvora u konačnoj potrošnji energije, %	22,00	28,1	27,9	20

Izvor: Eurostat

Povećanje energetske učinkovitosti

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost		Cilj 2020.
		2008.	2013.	
Primarna potrošnja energije, TOE	9,1	8,0	7,7	11,15
Konačna potrošnja energije, TOE	7,4	6,6	6,2	7,0

Izvor: Eurostat

U 2016. Izradit će se nova Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske te donijeti novi Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije. Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (NN, br. 100/2015) stupio je na snagu 1. siječnja 2016. Iz istoga proizlazi obveza donošenja Pravilnika o korištenju OIE, Uredbe o kvotama za poticanje proizvodnje električne energije iz OIE te Uredbe o naknadama za OIE. U planu je i izrada Programa poticanja proizvodnje iz OIE sukladno novim Smjernicama EK koje su stupile na snagu 1. srpnja 2014.

U 2017. predstoji obveza donošenja 4. Nacionalnog akcijskog plana za energetsku učinkovitost.

5.4. Cilj 4 – Obrazovanje

Zaključci Europskog Vijeća 2010.:

Poboljšati razinu obrazovanja, posebno kroz smanjenje stope ranog napuštanja školovanja na manje od 10% i kroz povećanje udjela stanovništva u dobi između 30-34 godine koji su završili tercijarno obrazovanje na najmanje 40%.

Ostvareni napredak

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost					Cilj 2020.
		2008.	2012.	2013.	2014.	2015.	
Rano napuštanje školovanja, %	4,4	5,1	4,5	2,7	3,0	4	
Postotak stanovništva s tercijarnim obrazovanjem, %	18,5	23,1	25,6	32,2	nije dostupno	35	

Izvor: Eurostat

Mjere za postizanje cilja

Povrh mjera opisanih u poglavlju 4.4. Obrazovanje za tržište rada, prioritet u području obrazovanja u 2016. i 2017. bit će mjere usmjerene ka podizanju **kvalitete obrazovanja uključujući i bolji sustav praćenja studenata i njihovog uključivanja na tržište rada**. U okviru istih provodit će se sljedeće aktivnosti:

- u području visokog obrazovanja

Ustrojiti kvalitetan binarni sustav visokog obrazovanja usklađen s nacionalnim potrebama i načelom učinkovita upravljanja visokim učilištima

Razvit će se metodologija predviđanja društvenih potreba po kompetencijama i utvrđivanja kvota po područjima i studijskim programima svih triju razina visokog obrazovanja. Definirat će se sustav u kojem se izbor nastavnika temelji na sadržaju, a ne na vrsti studija. Nastavnik mora imati odgovarajuće nastavničke kompetencije za izvođenje određenih nastavnih sadržaja neovisno o vrsti studija na kojem izvodi nastavu.

Osigurati učinkovit i razvojno poticajan sustav financiranja visokih učilišta

Do kraja 2016. izradit će se evaluacija pilot-programske ugovora u suradnji sa Svjetskom bankom u sklopu projekta „Izgradnja kapaciteta za programsko financiranje visokih učilišta“. Svjetska banka će provesti vrednovanje sedam sveučilišta o spremnosti za ulazak u cijelovito programsko financiranje, poduprijeti četiri javna sveučilišta pri uspostavljanju mehanizma za provedbu cijelovitog programskog financiranja i izraditi prijedlog zakonodavnog okvira kako bi se omogućilo učinkovito programsko financiranje.

Unaprijediti studentski standard uz posebnu skrb za socijalnu dimenziju studiranja

U 2016. godini raspisat će se natječaji za dodjelu većeg broja stipendija iz Europskog socijalnog fonda za studente slabijeg socijalno ekonomskog statusa i studente u STEM područjima. Velik broj subvencija koje se dodjeljuju studentima su indirektne potpore koje nisu socijalno osjetljive. Postupno se planira, u skladu sa Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije, prelazak s indirektnih na direktnе i to na temelju socijalno-ekonomskog statusa. Nacionalna skupina za unapređenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja će izraditi Akcijski plan za unapređenje socijalne dimenzije visokog obrazovanja koji se zasniva na dokumentu kojim se identificiraju podzastupljene i ranjive skupine te čimbenici koji pridonose slabijem uključivanju studenata iz tih skupina.

Internacionalizirati visoko obrazovanje i jače ga integrirati u europski i svjetski visokoobrazovni prostor

Korištenjem sredstava Europskog socijalnog fonda visoka učilišta će izrađivati kolegije/module kao i cjelovite studije na stranim jezicima, uključujući združene studije sa stranim visokim učilištima.

Unaprjeđenje inicijalnog obrazovanja i trajnog usavršavanja učitelja

Tijekom 2017. razvit će se programi trajnog usavršavanja učitelja i nastavnika kao i sustav licenciranja učitelja i nastavnika. U prosincu 2017. zanimanje licenciranog učitelja upisat će se u Registar HKO-a te će se izraditi standard zanimanja i kvalifikacije za učitelja pripravnika. Navedenim aktivnostima povećat će se stupanj profesionalizacije učiteljske profesije te će se unaprijediti kvaliteta studijskih programa i ostalih programa za inicijalno obrazovanje i programe trajnog usavršavanja učitelja. Na temelju razvijenih planova profesionalnog razvoja razvit će se sustavni mehanizmi trajnog usavršavanja učitelja i nastavnika kojim se izravno djeluje na modernizaciju i kvalitetu učenja i poučavanja u školi te povećanje razine dostignuća ishoda učenja učenika.

Razvoj sustava praćenja studenata (rezultati analize zapošljivosti diplomiranih studenata veleučilišta i visokih škola temeljem kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja)

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagreb izradio je analizu zapošljivosti studenata koji su završili studij na javnim veleučilištima i visokim školama u RH. Analiza je izrađena temeljem podataka o svim osobama koje su stekle diplomu visokih škola i veleučilišta 2008.-2013. (39 javnih i privatnih visokih škola i veleučilišta za 23.052 osobe). U prikupljenim se podacima 81,47% odnosilo na preddiplomske stručne studije, a 18,54% na specijalističke diplomske studije. Nalazi pokazuju da najbolju zapošljivost imaju „stari“ programi koji su transformirani ušli u novi Bolonjski sustav. Njihova je prepoznatljivost na tržištu rada najveća, a u gospodarstvu postoji jasna svijest o kompetencijama takvih osoba u podjeli rada. Temeljem integralne analize, stručni tim s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izrađuje pojedinačna izvješća za svako visoko učilište koje je sudjelovalo u studiji koje će im Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta uputiti kao preporuku za unaprjeđivanje. Analizu zapošljivosti studenata sveučilišnih studija izradit će Agencija za znanost i visoko obrazovanje što će se financirati kroz OP Učinkoviti ljudski potencijali. U planu je i unaprjeđivanje evidencija o osobama koje su diplomirale na pojedinom visokom učilištu i njihovo sustavno povezivanje.

Povećanje upisanih studenata u STEM području kroz poticajne mjere financiranja

Uvezši u obzir strateški cilj jačanja prirodnog, biotehničkog, biomedicinskog i tehničkog područja (STEM područja), od 2016. godine sredstva namijenjena za subvenciju školarina redovitim studenata koji prvi puta upisuju prvu godinu studija te redovitim studenta koji uspješno svladavaju svoje nastavne obveze, odnosno ostvare 55 i više ECTS bodova. Visokim se učilištima subvencije raspodjeljuju na način da se obračunavaju na temelju broja studenata koji ispunjavaju uvjete za oslobođenje od participacije i iznosa za pojedinog studenta. Po prvi puta su subvencije vezane uz područje studijskog programa te se očekuje da će navedena mjera potaknuti visoka učilišta da upisuju više studenata u STEM područja i da povećaju završnost jer će na taj način utjecati na sredstva koja mogu dobiti. Za znanstveno područje tehničkih znanosti iznos za pojedinog studenta stručnog studija je 5.000,00 kuna godišnje, a za studenta sveučilišnog studija 5.600,00 kuna. Za znanstveno područje biomedicine iznos za pojedinog studenta stručnog studija je 5.200,00 kuna godišnje, a za studenta sveučilišnog studija 6.000,00 kuna. Za područje humanističkih znanosti iznos za pojedinog studenta stručnog studija je 3.900,00 kuna, a za studenta sveučilišnog studija 4.500,00 kuna godišnje.

5.5. Cilj 5 – Siromaštvo

Zaključak Europskog Vijeća 2010.:

Promovirati socijalnu uključenost, posebno kroz smanjenje siromaštva, s ciljem smanjenja broja ljudi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti za 20 milijuna.

U provedbi je **Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske 2014.-2020**. Strategija sadrži sliku postojećeg stanja siromaštva i socijalne isključenosti, njihovog uzroka te društvenu i gospodarsku projekciju kao osnovu za djelovanje. Strategija se temelji na osiguravanju uvjeta za ostvarenje tri glavna cilja:

- 1) Borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, te smanjenje nejednakosti u društvu,
- 2) Smanjenja i sprječavanja nastanka novih kategorija siromašnih i socijalno isključenih osoba,
- 3) Uspostave koordiniranog sustava potpore skupinama u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Radi postizanja ciljeva, aktivnosti provedbe usmjerene su na osam strateških područja koja su detaljno razrađena u **Programu provedbe Strategije**:

- 1) obrazovanje i cjeloživotno učenje,
- 2) zapošljavanje i pristup zapošljavanju,
- 3) stanovanje i dostupnost energije,
- 4) pristup socijalnim naknadama i uslugama,
- 5) pristup zdravstvenom sustavu,
- 6) skrb o starijim osobama,
- 7) borba protiv zaduženosti i finansijska neovisnost,
- 8) uravnoteženi regionalni razvoj.

Program provedbe financira se sredstvima iz Državnog proračuna i EU fondova kao i međunarodnim fondovima i drugim raspoloživim sredstvima. Prema podacima iz Izvješća o provedbi mjera za 2014., od ukupno 79 mjera planiranih za 2014.: 56 mjera u potpunosti je realizirano, 17 mjera djelomično je realizirano i 6 mjera nije realizirano. Za aktivnosti provedbe utrošeno je:

- 32.871.786.608,51 kuna sredstava iz Državnog proračuna,
- 12.181.165,00 eura iz ostalih izvora financiranja,
- 68.578.414,03 kuna iz ostalih izvora financiranja.

U pripremi je Izvješće o provedbi mjera za 2015.

Ostvareni napredak

Indikator	Prethodna vrijednost	Trenutna vrijednost				Cilj 2020.
		2008.	2012.	2013.	2014.	
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, u tisućama		1.384	1.271	1.243	nije dostupno	1.220

Izvor: Eurostat, 18.04.2016.

Mjere za postizanje cilja

1. Osiguravanje humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima - FEAD

Cilj:

FEAD je potpora aktivnosti država članica EU-a u pružanju materijalne pomoći onima kojima je pomoć najpotrebniјa.

Razlog:

Osnovni razlog provedbe je visoka stopa rizika od siromaštva i materijalne deprivacije u Hrvatskoj koja traži dodatne mјere za pomoć najpotrebitijima, a koje će se provoditi kroz aktivnosti pružanja pomoći u obliku hrane (kao obrok ili prehrambeni paket) i/ili osnovnih materijalnih potrepština (kao što su školski materijal i oprema, higijenski proizvodi i druge osnovne potrepštine). Fond će predstavljati dodanu vrijednost postajećim nacionalnim programima, jer će pomoći biti dostupna većem broju korisnika u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, odnosno i osobama koje ne mogu ostvariti prava iz sustava socijalne skrbi zbog dohodovnog cenzusa.

Status:

U pripremi su pozivi za dostavu projektnih prijedloga: „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći“ te „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva“. Objava natječaja očekuje se početkom svibnja 2016. godine dok se ugovaranje projekata predviđa u II. kvartalu 2016.

Za 2016. u proračunu su osigurana sredstva u iznosu od 13.333.333,00 kuna.

2. Razvoj kvalitete udomiteljstva i ravnopravnost usluge smještaja u udomiteljske obitelji u Hrvatskoj

Cilj:

Omogućiti djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeci s problemima u ponašanju te djeci s teškoćama u razvoju život u obiteljskom okruženju.

Razlog:

U svrhu unapređenja udomiteljstva u Hrvatskoj izrađen je Plan razvoja udomiteljstva za razdoblje 2016.-2017. Sukladno navedenom Planu predviđena je realizacija aktivnosti usmjerenih na razvoj kvalitetnog udomiteljstva kao podrške procesu deinstitucionalizacije i prevencije institucionalnog smještaja za skupine u riziku od socijalne isključenosti i druge ranjive skupine (prvenstveno djeci) te regionalnu/ravnopravnost rasprostranjenost usluge smještaja u udomiteljske obitelji u Hrvatskoj.

Status:

Prema dostupnim podacima u Republici Hrvatskoj (stanje na dan 31.3.2015.) je bilo ukupno 1476 udomiteljskih obitelji (499 srodničkih i 977 nesrodničkih). Na smještaju u udomiteljskim obiteljima se nalazilo 2283-joje djece. Udomiteljske obitelj su u tom razdoblju imale 530 slobodnih mjesta, te je predviđeno u narednom razdoblju deinstitucionalizirati 70-ero djece i smjestiti ih u udomiteljske obitelji, kao i prevenirati smještaj za 150-ero djece u institucije na način da im se osigura smještaj u udomiteljske obitelji.

Za realizaciju navedenih aktivnosti osigurana su sredstva unutar Državnog proračuna za obavljanje redovnih aktivnosti.

3. Intenziviranje procesa deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi

Cilj:

Zaštita prava i interesa djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djece i mladih s problemima u ponašanju, djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom, a prvenstveno uz omogućavanje njihovog prava na život u obiteljskom okruženju i zajednici.

Razlozi:

Smještaj djece u ustanove treba biti iznimka (i koristiti se samo u situacijama kada je neophodno). U svrhu intenziviranja procesa deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi temeljem *Operativnog plana deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2014.-2016.* predviđena je provedba niza aktivnosti.

Status:

Do kraja 2016. provedbom *Operativnog plana* je predviđena deinstitucionalizacija ukupno 1.043 osobe, uključujući sve korisničke skupine (djecu s teškoćama u razvoju, odrasle osobe s invaliditetom, djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djecu i mlade s problemima u ponašanju), od čega 653 djece s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom te 390 djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djece i mladih s problemima u ponašanju.

Za realizaciju navedenih aktivnosti osigurana su sredstva unutar Državnog proračuna za obavljanje redovnih aktivnosti, sredstva temeljem zajma Svjetske banke te sredstva iz fondova EU za razdoblje 2014.-2020.: Europski socijalni fond - u iznosu 51.764.705,89 eura (u 1. fazi/planiranom natječaju planiran je iznos od 25.882.352,94 eura - EU i nacionalna

sredstva) te Europski fond za regionalni razvoj u iznosu 101.764.705,90 eura (u 1. fazi/planiranom natječaju planiran je iznos od 33.265.660,90 eura - EU i nacionalna sredstva).

4. Financiranje višegodišnjih programa organizacija civilnog društva s ciljem razvoja i širenja mreže socijalnih usluga

Cilj:

Uspostava novog okvira za programsку i finansijsku potporu razvoju socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva u području socijalne skrbi u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću u razdoblju od 2014. do 2017.

Razlozi:

Jedan od ključnih problema je nedovoljna dostupnost socijalnih usluga korisnicima u potrebi kao i prevelik naglasak na institucionalnom pristupu u zbrinjavanju korisnika.

Ministarstvo socijalne politike i mlađih navedenim Pozivom namjerava potaknuti sljedeće:

- Razvoj dopunskih i alternativnih usluga redovnoj usluzi koju pružaju državne institucije;
- Razvoj usluga koje direktno doprinose prevladavanju jazova u postojećoj mreži usluga, proširenju postojeće mreže usluga u lokalnoj zajednici za određenu korisničku skupinu;
- Veću dostupnost usluga stanovnicima ruralnih područja, brdsko-planinskih područja i otoka;
- Veću isplativost cijene usluga uz istovremeno povećanje kvalitete usluga;
- Sustavnije uključivanje udruga kao najbrojnijih organizacija civilnog društva pružatelja socijalnih usluga;
- Razvoj suradničkih odnosa različitih pružatelja usluga, jedinica područne i lokalne (regionalne) samouprave, ustanova socijalne skrbi, udruga, i različitih sustava (odgoj i obrazovanje, zdravstvo, zapošljavanje).

Status:

- od 1. lipnja 2014. do 31. svibnja 2015. - isplaćen iznos od 30.250.000,00 kuna
- od 1. lipnja 2015. do 31. svibnja 2016. - isplaćen iznos od 30.250.000,00 kuna
- od 1. lipnja 2016. do 31. svibnja 2017. - planiran iznos od 30.250.000,00 kuna

Tijekom 2015. za financiranje provedbe druge godine trogodišnjih programa, za 92 udruge osoba s invaliditetom i udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom utrošilo se 22.750.000,00 kuna, a za 40 udruga koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću utrošilo se 7.500.000,00 kuna.

5. Sufinanciranje troškova obrazovanja učenika i studenata slabijeg socijalno ekonomskog statusa i učenika s teškoćama u razvoju

Programom Provedbe Strategije borbe protiv siromaštva, u sklopu strateškog područja Obrazovanje i cjeloživotno učenje, provodi se mjera Osiguranje sufinanciranja troškova obrazovanja za učenike slabijeg socio-ekonomskog statusa i učenike koji pravo na potporu ostvaruju po posebnim propisima.

Cilj:

Izjednačavanje uvjeta pristupa odgojno-obrazovnom procesu kako bi se osigurale jednakе mogućnosti školovanja i stjecanje temeljnih kompetencija za nastavak obrazovanja ili pristup tržištu rada za ranjive skupine učenika.

Razlozi:

Osnovni razlog provedbe ove mjere je smanjenje ranog napuštanja školovanja ranjivih skupina učenika i djece koja prava ostvaruju sukladno drugim propisima, te na taj način izravno utjecati na smanjenje i sprječavanje nastanka novih kategorija siromašnih i socijalno isključenih osoba. Mjera uključuje: osiguranje besplatnih udžbenika učenicima koji su članovi kućanstava korisnika ZMN-a i učenicima i studentima koji ostvaruju pravo na temelju braniteljskog statusa roditelja, djeci vojnih i civilnih invalida rata i poginulih pirotehničara; financiranje troškova prijevoza i osiguravanje finansijske potpore učenicima s teškoćama u razvoju u srednjoškolskom obrazovanju; uvođenje sustava potpore pomoćnog odgojno-obrazovnog radnika (pomoćnici) učenicima s teškoćama u razvoju; osiguravanje sufinanciranja troškova obrazovanja za učenike slabijeg socio-ekonomskog statusa i učenike koji po posebnim propisima ostvaruju pravo na potporu; povećanje udjela djece pripadnika romske nacionalne manjine u odgojno-obrazovnim programima od predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja, te drugim mjerama. Nositelj mjere je Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta.

Status:

Za realizaciju ove mjere predviđena su sredstva Državnog proračuna u iznosu 21.675.000,00 kuna po godini provedbe, čime se planira financirati/sufinancirati udžbenici za otprilike 1.200 studenata i 10.000 učenika osnovnih i srednjih škola, te otprilike 14.000 učenika korisnika zajamčene minimalne naknade ili pomoći za uzdržavanje.

6. Uporaba Europskih strukturnih i investicijskih fondova

Hrvatska u razdoblju 2014.-2020. ima na raspolaganju 10,7 milijardi eura za provedbu četiri programa u kojima je utvrđena strategija za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) te 1,7 milijardi eura (izvori EFRR i IPA) za provedbu 13 programa Europske teritorijalne suradnje.

Od tog iznosa 8,4 milijardi eura predviđeno je za ciljeve kohezijske politike, 2 milijarde eura za poljoprivrednu i ruralni razvoj te 253 milijuna eura za razvoj ribarstva.

EU fondovi predstavljaju osnovu hrvatske strategije razvoja, a težišta ulaganja jesu realno gospodarstvo, održivi rast i razvoj ljudskih potencijala. Ulaganjima iz EU fondova Hrvatska želi ojačati konkurentnost, razvijati ekološki prihvatljivo gospodarstvo, potaknuti učinkovito raspolažanje resursima, poduprijeti aktivne mjere zapošljavanja i smanjiti socijalnu isključenost.

Okvir za korištenje 10,676 milijardi eura iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova za rast i radna mjesta u razdoblju 2014.-2020.

Sporazum o partnerstvu, krovni strateški dokument za korištenje Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova koji bi trebao poslužiti kao temelj održivog gospodarskog rasta i zapošljavanja u narednih 7 godina, usvojen je u listopadu 2014. Sporazum pruža okvir za korištenje 8,377 milijardi eura iz europskog proračuna u razdoblju 2014.-2020. za ciljeve kohezijske politike i 2,026 milijardi eura za poljoprivrednu i ruralni razvoj koji će se prvenstveno usmjeriti prema realnom gospodarstvu. Dodatno, za razvoj ribarstva Hrvatska ima na raspolaganju 253 milijuna eura iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo. Ulaganja iz Europskog proračuna predstavljaju samo dio ukupnih sredstava koji će se usmjeriti na ciljeve opisane u Sporazumu o partnerstvu, a koji su najvećim dijelom povezani s jačanjem konkurentnosti gospodarstva.

Hrvatska je za razdoblje 2014.-2020. pripremila četiri *mainstream* programa koji čine temelj za korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Kohezijskog fonda (KF), Europskog socijalnog fonda (ESF), Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR):

- Operativni program „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“
- Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“
- Program ruralnog razvoja
- Operativni program za ribarstvo

Operativni programi „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020“ i „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ kojima su programirana sredstva EFRR-a i ESF-a **značajno će podržati reforme napore** opisane u prethodnim poglavljima, posebno jačanje učinkovitosti javne uprave, u smislu razvoja ljudskih kapaciteta i informatizacije, troškovnu učinkovitost sustava zdravstva, mjere aktivne politike tržišta rada (dodatno za zapošljavanje mladih), te obrazovnu reformu.

Nastavno na jačanje konkurentnosti gospodarstva naglasak je stavljen na povećanje konkurentnosti i inovativnosti poduzeća te će sredstva biti na raspolaganju kako bi se: povećao broj inovacija i poduzeća koji se aktivno bave istraživanjem i razvojem, unaprijedila suradnja poduzeća sa znanstveno-istraživačkom zajednicom u područjima istraživanja koja su relevantna za tehnološku konkurentnost Hrvatske, olakšao pristup financiranju malim i srednjim poduzećima s ciljem normalizacije kreditiranja gospodarstva te potaknuto osnivanje novih poduzeća i povećala stopa održivosti postojećih poduzeća, naročito u sektorima koji imaju dobar potencijal rasta.

Jednako tako, prelazak na održivo gospodarstvo treba iskoristiti kao priliku za jačanje konkurentnosti, pa će se iz EFRR-a pružiti podrška energetskoj učinkovitosti industrijskih poduzeća i korištenju obnovljivih izvora energije u proizvodnim i uslužnim granama gospodarstva. U ovom slučaju će se ESI fondovi koristiti kao poluga za poticanje ulaganja privatnog sektora u energetsku učinkovitost s istovremenim doprinosom konkurentnosti.

Ulaganjem 210 milijuna eura iz EFRR-a te još toliko nacionalnih i ostalih izvora financiranja želi se povećati pokrivenost pristupnom mrežom slijedeće generacije u Hrvatskoj na više od 50 % do 2020.

Hrvatska želi smanjiti primarnu potrošnju energije. U Hrvatskoj, 2/3 potrošene energije otpada na zgrade (grijanje i hlađenje prostora) čija je energetska učinkovitost niska. Stoga će se za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada izdvojiti 392 milijuna eura iz EFRR-a u sklopu prioriteta za prijelaz na niskougljično gospodarstvo.

Za ispunjenje uvjeta iz Pristupnog ugovora u sektoru otpadnih voda i otpada, potrebna su značajna ulaganja koja traže da se veliki dio sredstava iz Kohezijskog fonda usmjeri na ulaganja u ova dva sektora. Hrvatska je predvidjela omotnicu od 1,525 milijardi eura za osiguranje sukladnosti s relevantnim direktivama EU-a u gospodarenju vodama i otpadom (smanjenje količine otpada koji se odlaže i povećanje reciklaže, sukladnost odlagališta, osiguravanje kakvoće pitke vode, priključak na javne sustave odvodnje i vodno-komunalne sustave itd.).

U razvoj moderne i održive prometne infrastrukture uložit će se ukupno 1,310 milijardi eura (400 milijuna iz EFRR-a i 910 milijuna iz KF-a), a prioriteti su poboljšanje osnovne željezničke mreže i cestovnih veza s TEN-T, uklanjanje uskih grla u cestovnom prometu (uključujući na granici s BiH u Dubrovačko-neretvanskoj županiji) te poboljšanje gradske i prigradske mobilnosti i povezanosti.

Hrvatska želi povećati stopu zaposlenosti sa sadašnjih 55,4% na 65,2% do 2020. Glavni izazovi koji će se adresirati kroz ESI fondove jesu: nezaposlenost mladih odnosno bolja integracija mladih na tržište rada, poboljšanje vještina za zapošljivost kroz bolje usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada, rješavanje dugotrajne nezaposlenosti i nezaposlenosti osoba koje se nalaze u nepovoljnem položaju na tržištu rada (primjerice osobe s nižim stupnjem obrazovanja, starije osobe i žene). Na prioritete zapošljavanja, te kvalitetnijeg i dostupnijeg obrazovanja za sve, alocirano je 918 milijuna eura iz ESF-a, 271 milijuna eura iz EFRR-a i 138 milijuna eura iz EPFRR-a.

Za ciljeve smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti predviđeno je ukupno 991 milijuna eura iz EFRR-a, ESF-a i EPFRR-a. Vlada ima za cilj smanjiti broj siromašnih za 150 tisuća do 2020. Odlučna je u promicanju socijalne i ekonomske jednakosti, stoga će kroz ESI fondove ponuditi paket socijalnih mjera koje smatra prioritetima povezano s uključivim rastom, to su: smanjenje prepreka zapošljavanju za ranjive skupine društva osobe , prijelaz s institucionalne na socijalnu skrb u zajednici, poboljšanje pristupa obrazovanju za učenike i studente u nepovoljnem položaju odnosno one slabijeg socio-ekonomskog statusa te integrirane pilot programe obnove i revitalizacije u hrvatskih ratom stradalim područjima. Poseban paket od oko četvrt milijarde eura iz EFRR-a i ESF-a usmjerit će se na povećanje troškovne učinkovitosti zdravstvenog sustava, uključujući bolnice.

191 milijuna eura iz ESF-a usmjerit će se na jačanje institucionalnih kapaciteta javne uprave, na središnjoj i lokalnoj (regionalnoj) razini i to za konkretna poboljšanja i ciljane mjere koje trebaju rezultirati boljim uslugama za građane, smanjenjem administrativnog opterećenja za poduzeća i građane, učinkovitijom i transparentnijom javnom upravom i pravosuđem, te kvalitetnijim socijalnim dijalogom s partnerima iz civilnog sektora.

Održivi urbani razvoj podupirat će se putem mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) za što je rezervirana posebna omotnica od 365 milijuna eura, a koji će inicijalno biti ponuđen sedam hrvatskih gradova (Zagrebu, Splitu, Rijeci, Osijeku, Zadru, Slavonskom Brodu i Puli) i to za integrirane pakete mjera na teme: progresivni gradovi (gradovi pokretači pametnog i održivog rasta), čisti gradovi (zdraviji okoliš, energetska učinkovitost i prilagodba klimatskim promjenama) i uključivi gradovi (borba protiv siromaštva i potpora socijalnoj uključenosti). Posebnost ITU mehanizma je ta da će gradovi sami birati projekte za financiranje (sukladno integriranim strategijama održivog urbanog razvoja) te kao takav predstavlja prvi korak prema decentralizaciji upravljanja fondovima EU-a.

6.1. Doprinos inicijativama EU i provedbi reformi

Hrvatska će sredstva iz EU fondova iskoristiti za doprinos najvažnijim inicijativama EU (tablica 6.1.1.).

Tablica 6.1.1. Inicijative EU podržane sredstvima iz EU fondova za Hrvatsku

Inicijative EU	Hrvatska strategija poduprta EU fondovima
Digitalna agenda za Europu (DAE)	Cilj DAE je omogućiti maksimalno iskorištanje mogućnosti koje nude digitalne tehnologije gospodarstvu i građanima EU. U tom smislu, hrvatski prioriteti ulaganja koristeći EU fondove povezani s korištenjem IKT su: povećanje nacionalne pokrivenosti širokopojasnom mrežom sljedeće generacije (NGA); poboljšanje načina upravljanja IKT infrastrukturom – jedinstveno strateško upravljanje i koordiniranje razvoja državne IT infrastrukture, integracija IT infrastrukture na razini čitavog javnog sektora, standardizacija poslovnih procesa, smanjivanje i racionalizacija troškova za informacijsku infrastrukturu; i rješavanje pitanja niske razine dostupnosti e-usluga.
Unija inovacija	Cilj Unije inovacija je stvaranje radnih mjesta i rasta kroz istraživanje i inovacije. U tom smislu, hrvatski prioritet ulaganja koristeći EU fondove povezano s inovacijama, je stvoriti i unaprijediti istraživački sustav otvoren za inovacije, sukladno potrebama gospodarstva, izvrstan u izvedbi te atraktivan najboljim talentima. To će biti postignuto kroz organizacijsku reformu potaknutu infrastrukturnim ulaganjima, razvoj ljudskih potencijala u području istraživanja, razvoja i inovacija te potporu istraživačkim aktivnostima čija je svrha potaknuti daljnji prijenos znanja i vještina koji mogu djelotvorno pridonijeti društvenom razvoju i gospodarskom rastu. Sredstva iz EU fondova također će se usmjeriti na podršku za razvoj novih proizvodi i usluga kao rezultat djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija u poslovnom sektoru, čime će se direktno podići ulaganja u I&R te potaknuti dodatna ulaganja privatnog sektora u I&R. Na temelju Strategije pametne specijalizacije, namjera je usmjeriti javna i privatna ulaganja, kao i sredstva iz EU fondova, na područja gdje Hrvatska ima najveće prilike za gospodarski rast.
Mladi u pokretu	Cilj inicijative Mladi u pokretu je mobilnost u svrhu učenja i usavršavanja, zapošljavanje, volontiranje i razmjena mladih. Hrvatska koristi sredstva iz EU fondova za povećanje zapošljavanja i bržu integraciju mladih na tržište rada, posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti osposobljavaju.
Učinkovito iskorištanje resursa u Europi	Inicijativa Učinkovito iskorištanje resursa u Europi podržava pomak prema resursno učinkovitom gospodarstvu s niskom razinom emisije ugljika s ciljem postizanja održivog razvoja. U tom kontekstu, operacije podržane sredstvima iz EU fondova doprinijet će učinkovitom i održivom korištenju energije te smanjenju emisija stakleničkih plinova. Mjere se odnose na energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije u zgradarstvu, proizvodnim industrijama i uslužnom sektoru te poboljšanju dijela javne energetske infrastrukture, odnosno sektora toplinarstva i javne rasvjete, čime se izravno doprinosi ostvarenju energetsko klimatskim ciljeva (20-20-20) sadržanima u Strategiji Europa 2020. Kroz unaprjeđenje sustava za praćenje i procjenu utjecaja klimatskih promjena, poboljšanje sustava upravljanja u zaštiti od katastrofa i velikih nesreća te investicije u smanjenje opasnosti od prioritetnih rizika ponajprije povezanih s poplavama, EU fondovi će doprinijeti ciljevima Strategije Europa 2020 vezanima uz prilagodbu prirodnog i gospodarskog sustava klimatskim promjenama te smanjenju rizika od prirodnih i tehničkih katastrofa i nesreća.

	Potpom iz EU fondova financira se i održivo korištenje kulturne i prirodne baštine za potrebe lokalnog razvoja, pružanje pomoći pri uspostavi područja mreže Natura 2000 i zaštite, očuvanja i ponovne uspostave biološke raznolikosti te rješavanje posebnih ekoloških pitanja povezanih s kvalitetom zraka i obnovom i ponovnim korištenjem bivših industrijskih područja.
Program za nove kvalifikacije i radna mjesta	Povećanje razine vještina stanovništva, odgovor na izazov usklađivanja potražnje i ponude vještina na tržištu rada, poboljšanje rezultata strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i povećanje sudjelovanja u obrazovnom sustavu prioriteti su za korištenje EU fondova sukladno Programu za nove kvalifikacije i radna mjesta.
Europska platforma za borbu protiv siromaštva	Cilj Hrvatske je smanjiti stopu rizika od siromaštva i socijalne isključenosti za 150.000 do 2020. S ciljem podrške socijalnom uključivanju te pravu osoba na život u zajednici, EU fondovi ulaze se u proces deinstitucionalizacije i širenje mreže usluga u zajednici. Također, podupiru se projekti koje doprinose višoj razini zapošljivosti, te stvaranju boljih uvjeta za zapošljavane skupine u nepovoljnem položaju, kao i većoj dostupnosti socijalnih usluga.

EU fondovi također se koriste za podršku reformskim naporima s ciljem ispunjavanja posebnih preporuka (Tablica 6.1.2.).

Tablica 6.1.2. Reformske mjere podržane sredstvima iz EU fondova

Relevantna preporuka i/ili reformski prioritet	Opis ulaganja iz EU fondova	Doprinos
Smanjenje fiskalnih rizika zdravstvenog sustava	EU fondovi se ulažu u poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti te u poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja. «Soft» mjere usmjerene su na održivo poboljšanje pristupa zdravstvenoj skrbi u nerazvijenim područjima i za ranjive skupine te na promociju zdravlja.	troškovna učinkovitost sustava zdravstva
Usklađivanje obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada	Mjere podržane iz EU fondova iz područja obrazovanja usmjerene su na povećanje ulaganja u ljudski kapital kroz razvoj i provedbu politike razvoja ljudskih potencijala i nacionalnog kvalifikacijskog okvira, unapređenje učinkovitosti i kvalitete sustava obrazovanja i osposobljavanja u skladu s potrebama tržišta rada, povećanje razine sudjelovanja u cjeloživotnom učenju, dostupnosti cjeloživotnog učenja i unaprjeđenje ljudskog kapitala u istraživanju i razvoju.	povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina u ciljanim sektorima strukovnog obrazovanja; poboljšanje kvalitete, relevantnosti i učinkovitosti visokog obrazovanja; modernizacija ponude strukovnog obrazovanja te podizanje njegove kvalitete radi povećanja zapošljivosti učenika kao i mogućnosti za daljnje obrazovanje;

		povećanje stope stečenog visokog obrazovanja
Kvaliteta i dostupnost javnih usluga	EU fondovi podržavaju jačanje učinkovitosti i razvoj ljudskih kapaciteta u javnoj upravi i pravosuđu. Podržavaju se mјere koje će rezultirati boljim uslugama za građane, smanjenjem administrativnog opterećenja za poduzeća i građane, učinkovitijom i transparentnijom javnom upravom i pravosuđem, te kvalitetnijim socijalnim dijalogom s partnerima iz civilnog sektora.	povećanje djelotvornosti i kapaciteta u javnoj upravi kroz poboljšanje pružanja usluga i upravljanja ljudskim potencijalima; unaprjeđenje kapaciteta i funkciranja pravosuđa kroz poboljšanje upravljanja i kompetencija

6.2. Povećanje učinkovitosti korištenja EU fondova

Hrvatska mora povećati slabu apsorpciju europskih strukturalnih i investicijskih fondova u razdoblju 2014.-2020. Do kraja svibnja 2015. Vlada planira usvojiti prioritetni nacionalni Akcijski plan za povećanje učinkovitosti korištenja EU fondova, koji se temelji na tri cilja:

- 1) smanjenje administrativnog opterećenja,
- 2) osiguranje pouzdanog upravljanja sredstvima,
- 3) osiguranje dovoljnog broja kvalitetno pripremljenih projekata.

Smanjenje administrativnog opterećenja

Jedna od najvećih prepreka prilikom prijave projekata za sredstva EU fondova je složenost procedura i dugotrajnost postupka dodjele bespovratnih sredstava, od trenutka podnošenja projektnog prijedloga do sklapanja Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je provelo analizu nakon čega je utvrđeno postojanje potreba pojednostavljenja određenih procedura u cilju osiguranja veće ekonomičnosti i efikasnosti tijela u sustavu kontrole i korištenja EU fondova.

Primjeri poduzetih izmjena u proceduri i postupcima koji se održavaju na korisnike
Ukidanje obaveznog oročenja vlastitih sredstava, kao jamstvo vlastitog udjela poduzetnika u projektu do potpisivanja ugovora.
Smanjivanje broja faza u postupku ocjene projekata i dodjele bespovratnih sredstava, čime se potiče ukupno smanjenje vremenskog razdoblja od predaje prijave do potpisivanja ugovora sa 160 na 100 dana.
Pojednostavljene mogućnosti financiranja za pojedine aktivnosti projektnih troškova, koje smanjuju opseg dokumentacije kojom se ti troškovi pravdaju.
Izmjene u području postupaka nabave za neobveznike Zakona o javnoj nabavi - promjena procedure oglašavanja postupaka nabave u cilju pojednostavljenja provedbe nabave proporcionalno njenoj vrijednosti.

Namjeravaju se poduzeti dodatne mјere za pojednostavljenje procedura i standardizaciju postupaka za korištenje EU fondova te smanjiti kompleksnosti sustava upravljanja i kontrole za ESIF 2014.-2020., uključujući i novčani tijek.

Nastavno na ESIF MIS sustav, u siječnju 2017. planirano je puštanje u produkciju novog sustava kojim bi se omogućila e-prijava projektnih prijedloga te implementacija e-potpisa kako bi se u potpunosti omogućila razmjena svih informacija između sustava i korisnika u elektronskom obliku. Daljnja poboljšanja i integracija podataka planira se tijekom 2017., čime će se eliminirati potreba dostave ne-elektronske dokumentacije kod prijave i kontrole troškova te doprinijeti ubrzanju provedbe. Punom automatizacijom izvještavanja prema svim razinama dodatno će se eliminirati potreba kolanja dokumentacije unutar sustava te doprinijeti točnosti i smanjenju pogrešaka.

Pouzdano upravljanje sredstvima

Hrvatska će poduzeti korake kako bi olakšala zapošljavanje na poslovima povezanim s upravljanjem EU fondovima te jačati politiku zadržavanja službenika na tim poslovima jer iskustvo smanjuje rizik od nepouzdanog upravljanja sredstvima.

Istovremeno, poduzet će se mjere za smanjenje broja nepravilnosti i finansijskih ispravaka, između ostalog i kroz jačanje suradnje između prijavitelja (korisnika) i tijela koja pružaju podršku. Važna mjeru je poboljšanje modela za ex ante kontrolu javne nabave projekata financiranih iz EU fondova od strane središnjeg tijela, čime će se smanjiti broj nepravilnosti, žalbi i kašnjenja u postupcima javne nabave.

Osiguravanje dovoljnog broja kvalitetnih projekata

Priprema i odabir projekata mogu se poboljšati. Uvođenje timova za pomoć u pripremi zalihe projekata spremnih za investiranje, odabirom dobrih kriterija za odabir i uspostavom jedinstvene metodologije za vrednovanje socio-ekonomskih utjecaja investicijskih projekata povećat će se fokus na rezultate.

Hrvatska je već uspostavila bazu (regionalnih) razvojnih projekata. Poduzeti su koraci za jačanje kooperativnosti i suradnje između središnje i lokalne razine, sustavnu promociju programa i kontinuiranu edukaciju što također doprinosi bržoj i kvalitetnijoj pripremi projekata.

U idućem razdoblju fokus će također biti na omogućavanju komplementarnih izvora financiranja za realizaciju projekata, posebice za ključnu infrastrukturu i u sektorima s brzim rastom produktivnosti. Istovremeno, strateško promišljanje osnažit će se kroz uspostavu sustava za strateško planiranje razvoja te sustavni nadzor, praćenje i evaluaciju.

7. Institucijska pitanja i uključenost dionika

Uspješnost provedbi Nacionalnog programa reformi izravno je vezana s podrškom koju mjerama predloženim u programu daju svi relevantni dionici društvenih zbivanja, osobito oni koji djeluju u područjima obuhvaćenim reformama. Stoga se u okviru Europskog semestra nastoji uspostaviti socijalni dijalog sa svim dionicima u Hrvatskoj. Osnovni cilj socijalnog dijaloga i partnerstva je uvažavanje, povjerenje i promoviranje izgradnje konsenzusa vezano za usklađivanje i postizanje ciljeva od zajedničkog i općeg interesa te uzajamne odgovornosti za gospodarski i društveni rast i razvoj.

Predstavnici sindikalnih organizacija i udruga poslodavaca (u dalnjem tekstu: socijalni partneri) uključeni su u tijek izrade Nacionalnog programa reformi, kako bi bili upoznati sa smjerom u kojem se predlažu određena reformska rješenja te svojim primjedbama i prijedozima aktivno doprinosili postizanju najboljih rješenja.

Proces partnerstva prilikom izrade Nacionalnog programa reformi 2016., nastavljen je na temeljima suradnje započete u prethodnom razdoblju, sjednicom Gospodarsko-socijalnog vijeća, održanom 9. ožujka 2016. godine. Na toj je sjednici predstavljen model suradnje u okviru Europskog semestra te je dogovoren održavanje sastanaka u sklopu izrade Nacionalnog programa reformi 2016.

Na sjednici održanoj 22. ožujka 2016. godine Ministarstvo rada i mirovinskog sustava je socijalnim partnerima predstavilo glavne smjernice mirovinske reforme. S ciljem održivosti mirovinskog sustava raspravljalo se o poboljšanju učinkovitosti mirovinskog sustava poticanjem dužeg ostanka u svijetu rada kao i moguća rješenje vezana za pitanja staža osiguranja s povećanim trajanjem (tzv. beneficiranog staža). Socijalni partneri nisu izrazili podršku smjeru reformskih mjera u području mirovinskog osiguranja, jer smatraju da je očekivano trajanje života u RH kraće od prosjeka EU te da radno okruženje i sustav obrazovanja i osposobljavanja odraslih nisu poticajni za duži ostanak starijih radnika u svijetu rada.

Na sjednici održanoj 31. ožujka 2016. socijalnim partnerima su predstavljene smjernice reformskih mjera s ciljem usklađivanja obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada. U konstruktivnoj raspravi socijalni partneri su predložili više mjera koje su u suglasju s mjerama identificiranim u Nacionalnom programu reformi. Podržana je kurikularna reforma, pored ostalog naglašena je potreba veće dostupnosti obrazovnih programa odraslim osobama te poticanje sudjelovanje u cjeloživotnom učenju, kako bi se povećale šanse starijih za ostankom na tržištu rada i uskladile njihove mogućnosti s potrebama tržišta rada. Također je naglašena potreba većeg udjela praktičnog rada u procesu obrazovanja.

Reforme javne uprave i promišljanja vezana za politiku plaća u javnoj upravi predstavljene su socijalnim partnerima na sjednici održanoj 5. travnja 2016. godine. Socijalni partneri su naglasili potrebu usklađivanja politika plaća u državnoj i lokalnoj upravi te se založili za ostvarivanje učinkovite javne uprave u službi građana.

Na sjednici održanoj 19. travnja 2016. godine prezentirane su glavne skupine reformskih mjera (iz područja zdravstva, mirovinskog sustava, obrazovanja, socijalnih naknada, upravljanja javnim poduzećima, pravosuđa, javne uprave, smanjenje parafiskalnih nameta). Predstavnici poslodavaca su naglasili da ima vrlo dobrih usmjerenja u pojedinim područjima, dok su predstavnici sindikata više suzdržani, odnosno ne podržavaju mjere u području mirovinskog i zdravstvenog sustava. Također, socijalni partneri su zainteresirani za mogućnost uvida u konačni prijedlog teksta Nacionalnog programa reformi te se zalažu za uključenost u svim fazama u procesu njihovog donošenja.

Važno je naglasiti da će Nacionalni program reformi biti predstavljen zastupnicima Hrvatskoga sabora, kao nositeljima zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj.

Pored toga je isto tako potrebno naglasiti da će za provedbu mnogih mjer predloženih u Nacionalnom programu reformi biti potrebno donošenje novih ili izmjena i dopuna postojećih zakona. Svi propisi bit će donijeti u proceduri koja uključuje savjetovanje sa zainteresiranom javnošću uobičajenoj za postupke donošenja zakona, drugih propisa i

akata. To će omogućiti socijalnim partnerima, drugim dionicima i zainteresiranoj javnosti da prije usvajanja konačnih rješenja sudjeluju u odlučivanju i utječu na njihov sadržaj. To znači da će provedba svake mjere biti uvjetovana participacijom svih zainteresiranih dionika, čime se ostvaruje transparentnost u ostvarivanju javnih politika.

**Prilozi: IZVJEŠĆIVANJE U SVRHU PROCJENE PREPORUKA KOJE SE
ODNOSE NA POJEDINE DRŽAVE ČLANICE I KLJUČNE
MAKROSTRUKTURNUE REFORME**

Prilog 1. Opis mjera u reformskim područjima s pregledom glavnih obveza u idućih 12 mjeseci

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CIJL I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
I. MAKROEKONOMSKA STABILNOST I FISKALNA ODRŽIVOST							
(1) POBOLJŠANJE UPRAVLJANJA JAVNIM FINANCIJAMA I PROVEDBA FISKALNE KONSOLIDACIJE							
1.	Poboljšati upravljanje javnim dugom	Osigurati okvir za jaču fiskalnu kontrolu i odgovarajuće dugoročno planiranje donošenjem Strategije za upravljanje javnim dugom 2016.-2018. Strategija se donosi za trogodišnje razdoblje, a ažurirat će se svake godine. Jačanje kapaciteta Odjela za upravljanje javnim dugom Ministarstva financija.	Strategija za upravljanje javnim dugom 2016.-2018.	Usvajanje Strategije za upravljanje javnim dugom 2016.-2018. - svibanj 2016. Ojačati organizacijsku jedinicu za upravljanje javnim dugom Ministarstva financija kroz dodatno zapošljavanje, preraspodjelu resursa i unutarnju reorganizaciju poslova - rujan 2016. Ažuriranje Strategije za razdoblje 2017.-2019. - svibanj 2017.		Osigurati ispunjavanje potreba za zaduživanjem i otplatama duga uz najniži mogući trošak u srednjem i dugom roku, uz zadovoljavajuću razinu rizika.	MFIN
2.	Poboljšati proračunsko planiranje i kontrolu rashoda	Uvesti mehanizam praćenja provedbe mjera iz Smjernica za uspostavu standardnih materijalnih troškova kod proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna. Izmjenama Zakona o proračunu uvest će se mehanizam prilagodbe za fiskalno pravilo manjka iz članka 39.a Zakona o proračunu obzirom da trenutno nisu predviđene nikakve iznimke od njegove primjene u nepredviđenim situacijama, revidirat će se proces strateškog planiranja radi prilagodbe dinamici pripreme Nacionalnog programa reformi,	Polugodišnji izvještaji Ministarstva financija o uspješnosti provedbe mjera iz Smjernica Zakon o proračunu	Definirati mehanizam praćenja provedbe mjera iz Smjernica - lipanj 2016. Objava 1. izvještaja o provedbi Smjernica na web stranicama Ministarstva financija - srpanj 2016. Usvajanje izmjena i dopuna Zakona o proračunu - prosinac 2016. Provjeda ex-post procjene na 2-3 odabrana programa/aktivnosti/projekta što će nakon izmjena Zakona o proračunu postati obveza na godišnjoj razini - studeni 2016. Osnivanje radne skupine za unapređenje fiskalne statistike - lipanj 2016.	Potencijalno smanjenje materijalnih rashoda u 2016. za minimalno 100 milijuna kuna u odnosu na 2015. temeljem provedbe Smjernica. Potencijal ušteda temeljem ex-post evaluacije utvrđit će se tek nakon provedbe evaluacije.	Poboljšanje kontrole rashoda, što će pridonijeti smanjenju proračunskog manjka. Unapređenje proračunskog planiranja. Unapređenje fiskalne statistike	MFIN

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		<p>ojačat će se srednjoročni proračunski okvir uvođenjem jedne i/ili više novih mjeru kao što je primjerice promjena usvojenih projekcija isključivo uz detaljno obrazloženje razloga promjena,</p> <p>propisati će se okvir za evaluaciju učinaka (ex-post evaluacija) odabranih programa, aktivnosti ili projekata u državnom proračunu na godišnjoj razini.</p> <p>Daljnje unapređenje fiskalne statistike kroz izradu veznih tablica za konverziju evidencija poslovnih događaja prema pravilima poduzetničkog računovodstva u proračunsko računovodstvo za pojedine izvanproračunske korisnike radi jačanja statističkog izvještavanja sukladno metodologiji ESA 2010.</p>					
3.	Daljnja standardizacija materijalnih rashoda	<p>Smanjenje materijalnih troškova.</p>	<p>Odluka VRH o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja</p> <p>Smjernice za upravljanje voznim parkom (u roku od 60 dana od donošenja navedene Odluke)</p>	<p>Donošenje Odluke o uvjetima korištenja službenih automobila, mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, poslovnih kreditnih kartica, sredstava reprezentacije te načinu odobravanja službenih putovanja - travanj 2016.</p> <p>Donošenje Smjernica za upravljanje voznim parkom - lipanj 2016.</p> <p>Proračunski korisnici, pravne osobe s javnim ovlastima kao i trgovačka društva u većinskom vlasništvu dužna su primijeniti odluku u roku od</p>	<p>Odluka uključuje minimalno oko 50 milijuna kn godišnje (uključujući i pravne osobe s javnim ovlastima).</p>	<p>Ojačati namjensko, ekonomično i učinkovito korištenje sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske.</p>	MUPRAV/ MFIN

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
				30 dana od dana stupanja na snagu predmetne Odluke.			
4.	Smanjenje rashoda za zaposlene u javnoj upravi i javnim službama	Smanjiti za 2% rashode za zaposlene u javnoj upravi i javnim službama do 2018. u odnosu na 2015. kroz: (1) zamrzavanje novog zapošljavanja (osim zaposlenih na EU fondovima i drugim od strane VRH definiranim kategorijama), (2) izmjenu uvjeta krajnjeg roka odlaska državnih i javnih službenika u mirovinu te kroz (3) smanjenje dodatka na staž.	Odluka VRH o zabrani novog zapošljavanja u javnoj upravi i javnim službama (te putem Plana prijma) Izmjene i dopune Zakona o državnim službenicima (u dijelu uvjeta za umirovljenje) Izmjene temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama Izmjene kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike	Donošenje Odluke o zabrani novog zapošljavanja u javnoj upravi i javnim službama - svibanj/lipanj 2016. Izmjene i dopune zakona o državnim službenicima - svibanj/lipanj 2016. Sklapanje jedinstvenog temeljnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnoj upravi i javnim službama - prosinac 2016.	Smanjenje rashoda opće države za 600 milijuna kn u razdoblju od 2016.-2018. u odnosu na 2015.	Smanjenje deficit-a opće države	MUPRAV/ MFIN
5.	Daljnji razvoj sustava objedinjene javne nabave	Proširenje broja institucija i kategorija nabave za koju se provodi postupak objedinjene javne nabave putem Državnog ureda za središnju javnu nabavu. Nove nabavne kategorija Državnog ureda za središnju javnu nabavu: Ispisna rješenja Zaštitarske usluge Avionske karte i hotelski smještaj Održavanje vozila Opskrba prirodnim plinom	Odluka VRH o proširenju broja korisnika javne nabave i nabavnih kategorija Odluka VRH o nabavnim kategorijama	Donošenje Odluke o proširenju broja korisnika javne nabave i nabavnih kategorija - srpanj 2016. Izmjena Odluke Vlade RH o nabavnim kategorijama	Točan iznos smanjenja rashoda će ovisiti o vrijednosti javne nabave koja će se početi provoditi putem Državnog ureda. Očekivana razina uštede se kreće u rasponu 10 - 15% od vrijednosti nabave.	Smanjenje rashoda korisnika objedinjene javne nabave	SDJUN
6.	Unaprijeđenje fiskalnog okvira	Donošenjem novog Zakona o fiskalnoj odgovornosti, koji će biti usklađen s prijedlozima Europske komisije, ojačat će se neovisnost Povjerenstva za fiskalnu politiku i osigurati potpuna dosljednost domaćih fiskalnih pravila s odgovarajućim okvirom EU.	Zakon o fiskalnoj odgovornosti	Donošenje Zakona o fiskalnoj odgovornosti - rujan 2016.		Objektivnije i transparentnije makrofiskalne projekcije i praćenje fiskalnih pravila, što će pridonijeti sveukupnoj održivosti javnih finansija.	MFIN

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
7.	Osigurati strožu provedbu preporuka državne revizije	Izmjenom Zakona o Državnom uredu za reviziju uesti finansijske sankcije za nepostupanje po nalazima i preporukama revizije za subjekte revizije tako i za odgovorne osobe subjekata revizije.	Zakon o Državnom uredu za reviziju	Donošenje izmjena Zakona o Državnom uredu za reviziju - srpanj 2016.		Zakonito, namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstava. Učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrola.	MFIN
8.	Uvođenje poreza na nekretnine	Cilj je da se u srednjoročnom razdoblju uvede vrijednosni porez na nekretnine. Vrijednosni porez na nekretnine uest će se kroz dvije etape. U prvoj etapi postojeći sustav komunalne naknade transformirat će se u „jednostavni“ porez na nekretnine, na način da se u izračun poreza, uz postojeće koeficijente komunalne naknade, upgrade dva dodatna koeficijenta: dob i stanje nekretnine. Primjena „jednostavnog“ poreza na nekretnine od 1. siječnja 2018. Druga etapa provodit će se tijekom primjene jednostavnog poreza na nekretnine na način da će se dovršiti sve prepostavke za prelazak na vrijednosni porez na nekretnine. Primjena vrijednosnog poreza na nekretnine od 1. siječnja 2020.	Za provedbu prve etape: 1. donošenja Zakona o komunalnom gospodarstvu - uz brisanje odredaba o obvezni plaćanja komunalne naknade 2. donošenje Zakona o porezu na nekretnine (s rokom važenja) Za provedbu druge etape: 1. donošenje Uredbe o masovnoj procjeni nekretnina 2. izmjene Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima 3. izmjene Zakona o porezu na promet nekretnina 4. izmjene Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave 5. donošenje Zakona o porezu na nekretnine	Donošenje Akcijskog plana s rokovima i odgovornostima za uvođenje poreza na nekretnine - travanj 2016. Dovršetak postupka evidentiranja svih nekretnina na području JLS i ažuriranje podataka o obveznicima plaćanja komunalne naknade - tijekom 2016. Nadopuna podataka: koeficijent stanja i dobi za izračun „jednostavnog“ poreza na nekretnine - tijekom 2017. Primjena „jednostavnog“ poreza na nekretnine - tijekom 2018. i 2019. Donošenje Uredbe o masovnoj procjeni nekretnina - tijekom 2017. Ispunjene preduvjeti za prelazak na vrijednosni porez na nekretnine - tijekom 2017., 2018. i 2019. Izrada poreznog sustava poreza na nekretnine - tijekom 2018. i 2019.	Konačni cilj je da se u budućnosti uvođenjem poreza na nekretnine prikupe imovinski prihodi u visini 1% BDP.	Uvođenjem vrijednosnog poreza na nekretnine jača se treći stup oporezivanja (rad, potrošnja, imovina). Prikljujanjem prihoda od poreza na nekretnine, pronaći će se prostor za smanjenje stopa za oporezivanja rada. Masovnom procjenom vrijednosti nekretnina, tržište nekretnina postaje transparentnije, a upravni postupci u kojima je vrijednost nekretnine kriterij ostvarivanja prava i obveza postaju jednostavni i efikasniji. Razvoj sustava procjene vrijednosti nekretnina od osobite je važnosti u sudskim postupcima i postupcima izvlaštenja.	MFIN – PU (u suradnji s MGIPU i MPRAV)

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
				Primjena vrijednosnog poreza na nekretnine - 1. siječnja 2020.			
(2) POBOLJŠANJE RASPOLAGANJA I UPRAVLJANJA DRŽAVNOM IMOVINOM							
1.	<p>Kvalitetnije definiranje politike vlasnika u strateškim trgovačkim društвima u vlasništvu RH</p> <p>Unaprijediti postupak imenovanja uprava i nadzornih odbora strateških trgovачkih društava u vlasništvu RH - ojačati zahtjeve za stručnosti kandidata i transparentnost u postupcima imenovanja.</p> <p>Unaprjeđenje srednjoročnog planiranja i praćenja ostvarenja srednjoročnih ciljeva za strateška trgovacka društva. Srednjoročni planovi poslovanja sadržavat će i strategiju restrukturiranja trgovackog društva.</p> <p>Usklađivanje politike nagrađivanja uprava i nadzornih odbora s ostvarenim rezultatima odnosno povezivanje visine naknade i nagrađivanje s mjeranjem uspješnosti u ostvarivanju postavljenih srednjoročnih ciljeva.</p> <p>Poboljšanje prakse korporativnog upravljanja.</p>	<p>Odluka o uvjetima i postupku za izbor kandidata za članove nadzornih odbora u trgovackim društvima u kojima Republika Hrvatska ili pravne osobe koje je osnovala Republika Hrvatska imaju udio u temeljnog kapitalu</p> <p>Uredba o kriterijima za provedbu javnog natječaja za imenovanje predsjednika i članova uprava trgovackih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku</p> <p>Kodeks korporativnog upravljanja</p> <p>Smjernice za izradu internih akata strateških trgovackih društva u pogledu politike plaća</p>	<p>Definirati metodologiju za utvrđivanje i praćenje srednjoročnih ciljeva strateških trgovackih društava te provesti pilot projekt na manjem broju društava (1-2) - srpanj 2016.</p> <p>Provedba analize trenutnog sustava planiranja u strateškim trgovackim društvima - lipanj 2016.</p> <p>Usvajanje akcijskog plana za utvrđivanje strateških ciljeva poslovanja u strateškim trgovackim društvima - srpanj 2016.</p> <p>Donošenje Kodeksa korporativnog upravljanja - srpanj 2016.</p> <p>Donošenje Smjernica za izradu internih akata strateških trgovackih društva u pogledu politike plaća - srpanj 2016.</p> <p>Izraditi metodološki standardizirane srednjoročne planove poslovanja za sva strateška trgovacka društva za razdoblje 2017.-2020. - studeni 2016.</p> <p>Ojačati administrativne kapacitete DUUDI-ja za praćenje poslovanja strateških trgovackih društava kroz</p>	<p>Kratkoročno neće biti učinka na DP</p>	<p>Odgovornije upravljanje i uspješnije poslovanje trgovackih društava</p>	<p>DUUDI</p>	

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
				dodatno zapošljavanje i edukaciju - prosinac 2016.			
2.	Finansijsko restrukturiranje strateških trgovачkih društava u poteškoćama	Provesti finansijsko restrukturiranje strateških trgovачkih društava (s najvećom razinom zaduženosti i poteškoćama u otplati na osnovu Analize poslovanja i važnosti strateških trgovачkih društava uz pomoć vanjskih stručnjaka iz mjere Reevaluacije strateške imovine i podataka društava). Donijeti nove planove restrukturiranja i osigurati strogi nadzor u provedbi planova restrukturiranja.	Odluka VRH o utvrđivanju popisa trgovacačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH Zaključak VRH o prihvaćanju Planova restrukturiranja strateških trgovacačkih društava u poteškoćama	DUUDI će definirati metodologiju za nadzor provedbe restrukturiranja u strateškim trgovacačkim društima - lipanj 2016. Donošenje planova restrukturiranja - studeni 2016. Započeti s provedbom planova restrukturiranja - studeni 2016.	Procjena je moguća tek nakon što se izrade planovi restrukturiranja	Smanjenje razine zaduženosti strateških trgovacačkih društava, a time i zaduženosti opće države	DUUDI MFIN strateška trgovacačka društva
3.	Reevaluacije strateške imovine i smanjenje državnog portfelja trgovacačkih društava	Revizija popisa trgovacačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH temeljem analize poslovanja i važnosti strateških trgovacačkih društava. Identifikacija i priprema za privatizaciju ne strateških trgovacačkih društava iz portfelja DUUDI-a i CERP-a. Prodaja ne-strateških trgovacačkih društava iz portfelja DUUDI-a i CERP-a Izmjenama Zakona o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu RH u dijelu koji se odnosi na upravljanje i raspolažanje dionicama i poslovnim udjelima omogućiti učinkovito smanjenje državnog portfelja	Zakon o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu RH Uredba VRH o načinu prodaje dionica i poslovnih udjela Odluka VRH o utvrđivanju popisa trgovacačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH Zaključak VRH o prihvaćanju Plana privatizacije ne strateških trgovacačkih društava Provođenje natječaja za prodaju dionica i poslovnih udjela ne strateških poduzeća	Prodaja ne-strateških trgovacačkih društava - lipanj 2016. - kontinuirano Analiza poslovanja i važnosti strateških trgovacačkih društava uz pomoć vanjskih stručnjaka - lipanj 2016. Izmjena Odluke o utvrđivanju popisa trgovacačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za RH - srpanj 2016. Izmjene i dopune Zakona o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu RH - srpanj 2016. Donošenje Plana privatizacije ne strateških trgovacačkih društava (uključujući i poduzeća u portfelju CERP-a) - kolovoz 2016.	cca 500 milijuna EUR u 2016. i prvoj polovici 2017. od prodaje stanova, poslovnih prostora, zemljišta, uplate dividende, prodaje dionica i poslovnih udjela	Smanjenje proračunskog deficita i javnog duga te povećanje kreditnog rejtinga	DUUDI

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		prodajom dionica i poslovnih udjela ne strateških poduzeća.		Izmjena Uredbe o načinu prodaje dionica i poslovnih udjela - rujan 2016. Objava natječaja po jednostavnijoj proceduri - listopad 2016.			
4.	Smanjenje državnog portfelja stanova, poslovnih prostora i zemljišta	Izmjenama Zakona o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu RH u dijelu koji se odnosi na upravljanje i raspolažanje nekretninama omogućiti učinkovito smanjenje državnog portfelja vlasništva nad stanovima, poslovnim prostorima i zemljištima te aktivaciju neiskorištene državne imovine (npr. stavljanje u funkciju prostora bivših vojarni).	Odluka VRH o prodaji stanova u vlasništvu RH Zakon o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu RH Uredba o načinima raspolažanja nekretninama u vlasništvu RH Provođenje natječaja za prodaju nekretnina	Donošenje Odluke o prodaji stanova u vlasništvu RH - lipanj 2016. Donošenje izmjena Zakona o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu RH - srpanj 2016. Izmjena Uredbe o načinima raspolažanja nekretninama u vlasništvu RH - rujan 2016. Objava natječaja - listopad 2016.		Smanjenje proračunskog deficita i javnog duga te povećanje kreditnog rejtinga	DUUDI
5.	Redefiniranje pojma i strukture sveobuhvatne evidencije državne imovine	Osigurati transparentan uvid u opseg i strukturu imovine u vlasništvu RH kroz podatkovnu i programsku nadogradnju postojećeg Registra državne imovine odnosno izgradnju i implementaciju informacijskog sustava za upravljanje državnom imovinom ISUDIO. Dugoročna transformacija Registra državne imovine iz administrativnog u upravljački sustav.	Zakon o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu RH Uredba VRH o ustrojstvu, načinu vođenja i sadržaju Središnjeg registra državne imovine	Izmjene i dopune Zakona o upravljanju i raspolažanju imovinom u vlasništvu RH - srpanj 2016. Dovršenje aplikacijskog sustava prve faze projekta ISUDIO - srpanj 2016. Javni natječaj za provedbu druge faze ISUDIO - od srpnja do rujna 2016. Donošenje Uredbe o ustrojstvu, načinu vođenja i sadržaju Središnjeg registra državne imovine - rujan 2016. Uvođenje sustava (po prvoj fazi projekta) u rad - 31. prosinca 2016.		Unaprijeđen normativni okvir kao infrastrukturna prepostavka operacionalizacije projekta. Cjelovit obuhvat ažurnih i autentičnih pravnih, fizičkih, ekonomskih i finansijskih podataka o imovini u vlasništvu RH, u srednjem i dugom roku. Doprinos informatizaciji javne uprave. Elektronsko povezivanje s temeljnim i javnim registrima i elektronski unos podataka u srednjem i dugom roku.	DUUDI

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
(3) SMANJENJE FISKALNIH RIZIKA ZDRAVSTVENOG SUSTAVA							
1.	Izmjene u sustavu zdravstvenog osiguranja	Povećati prihode u sustavu zdravstva kroz različite modele osiguranja.	Izmjena općeg akta HZZO-a kojim se određuje cijena premije za dopunsko zdravstveno osiguranje Izmjene Zakona o osnovnom zdravstvenom osiguranju i izmjena zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju	Modifikacija postojećeg dopunskeg zdravstvenog osiguranja i uvođenje novog tipa osiguranja za nestandardne zdravstvene usluge, u konzultaciji s relevantnim interesnim skupinama Povećanje cijene dopunskeg zdravstvenog osiguranja sa 70 kn na 89 kn - svibanj 2016. Povećanje najvišeg iznosa sudjelovanja u troškovima zdravstvene zaštite s 2000 kn na 3000 kn za one koji nemaju dopunsko zdravstveno osiguranje - lipanj 2016. Uvođenje dodatnog zdravstvenog osiguranja - rujan 2016.	1 milijarda kn dodatnih prihoda do kraja 2019. i to na sljedeći način: 2016.- 100.000.000 kn 2017.- 300.000.000 kn 2018.- 300.000.000 kn 2019.- 300.000.000 kn	Finansijska stabilnost zdravstvenog sustava	MIZ
2.	Reforma hitne medicine	Uvođenje reda u sustav i finansijsko rasterećenje bolničkog sustava, te racionalna upotreba ljudskih i materijalnih resursa s ciljem omogućavanja dostupnosti hitne medicinske usluge.	Pravilnik o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje djelatnosti hitne medicine Nova Mreže hitne medicine Pravilnik o uvjetima, organizaciji i načinu obavljanja hitne medicine	Reorganizacija objedinjenog hitnog bolničkog prijama - lipanj 2016. Reorganizacija izvanbolničke hitne medicine - lipanj 2016. Uključivanje primarne zdravstvene zaštite s ciljem rasterećivanja objedinjenih hitnih prijama - lipanj 2016. Donošenje novog Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje djelatnosti hitne medicine - lipanj 2016. Donošenje nove Mreže hitne medicine - lipanj 2016.	Smanjenje rashoda u razdoblju 2016.-2019. za 50 milijuna kn. (uključuje: cijenu nepotrebogn izlaska tima IHMS umjesto izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite (PZZ-a); cijenu nepotrebnih pretraga i pregleda; cijenu ponavljanja sličnih pretraga i pregleda; cijenu mjera za smanjivanje nepotrebno dugih lista čekanja (prekovremeni rad zdravstvenih radnika, utilizacija medicinskih uređaja, dodatni troškovi režija zdravstvenih	Finansijska stabilnost zdravstvenog sustava; podizanje kvalitete zdravstvene zaštite; veća dostupnost zdravstvenih usluga; usklađivanje pristupa hitnim službama s pristupom primarnoj zdravstvenoj skrbi.	MIZ

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
				Donošenje novog Pravilnika o uvjetima, organizaciji i načinu obavljanja hitne medicine - lipanj 2016.	ustanova; cijenu liječenja kasno otkrivenih bolesti)		
3.	Reorganizacija mreže bolnica	Podizanje kvalitete, uvođenje racionalizacije i postizanje finansijski održivog sustava, reda i transparentnosti istog, te eliminiranje dugovanja u bolničkom sustavu mjerama reorganizacije i racionalizacije poslovanja.	Odluka VRH o obustavi postupka sanacije za javne ustanove u zdravstvu Sporazum između ministarstva, osnivača i zdravstvene ustanove zbog utvrđivanja načina podmirivanja nastalih i nepodmirenih obveza (kako sanacija nije polučila rezultate, u sporazume s ustanovama navest će se dugovanja pojedine ustanove, način podmirivanja duga i rok njihovog podmirivanja) Zakon o kvaliteti zdravstvene zaštite	Donošenje Odluke o obustavi postupka sanacije za javne ustanove u zdravstvu - travanj 2016. Izrada i donošenje plana racionalizacije poslovanja s utvrđivanjem dinamike podmirivanja nepodmirenih obveza od strane bolnica - lipanj 2016. Objektivna snimka postojećeg stanja i plan rekonstrukcije mreže bolničkog sustava (provedba MZ) - lipanj 2016. Novo određivanje djelatnosti ustanova (provedba MZ) - lipanj 2016. Funkcionalno povezivanje ustanova (provedba MZ, osnivač) - rujan 2016. Provedba nove kadrovske i prostorne prilagodbe i prenamjene djelatnosti - rujan 2016. Opremanje dnevnih bolnica i jednodnevnih kirurgija (provedba MZ, EU sredstva) - 2016.-2020. Zbrinjavanje eventualnog viška zaposlenih (provedba MZ, osnivač, ustanova) - kontinuirano	Smanjenje rashoda u razdoblju 2016.-2019. za 1.050.000.000 kn (uključuje: smanjenje kapaciteta za akutnu skrb; povećanje kapaciteta dnevnih bolnica; povećanje kapaciteta za dugoročnu i palijativnu skrb; osiguranje racionalne i održive razine resursa; cijenu nepotrebne hospitalizacije kroničnih bolesnika radi kasnog prepoznavanja pogoršanja njihovog zdravstvenog stanja)	Podizanje kvalitete zdravstvene zaštite; veća dostupnost zdravstvenih usluga; racionalnije korištenje svih resursa bolničkog zdravstvenog sustava (radnici, oprema, prostor)	MIZ

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
				<p>Sklapanje Sporazuma između ministarstva, osnivača i zdravstvene ustanove zbog utvrđivanja načina podmirivanja nastalih i nepodmirenih obveza (kako sanacija nije polučila rezultate, u sporazume s ustanovama navest će se dugovanja pojedine ustanove, način podmirivanja duga i rok njihovog podmirivanja) - svibanj 2016.</p> <p>Izrada novog Zakona o kvaliteti zdravstvene zaštite - prosinac 2016.</p>			
4.	Racionalizacija i reorganizacija nezdravstvenih usluga u bolnicama	Unapređenje organizacije pružanja nezdravstvenih usluga, povećanje produktivnosti osoblja, uvođenje efikasnijih modela rada i racionalizacija potrošnje za nemedicinske usluge.	Usklađivanje postojećih akata zbog provedbe ostvarenja planiranih aktivnosti (npr. statut i drugi opći akti zdravstvenih ustanova)	<p>Reorganizacija zaštitarske službe - lipanj 2017.</p> <p>Reorganizacija službe pranja rublja - lipanj 2017.</p> <p>Reorganizacija službe čišćenja nemedicinskih površina - rujan 2017.</p> <p>Reorganizacija administrativnih i finansijskih službi – prosinac 2017.</p> <p>Racionalizacija tehničke službe - prosinac 2017.</p> <p>Zbrinjavanje viška zaposlenih - 2016.-2020.</p> <p>Određivanje referentnih cijena obroka</p>	100 milijuna kuna smanjenja rashoda u razdoblju 2016.-2019.	Smanjenje nepotrebnih rashoda, finansijska stabilnost zdravstvenog sustava	MIZ
5.	Reforma primarne zdravstvene zaštite	Poboljšanje dostupnosti zdravstvene zaštite i racionalizacija unutar sustava.	<p>Donošenje nove mreže PZZ</p> <p>Donošenje nove mreže javno zdravstvene službe</p>	<p>Reorganizacija mreže PZZ - 1-10 godina</p> <p>Opremanje ordinacija PZZ - 4 godine</p>	50 milijuna kuna smanjenja rashoda u razdoblju 2016.-2019.	Veća dostupnost zdravstvenih usluga; racionalnije korištenje resursa	MIZ

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		Ograničenje broja pacijenata (500-1500) u PZZ po liječniku. Porast patronažne službe		Edukacija liječnika u PZZ - 4 godine Racionalizacija mreže biokemijskih laboratorija - 1 godina			
6.	Daljnja provedba objedinjene javne nabave, strože kontrole propisivanja lijekova i informatizacija sustava	Racionalizacija potrošnje lijekova kroz kontrolu, objedinjenu nabavu i ostale mjere.	Usklađivanje postojećih akata zbog provedbe ostvarenja planiranih aktivnosti Izrada novog Pravilnika o mjerilima za određivanje cijena lijekova	Promjena referentnih zemalja za određivanje cijena lijekova - lipanj 2016. Objedinjena nabava generičkih, inovativnih i skupih lijekova - prosinac 2016. Intenzivnija primjena modela objedinjene javne nabave u cilju racionalizacije sustava - prosinac 2016. Kontrola bolničke potrošnje lijekova - kontinuirano Kontrola posebno skupih lijekova - kontinuirano	Smanjenje rashoda u razdoblju od 2016.-2019. u iznosu od 350 milijuna kn.	Finansijska stabilnost zdravstvenog sustava; smanjenje nepotrebnih rashoda; postizanje ušteda na godišnjoj razini, a koje bi trebale biti uložene u poboljšanje usluge i liječenje bolesnika	MIZ

(4) POBOLJŠANJE ODRŽIVOSTI MIROVINSKOG SUSTAVA

1.	Poticanje dužeg ostanka u svijetu rada	Usporiti priljev novih korisnika starosnih mirovin kroz: - skraćenje roka za povećanje dobi za ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu u odnosu na važeći ZOMO (usklađivanje dobi za stjecanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu žena s muškarcima trajalo bi do 31.12.2024.; od 1.1.2028. pravo na prijevremenu starosnu mirovinu ostvarivo bi	Zakon o mirovinskom osiguranju	Donošenje izmjena ZOMO-a - prosinac 2016.	Potencijalno usporavanje rashoda državnog proračuna	Dulji ostanak na tržištu rada i smanjenje poticaja za ranije umirovljenje	MRMS
----	--	---	--------------------------------	---	---	---	------

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		<ul style="list-style-type: none"> - osiguranik s 62 godine života i 35 godina staža) skraćenje roka za povećanje dobi za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu u odnosu na važeći ZOMO za muškarce i žene (od 1.1.2028. pravo na starosnu mirovinu ostvarivao bi osiguranik s 67 godina života) - uvođenje jedinstvene mjesecne stope penalizacije za prijevremenu starosnu mirovinu u iznosu 0,3% - dodatno produljenje roka za odlazak u starosnu mirovinu za deficitarna zanimanja i one koji to žele 					
2.	Unaprjeđenje sustava staža osiguranja s povećanim trajanjem	Smanjenje ukupnog broja radnih mjesta i zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem za oko 50%.	Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem	<p>Revidirana lista zanimanja i radnih mjesta na kojima se staž računa s povećanim trajanjem - travanj 2016.</p> <p>Izmjene Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem - prosinac 2016.</p>	<p>Potencijalno usporavanje rashoda državnog proračuna</p>	Dulji ostanak na tržištu rada	MRMS
3.	Osigurati dosljednost kriterija povezanih s definicijom invalidnosti/invaliditeta	<p>Uspostava poboljšanog algoritma medicinskog vještačenja kroz izradu smjernica te točnog definiranja objektivnih dijagnostičkih metoda, odnosno ispitivanja funkcionalnih sposobnosti osiguranika.</p> <p>Osigurati novu sistematizaciju (stupnjevanje) invalidnosti/invaliditeta i pripadajućih mirovinskih i</p>	<p>Pisane smjernice u postupku ocjene radne sposobnosti, odnosno nova lista funkcionalnih sposobnosti i tjelesnog oštećenja</p> <p>Uredba VRH o metodologiji vještačenja;</p> <p>Zakon o jedinstvenom tijelu vještačenja</p>	<p>Donošenje Uredbe o metodologiji vještačenja - prosinac 2016.</p> <p>Usvajanje Izmjena i dopuna Zakona o jedinstvenom tijelu vještačenja - prosinac 2016.</p> <p>Usvajanje Izmjena i dopuna Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom - prosinac 2016.</p>	<p>Potencijalno smanjenje rashoda državnog proračuna zbog objektivnijeg i daleko produktivnijeg i učinkovitijeg vještačenja – nije moguće procijeniti točne fiskalne efekte u ovom trenutku.</p> <p>Nakon cjelokupnog restrukturiranja sustava vještačenja i ukupnih troškova budućeg ZOSI-a,</p>	<p>Unaprjeđenjem postupka vještačenja kroz standardizaciju i izradu algoritama, postići će se izjednačavanje kriterija, uz zadržavanje instituta revizije ocjena radne sposobnosti te uz osiguravanje kontinuirane edukacije vještaka.</p> <p>Informatizacija poslovnog procesa te uspostava sustava upravljanja i</p>	MRMS

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		socijalnih povlastica koja je prilagođena zakonskim i gospodarskim promjenama i modernom tržištu rada u Republici Hrvatskoj i Europskoj Uniji.	Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom Pravilnik o utvrđivanju kvote zapošljavanja osoba s invaliditetom	Usvajanje Pravilnika o utvrđivanju kvote zapošljavanja osoba s invaliditetom - prosinac 2016.	bit će izračunat fiskalni učinak.	arhiviranja dokumentacijom. Znatno učinkovitije ulaganje prikupljenih naknada i svrhe isplate poticaja i nagrada pri zapošljavanju osoba s invaliditetom te za provođenje projekata i programa za zapošljavanje osoba s invaliditetom (rehabilitacija i uloga rehabilitacijskih centara), a koja osigurava ZOSI (namjenski prihodi). Postojanje nadzora i kontrole u sustavu vještačenja ima odvraćajući učinak te smanjuje mogućnost korupcije.	

(5) POBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI SUSTAVA SOCIJALNIH NAKNADA

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
1.	Konsolidacija naknada u sustavu socijalne skrbi na državnoj razini	<p>Određivanje naknada na koje će se primjenjivati dohodovni i imovinski cenzus i standardizacija kriterija za dodjelu socijalnih naknada (naknada iz sustava socijalne skrbi i drugih sustava).</p> <p>Osiguravanje razmjene podataka o socijalnim naknadama koje dodjeljuju JLPRS te poticanje na uvođenje dohodovnog i imovinskog cenzusa za ostvarivanje tih naknada.</p>	<p>Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi</p> <p>Akcijski plan za konsolidaciju socijalnih naknada za razdoblje 2016.-2020.</p> <p>Izmjena Zakona o doplatku za djecu</p> <p>Formaliziranje odnosa između VRH i Hrvatske zajednice županija i Udruge gradova, o dostavi podataka JCN o socijalnim naknadama koje odobravaju JLPRS, korisnicima koji ih ostvaruju i drugim značajnim pokazateljima, odnosno prikupljanje podataka o socijalnim naknadama općina</p>	<p>Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi - lipanj 2016.</p> <p>Usvajanje Akcijskog plana konsolidacije socijalnih naknada za razdoblje 2016.-2020. - rujan 2016.</p> <p>Usvajanje Izmjena Zakona o doplatku za djecu - rujan 2016.</p>	<p>Fiskalni učinak očekuje se tek od 2017., na osnovu simulacije uvođenja imovinskog cenzusa prilikom ostvarivanja prava na doplatak za djecu (npr. drugi automobil, druga imovina koja ne služi za osnovne životne potrebe).</p>	<p>Standardizacijom kriterija te uvođenjem dohodovnog i/ili imovinskog cenzusa kod ostvarivanja određenih socijalnih naknada postići će se pravedniji sustav dodjele socijalnih naknada, bolja ciljanost prema najugroženijim skupinama društva te općenito veća transparentnost sustava socijalnih naknada.</p>	MSPM
2.	Uspostava jedinstvenog centra za naknade (JCN) povezivanjem podataka i objedinjenom administracijom naknada	Objedinjavanje administriranja naknada u sustavu socijalne zaštite omogućiće nadzor nad primicima po osnovi socijalne zaštite, spriječiti će se zlouporabe u sustavu u obliku „neprijavljivanja“ pojedinih promjena od strane korisnika i povećati transparentnost isplate naknada i veću dostupnost korisnicima.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi	<p>Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi vezano uz odgodu roka uvođenja JCN-a radi redefiniranja načina njegove uspostave - lipanj 2016.</p> <p>Izmjene propisa kojima se uređuju druga prava (socijalne naknade) - prosinac 2016.</p>	<p>Godišnje izdvajanje za administriranje (ZMN, DD, RRP) 2014. – 4.100.046.000 kn</p> <p>Godišnje izdvajanje za administriranje sustava JCN 2018. - 3.499.488.000 kn</p> <p>Godišnja ušteda (po uspostavi administriranja svih naknada u JCN): 600.598.000 kn</p>	<p>Pojednostavljivanje postupka ostvarivanja prava, osiguravanje standardizacije procesa, uvođenje zajamčenog minimalnog standarda, osiguravanje provjere prava u realnom vremenu, omogućavanje analize kroz mikrosimulaciju i kontrolu troškova kao podlogu za donošenje javnih politika.</p>	
3.	Određivanje zajamčenog minimalnog standarda	<p>Preduvjet za određivanje i nadzor nad provedbom zajamčenog minimalnog standarda je uspostava JCN-a i MISOSS aplikacije.</p> <p>Određivanje limita za kumulaciju socijalnih naknada, odnosno prihoda</p>	<p>Zakon o socijalnoj skrbi</p> <p>Ostali zakonski propisi potrebni za uvođenje standardizacije kriterija te dohodovnog i imovinskog cenzusa u skladu s Akcijskim planom konsolidacije</p>	<p>Objava natječaja za dizajniranje, razvoj i implementaciju Informacijskog sustava za upravljanje administriranjem i isplatom naknada u Jedinствenom centru za</p>		<p>Povećat će se radna motivacija radno sposobnih korisnika socijalnih naknada te stvoriti preduvjeti za određivanje minimalnog iznosa potrebnog za zadovoljenje osnovnih</p>	

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		koji se (ne)ubrajaju u prihode prilikom određivanja uvjeta za ostvarivanje socijalnih naknada kako ukupan iznos ostvarenih socijalnih naknada ne bi bio veći od prihoda koji se mogu ostvariti radom (osobito slabo plaćenih radnika), odnosno kako socijalne naknade ne bi slabile radnu motivaciju radno sposobnih korisnika.	socijalnih naknada za razdoblje 2016.-2020.	<p>naknade (MISOSS) - kolovoz 2016.</p> <p>Donošenje drugih zakonskih propisa potrebnih za uvođenje standardizacije kriterija te dohodovnog i imovinskog cenzusa u skladu s Akcijskim planom konsolidacije socijalnih naknada za razdoblje 2016.-2020. - rujan 2016.</p> <p>Donošenje novog Zakona o socijalnoj skrbi - ožujak 2017.</p> <p>Izrada poslovne analize, arhitekture sustava i rešenja dizajna Informacijskog sustava za upravljanje administriranjem i isplatom naknada u Jedinstvenom centru za naknade (MISOSS) - svibanj 2017.</p> <p>Završena testna faza novog izgrađenog sustava - studeni 2017.</p>		životnih potreba ranjivih skupina u svrhu pravednije raspodjele socijalnih naknada i sprečavanja siromaštva.	

II. LAKŠI UVJETI POSLOVANJA I BOLJA INVESTICIJSKA KLIMA

(6) SMANJENJE ADMINISTRATIVNOG OPTEREĆENJA I TROŠKOVA POSLOVANJA PODUZEĆA

1.	Uklanjanje regulatornih i administrativnih prepreka i opterećenja poslovanju i investicijama	Unaprijediti mehanizam identifikacije i uklanjanja prepreka i opterećenja poslovanju i investicijama. Olakšati uvjete poslovanja i investiranja te povećati pravnu sigurnost kroz uklanjanje prepreka i opterećenja te otvoreni savjetodavni dijalog administracije i poslovnog sektora, kroz Radnu skupinu za poslovnu klimu i investicije.	Odluka VRH o osnivanju Radne skupine za poslovnu klimu i investicije Zaključak VRH o usvajanju Akcijskog plana za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do kraja 2016. Zaključak VRH o usvajanju Akcijskog plana za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do kraja 2017.	Osnivanje Radne skupine za poslovnu klimu i investicije te izmjena Odluke o osnivanju Radne skupine za poslovnu klimu i investicije - lipanj 2016. Usvajanje Akcijskog plana za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do kraja 2016. - lipanj 2016. Usvajanje Akcijskog plana za smanjenje administrativnog	Bez fiskalnog učinka na rashode. Moguće je očekivati pozitivne fiskalne učinke na prihodima uslijed povećanja gospodarske aktivnosti zbog olakšanja tržišnih uvjeta poslovanja i investiranja	Pozitivan učinak kroz olakšanje uvjeta poslovanja i investiranja, temeljem otvorenog dijologa s poslovnim sektorom. Doprinos godišnjem rastu BDP-a, pogotovo investicija, može biti i veći od 2 postotna boda, izravno oviseći o stupnju administrativnog rasterećenja i broju	MINGO
----	--	---	--	---	--	---	-------

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		Djelovanje Radne skupine temeljit će se na Akcijskim planovima s mjerama za uklanjanje svih vrsta prepreka i opterećenja za gospodarstvo, uključujući i mјere (1) predložene kao rezultat primjene i proširenja <i>Standard Cost Model (SCM)</i> mјerenja, (2) za povećanje lakoće poslovanja (<i>Doing Business</i>), (3) za smanjenje regulatorne restriktivnosti tržišta/gospodarstva (OECD <i>Product Market Regulation</i>), (4) za EU reformu tržišta usluga i reguliranih profesija.		<p>opterećenja gospodarstva do kraja 2017. - studeni 2016.</p> <p>Izmjena propisa temeljem usvojenog Akcijskog plana za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do kraja 2016. - prosinac 2016.</p> <p>Izmjena propisa temeljem usvojenog Akcijskog plana za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do kraja 2017. - travanj 2017.</p> <p>Izvještavanje Vlade RH o napretku od strane Radne skupine - jednom mјesečno</p>		uklonjenih regulatornih prepreka.	
2.	Mjerenje administrativnog opterećenja gospodarstva Standard Cost Model (SCM) metodologijom	<p>Smanjiti administrativne troškove poslovanja za minimalno 20% do kraja 2016. u području pokretanja poslovanja trgovачkog društva i obrta, zaštite na radu, zdravstvenih i sanitarnih uvjeta te energetske učinkovitosti u gradnji, te dodatno u području trgovine i posredovanja u prometu nekretnina.</p> <p>Proširiti SCM mјerenje na cijelu postojeću regulativu u području gospodarstva te provesti smanjenje izmјerenog administrativnog opterećenja do lipnja 2018. za minimalno 25%.</p>	Izmjene propisa i postupanja kojima se regulira poslovanje u 6 navedenih područja, kao i u ostalim regulatornim područjima gospodarstva, slijedom provedenog proširenja SCM mјerenja	<p>Izvješće o provedbi Akcijskog plana za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva s mjerama rasterećenja za minimalno 20% do kraja 2016. u području pokretanja poslovanja trgovачkog društva i obrta, zaštite na radu, zdravstvenih i sanitarnih uvjeta te energetske učinkovitosti u gradnji, te dodatno u području trgovine i posredovanja u prometu nekretnina - lipanj 2016.</p> <p>Donošenje Odluke o proširenju SCM mјerenja na cijelu postojeću regulativu u području gospodarstva i smanjenju administrativnog opterećenja gospodarstva do lipnja 2018. za minimalno 25% - lipanj 2016.</p>	<p>Bez fiskalnog učinka na rashode.</p> <p>Moguće je očekivati pozitivne fiskalne učinke na prihodima uslijed povećanja gospodarske aktivnosti zbog administrativnog rasterećenja.</p>	<p>Pozitivan učinak na povećanje gospodarske aktivnosti, povećanje broja radnih mjesta, izvoz i razvoj inovacija uslijed olakšanih uvjeta poslovanja.</p> <p>Doprinos godišnjem rastu BDP-a, pogotovo investicija, može biti i veći od 2 postotna boda, izravno oviseći o stupnju administrativnog rasterećenja i broju uklonjenih regulatornih prepreka.</p>	MINGO

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
				Provđba mjera sukladno Akcijskom planu za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do kraja 2016. i Akcijskom planu za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do kraja 2017.			
3.	Nastavak liberalizacije i reforme tržišta usluga	Međuresorno osigurati administrativno lakši pristup tržištu usluga, sukladno EU pravilima slobode unutarnjeg tržišta kroz uklanjanje preostalih regulatornih prepreka. U suradnji s Europskom komisijom, Ministarstvo gospodarstva vodi bazu podataka o preostalim regulatornim preprekama slobodi tržišta usluga koje je potrebno ukloniti temeljem EU Direktive o uslugama.	EU Direktiva o uslugama tj. Zakon o uslugama EU Strategija za unutarnje tržište Izmjene zakonskih i podzakonskih akata koji reguliraju tržište usluga revizora, poreznih savjetnika, računovođa, odvjetnika, autoškola, arhitekata i inženjera.	Uklanjanje preostalih prepreka tržištu usluga revizora, poreznih savjetnika i računovođa, odvjetnika, autoškola sukladno Akcijskom planu za smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva do kraja 2016.	Bez fiskalnog učinka na rashode. Moguće je očekivati pozitivne fiskalne učinke na prihodima uslijed povećanja gospodarske aktivnosti na tržištu usluga zbog olakšanja tržišnih uvjeta poslovanja.	Pozitivan učinak na sniženje cijena i povećanje kvalitete za potrošače te povećanje efikasnosti poslovanja uslijed većeg tržišnog natjecanja i konkurenциje. Smanjenjem administrativnog opterećenja za pristup tržištu usluga povećat će se poslovne prilike, uključujući prilike za razvoj novih vrsta usluga, novih poslovnih modela i digitalnih platformi. Procijenjeni doprinos godišnjem rastu BDP-a EU sljedom liberalizacije tržišta usluga je okvirno 0,8 do 1,5 postotnih bodova, uz dodatni potencijal koji je moguć u slučaju ambicioznije deregulacije tržišta usluga.	MINGO
4.	Razvoj elektroničkih postupaka za pokretanje i obavljanje poslovanja	Poticanje razvoja elektroničkih postupaka za jednostavno pokretanje poslovanja i dobivanje dozvola za obavljanje uslužnih djelatnosti. U okviru Centra unutarnjeg tržišta EU cut.hr razvija se elektronička Jedinstvena kontaktna točka za usluge psc.hr kao portal koji	EU Direktiva o uslugama tj. Zakon o uslugama EU Strategija za unutarnje tržište Odluka VRH o uvođenju elektroničkih postupaka za registraciju poslovnog nastana i ishođenje dokumentacije za obavljanje uslužnih djelatnosti - svibanj 2016. Izmjene propisa: - kojima se uvodi online osnivanje d.o.o. i j.d.o.o., revidiranje upisa	Donošenje Odluke o uvođenju elektroničkih postupaka za registraciju poslovnog nastana i ishođenje dokumentacije za obavljanje uslužnih djelatnosti - svibanj 2016. Izmjene propisa: - kojima se uvodi online osnivanje d.o.o. i j.d.o.o., revidiranje upisa		Pojednostavljenjem pokretanja poslovanja smanjiti će se visoka razina administrativnog opterećenja te osigurati jednostavniji, brži i jeftiniji pristup tržištu. Integriranjem informacija o regulatornim uvjetima i razvojem elektroničkih postupaka za započinjanje	MINGO/MP RAV

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		<p>objedinjava ključne informacije o uvjetima započinjanja poslovanja na tržištu usluga te nudi poveznice na elektroničke postupke za lakšu registraciju poslovog nastana i ishodjenje dokumentacije za obavljanje uslužnih djelatnosti, nakon što se navedeni elektronički postupci integriraju u sustav e-Građani i e-Poslovanje.</p> <p>Provedba EU načela "once-only" prema kojemu nadležna tijela ne smiju isti podatak tražiti od poslovnih subjekata više od jednom, već iste interoperabilno razmjenjivati.</p>	<p>(temeljem Zakona o uslugama)</p> <p>Zakonodavne izmjene zbog uvođenja jednostavne elektroničke registracije poslovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> I. faza Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru II. faza Zakon o trgovackim društvima Zakon o sudskom registru Zakon o sudskim pristojbama Zakon o javnobilježničkim pristojbama Pravilnik o načinu upisa u sudski registar Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi 	<p>djelatnosti i obveza sudskih službenika na potpunu provedbu jednostavnijih registarskih postupaka (I. faza) - rujan 2016.</p> <p>- kojima se pojednostavljuje cjelokupna procedura registracije poslovanja (II. faza) - siječanj 2017.</p> <p>Nadogradnja informacijskog sustava sudskog registra - prosinac 2016.</p> <p>Poboljšanje kvalitete sadržaja informacija o uvjetima poslovanja putem i dodavanje poveznica na elektroničke postupke na portalu Jedinstvene kontaktne točke - prosinac 2016.</p>		<p>uslužne djelatnosti, i za okvirno 80% se skraćuje vrijeme potrebno za prikupljanje potrebnih informacija kao i administrativne radnje za započinjanje poslovanja na tržištu usluga.</p>	
5.	Daljnje smanjenje i ukidanje neporeznih davanja	<p>Do kraja 2016. smanjiti parafiskalno opterećenje poslovanja u iznosu od najmanje 330 milijuna kuna odnosno 0,1% BDP-a iz 2014., ukidanjem ili smanjenjem parafiskalnih nameta s najvećim učinkom na poslovanje.</p> <p>Uvesti mehanizam prethodne kontrole kod propisivanja novih i promjene postojećih neporeznih davanja i utvrditi mogućnosti za administrativno rasterećenje vezano uz plaćanje neporeznih davanja.</p>	<p>Odluka VRH o uređenju sustava neporeznih davanja</p> <p>Izmjene propisa kojima se regulira parafiskalno rasterećenje</p>	<p>Donošenje Plana parafiskalnog opterećenja i utvrđivanje popisa parafiskalnih nameta čije smanjenje odnosno ukidanje će se regulirati izmjenama propisa do kraja 2016. - svibanj 2016.</p> <p>Stupanje na snagu izmijenjenih propisa kojima se regulira parafiskalno rasterećenje - prosinac 2016.</p>	<p>Bez fiskalnog učinka na rashode (obzirom da parafiskalni nameti metodološki ne predstavljaju fiskalne prihode).</p> <p>Dakako, moguće je očekivati pozitivne fiskalne učinke na prihodima uslijed povećanja gospodarske aktivnosti zbog parafiskalnog rasterećenja.</p>	<p>Vremenska i finansijska ušteda za gospodarstvo, čime se više kapitala oslobađa za investicije u radna mjesta, izvoz, inovacije i dr.</p>	MFIN
6.	Reforma javne nabave kroz pojednostavljenje i digitalizaciju	Smanjenje administrativnog opterećenja gospodarstva uvođenjem elektroničke	Zakon o javnoj nabavi	Izrada nacrta prijedloga Zakona o javnoj nabavi - lipanj 2016.	Bez fiskalnog učinka na rashode.	Povećanje efikasnosti sudjelovanja poslovnih subjekata, posebice malih	MINGO

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		dostave ponuda (e-nabava), Europske jedinstvene dokumentacije o nabavi (ESPD) te povezivanjem ključnih javnih registara (sudski i obrtni register, porezna uprava, i dr.) sa sustavom Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH) kojim upravljaju Narodne novine.		Implementacija Europske jedinstvene dokumentacije o nabavi (ESPD) na osnovi standardnog obrasca u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske (EOJN) - lipanj 2017. Povezivanje javnih registara s EOJN kroz implementaciju interoperabilnog rješenja - rujan 2017. Razvoj novog modula u EOJN kojim će se omogućiti da se podaci o poslovnim subjektima, koji se vode u javnim registrima, a zahtijevaju se u postupcima javne nabave, automatski dohvate prilikom pripreme e-ponude	Dakako, moguće je očekivati pozitivne fiskalne učinke na prihodima uslijed povećanja gospodarske aktivnosti. Dodatno smanjenje administrativnih troškova koji su bili uzrokovani ishodišnjem različitih potvrda koje izdaju razna nadležna tijela. Poticaj sudjelovanju većeg broja poslovnih subjekata na tržištu javne nabave što će pridonijeti većoj razini tržišnog natjecanja pa time i učinkovitim trošenju javnog novca.	i srednjih poduzetnika, u postupcima javne nabave.	
(7) OLAKŠANJE FINANCIRANJA, RAZDUŽIVANJA I RESTRUKTURIRANJA PODUZEĆA							
1.	Ubrzanje razduživanja kroz poticanje otpisa potraživanja	Izmjenama zakonodavnog okvira stvoriti poticajniji okvir za rješavanje problema nenaplativih odnosno teško naplativih potraživanja te smanjiti broj parničnih postupaka radi naplate potraživanja kako bi se cijeli postupak razduživanja ubrzao, kao i smanjio broj neprihodujućih plasmana u bilanci banaka. Izmjene ide u smjeru poticanja izvan sudskog rješavanja kako bi se smanjio broj parničnih postupaka i time ubrzao proces razduživanja/smanjivanja NPL-ova	Zakon o porezu na dobit - otpis potraživanja kao porezno priznatog rashoda za već utvrđena teško naplativa/nenaplativa potraživanja	Donošenje izmjena Zakona o porezu na dobit - srpanj 2016. Primjena: od 1. siječnja 2017. - 31. prosinca 2017.	Očekuje se neutralan utjecaj na prihod od poreza na dobit.	Omogućavanje bankama smanjenje nenaplativih potraživanja u bilancama.	MF PU

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		Mjera bi bila privremena, odnosno primjenjivala bi se u razdoblju 1 godine i ograničena na zatečena nenaplativa potraživanja.					
2.	Aktivacija finansijskih instrumenata	Osigurati lakši i povoljniji pristup financiranju poslovanja poduzetnika pomoću uvođenja finansijskih instrumenata temeljenih na korištenju EU fondova, a posebno za proizvode koji su nedovoljno zastupljeni na tržištu: mikro-krediti za samozapošljavanje; krediti za socijalno poduzetništvo; mali razvojni krediti; jamstva; subvencije kamata; veći krediti za razvoj MSP-a, fondovi rizičnog kapitala Ukupni investicijski učinak ove mjere uključivši ulaganja privatnog kapitala banaka i drugih investitora iznosi više od 600 milijuna EUR u razdoblju do kraja 2020.	Potpisivanje sporazuma s HBOR-om i HAMAG-om za otvaranje novih kreditnih i jamstvenih linija za financiranje malih i srednjih poduzetnika s povoljnijim uvjetima od dosadašnjih linija Sporazum s odabranim finansijskim partnerima za pokretanje finansijskih instrumenata temeljenih na vlasničkim ulaganjima - fondovi rizičnog kapitala	Usvajanje seleksijskih Kriterija za odabir operacija od strane Odbora za praćenje - svibanj 2016. Potpisivanje Sporazuma o financiranju finansijskih instrumenata - lipanj 2016. Odabir komercijalnih banaka - partnera u provedbi finansijskih instrumenata - listopad 2016. Početak plasmana sredstava putem novih finansijskih instrumenata - studeni 2016.	Indirektno povećanje prihoda državnog proračuna kao posljedica većih ulaganja u gospodarske aktivnosti od strane malih i srednjih poduzetnika	Olakšavanje pristupa financiranju za mala i srednja poduzeća kroz poboljšanje uvjeta postojećih te jačanje novih finansijskih instrumenata na tržištu kao što su fondovi rizičnog kapitala	MRRFEU

(8) POVEĆANJE ULAGANJA U ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ U PRIVATNOM I JAVNOM SEKTORU

1.	Povećati javna i privatna ulaganja u istraživanje i razvoj te usmjeriti javna i privatna ulaganja na područja gdje imamo najveće prilike za gospodarski rast na temelju Strategije pametne specijalizacije (S3)	Stvoriti snažne finansijske i koordinacijske mehanizme pomoću kojih će se bolje uskladiti politike ulaganja u istraživanje i razvoj od strane javnog i privatnog sektora. Osigurati najmanje 1 milijardu EUR dodatnih ulaganja u R&D do kraja 2020. od strane javnog i privatnog sektora temeljem korištenja sredstava koji nam stoje na raspolaganju iz EU fondova te pomoći poreznih olakšica.	Odluka VRH o osnivanju Nacionalnog inovacijskog vijeća kao krovnog koordinacijskog tijela za provedbu Strategije pametne specijalizacije i drugih relevantnih strateških dokumenata Otvaranje natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava za podršku istraživačko-razvojnim aktivnostima poslovнog i javnog sektora - kontinuirano od svibnja 2016.	Objava javnih poziva za dodjelu bespovratnih sredstava za podršku istraživačko-razvojnim aktivnostima poslovнog i javnog sektora - kontinuirano od svibnja 2016. Usvajanje Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte - rujan 2016.	Dodatni prihodi proračuna temeljem pokretanja dodatnih ulaganja u području istraživačko-razvojnih aktivnosti u 2017. u visini od 150 milijuna kn, a do kraja 2020. u visini od 1,5 milijarde kn (povećanje prihoda od PDV-a i drugih poreza) Povećanje poreznih rashoda zbog korištenja olakšica za istraživačko-razvojne aktivnosti u visini od 150	Povećanje dugoročne konkurentnosti hrvatskog gospodarstva temeljem većih ulaganja u istraživanje i razvoj. Poboljšanje gospodarske relevantnosti i kvalitete rada znanstveno-istraživačke zajednice u RH kroz intenzivniju suradnju s gospodarstvom. Glavni pokazatelji uspješnosti:	MINGO MZOS
----	---	---	--	---	---	--	------------

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		U 2016. osigurati raspisivanje natječaja za dodjelu sredstava iz EU fondova u visini 390 milijuna EUR	Novi zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte	Izrada godišnjeg izvješća o provedbi Strategije pametne specijalizacije - ožujak 2017.	milijuna kn godišnje u razdoblju do kraja 2020.	- Povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj (sa 0,8% na 1,4% BDP-a do 2020.)	

(9) UNAPRIJEĐENJE SUSTAVA ZEMLJIŠNIH KNJIGA I KATASTRA TE PROSTORNOG PLANIRANJA

1.	Unaprjeđenje sustava katastra i zemljišnih knjiga U tu svrhu osobito će se revidiranjem pravnih propisa, nastavkom digitalizacije katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka i reorganizacijom rada s posebnim naglaskom na funkcionalno spajanje postojećih registara i institucija pojednostaviti postupci, proširiti ovlaštenja službenika i prenijeti određene ovlasti izvaninstitucionalnim osobama. Ovom mjerom osigurat će se usklađenost katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka sa stvarnim stanjem. Pojednostavljenjem postupaka izvlaštenja i uvođenjem jednostupanjskog sudskeg postupka skratit će se trajanje postupaka i osigurati jedinstvena sudska praksa.	Stvaranje zemljišnog sustava koji osigurava pravnu sigurnost u prometu nekretninama. U tu svrhu osobito će se revidiranjem pravnih propisa, nastavkom digitalizacije katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka i reorganizacijom rada s posebnim naglaskom na funkcionalno spajanje postojećih registara i institucija pojednostaviti postupci, proširiti ovlaštenja službenika i prenijeti određene ovlasti izvaninstitucionalnim osobama. Ovom mjerom osigurat će se usklađenost katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka sa stvarnim stanjem. Pojednostavljenjem postupaka izvlaštenja i uvođenjem jednostupanjskog sudskeg postupka skratit će se trajanje postupaka i osigurati jedinstvena sudska praksa.	1. Zakon o zemljišnim knjigama 2. Zakon o državnoj izmjeri i katastru nekretnina 3. Zakon o geodetskoj djelatnosti 4. Zakon o sudskim pristojbama 5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnobilježničkim pristojbama 6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade 7. Zemljišnoknjižni poslovnik 8. Pravilnik o mjerilima za rad zemljišnoknjižnih referenata 9. Pravilnik o povezivanju zemljišne knjige i knjige položenih ugovora i upisu vlasništva posebnog dijela nekretnine (etažnog vlasništva)	Izrada Detaljnog plana izlaganja katastarskih izmjera i osnivanja i obnove zemljišnih knjiga - lipanj 2016. Uspostava ZIS-a u svim katastarskim uredima i zemljišnoknjižnim odjelima - srpanj 2016. Izrada Programa katastarskih izmjera i osnivanja i obnove zemljišnih knjiga - kolovoz 2016. Izmjena Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade - rujan 2016. Izrada i donošenje Plana provedbe funkcionalnog spajanja - listopad 2016. Izmjene propisa kojima se pojednostavljaju zemljišnoknjižni poslovni procesi i uvodi elektronička komunikacija - I. faza prosinac 2016. Prilagodba drugih propisa - II. faza veljača 2017.	Rashod 10.880.000 kn (ZIS - ukupno obje institucije 2016.)	Sigurnost u potpunost i istinitost registratorskih upisa potaknut će investicijsko okruženje i osigurati temelje za šиру reformu oporezivanja nekretnina.	MPRAV MGIPU
----	--	---	--	--	--	---	-------------

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
			10. Pravilnik o privremenoj javnobilježničkoj tarifi 11. Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika	Izmjene propisa kojima se uspostavlja pravni okvir za provedbu funkcionalnog spajanja - I. faza prosinac 2016. - II. faza prosinac 2017. Ustanovljenje nove institucije - prosinac 2018. Provjeta fizičkog spajanja katastarskih ureda i zemljopisno-knjижnih odjela - prosinac 2020.			
2.	Razvoj informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) i njegovih modula	Uspostava i vođenje informacijskog sustava za potrebe izrade, donošenja, provedbe i nadzora prostornih planova, trajnog praćenja stanja u prostoru i području prostornog uređenja te izrade izvješća o stanju u prostoru. Mjera predstavlja nastavak izgradnje sustava koji se sastoji od više modula koji su pojedinačne aplikacije (eDozvola, eKatalog, ePlanovi, eNekretnine, eArhiv, eInspekcija i dr.) i geoportala za prikaz prostornih slojeva iz pojedinih modula i vanjskih izvora.		Prilagodba ISPU goeportala u skladu s potrebama pojedinačnih modula - prosinac 2016. Reinžinjering sustava eDozvola radi poboljšanja postojećih funkcionalnosti, i prilagodbe sustavu e-Građani; uspostava horizontalne i vertikalne povezanosti unutar ISPU-a, uključivanje preostala 3 ureda u eDozvolu - prosinac 2016. Izrada jedinstvenog modela za implementaciju postojeće prostorno planske dokumentacije i omogućavanje mrežnih usluga - siječanj 2017. ePlanovi: modul za planove nove generacije je uspostavljen u ugovorenom opsegu, a završetak izrade aplikacije moguć je tek po donošenju provedbenih propisa koji su u izradi, kao i novog katastarskog izmjera,	U ovom trenutku nije moguće odrediti pozitivne fiskalne učinke.	Učinkovito upravljanje prostornim podacima postupkom digitalizacije prostorno-planske dokumentacije. Bolji pregled nad stanjem u prostoru. Veća kvaliteta, koordinacija i racionalizacija sustava za vođenje postupaka izdavanja akata iz područja prostornog uređenja i graditeljstva. Učinkovitija provedba upravnih postupaka i brže izdavanje akata te transparentno postupanje, što pozitivno utječe na investicijsku klimu i poslovno okruženje.	MGIPU

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
				minimalno za građevinska područja - kontinuirano Izgradnja podmodula za prijelazno razdoblje do pune uspostave sustava nove generacije prostornih planova Izrada aplikativnog rješenja - siječanj 2017. Obrada podataka postojećih prostornih planova - prosinac 2017.			
				Uredba VRH o masovnoj procjeni vrijednosti nekretnina Donošenje Uredbe o masovnoj procjeni vrijednosti nekretnina - srpanj 2016. Izrada projektne dokumentacije za raspisivanje javne nabave za izradu početnog stanja planova približnih vrijednosti ili cjenovnih blokova - siječanj 2017.	Pozitivni fiskalni učinak kroz povećanje ukupnih prihoda od poreza na promet nekretninama očekuje se nakon potpune implementacije modula eNekretnine kroz realizaciju posljednje faze III. izrade plana približnih vrijednosti (kartografski prikaz cjenovnih blokova).	Uvedeni jasni kriteriji za procjenu vrijednosti nekretnina kojim bi se prvenstveno JLS - ovima omogućilo prikupljanje prihoda kroz pravedni porez na promet nekretninama čime bi njihovi proračuni bili izdašniji, efikasniji i neovisniji, a time bi se neizravno utjecalo i na jačanje ukupnog fiskalnog okvira RH i upravljanje javnim financijama.	MGIPU

III. VEĆA UČINKOVITOST I TRANSPARENTNOST JAVNOG SEKTORA

(10) RACIONALIZACIJA SUSTAVA I POSLOVA JAVNE UPRAVE

1.	Cjelovito uređenje sustava javne uprave u cilju smanjenja fragmentiranosti i povećanja transparentnosti rada	Transparentno (1) zakonski urediti sustav javne uprave po funkcionalnom kriteriju, (2) smanjiti broj organizacijskih oblika na razini središnjih tijela državne uprave, (3) dosljedno razgraničiti nadležnosti za obavljanje upravnih funkcija i poslova između ministarstava i ureda državne uprave i utvrditi kriterije za prijenos javnih ovlasti te (4) cjelovito urediti sustav agencija (kriteriji za	Prijedlog Zakona o (javnoj) upravi Uredba VRH o načelima za unutarnje ustrojstvo središnjih tijela državne uprave i ureda državne uprave Uredba VRH o unutarnjem ustrojstvu središnjih tijela državne uprave i ureda državne uprave	Prijedlog Zakona upućen u postupak donošenja - listopad 2016. Donošenje Uredbe o načelima za unutarnje ustrojstvo središnjih tijela državne uprave i ureda državne uprave - prosinac 2016. Donošenje uredbi o unutarnjem ustrojstvu središnjih tijela državne uprave i ureda državne	Donošenje Zakona neće imati izravni finansijski učinak. Očekuju se manji troškovi usluga za građane i poduzetnike uslijed pojednostavljenih postupaka Standardizacijom poslovnih procesa i uvođenjem sustava kvalitete u tijela državne uprave na temelju	Stvorene pretpostavke za cjelovito i sustavno prenošenje prvostupanjskih upravnih i inspekcijskih poslova sa razine ministarstava na uredе državne uprave u županijama. Povećani kapaciteti središnjih tijela za razvoj javnih politika, strategija i izrade standarda kvalitete usluga te jačanje	MUPRAV
----	--	---	---	--	---	---	--------

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		osnivanje, pravni status, aktivnosti, upravljačka struktura i odnosi s resornim ministarstvima). Definiranje zajedničkih kriterija za unutarnje ustrojstvo središnjih i područnih tijela državne uprave te usklađivanje unutarnjeg ustrojstva istih s definiranim kriterijima.		uprave uskladenih s načelima za unutarnje ustrojstvo - prosinac 2016.	novog organizacijskog ustroja uštede se procjenjuju na 65.000.000 kuna.	koordinacije i nadzora nad provedbom politika, strategija i propisa. Definirani kriteriji za osnivanje i rad agencija temeljem kojih će se pristupiti daljnjoj racionalizaciji i koji će spriječiti nepotrebno osnivanje novih agencija u budućnosti.	
2.	Racionalizacija sustava pravnih osoba s javnim ovlastima	Smanjiti broj pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa te ostalih pravnih osoba čiji se poslovi preklapaju s poslovima pravnih osoba agencijskog tipa ili tijelima državne uprave za najmanje 12 pravnih osoba. Temeljem Zakona o javnoj upravi i definiranim kriterijima pristupiti daljnjoj racionalizaciji sustava pravnih osoba s javnim ovlastima.	Akcijski plan za modernizaciju sustava javne uprave Izmjene i dopune posebnih zakona i uredbi VRH	Akcijski plan za modernizaciju sustava javne uprave u okviru kojeg je definiran plan racionalizacije sustava agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima agencijskog tipa - svibanj 2016. Izmjena propisa kojima su osnivane agencije i druge pravne osobe s javnim ovlastima sukladno planu provedbe racionalizacije sustava agencija - listopad 2016. Utvrđivanje liste pravnih osoba s javnim ovlastima koje ispunjavaju odnosno ne ispunjavaju uvjete definirane Zakonom o javnoj upravi i donošenje Akcijskog plana za daljnje postupanje s istima - ožujak 2017.	Statusne promjene i smanjenje materijalnih rashoda zajedno će u 2016. donijeti uštede u proračunu od cca 5 milijuna kn.	Smanjivanje fragmentacije sustava javne uprave, jačanje kapaciteta agencija i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima te povećanje učinkovitosti njihovog rada - ubrzano donošenje odluka i kvalitetnije pružanje usluga te smanjenje troškova rada javne uprave.	MUPRAV
3.	Racionalizacija područnih jedinica središnjih tijela državne uprave	Smanjiti broj područnih jedinica središnjih tijela državne uprave koja obavljaju inspekcijske poslove i prvostupanske upravne postupke za najmanje 20 % u odnosu na postojeći broj	Izmjena Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministerstva i drugih središnjih tijela državne uprave Izmjena posebnih zakona koji reguliraju djelokrug poslova	Usvajanje Provedbenog plana za prenošenje poslova sa središnjih tijela državne uprave na područne tijela državne uprave (I. faza) - svibanj 2016.	Procjena uštede je 15 milijuna kn u 2017.	Pripajanjem područnih jedinica smanjit će se fragmentiranost državne uprave i osigurat će se brže i učinkovitije postupanje države prema građanima.	MUPRAV

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		(1072) njihovim pripajanjem uredima državne uprave u županijama (prvostupanjska tijela državne uprave).	koji se prenose Uredima državne uprave Izmjena uredbi o unutarnjem ustrojstvu središnjih tijela državne uprave Izmjena Uredbe o unutarnjem ustrojstvu ureda državne uprave u županijama	Izmjena propisa sukladno Planu provedbe za prenošenje poslova sa središnjih tijela državne uprave na područne tijela državne uprave - listopad 2016. Izrada akcijskog plana za smanjenje broja područnih jedinica središnjih tijela državne uprave - siječanj 2017.		Uspostavljeni standardi u internoj organizaciji javne uprave. Zbog manjeg broja područnih jedinica smanjit će se i jedinični troškovi poslovanja službenika. Zbog prenošenja ovlasti rješavanja predmeta u prvom stupnju sa ministarstava na ured državne uprave rasteretit će se rad ministarstava što će državnim službenicima u ministarstvima ostaviti prostor za kreiranje javnih politika i uspostavu standara kvalitete.	
4.	Poboljšanje organizacijskog modela funkcioniranja lokalne samouprave	Utvrđiti optimalni model organizacije lokalne samouprave sa stajališta dostupnosti, kvalitete i cijene usluga, finansijske učinkovitosti sustava te donijeti akcijski plan za implementaciju modela.	Odluka VRH o planu implementacije novog modela organizacije lokalne samouprave	Utvrđivanje liste pokazatelja (demografski, geografski, društveni, gospodarski, fiskalni) i prikupljanje podataka potrebnih za sveobuhvatnu analizu usluga koje se pružaju na razini lokalne samouprave - lipanj 2016. Priprema okvira za izradu policy modela organizacije lokalne samouprave (funkcionalna i teritorijalna dimenzija) s analizom troškova - lipanj 2016. Analiza indikatora i izrada modela organizacije s planom provedbe - listopad 2016. Donošenje Odluke o provedbi reforme lokalne samouprave na temelju prihvaćenog modela - prosinac 2016.	Procjena finansijskog učinka modela organizacije po fazama provedene bit će sadržana u analizi troškova kao sastavnog dijela prihvaćenog policy modela.	Prihvaćanjem jednog od predloženih policy modela i akcijskog plana za provedbu stvorit će se pretpostavke za optimalno i finansijski učinkovitu lokalnu samoupravu te utvrditi glavni koraci u reformi lokalne samouprave s nositeljima, rokovima i očekivanim finansijskim učinkom.	MUPRAV

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO	
(11) POBOLJŠANJE UPRAVLJANJA LIUDSKIM RESURSIMA U JAVNOJ UPRAVI I JAVnim SLUŽBAMA								
1.	<p>Revidiranje sustava određivanja plaća i uređenje sustava plaća u javnoj upravi i javnim službama</p> <p>Kao osnova za izradu novog Zakona o plaćama u javnom sektoru potrebno je: Analizirati postojeća radna mjesta i utvrditi katalog radnih mesta</p> <p>Na temelju izmjene standardnih mjerila za klasifikaciju radnih mesta provesti novo vrednovanje i utvrditi novu sistematizaciju radnih mesta.</p> <p>Utvrđiti jedinstvene kriterije za određivanje cijene radnog mesta te na temelju vrednovanja sličnih i usporedivih radnih mesta s tržišnim utvrditi vrijednost radnog mesta te predložiti jedinstvene koeficijente složenosti poslova</p> <p>Izmijeniti sustav ocjenjivanja kao temelja za praćenje učinkovitosti rada i stimulaciju i /ili penalizaciju državnih i javnih službenika</p> <p>Uspostaviti sustav upravljanja ljudskim potencijalima zaposlenih u JLP(R)S na istovjetan način kao u državnoj i javnim službama.</p>	<p>Revidirati sustav određivanja plaća u javnom sektor u 3 etape – državne i javne službe, jedinice lokalne i područne samouprave i izraditi preporuke poduzećima u javnom vlasništvu.</p> <p>Izmjene i dopune posebnih zakona i uredbi VRH</p> <p>Zakon o plaćama u javnom sektoru i provedbeni propisi o koeficijentima</p> <p>Akti koji uređuju plaće zaposlenih u javnim službama jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava</p>	<p>Akcijski plan VRH za razvoj ljudskih potencijala u javnoj upravi 2016.-2017</p> <p>- travanj 2016.</p> <p>Akcijski plan uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvrđen jedinstveni kompetencijski okvir za klasifikaciju i sistematizaciju radnih mjeseta državnih službenika i namještenika - rujan 2016. - izrađen prijedlog vrednovanja radnih mjeseta za potrebe izrade novog propisa o plaćama - listopad 2016. - prijedlog izmjena i dopuna propisa kojima se uređuju postupak i kriteriji ocjenjivanja državnih službenika i namještenika - studeni 2016. - prijedlog izmjena i dopuna propisa kojima se uređuju izobrazbe i napredovanje državnih službenika i namještenika - prosinac 2016. - uspostavu centralnog servisa za upravljanje zaposlenima u državnoj i javnim službama - prosinac 2016. <p>Izrađen prijedlog zakona o plaćama u javnom sektoru i provedbeni propisi o</p>	<p>Usvajanje Akcijskog plana za razvoj ljudskih potencijala u javnoj upravi 2016.-2017</p> <p>- travanj 2016.</p> <p>Akcijski plan uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvrđen jedinstveni kompetencijski okvir za klasifikaciju i sistematizaciju radnih mjeseta državnih službenika i namještenika - rujan 2016. - izrađen prijedlog vrednovanja radnih mjeseta za potrebe izrade novog propisa o plaćama - listopad 2016. - prijedlog izmjena i dopuna propisa kojima se uređuju postupak i kriteriji ocjenjivanja državnih službenika i namještenika - studeni 2016. - prijedlog izmjena i dopuna propisa kojima se uređuju izobrazbe i napredovanje državnih službenika i namještenika - prosinac 2016. - uspostavu centralnog servisa za upravljanje zaposlenima u državnoj i javnim službama - prosinac 2016. <p>Izrađen prijedlog zakona o plaćama u javnom sektoru i provedbeni propisi o</p>			<p>Utemeljen jedinstveni sustav praćenja i upravljanja ljudskim potencijalima u javnoj upravi, koji obuhvaća kvalitetan klasifikacijski sustav, uveden transparentan i objektivan sustav zapošljavanja utemeljen na kompetencijama i stimulativan i pravedan sustav nagradjivanja i napredovanja temeljen na objektivnoj ocjeni radne učinkovitosti i kvalitete rada zaposlenika.</p>	MRMS

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		<p>Stvoriti jedinstveni sustav upravljanja ljudskim resursima javnog sektora RH, kao osnove za poboljšanje učinkovitosti, racionalnosti i transparentnosti ljudskih potencijala javnog sektora.</p> <p>Uspostaviti jedinstveni i transparentni proces zapošljavanja putem Interne burza rada javne uprave.</p>		<p>koeficijentima - prosinac 2016.</p> <p>Donošenje Zakona o plaćama u javnom sektoru - prosinac 2016.</p> <p>Izmijenjeni akti koji uređuju plaće zaposlenih u javnim službama jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava - kolovož 2017.</p>			
2.	Izgradnja sustava središnje koordinacije u kolektivnim pregovorima u javnoj upravi	<p>Uspostaviti snažniju koordinaciju postupka kolektivnog pregovaranja imenovanjem (1) središnjeg tijela za evidenciju, koordinaciju i praćenje kolektivnih ugovora i pregovora u javnoj upravi i (2) donošenjem Smjernica za sklapanje kolektivnih ugovora.</p> <p>Smjernicama će se definirati opseg i predmet pregovora o sklapanju kolektivnih te granskih kolektivnih ugovora u javnoj upravi kao i utvrđiti okvir za pregovore o sklapanju kolektivnih ugovora na razini strateških trgovačkih društava.</p> <p>Pregovore je potrebno koordinirati s izradom prijedloga Zakona o plaćama u javnoj upravi koji će definirati radna mjesta, osnovne pojmove sustava plaća, okvir za utvrđivanje koeficijenata, dodatke na plaću koji nisu predmet Zakona.</p>	<p>Zaključak VRH o prihvaćanju Smjernica za pregovore o sklapanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izmjena i dopuna Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama - izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike - izmjena i dopuna granskih kolektivnih ugovora - izmjena i dopuna kolektivnih ugovora sklopljenih na razini strateških trgovačkih društava <p>Odluka VRH o uspostavi središnjeg tijela za evidenciju, koordinaciju i praćenje kolektivnih ugovora i pregovora u javnoj upravi</p> <p>Zakon o plaćama u javnoj upravi</p>	<p>Usvajanje Smjernica - lipanj 2016.</p> <p>Sklapanje Kolektivnog ugovora za javne službenike - prosinac 2016.</p> <p>Donošenje Odluke o uspostavi središnjeg tijela za evidenciju, koordinaciju i praćenje kolektivnih ugovora i pregovora u javnoj upravi - prosinac 2016.</p>			Ured potpredsjednik dnika VRH MRMS

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
(12) KVALITETNE I INFORMATIZIRANE JAVNE USLUGE							
1.	Povećati kvalitetu i informatizaciju javnih usluga	<p>Nastavak uvođenja novih usluga koje se pružaju kroz sustav e-Građani.</p> <p>Implementacija sustava e-Poslovanje (na osnovi sustava e-Građani) s ciljem lakšeg i bržeg poslovanja poduzetnika.</p> <p>Provodi se pilot projekt na sljedećim uslugama kao potencijalnim uslugama u sklopu e - Poslovanja:</p> <p>Poslovni ID, RKON – evidentiranje i uvid u podatke o koncesiji evidentiranim u Registru koncesija, WEB-BON, e-Blokade, Pregled Osoba s invaliditetom, e-Prijava HZMO, Porezna knjigovodstvena kartica, Sustav e-usluga REGOS-a (ENA).</p> <p>Olakšavanje prekograničnog trgovanja</p> <p>Izgradnja Centra dijeljenih usluga (CDU) s ciljem pružanja usluga zajedničkih poslovnih rješenja i zajedničkih IT usluga svim korisnicima putem IT rješenja u »oblaku«.</p> <p>Stvaranje poticajnog zakonodavnog okruženja za otvaranje skupova podataka za ponovno korištenje na Portalu otvorenih podataka.</p>	<p>Usklađivanje poslovne i tehničke dokumentacije s zakonodavnim izmjenama, uslijed implementacije Uredbe eIDAS</p> <p>Provredbeni akti nužni za uspostavu sustava e-Poslovanje</p> <p>Izmjene Zakona o elektroničkom potpisu i Zakona o elektroničkoj ispravi u cilju usklađivanja s Uredbom eIDAS (<i>Electronic identification and trust services for electronic transactions in the internal market</i>)</p> <p>Uredba VRH o definiranju cijena usluga CDU</p> <p>Donošenje potrebnih podzakonskih akata uz Zakon o pravu na pristup informacijama (Uredba Vlade Republike Hrvatske o kriterijima za određivanje naknade za ponovnu uporabu informacija, Pravilnik o vrstama i sadržaju dozvola kojima se utvrđuju uvjeti za ponovnu uporabu uz Zakon o pravu na pristup informacijama - rujan 2016.</p>	<p>Uvođenje novih e-usluga u sustavu e-Građani (e-Visitor - Registracija objekata koji pružaju uslugu smještaja strancima, SocSkrb, Uvjerenje o nevođenju kaznenog postupka, e-usluge grada Splita, e-usluga grada Rijeke, e-usluge Zagrebačkog holdinga) - prosinac 2016.</p> <p>Povezivanje postojećih e-usluga za poslovne subjekte te Jedinstvene kontaktne točke u sustav e-Poslovanje - prosinac 2016.</p> <p>Donošenje Izmjene Zakona o elektroničkom potpisu i Zakona o elektroničkoj ispravi u cilju usklađivanje s Uredbom eIDAS - rujan 2016.</p> <p>Donošenje uredbe i pravilnika za određivanje naknade za ponovnu uporabu informacija, Pravilnika o vrstama i sadržaju dozvola kojima se utvrđuju uvjeti za ponovnu uporabu uz Zakon o pravu na pristup informacijama - rujan 2016.</p> <p>Razrada modela funkcioniranja 'Oblaka za infrastrukturu' u sklopu CDU-a te uspostava središnjeg registra uredskog poslovanja s upravljanjem dokumentima, predmetima i radnim tokovima kao dijeljene usluga za tijela javnog sektora te njegovo uvođenje u</p>	<p>10 milijuna kn godišnjeg troška za sustav e-Građani.</p> <p>10 milijuna kn godišnjeg troška za sustav e-Poslovanje</p> <p>Potrebno je otvoriti novu aktivnost vezanu uz korištenje sredstava iz ERDF-a u iznosu od 95 milijuna kn te osigurati za 2016. sredstva u iznosu od cca 15 milijuna kn za sufinanciranje ove aktivnosti.</p>	<p>Podizanje kvalitete javnih e - usluga za građane i poduzetnike.</p> <p>Online povezivanje tijela javne uprave omogućiti će racionalno korištenje postojećih resursa i osiguranje institucionalnog pamćenja.</p> <p>Razvojem novih elektroničkih usluga temeljenih na otvorenim podacima te razvojem tržista otvorenih podataka građanima i privatnom sektoru olakšat će se stvaranje nove vrijednosti i proizvoda uz transparentan i ograničeni trošak te otvaranje novih radnih mesta.</p>	

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
				Ministarstvo uprave - prosinac 2016.			
(13) OJAČATI STRATEŠKO PLANIRANJE I KOORDINACIJU POLITIKA TE POBOLIŠATI KVALITETU ZAKONODAVNOG PLANIRANJA							
1.	Poboljšanje zakonodavnog planiranja	Uskladiti planirane zakonske mjeru iz Nacionalnog programa reformi za 2016. s Godišnjim planom normativnih aktivnosti za 2016.	Godišnji plan normativnih aktivnosti za 2016. koji sadrži zakonske mjeru iz Nacionalnog programa reformi za 2016. Praćenje izvršenja Godišnjeg plana normativnih aktivnosti s posebnim osvrtom na status postupaka procjene učinaka propisa i na zakonske prijedloge koji su obuhvaćeni Nacionalnim programom reformi jednom mjesečno na stalnim radnim tijelima Vlade	Usvajanje Godišnjeg plana normativnih aktivnosti za 2016. uz usvajanje Nacionalnog programa reformi za 2016. - travanj 2016. Redovito uvrštavanje točke dnevnog reda izvršenja Godišnjeg plana normativnih aktivnosti s posebnim osvrtom na status postupaka procjene učinaka propisa i na zakonske prijedloge koji su obuhvaćeni Nacionalnim programom reformi jednom mjesečno na stalnim radnim tijelima Vlade - kontinuirano	Mjere su procesno/proceduralne naravi koje nemaju izravan fiskalan učinak.	Osiguran je mehanizam praćenja izvršenja Godišnjeg plana normativnih aktivnosti što jamči predvidljivost promjene zakonodavnog okvira i stabilizaciju zakonodavstva.	URED ZZ
2.	Jačanje sustava procjene učinaka propisa	Na temelju analiza primjene Zakona o procjeni učinaka propisa u razdoblju 2013. – 2015. utvrditi strateški okvir za jačanje sustava procjene učinaka propisa u sljedećem trogodišnjem razdoblju. Promjena zakonodavnog okvira procjene učinaka propisa s ciljem pojednostavljenja postupka uz utvrđivanje mogućnosti uključivanja elemenata SCM metodologije u postupak procjene učinaka propisa. Uvesti SME test kao sastavni dio procjene učinaka propisa. Razviti edukacijske programe za jačanje znanja i vještina u	Izvješće o provedbi Strategije procjene učinaka propisa za razdoblje od 2013. do 2015. godine. Strategija procjene učinaka propisa za razdoblje od 2016. do 2018. Izmjene i dopune Zakona o procjeni učinaka propisa Izrada i nadogradnja edukacijskog programa iz područja procjene učinaka propisa koji će se odvijati u Državnoj školi za javnu upravu Izmjene i dopune Zakona o poticanju razvoja maloga gospodarstva	Izrada Izvješća o provedbi Strategije procjene učinaka propisa za razdoblje od 2013. do 2015. godine - svibanj 2016. Izrada Strategije procjene učinaka propisa za razdoblje od 2016. do 2018. - srpanj 2016. Izrada izmjena i dopuna Zakona o procjeni učinaka propisa - prosinac 2016. Izrada posebnog propisa kojim se utvrđuje i razrađuje SCM metodologija kao i njezina obvezna primjena - listopad 2016. Usvajanje Izmjene i dopune Zakona o poticanju razvoja	Mjere su procesno/proceduralne naravi koje nemaju izravan fiskalan učinak.	Sustav procjene učinaka propisa strateški je usmјeren i usklađen sa strateškim prioritetima Vlade. Postupak ex-ante procjene učinaka propisa pojednostavljen je i usklađen s zakonodavnim postupkom te nadograđen uključivanjem elemenata iz SCM metodologije. Postupak ex-ante procjene učinaka propisa pojednostavljen je i usklađen s zakonodavnim postupkom te nadograđen uključivanjem SME testa. Državni službenici koji su nositelji izrade akata u	URED ZZ MINGO MINPO

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		području procjene učinaka propisa.	Uredba VRH o postupku provedbe SME testa	maloga gospodarstva - srpanj 2016. Usvajanje Izmjene Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave - srpanj 2016. Izrada Uredbe o postupku provedbe SME testa - srpanj 2016. Izrada i nadogradnja edukacijskog programa iz područja procjene učinaka propisa - svibanj 2016.		sustavu procjene učinaka propisa dodatno su educirani.	
3.	Poboljšanje kvalitete propisa	Razviti edukacijske programe za jačanje znanja i vještina u primjeni pravila nomotehnike pri izradi pravnih propisa.	Izrada i nadogradnja edukacijskog programa za primjenu pravila nomotehnike pri izradi pravnih propisa koji će se odvijati u Državnoj školi za javnu upravu	Izrada edukacijskog programa za primjenu pravila nomotehnike pri izradi pravnih propisa - svibanj 2016.	30.360 kn (*iznos pokriva troškove edukacije i u području nomotehnike i u području procjene učinaka propisa na godišnjoj razini)	Državni službenici koji su nositelji izrade zakonskih prijedloga dodatno su educirani.	URED ZZ
4.	Unaprjeđenje sustava strateškog planiranja na nacionalnoj razini	Proces pripreme strateških planova staviti u funkciju bolje pripreme Nacionalnog programa reformi i Programa konvergencije te povezati definiranje ciljeva direktno s proračunom. Iskoristiti rezultate uspješnosti ispunjenja strateških ciljeva u prethodnom razdoblju u pripremi proračuna. Osnovati jedinicu za strateško planiranje i osigurati kapacitete za provođenje strateških ciljeva u ministarstvima.	Izmjene i dopune Zakona o proračunu Zakon o strateškom planiranju	Usvajanje izmjena i dopuna Zakona o proračunu - prosinac 2016. Donošenje Zakona o strateškom planiranju - prosinac 2016. Izrada i provedba edukacijskog programa za strateško planiranje - studeni 2016.		Funkcionalnija povezanost pripreme proračuna s Nacionalnim programom reformi i Programom konvergencije. Bolja povezanost strateških ciljeva s izvorom financiranja.	MRRFEU/M FIN

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
(14) SMANJENJE KORUPCIJE U JAVNOM SEKTORU							
1.	Unaprjeđenje strateškog i provedbenog okvira borbe protiv korupcije	Prevladavanje rizika korupcije u javnoj upravi jačanjem prevencije, odgovornosti i transparentnosti prioritetnih područja. U tu svrhu osobito će se ustanoviti Registar trgovačkih društava u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, donijeti antikorupcijski programi za trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i države, kodeksi ponašanja u okviru političkog sustava, normativni okvir za uspostavu etičkog sustava, analizirati područje zaštite "zviždača", osigurati pretpostavke za provjeru imovinskih kartica pravosudnih dužnosnika.	1. Antikorupcijski program za trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2016.-2018. 2. Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2016.-2018. 3. Kodeks ponašanja zastupnika Hrvatskoga sabora 4. Kodeks ponašanja članova Vlade Republike Hrvatske 5. Kodeks ponašanja dužnosnika Ureda predsjednice Republike Hrvatske 6. Zakon o uspostavi etičkog sustava	Izrada i objava Registra trgovačkih društva u većinskom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave uz objavu podataka o članovima upravnih i nadzornih odbora - rujan 2016. Izrada i primjena Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2016.-2018. Izrada Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2016.-2018. (uključuje naputak za izradu kataloga pravila o sprječavanju sukoba interesa koja sadrže upute za postupanje članova upravnih odbora trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu u situacijama koje mogu dovesti do sukoba interesa i njegovo ugrađivanje u etičke kodekse i interne akte trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu) - rujan 2016. Izrada i usvajanje Kodeksa ponašanja zastupnika Hrvatskoga sabora - rujan 2016.	Rashod 200.000 kn	Uspostavom učinkovitih mehanizama za sprječavanje korupcije osobito na prioritetnim područjima s velikim gospodarskim i društvenim učinkom otklonit će se prepreke u poslovanju.	MPRAV

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
				<p>Izrada i usvajanje Kodeksa ponašanja članova Vlade Republike Hrvatske - rujan 2016.</p> <p>Izrada i usvajanje kodeksa ponašanja dužnosnika Ureda predsjednice Republike Hrvatske - rujan 2016.</p> <p>Izrada analize zakonodavnog i institucionalnog okvira te učinkovitosti zaštite u području zaštite »zviždača« i preporuke za prilagodbu sustava zaštite „zviždača“ - rujan 2016.</p> <p>Izrada baze podataka i aplikativnog rješenja za obradu imovinskih kartica - rujan 2016.</p> <p>Uvođenje elektroničkih obrazaca za podnošenje imovinskih kartica pravosudnih dužnosnika - prosinac 2016.</p> <p>Donošenje Zakona kojim će se propisati obveza uspostave etičkog sustava i način njegove provedbe u javnoj upravi (kojim će se obuhvatiti i dužnosnici i službenici u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) - prosinac 2016.</p>			

(15) UNAPRIJEĐEN RAD SUDOVA

1.	Ujednačavanje sudske prakse	Stvaranjem učinkovitog pravosudnog sustava osigurat će se jedinstvena primjena zakona, ravnopravnost i	1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku	Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku - srpanj 2016.	Rashod 400.000 kn	Ujednačena sudska praksa povećat će kvalitetu pravosudnog sustava i	MPRAV
----	-----------------------------	--	---	--	-------------------	---	-------

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		jednakost svih građana u parničnim i izvanparničnim postupcima.	2. Zakon o stalnim sudskim vještacima, procjeniteljima i tumačima 3. Zakon o izvanparničnom postupku 4. Zakon o pravosudnoj akademiji	Donošenje Zakona o pravosudnoj akademiji – donošenje prosinac 2017. (stupanje na snagu siječanj 2018.) Donošenje Zakona o stalnim sudskim vještacima, procjeniteljima i tumačima – donošenje siječanj 2017. (stupanje na snagu veljača 2017.) Donošenje Zakona o izvanparničnom postupku – ožujak 2017.		osigurati pravnu sigurnost investitora.	
2.	Reorganizacija rada sudova	U svrhu daljnje racionalizacije mreže sudova preraspodijelit će se ljudski resursi te će se reorganizirati rad sudova kako bi se smanjilo vrijeme i troškovi obrade sudskih predmeta. Reorganizacija rada provest će se osiguranjem koordinacija pravosudnih tijela te će se revidirati i osigurati djelotvornost prioritetnih postupaka.	1. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima 2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću 3. Izmjene i dopune Sudskog poslovnika 4. Pravilnik o pravosudnoj statistici 5. Okvirna mjerila za rad sudaca	Provedba analize stanja u pravosudu i donošenje preporuka u svrhu racionalizacije mreže sudova - lipanj 2016. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima - prosinac 2016. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću - prosinac 2016. (stupanje na snagu siječanj 2017.) Donošenje Okvirnih mjerila za rad sudaca - prosinac 2017. Donošenje izmjena i dopuna Sudskog poslovnika - siječanj 2017. Donošenje Pravilnika o pravosudnoj statistici - siječanj 2017.	Rashod 100.000 kn	Reorganizacija rada sudova poboljšat će učinkovitost pravosudnog sustava smanjenjem vremena i troškova obrade sudskih predmeta	MPRAV

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
3.	Smanjenje trajanja sudske postupaka, broja neriješenih predmeta i priliva novih predmeta	Pojednostavljenje postupaka i proširenje ovlaštenja sudske savjetnika te poticanje alternativnog načina rješavanja sporova kao i uvođenje informacijskog sustava i uspostava elektroničke komunikacije na sudovima doprinijet će povećanju povjerenja građana u sudove i učinkovitosti sudova u cjelini.	1. Odluka VRH o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Povjerenstva za poticanje alternativnog i izvansudskega rješavanja sporova 2. Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona 3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku 4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću	Izrada i donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Povjerenstva za poticanje alternativnog i izvansudskega rješavanja sporova - svibanj 2016. Uvođenje eSpisa na Visoki trgovacki sud Republike Hrvatske - lipanj 2016. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona - lipanj 2016. (stupanje na snagu srpanj 2016.) Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku - srpanj 2016. Uvođenje eSpisa na Vrhovni sud Republike Hrvatske - prosinac 2016. Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću - prosinac 2016. (stupanje na snagu siječanj 2017.) Uspostava elektroničke komunikacije i podnošenje dokumenata u digitalnom obliku kroz sustav eSpis - studeni 2017.	Rashod 7.101.500 kn	Brzi sudske postupci osigurat će stvaranje okruženja koje potiče razvoj.	MPRAV

IV. OBRAZOVANJE ZA TRŽIŠTE RADA

(16) PROVEDBA KURIKULARNE REFORME

1.	Cjelovita kurikularna reforma za rani i predškolski,	Povezati odgoj i obrazovanje s interesima, životnim	Nacionalni kurikularni dokumenti	Provedba stručne rasprave - travanj 2016.	6.392.428 kn iz Državnog proračuna	Doneseni kurikularni dokumenti u skladu s	MZOS
----	--	---	----------------------------------	---	------------------------------------	---	------

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
	osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje	iskustvima, potrebama i mogućnostima učenika. Povezati odgoj i obrazovanje s potrebama društva i gospodarstva.	Odluka VRH o eksperimentalnoj provedbi kurikularne reforme i evaluacije u 48 osnovnih i 12 srednjih škola	Provđba javne rasprave - svibanj 2016. Objava javnoga poziva za provedbu eksperimentalne provedbe u 48 osnovnih i 12 srednjih škola - svibanj 2016. Donošenje nacionalnih kurikularnih dokumenata po završetku stručne i javne rasprave - srpanj 2016. Donošenje Odluke o eksperimentalnoj provedbi kurikularne reforme i evaluacije u 48 osnovnih i 12 srednjih škola - srpanj 2016. Pokretanje stručnog usavršavanja za eksperimentalnu provedbu - srpanj 2016. Eksperimentalna provedba I. faze - rujan 2016.		potrebama društva i gospodarstva Pokrenuto stručno usavršavanje ljudskih potencijala u obrazovanju u cilju pripreme za eksperimentalnu provedbu kurikularne reforme Pokrenuta eksperimentalna provedba i evaluacija eksperimentalne provedbe	

(17) USKLAĐIVANJE OBRAZOVNIH PROGRAMA S POTREBAMA TRŽIŠTA RADA NA RAZINI STRUKOVNOG I VISOKOG OBRAZOVANJA

1.	Daljnja provedba HKO-a Usklađivanje obrazovnih programa na svim razinama s odgovarajućim standardima zanimanja i kvalifikacija (standardima kvalitete). Provesti vrednovanje prvih standarda kvalifikacija od strane sektorskih vijeća. Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom	Standardizacija obrazovnih programa u skladu s relevantnom analitikom o potrebama tržišta rada. Smjernice za izradu standarda zanimanja	Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju Zakon o obrazovanju odraslih	Izrada prve grupe standarda zanimanja i standarda kvalifikacija - lipanj 2016. Imenovanje dodatnih 8 sektorskih vijeća - lipanj 2016. Vrednovanje standarda zanimanja od strane sektorskih vijeća - rujan 2016. Vrednovanje standarda kvalifikacija od strane sektorskih vijeća - prosinac 2016.		Početak ostvarivanja usklađenosti između obrazovnog sustava i potreba tržišta rada Očekivano smanjenje broja studijskih programa	MZOS/MR MS
----	--	--	---	---	--	---	------------

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		obrazovanju predvidjeti usklađivanje studijskih programa sa standardima u Registru HKO-a.		<p>Usvajanje novog Zakona o obrazovanju odraslih - rujan 2016.</p> <p>Objava javnog poziva za izradu (dodatnih) standarda zanimanja - listopad 2016.</p> <p>Imenovanje dodatnih 5 sektorskih vijeća - rok prosinac 2016.</p> <p>Upis najmanje 10 standarda zanimanja i kvalifikacija u Registar HKO te programa - prosinac 2016.</p> <p>Upućivanje nacrta prijedloga Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju na VRH - prosinac 2016.</p> <p>Usklađivanje obrazovnih programa sa standardima kvalifikacija iz Registra HKO-a - ožujak 2017.</p> <p>Imenovanje preostala 4 sektorska vijeća - ožujak 2017.</p> <p>Edukacija Sektorskih vijeća o postupcima vrednovanja standarda zanimanja i kvalifikacija i upisa u Registar HKO - kontinuirano</p> <p>Izrada (dodatnih) standarda zanimanja sukladno Smjernicama za izradu standarda zanimanja – ožujak 2017.</p>			
2.	Donošenje i provedba Programa razvoja	Unaprijediti sustav trajnog profesionalnog razvoja	Izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih akata koji se	Donošenje Programa - srpanj 2016.	Za provedbu prioriteta i mjeru Programa bit će nužno osigurati sredstva u	Unaprijeđen sustav stručnog usavršavanja	MZOS

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
	strukovnog obrazovanja i osposobljavanja	nastavnika strukovnih predmeta. Jačanje izvrsnosti i privlačnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Postići bolje razumijevanje ECVET-a te širenje njegove primjene u strukovnim školama. Unaprjeđivati sustav profesionalnog usmjeravanja učenika prije i za vrijeme strukovnog obrazovanja i osposobljavanja	odnose na strukovno obrazovanje Odluka VRH o primjeni Nacionalnog kurikuluma za strukovno obrazovanje Izmjene i dopune Zakona o strukovnom obrazovanju	Izrađena i objavljena metodologija izrade sektorskih kurikuluma za strukovno obrazovanje - lipanj 2016. Donošenje Odluke o primjeni Nacionalnog kurikuluma za strukovno obrazovanje - rujan 2016. Promidžba ECVET-a, održavanje radionica o ECVET-u za ravnatelje, nastavnike i stručne suradnike u SOO-u - tijekom 2016. Upućivanje Izmjene i dopune Zakona o strukovnom obrazovanju u proceduru VRH - prosinac 2016	državnom proračunu u manjem dijelu te sredstva za sufinanciranje projekata kroz Operativni programa - Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.	nastavnika strukovnih predmeta Povećana mobilnost učenika u strukovnom obrazovanju Povećanje broja učenika u strukovnom obrazovanju	
3.	Razvoj sustava vrednovanja neformalnog i informalnog učenja	Postići brže zapošljavanje i osiguranje deficitarnih i ostalih zanimanja potrebnih hrvatskom gospodarstvu. Priznavanje informalnog i neformalnog učenja na temelju standarda kvalifikacija i skupova ishoda učenja iz Registra HKO-a. Poticati izradu standarda zanimanja, standarda kvalifikacija i programa za vrednovanje neformalnog i informalnog učenja u prioritetnim sektorima sukladno Popisu deficitarnih zanimanja i podatcima iz prognoza o kretanju na tržištu rada.	Strateški plan za razvoj sustava vrednovanja neformalnog i informalnog učenja (VNFILE) Pravilnik o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja, sukladno Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru.	Usvajanje Strateškog plana za razvoj sustava vrednovanja neformalnog i informalnog učenja (VNFILE) od strane Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala - prosinac 2016. Donošenje Pravilnika o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja, sukladno Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru - ožujak 2017.	Sredstva za rad NVRLJP osigurana su u Državnom proračunu RH 2016. (131.201 kn – naknade za rad) i unutar Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. (450.000 kn u razdoblju 2016.-2018. - financiranje studija za potrebe rada NVRLJP).	Skraćeno vrijeme trajanja formalnog obrazovanja pojedinaca koji već posjeduju određene ishode učenja	MZOS

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAVNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUĆNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
4.	Povećati zastupljenost stručne prakse u visokom obrazovanju	Temeljem analize podataka o zastupljenosti stručne prakse unutar studijskih programa koji se izvode na visokim učilištima u RH, razviti modele suradnje visokim učilištima s poslodavcima s ciljem povećanja vještina studenata potrebnih tržištu rada.		<p>Provedba analize podataka o zastupljenosti stručne prakse na visokim učilištima - srpanj 2016.</p> <p>Predstavljanje rezultata analize nastavnicima, studentima i poslodavcima i izrada preporuka za model suradnje visokih učilišta s poslodavcima - rujan 2016.</p> <p>Izrada projektne dokumentacije za natječaj Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. - (10.-12.2016.) za organizaciju stručne prakse i provedbu - prosinac 2016.</p> <p>Objava poziva visokim učilištima za ESF projekt izvođenja stručne prakse - ožujak 2017.</p>	<p>Sredstva su osigurana unutar Operativnog programa - Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. (ukupan iznos 48.750.000 kn).</p>	<p>Veća zastupljenost stručne prakse u programima visokih učilišta</p>	MZOS

(18) KVALITETNIJA PROVEDBA PROGRAMA OBRAZOVANJA ODRASLIH, CJEOŽIVOTNOG UČENJA I SHEMA ZA PREKVALIFIKACIJU RADNIKA

1.	Povećati dostupnost obrazovnih programa odraslim osobama te poticati sudjelovanje u cjeloživotnom učenju	Temeljem Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. provest će se projekti s ciljem: (1) promocije cjeloživotnog učenja (2) uključivanja obrazovanju odraslih polaznika u prioritetne programe obrazovanja (dadilje, geronto domaćice, njegovateljice starijih i nemoćnih, pomoćnici u nastavi za rad s osobama s poteškoćama u razvoju, pčelar, voditelj poljoprivrednog gospodarstva)	Zakon o obrazovanju odraslih	<p>Upućivanje u proceduru VRH Zakona o obrazovanju odraslih - rujan 2016.</p> <p>Objava javnog poziva za projekt podrške obrazovanju odraslih polaznika uključivanjem u prioritetne programe obrazovanja - prosinac 2016.</p> <p>Objava javnog poziva za projekt unaprjeđenja pismenosti kao temelja cjeloživotnog učenja - ožujak 2017.</p> <p>Izrađen nacrt prijedloga nastavnog Plana i programa</p>		<p>Povećana stopa sudjelovanja u cjeloživotnom učenju odraslih polaznika kroz povećanje broja dodijeljenih vaučera Razvoj obrazovnih programa</p>	MZOS
----	--	--	------------------------------	---	--	---	------

	REFORMSKA MJERA	GLAVNI CILJ I OPIS MJERE	PRAVNI / UPRAWNI INSTRUMENTI	RASPORED PROVEDBE – KLUČNE TOČKE OSTVARENJA I ROKOVI	FISKALNI UČINAK – UKUPNA I GODIŠNJA PROMJENA DRŽAVNIH PRIHODA I RASHODA	KVALITATIVNI UČINAK – OPIS PREDVIĐENIH UTJECAJA	NADLEŽNO TIJELO
		(3) unaprjeđenja pismenosti kao temelja cjeloživotnog učenja		za osnovno obrazovanje odraslih - lipanj 2017.			
2.	Unaprijediti sustav prekvalifikacija, dokvalifikacija i osposobljavanja radnika	Omogućiti brže zapošljavanje nezaposlenih temeljem potreba i uspostavom direktnih kontakata s poslodavcima te provesti obrazovanje nezaposlenih u skladu s definiranim potrebama. Osposobiti nezaposlene osobe za tražena i deficitarna zanimanja.	Uvjeti i načini korištenja sredstva za provođenja mjera u 2016. godini usvojeni od strane Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	Donošenje Plana obrazovanja nezaposlenih osoba za 2016. godinu - lipanj 2016. Provedba obrazovanja nezaposlenih osoba za deficitarna zanimanja - tijekom 2016. Izrada specifikacija za javnu nabavu za provedbu obrazovanja 2017. - prosinac 2016.	Ukupni troškovi obrazovanja nezaposlenih 73.666.810 kn	Segmentacija i povećane kompetencije i kvalifikacije nezaposlenih osoba sukladno potrebama poslodavaca i kretanjima na tržištu rada. Preustrojem HZZ-a omogućit će se poslodavcu da preko jednog savjetnika riješi sve svoje potrebe za radnicima - od selekcije nezaposlenih do zaključivanja ugovora.	MRMS

Prilog 2. Provedbeni plan za smanjenje broja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima

Naziv(i) pravne(ih) osobe(a)	Pravna osoba kojoj se pripaja/spaja (ili naziv nove pravne osobe)	Popis propisa koje je potrebno izmijeniti ili dopuniti (u svrhu racionalizacije)	Tijelo/a nadležno za izradu prijedloga propisa	Rok za izradu prijedloga propisa i slanje na mišljenja
Hrvatski zavod za toksikologiju i antidoping (HZTA)	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	Zakon o zdravstvenoj zaštiti (novi prijedlog zakona)	Ministarstvo zdravlja	30. rujna 2016.
Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu				
Hrvatski zavod za telemedicinu	Hrvatski zavod za hitnu medicinu	Zakon o zdravstvenoj zaštiti (novi prijedlog zakona)	Ministarstvo zdravlja	30. rujna 2016.
Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja	Agenciji za znanost i visoko obrazovanje (uz promjenu naziva Agencije u Agencija za osiguravanje kvalitete u obrazovanju i znanosti)	Zakon o Agenciji za osiguravanje kvalitete u obrazovanju i znanosti (novi prijedlog zakona)	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	28. rujna 2016.
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih	Agenciji za odgoj i obrazovanje	Zakon o Agenciji za odgoj i obrazovanje (novi prijedlog zakona)	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta	28. rujna 2016.
Hrvatska kuća - Croatia House	Pokrenut će se postupak prestanka rada	Zakon o prestanku važenja Zakona o zakladi Hrvatska kuća	Ministarstvo kulture	11. svibnja 2016.
Hrvatski zavod za norme	Državni zavod za mjeriteljstvo	Zakon o normizaciji Zakon o mjeriteljstvu Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave Uredba o unutarnjem ustrojstvu Državnog zavoda za mjeriteljstvo (NN 42/12)	Ministarstvo gospodarstva	29. lipnja 2016.
Agencija za opremu pod tlakom	Agencija za opremu pod tlakom (kao trgovачko društvo)	Izmjena i dopuna Pravilnika o pregledima i ispitivanju opreme pod tlakom (NN 142/14) Odluka Vlade o preoblikovanju OPT AGENCIJE Izmjena uredbe o osnivanju OPT agencije	Ministarstvo gospodarstva	30. rujna 2016.
Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (CEI)	Agencija za investicije i konkurentnost (AIK) (Pripajanje CEI-a AIK-u - Službi za privlačenje i podršku investicijama i HROTE d.o.o.)	Zakon o osnivanju AIK-a (NN 53/12, 56/13, 152/14) Zakon o praćenju poslovanja energetskog sektora i investicija (NN 25/12, 112/12) Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02, 63/07, 53/12, 56/13) Zakon o strateškim investicijskim projektima RH (NN 133/13, 152/14) Zakon o poticanju ulaganja (NN 02/15)	Ministarstvo gospodarstva	30. rujna 2016.
1. Hrvatski operator tržišta energije d.o.o. (HROTE) 2. Fond za razgradnju NEK 3. Agencija za ugljikovodike	Hrvatska energetska agencija (Kao pravna slijednica HROTE d.o.o.)	Zakon o osnivanju Agencije za ugljikovodike (NN 14/14) Odluka o osnivanju Agencije za ugljikovodike Zakon o Fondu za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško (NN 107/07)	Ministarstvo gospodarstva	31. prosinca 2016.

Naziv(i) pravne(ih) osobe(a)	Pravna osoba kojoj se pripaja/spaja (ili naziv nove pravne osobe)	Popis propisa koje je potrebno izmijeniti ili dopuniti (u svrhu racionalizacije)	Tijelo/a nadležno za izradu prijedloga propisa	Rok za izradu prijedloga propisa i slanje na mišljenja
		Zakon o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (NN 25/12 i 120/12) Zakon o energetskoj učinkovitosti (NN 127/14) Zakon o strateškim investicijskim projektima RH (NN 133/13 i 152/14) Zakon o energiji Zakon o tržištu električne energije Zakon o tržištu plina Zakon o biogorivima Zakon o obnovljivim izvorima energije		
Fond za naknadu oduzete imovine	Pripaja se Ministarstvu financija	Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine - izmjena i dopuna (30.06.2016) Zakon o Fondu za naknadu oduzete imovine - stavljanje izvan snage (30.06.2016) Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija - izmjena i dopuna (30.06.2016)	Ministarstvo financija	1. lipnja 2016.